

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige
Datum och tid: Onsdag 17 juni 2026 Kl. 18:00
Plats: Torps bygdegård

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare
- 3 Allmänhetens frågestund
- 4 Godkännande av dagordning
- 5 Allmänhetens frågestund
- 6 Inkomna frågor 2026 2026/43
- 7 Inkomna interpellationer 2026 2026/42
- 8 Inkomna motioner 2026 2026/41
- 9 Avsägelse av politiska uppdrag 2026 2026/40
- 10 Val av politiska uppdrag 2026/39
- 11 Revidering av kommunstyrelsens reglemente 2026/136
- 12 Revidering av socialnämndens reglemente 2026/143
- 13 Inträde av Orust kommun i kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal 2025/289
- 14 Försäljning Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 2026/127
- 15 Årsredovisning 2025 2026/4
- 16 Revisionsberättelse 2025 och fråga om ansvarsfrihet 2026/157
- 17 Kvartalsrapport Färgelanda kommun 2026 2026/3
- 18 Beslut om att flytta investeringsmedel Högsäter skola/förskola 2026/199

**Färgelanda
kommun**

19	Beslut om förstudie avseende Lillågårdens framtida användningsområde	2026/202
20	Nya arvodesregler	2026/196
21	Styrmodell för Färgelanda kommun	2026/200
22	Taxa för sotningstjänster 2026	2026/166
23	Taxa för allmänna handlingar 2026	2026/190
24	Fyrbodals kommunalförbund: begäran om ansvarsfrihet 2025	2026/161

Kenneth Carlsson
Kommunfullmäktiges ordförande

Sofia Henriksson
Kommunsekreterare

Interpellation till Helene Greus SD

Färgelanda 2026-06-17

Interpellation till Socialnämndens ordförande Helene Greus (SD)

Vad görs för att våra äldre ska slippa överklaga till förvaltningsrätten?

Att nekas plats på ett särskilt boende (SÄBO) när man har nått en mycket hög ålder och upplever svår otrygghet eller fysisk skörhet är ett hårt slag för den enskilde och de anhöriga. Det har uppmärksammats fall där personer som är närmare 100 år gamla får avslag på sin ansökan och hänvisas till att överklaga kommunens beslut i förvaltningsrätten.

Att driva en rättsprocess kräver ork, resurser och juridisk förståelse – något som en multisjuk eller mycket gammal människa sällan har på egen hand. Det lägger ett enormt och orimligt ansvar på anhöriga. Kommunens svårigheter med ekonomi eller personalrekrytering får aldrig användas som en ursäkt för att tumma på socialtjänstlagens krav om en skälig levnadsnivå och trygghet för våra äldsta medborgare.

Att möta kritik mot dessa avslag med att anklaga kritiker för "smutskastning" löser inga problem. Det skapar inga trygga platser och det underlättar inte vardagen för de som drabbas. Det krävs nu politisk ärlighet och konkreta besked om hur äldreomsorgen ska säkras.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till Socialnämndens ordförande:

1. Anser du att det är förenligt med en värdig äldreomsorg att personer i extremt hög ålder nekas SÄBO och hänvisas till förvaltningsrätten?
2. Vilka konkreta åtgärder vidtar nämnden för att sänka trösklarna och säkerställa att ingen ska behöva gå till domstol för att få en trygg boendeplats?
3. Hur säkerställer kommunen att ekonomiska sparkrav eller personalbrist inte tillåts styra biståndshandläggarnas bedömningar i strid med socialtjänstlagen?

Färgelanda 2026-06-17

Linda Jansson (M)

Till Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun Färgelanda, 2026-06-11

Interpellation till ordföranden i barn- och utbildningsnämnden, Tommy Larsson, angående resursfördelning, sjunkande kunskapsresultat och elevhälsa i Färgelandas skolor.

Vi ser en oroande trend i Färgelandas skolor. I underlagen till nämnden står det att behoven av särskilt stöd och elevhälsa ökar bland kommunens elever. Samtidigt ser vi varningslampor blinka när det gäller skolresultaten – inte minst i matematik, där alltför många av våra elever halkar efter och riskerar att inte nå målen. Detta är ett svek mot eleverna som vi politiker måste ta på största allvar.

Vi står nu inför ett direkt vägval i vår kommun. Vi har en tydlig utmaning i att balansera de skenande kostnaderna för att behålla samtliga nuvarande skolbyggnader mot vårt viktigaste uppdrag: att säkerställa en hög kvalitet i undervisningen och stödfunktionerna.

För oss Moderater är prioriteringen glasklar. Resurserna ska användas där de gör störst nytta för eleverna – i klassrummet. Det innebär ett starkt pedagogiskt stöd för att vända resultatutvecklingen i ämnen som bla matematik, samt en trygg och tillgänglig elevhälsa.

Med nuvarande demografiska och ekonomiska utveckling finns det en inbyggd konflikt i att till varje pris upprätthålla utspridda skollokaler, när det sker på bekostnad av att garantera en fullgod bemanning av specialistkompetenser.

Väggar och tak undervisar inga elever, det gör skickliga lärare och specialpedagoger. Det är viktigt att eleverna, oavsett vilken av våra skolenheter de går på, har en likvärdig tillgång till de stödfunktioner de har laglig rätt till för att klara sin skolgång.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till Tommy Larsson:

1. **Hur ser ni på balansen** mellan att till varje pris behålla samtliga nuvarande skolbyggnader, kontra att faktiskt säkra resurserna för en högre undervisningskvalitet och förbättrade kunskapsresultat?
2. **Hur kommer tillgången** till skolhälsovård, kurator, speciallärare och specialpedagog se ut på de olika enheterna (Ödeborg F–3, Valboskolan F–6, Högsäter F–6 och Höjdenskolan F–3) från hösten?
3. **Hur kan ni garantera** att eleverna på respektive skola får den hjälp de behöver när behoven av särskilt stöd ökar, samtidigt som skolresultaten – i synnerhet i matematik – ser ut som de gör?

Hans-Göran Palmqvist (M)

Motion till kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

Involvera bygdegårdar i kommunens beredskapsplanering

Färgelanda är en kommun med ett aktivt föreningsliv och många naturliga mötesplatser i form av bygdegårdar och samlingslokaler. Samtidigt står vi, liksom övriga landet, inför ett förändrat säkerhetsläge där krisberedskap och civilt försvar behöver utvecklas och förankras närmare invånarna.

I flera kommuner har man redan tagit steget från plan till handling genom att inrätta så kallade trygghetspunkter. I Västerås har exempelvis bygdegårdar på landsbygden förberetts för att kunna fungera som lokala stödplatser vid kris, med inspiration från erfarenheter i Ukraina, där fungerande samlingsplatser visat sig avgörande när samhällets funktioner slås ut.

Läs mer: <https://www.vasteras.se/nyheter/nyheter/2026-04-14-trygghetspunkter-pa-landsbygden-ar-ett-stod-nara-dig-vid-kris.html>

En trygghetspunkt är en i förväg utpekad plats dit invånare kan vända sig när vardagen inte längre fungerar. Det handlar om tillgång till information, värme, vatten och möjlighet till kontakt med omvärlden vid exempelvis långvariga strömavbrott. Det kan också handla om att ha ett lager av gasol och elverk m.m.

På nationell nivå föreslås att kommuner ska inrätta särskilda samlingsplatser, motsvarande trygghetspunkter, med tillgång till grundläggande funktioner som vatten, värme, information och kommunikation. Läs mer i publikationen från MCB: <https://rib.msb.se/filer/pdf/31171.pdf>

I det här arbetet handlar kommunens roll främst om att samordna, planera och skapa förutsättningar. Dessa insatser ligger redan inom ramen för det uppdrag och de resurser som kommunen har för krisberedskap och civilt försvar. Staten tillför årligen medel via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelserna för just denna typ av arbete.

Därutöver finns möjligheter att finansiera en uppstart eller ett pilotprojekt genom projektmedel, exempelvis via Leader eller landsbygdsprogrammet, där samverkan mellan kommun och civilsamhälle redan är en etablerad modell. Det ideella engagemanget och de befintliga lokalerna innebär dessutom att en stor del av kapaciteten redan finns på plats i våra orter.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Centerpartiet i Färgelanda kommun att kommunfullmäktige beslutar att:

- ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera lokala trygghetspunkter i samverkan med bygdegårdsföreningar och andra samlingslokaler i kommunen,
- ta fram en modell för hur civilsamhället kan integreras i kommunens kris- och beredskapsarbete, samt
- genomföra en pilotverksamhet i en eller flera delar av kommunen.

Färgelanda,

2026-04-17

Centerpartiet Färgelanda kommun

Faraah Mohamud (C)

Ledamot i kommunfullmäktige

Andre vice ordförande i kommunfullmäktige

Ann Blomberg (C)

Ledamot i kommunfullmäktige

Gruppledare, Centerpartiet Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Kommunsekr
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2026-06-04
2026/40

Kommunfullmäktige

Tjänsteskrivelse

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Lisa Nyblom (SD) har flyttat från kommunen och därmed avslutat sitt uppdrag som ersättare i socialnämnden. Kommunfullmäktige måste därmed utse en ny ersättare i socialnämnden.

Kommunledningskontoret
Kommunsekr
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2026-06-10
2026/39

Kommunfullmäktige

Tjänsteskrivelse - val av politiska uppdrag

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen utser X till ersättare i socialnämnden.

Sändlista:

Socialnämnden

KS § 63 **Dnr 2026/136**
Revidering av kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta den reviderade versionen av *kommunstyrelsens reglemente*.

Sammanfattning av ärendet

På grund utav förändringar i kommunstyrelsens ansvarsområden finns ett behov av att revidera kommunstyrelsens reglemente.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens reglemente reviderades senast 2022. Sedan dess har en förändring skett vilket lett till behovet att revidera reglementet. Detta då kommunens arbete med arbetsmarknad- och sysselsättningsfrågor flyttats till socialnämnden.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse 2026-03-20
Förslag på reviderat reglemente

Sändlista

Kommunfullmäktige

FÄRGELANDA KOMMUN

Reglemente

Kommunstyrelsen

Dnr: 2022/237

Antagen av Kommunfullmäktige 2022-12-19, § 155

Innehållsförteckning

STYRELSENS UPPGIFTER	3
Allmänt om styrelsens uppgifter	3
LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN	3
Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen	3
Styrelsens övergripande uppgifter	3
Företag och stiftelser	5
Kommunalförbund	5
Ekonomi och medelsförvaltning	6
Delegering från fullmäktige	6
Personalpolitiken	7
UPPFÖLJNINGSFUNKTIONEN	7
Styrelsens uppföljning	7
SÄRSKILDA UPPGIFTER	8
Processbehörighet	8
Krisberedskap, civilförsvar och krig	8
Kultur- och fritidsverksamhet	9
Arbetslöshetsnämnd	9
Arkivmyndighet	9
Anslagstavla och webbplats	9
Författningssamling	9
Uppdrag och verksamhet	9
Organisation inom verksamhetsområdet	10
Arbetsformer	10
Allmänt	10
Sammansättning	10
Råd	10

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Kommunstyrelsen	Antagen 2022-12-19, § 155	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om Kommunstyrelsens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät x	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725), Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, kamerabevakningslagen (2018:1200), Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap, hemvärnsförordningen (1997:146), lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m., lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd, Spelagen (2018:1138), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-19, § 160)			

STYRELSENS UPPGIFTER

Allmänt om styrelsens uppgifter

- 1 § Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (*ledningsfunktion*).

Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*).

Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (KL, 2017:725) och annan lagstiftning.

LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

- 2 § Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

- 3 § Styrelsen ska:
1. leda arbetet och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd,
 2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,

3. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
4. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
5. ha hand om kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem, förtroendemannaregister och liknande kommunövergripande system,
6. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
7. anställa kommundirektör samt besluta om instruktion för denne,
8. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
9. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
10. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
11. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och sektorcheferna,
12. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
13. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med Kommunallagen
14. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger även att leda och samordna bl.a.;

- a) Kollektivtrafikfrågor
- b) Infrastrukturfrågor
- c) Översiktsplanering , detaljplanering och övrig strategisk samhällsplanering
- d) Mark- och exploateringsfrågor
- e) Geografisk information och kartor
- f) Miljöstrategiskt arbete samt energi- och klimatfrågor
- g) Bostadsförsörjningsfrågor
- h) Kommunens fastighetsinnehav
- i) Näringslivs-, besöksnärings- och turismfrågor
- ~~j) Arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor~~

- k) Digitaliseringsfrågor och utveckling av e-Samhället
- l) Integrationsfrågor
- m) Central informations- och kommunikationsverksamhet
- n) Samordning av kommunens säkerhetsarbete
- o) Övergripande kvalitetssäkringsfrågor,
- p) Folkhälsofrågor,
- q) Internationella frågor,
- r) Informations- och dataskyddsfrågor,
- s) Tillgänglighetsfrågor,
- t) Minoritetspolitiska frågor
- u) Måltidsverksamhet

Företag och stiftelser

4 § Styrelsen ska:

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna,
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
5. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunalförbund

5 § Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Ekonomi och medelsförvaltning

6 § Styrelsen ska:

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:
 - a. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom,
 - b. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - c. handha egendonationsförvaltning samt eftersamtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med Kommunallagen,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Delegering från fullmäktige

7 § Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
3. utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom,
4. köp, försäljning och byte av fast egendom samt avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
5. i mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal, tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen och logotyp,

6. avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen.
7. namngivning av gator, vägar, allmänna platser
8. besluta om flyktingmottagande

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Personalpolitiken

- 8 § Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därmed bland annat att:
1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
 2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
 3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
 4. besluta om stridsåtgärd, lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
- 9 § Kommunstyrelsen är arbetsgivare och anställningsmyndighet för all personal i Färgelanda kommun och utgör kommunens samlade personalorgan. Kommunstyrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde.

UPPFÖLJNINGSFUNKTIONEN

Styrelsens uppföljning

- 10 § Styrelsen ska:
1. övervaka att fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
 2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
 3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,

4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
7. senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner och medborgarförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

SÄRSKILDA UPPGIFTER

Processbehörighet

- 11 § Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisberedskap, civilförsvar och krig

- 12 § Kommunstyrelsen svarar för uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap med undantag av de uppgifter som enligt nämnda lag ankommer på krisledningsnämnden.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Styrelsen utser ledamot/ledamöter i hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Kultur- och fritidsverksamhet

13 § Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens kultur- och fritidsverksamhet ansvarar för:

- Föreningsstöd och -bidrag,
- Simskoleverksamhet,
- Kulturverksamhet/barn-och ungdomskultur
- Kulturskola
- Biblioteksverksamhet
- Konst- och konstnärlig utsmyckning,
- Prövar frågor om tillstånd enligt Spellagen

Arbetslöshetsnämnd

Styrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Arkivmyndighet

14 § Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antagna arkivregler.

Anslagstavla och webbplats

15 § Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

16 § Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Uppdrag och verksamhet

17 § Styrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige, i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att styrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

18 § Styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Arbetsformer

Allmänt

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för utbildningsnämnden kommunstyrelsen.

Sammansättning

19 § Kommunstyrelsen består av elva (11) ledamöter och sju (7) ersättare.

Kommunstyrelsen ska ha ordförande (*kommunalråd*) och vice ordförande (*oppositionsråd*)

Råd

20 § Till kommunstyrelsen är följande råd knutna:

- BRÅ
- Pensionärsrådet
- Folkhälsorådet

KS § 86 **Dnr 2026/143**
Revidering av socialnämndens reglemente

Kommunstyrelsens beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta den reviderade versionen av socialnämndens reglemente.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts:

- Inom kanslienheten
- Av socialnämnden
- Av kommunstyrelsens presidium

Sammanfattning av ärendet

På grund utav vissa förändringar i socialnämndens ansvarsområden och uppdateringar i den nationella lagstiftningen finns ett behov av att revidera socialnämndens reglemente.

Ärendebeskrivning

Socialnämndens reglemente reviderades senast 2022. Sedan dess har ett par förändringar skett inom socialnämndens verksamhet då nämnden tagit över kommunens arbete med arbetsmarknad- och sysselsättningsfrågor. Dessa hanterades förut av kommunstyrelsen. Dessutom har det skett förändringar på nationell nivå då en lag tagits bort som det hänvisats till i reglementet. Socialtjänstlagen har också uppdaterats.

Revidering av dokumentet baseras på ovan nämnda förändringar och det nya förslaget på reglemente innehåller också ett antal redaktionella förändringar. Med detta föreslås nämnden anta det reviderade reglementet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-30

Förslag på reviderat reglemente

Beslut socialnämnd 2026-03-30

Sändlista

Kommunfullmäktige

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Socialnämnden

Dnr: 2022/241

Antagen av Kommunfullmäktige 2022-12-19, § 157

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	3
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	3
Personalansvar.....	3
Arbetsmiljö.....	3
Arbetsformer.....	4
Sammansättning.....	4

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Socialnämnden	Antagen 2022-12-19, § 157	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad 2026-03-20	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om Socialnämndens uppdrag och verksamhet m.m.			Darienummer
Ämnesområde Administration		Intranät X	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Socialtjänstlagen (SoL, 2025:400), lag (1993:397) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017: 30), lagen om färdtjänst (1997:736), lagen om riksfärdtjänst (1997:735), Alkohollagen (2010:1622), lagen om mottagande av asylsökande m.fl. samt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar (1994:137), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-19, § 160)			

Uppdrag och verksamhet

- § 1 Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det som fullmäktige i reglemente, budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra. Nämnden ska verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Socialnämndens uppdrag omfattar huvudsakligen det som uppges i socialtjänstlagen (2025:400) och vad som i speciallagstiftning sägs om socialnämnd. Men innefattar också kommunens uppgifter som uppges i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), hälso- och sjukvårdslagen, lagen om mottagande av asylsökande m.fl, lagen om färdtjänst, lagen om riksfärdtjänst, alkohollagen samt gällande förordningar. Nämnden ansvarar också över kommunens arbete med arbetsmarknad- och sysselsättningsfrågor.

1. socialtjänstlagen och vad som i speciallagstiftning sägs om socialnämnd.
2. lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
3. hälso- och sjukvårdslagen.
4. lagen om färdtjänst.
5. lagen om riksfärdtjänst.
6. alkohollagen.
7. lagen om mottagande av asylsökande m.fl. samt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

Ansvar inom verksamhetsområdet

- § 2 Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Personalansvar

- § 3 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet och arbetsgivare samt utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal- och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Arbetsmiljö

- § 4 Socialnämnden har hand om arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för socialnämnden.

Sammansättning

- § 5 Socialnämnden består av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare. Socialnämnden ska ha ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Utskott

- § 6 Inom nämnden ska det finnas ett socialutskott. Socialutskottet består av nämndens presidium.

KS § 83 Dnr 2025/289
Inträde av Orust kommun i kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodäl

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner att Orust kommun inträder som medlem i kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodäl från och med den 1 januari 2027.
2. Kommunfullmäktige antar reviderad förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodäl att gälla från och med den 1 januari 2027, under förutsättning att samtliga nuvarande medlemskommuner samt Orust kommun fattar motsvarande beslut.
3. Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för Räddningstjänsten Fyrbodäl att gälla från och med den 1 januari 2027, under förutsättning att samtliga nuvarande medlemskommuner samt Orust kommun fattar motsvarande beslut.
4. Kommunfullmäktige godkänner bilaga till förbundsordningen avseende kostnadsfördelning och införandemodell, innebärande att Orust kommun under åren 2027–2030 erlägger medlemsbidrag enligt ordinarie fördelningsmodell samt särskild tilläggsersättning enligt fastställd införandemodell.
5. Kommunfullmäktige godkänner informationen om att Orust kommun i samband med inträdet ska tillskjuta kapital motsvarande sin medlemsandel i kommunalförbundets egna kapital per den 1 januari 2027, varvid slutlig reglering ska ske med utgångspunkt i kommunalförbundets fastställda egna kapital per den 31 december 2026.
6. Kommunfullmäktige godkänner inriktningen att Räddningstjänsten Fyrbodäl per den 1 januari 2027 övertar fordon, räddningsutrustning och övriga inventarier hänförliga till Orusts räddningstjänst till bokfört värde.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Orust kommun har ansökt om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodäl med planerat inträde 1 januari 2027.

Förbundsledningen är positiv och bedömer att inträdet stärker förbundets förmåga, robusthet och långsiktiga ekonomi.

En arbetsgrupp har tagit fram ett genomförandeförslag där Orust blir fullvärdig medlem och omfattas av 80/20-modellen. Eftersom Orust har

högre nuvarande kostnader införs en tidsbegränsad införandemodell 2027–2030 med särskild tilläggsersättning. Merkostnader relaterade till Orust ska inte belasta övriga medlemmar. Inträdet medför mindre omfördelningseffekter mellan medlemskommunerna samt justeringar i styrdokument och ekonomiska avtal.

Ärendebeskrivning

Orust kommun har ansökt om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodol med önskat inträde den 1 januari 2027. Orust kommunfullmäktige beslutade den 12 februari 2026 att ansöka om medlemskap i förbundet från detta datum. Förbundsledningen bedömer att Orust kommuns inträde i Räddningstjänsten Fyrbodol bedöms stärka förbundets samlade förmåga och robusthet. Genom att en ytterligare medlemskommun ansluter ökar de organisatoriska och operativa förutsättningarna att upprätthålla och utveckla beredskapen, särskilt inom Orust kommun men även i angränsande delar av förbundets geografiska område. Ett utökat medlemsunderlag skapar också bättre långsiktiga förutsättningar att bära gemensamma framtida kostnader, såsom kostnader för ledningscentral och andra gemensamma anläggningar och funktioner. Därutöver förbättras möjligheterna att på sikt realisera samordningsvinster och effektiviseringar inom såväl ledning och administration som operativ verksamhet.

Förbundsledningen i Räddningstjänsten Fyrbodol behandlade frågan den 24 februari 2026 och ställde sig positiv till att ta in Orust som medlem i kommunalförbundet, varefter frågan hänsköts till medlemsrådet och medlemskommunerna för fortsatt beredning och beslut.

En arbetsgrupp bestående av medlemskommunernas kommundirektörer och ekonomichefer har kvalitetssäkrat underlaget och utarbetat ett förslag för hur Orusts inträde i Räddningstjänsten Fyrbodol kan genomföras.

Utgångspunkten i förslaget är att Orust från och med inträdet ska vara fullvärdig medlem i förbundet och att medlemsbidraget därefter, i likhet med övriga medlemskommuner, i grunden ska fördelas enligt den ordinarie 80/20-modellen.

I beredningen har det samtidigt konstaterats att Orusts nuvarande räddningstjänststruktur medför en högre kostnadsnivå än vad som följer av den ordinarie fördelningsmodellen. En central utgångspunkt har därför varit att Orusts inträde inte ska medföra en ökad kostnadsbelastning för de nuvarande medlemskommunerna till följd av denna merkostnad. Förslaget innebär därför att mellanskillnaden hanteras genom en tidsbegränsad införandemodell, där Orust under åren 2027–2030 erlägger en särskild tilläggsersättning utöver ordinarie medlemsbidrag.

Det kan samtidigt konstateras att en utökning från sju till åtta medlemskommuner inom ramen för den befintliga 80/20-modellen medför vissa inbördes fördelningseffekter mellan de nuvarande medlemskommunerna. Dessa effekter följer av fördelningsmodellens konstruktion med 20% som fördelas lika mellan medlemmar. Detta orsakar en lätt fördyrning för större medlemskommuner och en något mindre kostnadsminskning för de mindre. Denna effekt ska skiljas från den merkostnad som är hänförlig till Orusts nuvarande kostnadsbild. Den senare föreslås bäras fullt ut av Orust genom införandemodellen, medan de inbördes omfördelningseffekterna är en följd av att den ordinarie fördelningsnyckeln tillämpas på en utökad medlemskrets.

Till följd av dessa omfördelningseffekter bedöms kostnaderna för de tre större medlemskommunerna öka med cirka 0,3–0,6 procent, medan kostnaderna för de mindre medlemskommunerna minskar med ungefär 0,9–2,1 procent. Procenttalet avser förändring av respektive kommuns totala medlemsbidrag i förbundet. Denna interna omfördelning innebär samtidigt att de mindre kommunerna fortsatt har en högre kostnad per invånare i vissa fall upp till omkring 100 procent jämfört med de större medlemskommunerna.

Efter kvalitetssäkringen av kalkylen har den bedömda kostnadsnivån för Orusts integration i förbundet fastställts till cirka 21 979 tkr i 2027 års prisnivå. Bedömningen i underlaget är att återstående skillnad mellan Orusts kostnadsbild och utfallet enligt ordinarie fördelningsmodell kan hanteras genom en särskild ersättning från Orust på 1 981 tkr som trappas av i lika delar under fyra år. Under denna period ska förbundet successivt realisera samordningsvinster och effektiviseringar för att möta bortfall av intäkten från detta.

För befintliga medlemskommuner innebär beslutet att en ny medlem tas in i förbundet och att förbundets styrdokument därför behöver justeras. Justeringar omfattar endast logiska justeringar som är en direktföljd av tillträdet av en till medlem i förbundet, samt att en numera inaktuell skrivning om införandemodell kopplat till bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodalen har tagits bort. I övrigt är styrdokumentet i sak oförändrade.

Ekonomiska och juridiska förutsättningar

Kostnadsfördelningen i förbundet ska även fortsättningsvis utgå från principen att 80 procent av kostnader fördelas efter befolkningsandel och 20 procent i lika delar mellan medlemskommunerna.

I den reviderade förbundsordningen anges uttryckligen att en införandemodell ska gälla för Orust under åren 2027–2030. Tillfälliga merkostnader relaterade till Orust inträde bärs därmed av Orust kommun.

Övergången av personal från Orust kommun till Räddningstjänsten Fyrbodal bedöms, under förutsättning att de rättsliga kriterierna är uppfyllda, kunna genomföras som en verksamhetsövergång enligt 6 b § lagen om anställningsskydd. Processen ska föregås av erforderlig information och förhandling enligt medbestämmandelagen samt genomföras i nära dialog med berörda arbetstagarorganisationer.

I den mån Räddningstjänsten Fyrbodal i samband med verksamhetsövergången övertar ansvar för intjänade semesterförmåner eller andra upplupna anställningsrelaterade rättigheter, ska Orust kommun ersätta Räddningstjänsten Fyrbodal för de kostnader som är hänförliga till dessa åtaganden vid övergången 2027.

Orusts medlemsandel i tillgångar och skulder följer samma modell som medlemsbidraget och uppgår per 2027-01-01 till 8,33 procent. Det är därför sakligt motiverat att Orust samtidigt köper in sig i kommunalförbundets egna kapital så att de nuvarande medlemmarnas andel av eget kapital inte späds ut. Detta kapitaltillskott ger förbundet bland annat den likviditet som behövs för att köpa över Räddningstjänsten Fyrbodals tillgångar (brandbilar, räddningsutrustning, med mera.)

Övertagandet av Orusts räddningstjänsttillgångar sker till bokfört värde per 2027-01-01. Ett särskilt överlåtelsekontrakt av tillgångarna ska tas fram och ska godkännas av förbundsdirektionen och Orust kommun.

Den praktiska regleringen kommer att ske genom att särskilda genomförandehandlingar tas fram och beslutas om mellan Orust kommun och Räddningstjänsten Fyrbodal. Detta gäller bland annat reglering av verksamhetsövergång, tillgångsförteckning, reversvillkor, försäkringsfrågor, avtalshantering och eventuell efterreglering.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-04-30
- Protokollsutdrag förbundsdirektionen 2026-04-09 § 29 Ansökan om medlemskap – Orust
- Protokoll från extrainsatt medlemsråd 2026-03-30
- Förslag till reviderad förbundsordning
- Förslag till reviderat reglemente
- Bilaga till förbundsordning § 10 - Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning

Sändlista

Ekonomi- och HR-avdelningen
Räddningstjänsten Fyrbodal
Lysekils kommun

Kommunstyrelsen

Melleruds kommun
Munkedals kommun
Orust kommun
Trollhättans stad
Uddevalla kommun
Vänersborgs kommun

Justering

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll förbunds direktionen

Tid och plats:	torsdag 9 april kl.09.00-11:40 Utvecklingscentrum Munkedal, lokal "Sporren", Dingle
Beslutande ledamöter:	Kenneth Engelbretsson (S) Uddevalla Pia Fogelberg (M) Trollhättan Monica Hanson (S) Trollhättan Dan Nyberg (S) Vänersborg Henrik Harlitz (M) Vänersborg Ann Blomberg (C) Färgelanda Klas-Göran Henriksson (S) Lysekil Marina Karlgren Jonsson (M) Lysekil Roland Björndahl (M) Mellerud Michael Mellby (S) Mellerud Per-Arne Brink (S) Munkedal (§§ 26b-35)
Tjänstgörande ersättare:	Hanna Clemens (SD) Färgelanda ersätter Ingo Asplund (L)
Ersättare:	Alexander Myllyharju (S) Trollhättan Malin Tell (S) Vänersborg Linda Jansson (M) Färgelanda Gunilla Rydberg (MP) Lysekil Liselott Hassel (SD) Mellerud
Tjänstepersoner:	Andreas Knutsson, biträdande förbunds direktör Ann Gustavsson, Förbundssekreterare Catrin Darsbo, HR-ansvarig Carina Jonefelt, ekonomiansvarig Kristina Lindfeldt, biträdande räddningschef Peter Gustafsson, enhetschef ledningscentral (§§ 26j-28) Mats Johansson, verksamhetsstrateg förebyggande avd. (§§ 26j-32)
Övriga	-
Fackliga parter	Daniel Bäck BRF Caroline Larsson, Sveriges Ingenjörer

Paragrafer (§§) 23-35

Förbundssekreterare

Ann Gustavsson

Mötesordförande

Dan Nyberg (S) Vänersborg, 2:e vice ordförande

Justerande

Monica Hanson (S) Trollhättan

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits genom anslag

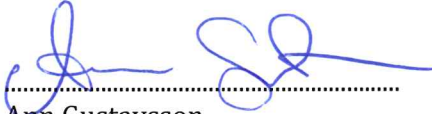
Organ: Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Fyrbodal

Sammanträdesdatum: 2026-04-09

Protokollet anslaget under tiden: 2026-04-10 -- 2026-05-03

Förvaring av protokollet: Brandstationen, Trollhättan

Underskrift

.....
Ann Gustavsson

Utdragsbestyrkande

§ 29 Ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal, Orust kommun

Sammanfattning

Medlemsrådet gav 2026-02-27 punkt 9, i uppdrag till kommundirektörer att, i samverkan med ekonomichefer, att bereda underlag för hantering vid nästkommande medlemsråd. Beslut togs att sätta in ett extra medlemsråd 2026-03-26 och där bereda ansökan och tillhörande underlag för vidare distribution till medlemskommunerna.

Medlemsrådet beslutade vid sammanträde 2026-03-30 punkt 4, enhälligt att lämna över framtaget huvudförslag till kommunfullmäktige i medlemskommunerna för beslut.

Bilagor

- Sammanträdesprotokoll från extrainsatt medlemsråd 2026-03-30
- Förslag till besluts text: Tillträde Orust kommun i Räddningstjänsten Fyrbodal
- Förslag revidering: Förbundsordning, Räddningstjänsten Fyrbodal
- Förslag revidering: Reglemente, Räddningstjänsten Fyrbodal
- Förslag: Bilaga till förbundsordning § 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning
- Orust kommuns ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal (Powerpointpresentation)

Förslag till beslut

Förbundsdirektionen godkänner informationen. Förbundsdirektionen beslutar att översända underlagen för ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal avseende Orust kommun till medlemskommunerna för beslut.

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen godkänner informationen. Förbundsdirektionen beslutar att översända underlagen för ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal avseende Orust kommun till medlemskommunerna för beslut.

Sammanträdesprotokoll vid extrainsatt medlemsråd

Datum och tid: måndag 30 mars kl.13.00-13.40

Plats: Teams, onlinemöte

Närvarande

Förbundsdirektion Jerker Lundin (KD), ordförande, Uddevalla
Pia Fogelberg (M), 1:e vice ordförande, Trollhättan
Dan Nyberg (S), 2:e vice ordförande, Vänersborg
Terje Skaarnes (SD), 3:e vice ordförande, Munkedal
Klas-Göran Henriksson (S), Lysekil

Tjänstepersoner Markus Green, förbundsdirektör
Kristina Lindfeldt, biträdande räddningschef
Andreas Knutsson, biträdande förbundsdirektör
Christian Hallberg, avdelningschef räddningsavd.
Carina Jonefelt, ekonomiansvarig
Ann Gustavsson, förbundssekreterare

Färgelanda kommun Ulla Börjesson (S), ordförande
Christoffer Wallin (SD), vice ordförande
Katrín Siverby, kommundirektör

Lysekils kommun Jan-Olof Johansson (S), ordförande
Karolina Samuelsson, kommundirektör
Martin Palm, ekonomichef

Melleruds kommun Ludwig Mossberg (M), ordförande
Carina Johansson, kommunchef

Munkedals kommun Louise Skaarnes (SD), ordförande
Martin Svenberg Rödin (M), 1:e vice ordförande
Liza Kettil (S), 2:e vice ordförande
Lisa Cronholm, kommundirektör

Trollhättans Stad Johan Bengtsson, Stadsdirektör

2 18

Uddevalla kommun Martin Pettersson (SD), ordförande
Stefan Skoglund, 2:e vice ordförande
Mats Eliasson, tf kommundirektör
Johan Karlsson, ekonomichef

Vänersborgs kommun Benny Augustson (S), ordförande
Mats Andersson (C), 1:e vice ordförande
Henrik Harlitz (M), 2:e vice ordförande
Lena Tegenfeldt, kommundirektör
Anna Holmqvist, ekonomichef

Gäster Bas Thijssén, Thijssén Konsult AB

Justering av protokoll Punkterna 1–5

Datum för justering 2026-03-30

Mötesordförande

Jerker Lundin (KD), Uddevalla, förbundsdirectionens ordförande

Justerande

Martin Pettersson (SD), ordförande, kommunstyrelsen Uddevalla

Förbundssekreterare

Ann Gustavsson

1. Mötets öppnande

Jerker Lundin (KD) förbundsdirektionens ordförande, Räddningstjänsten Fyrbodal, förklarade sammanträdet öppnat och hälsade alla välkomna.

2. Närvarokontroll/upprop med presentation av deltagare

Upprop genomfördes för kontroll av närvaro vid sammanträdet.

3. Val av justerare

Medlemsrådet har att utse justerare för protokollet. Justering av protokoll ska ske enligt turordning av medlemskommunernas kommunstyrelseordförande jämte direktionens ordförande.

Medlemsrådet beslutade att utse Martin Pettersson (SD), ordförande kommunalstyrelsen Uddevalla att jämte förbundsdirektionens ordförande justera protokollet.

4. Orust kommuns ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal

Medlemsrådet gav 2026-02-27 punkt 9, i uppdrag till kommundirektörer att, i samverkan med ekonomichefer, att bereda underlag för hantering vid nästkommande medlemsråd 22 maj 2026. Beslut har tagits att sätta in ett extra medlemsråd 2026-03-26 och där bereda ansökan och tillhörande underlag för vidare distribution till medlemskommunerna.

Bas Thijssén, Thijssén konsult AB, lämnade en redogörelse över processen för Orust kommuns ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Orust och det uppdrag som medlemsrådet gav kommundirektörerna. Därinom presentation kring:

- Kvalitativ bedömning av tillträde Orust kommun på Räddningstjänsten Fyrbodal
- Förslag till hantering kostnadsfördelning mellan kommuner efter tillträde Orust
- Alternativ förslag om huvudförslag inte anses kunna godtas av samtliga kommuner
- Process framåt

Dialog förs i medlemsrådet kring föreliggande huvudförslag samt alternativt förslag, och om utskickat underlag kan godkännas för vidare behandling av samtliga kommuner.

Johan Bengtsson, Stadsdirektör, Trollhättans kommun framför att kommunen ställer sig bakom båda förslagen men förespråkar alternativet som inte innebär en fördyring för medlemskommunerna.

Förslag till beslut:

Jerker Lundin, förbundsledningens ordförande, och frågar om medlemsrådet enhälligt kan besluta att lämna över framtaget huvudförslag till kommunfullmäktige i medlemskommunerna för beslut.

Bilagor:

- Förslag till besluts text: Tillträde Orust kommun i Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag revidering: Förbundsordning, Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag revidering: Reglemente, Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag: Bilaga till förbundsordning § 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning
- Orust kommuns ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodalen (Powerpointpresentation)

Medlemsrådets beslut:

Medlemsrådet beslutar enhälligt att lämna över framtaget huvudförslag till kommunfullmäktige i medlemskommunerna för beslut.

Bilagor:

- Förslag till besluts text: Tillträde Orust kommun i Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag revidering: Förbundsordning, Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag revidering: Reglemente, Räddningstjänsten Fyrbodalen
- Förslag: Bilaga till förbundsordning § 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning
- Orust kommuns ansökan om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodalen (Powerpointpresentation)

5. Sammanträdet avslutas

KS § 84 Dnr 2026/127
Försäljning Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunfullmäktige noterar förvaltningens bedömning att intentionerna för kommunens markanvändning i huvudsak redan framgår av antagen Översiktsplan och godkänner att arbetet med en övergripande strategi för kommunens markinnehav hanteras i samband med framtagandet av ÖP 2040.
2. Kommunfullmäktige bekräftar att arbetet med försäljning av kommunal mark kan fortsätta i enlighet med Mål- och resursplanen, med särskilt beaktande av miljöbalkens bestämmelser avseende jordbruksmark.
3. Kommunfullmäktige beslutar att sälja fastigheterna Assarbyn 1:14 och Färgelanda Prästgård 1:3 till högstbjudande intressenter samt ger kommundirektör Katrin Siverby i uppdrag att underteckna erforderliga handlingar för genomförandet av dessa försäljningar.

Jäv

I detta ärende är Jan Larsson (C) och Karin Carlsson (C) jäviga. De ersätts av Göte Bodehede (SD) och Jörgen Johannesson (SD).

Protokollsanteckning

Linda Jansson (M) lämnar en protokollsanteckning som lyder:

”Moderaterna vill med denna protokollsanteckning förtydliga vår ståndpunkt i ärendet.

Moderaterna ställer sig bakom den aktuella försäljningen, då affären i sig bedöms vara positiv för kommunen.

Vi vill dock rikta stark kritik mot ärendets hantering. Det är djupt olyckligt problematiskt att kommunstyrelsen får ta del av och informeras om detaljerna när försäljningen är slutförd där endast underskrifterna saknas. För att kommunstyrelsen ska kunna ta sitt fulla ansvar krävs insyn och information innan försäljningen startas.

Det aktuella ärendet blottar även ett strukturellt problem. Kommunen kan inte arbeta reaktivt, utan måste ha en tydlig strategisk plan för vilka marker man vill sälja. En sådan markplanering är avgörande för en transparent och långsiktig hållbar kommunal utveckling.”

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet om försäljning av Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 med motiveringen att en övergripande markstrategi skulle tas fram. Förvaltningen bedömer att kommunens antagna Översiktsplan redan utgör grunden för en sådan strategi och är politiskt förankrad. Vidare saknas i nuläget resurser för att ta fram en separat markstrategi. Förvaltningen föreslår därför att den frågan hanteras inom ramen för arbetet med ÖP 2040 och att försäljning av kommunal mark bör kunna fortsätta enligt Mål- och resursplanen och med beaktande av att särskild hänsyn ska tas till miljöbalkens skydd av brukningsvärd jordbruksmark.

Ärendebeskrivning

I samband med kommunfullmäktiges behandling av ärendet om försäljning av fastigheterna Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 yrkades återremiss med motiveringen att kommunen först behöver ta fram en övergripande strategi för kommunens markinnehav. Kommunfullmäktige biföll minoritetsåterremissen och uppdrog åt förvaltningen att redovisa underlag för beslut i kommunstyrelsen.

Bedömning

Av kommunens antagna Översiktsplan framgår de övergripande intentionerna för kommunens långsiktiga utveckling, inklusive mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling, näringsliv, infrastruktur samt hänsyn till miljö- och landsbygdsfrågor. Förvaltningens bedömning är att större delen av det som normalt skulle ingå i en övergripande strategi för kommunens markinnehav redan är behandlat och politiskt förankrat genom Översiktsplanen.

Förvaltningen saknar i nuvarande skede resurser för att ta fram en separat, fördjupad strategi för kommunens markinnehav utöver det arbete som redan bedrivs med planerings-, fastighets- och exploateringsfrågor. Ett sådant strategiarbete bedöms kräva såväl personella resurser som politisk beredning under en längre tidsperiod. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att frågan om en samlad och formellt beslutad markstrategi istället behandlas inom ramen för kommande översyn av Översiktsplanen, ÖP 2040, där markinnehav och markanvändning på ett naturligt och systematiskt sätt ingår.

Förvaltningen bedömer fortsatt, med stöd av Mål- och resursplanen, att försäljning av kommunal mark ska kunna fortsätta. Försäljningar sker efter

prövning i varje enskilt fall och med beaktande av kommunens långsiktiga behov av strategiskt placerad mark.

Särskild hänsyn ska tas till bestämmelserna i miljöbalken avseende jordbruksmark.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, och detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt. I princip all åkermark betraktas som brukningsvärd jordbruksmark.

Vid avyttring av kommunal jordbruksmark bedömer förvaltningen att marken även fortsatt kan nyttjas för jordbruksändamål, vilket ligger i linje med miljöbalkens syfte att långsiktigt värna jordbruksmarkens värde.

Förvaltningen anser att återremissen kan hanteras genom att:

- konstatera att Översiktsplanen redan utgör grunden för kommunens övergripande markpolicy,
- skjuta fram arbetet med en särskild markstrategi till samband med ÖP 2040, samt
- fortsatt möjliggöra försäljning av kommunal mark i enlighet med gällande styrdokument och lagstiftning.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Att inte ta fram en särskild övergripande strategi för kommunens markinnehav i nuläget medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Ett framtagande av en separat strategi skulle däremot kräva ytterligare personella resurser och tid, vilket bedöms innebära ökade kostnader för förvaltningen. Genom att hantera frågan i samband med arbetet med ÖP 2040 kan kommunen uppnå samordningsvinster och använda befintliga planeringsresurser mer effektivt. Fortsatt försäljning av kommunal mark, i enlighet med Mål- och resursplanen, kan bidra positivt till kommunens ekonomi genom realisation av tillgångar.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Sociala konsekvenser bedöms vara begränsade. Ur ett miljöperspektiv bedöms konsekvenserna vara små, då fortsatt hantering och eventuell försäljning av kommunal mark sker med beaktande av miljöbalkens bestämmelser. Särskild hänsyn tas till skyddet av brukningsvärd jordbruksmark, där försäljning inte innebär att marken tas ur jordbruksproduktion utan tvärtom kan möjliggöra fortsatt långsiktigt brukande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-03
- Tjänsteskrivelse daterad 2026-03-23
- Fastighetskarta Assarbyn 1:14
- Fastighetskarta Färgelanda Prästgård 1:3

Sändlista

Sektor samhällsutveckling
Ekonomikontoret

KF § 38 **Dnr 2026/127**
Försäljning Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet och förvaltningen får i uppdrag att ta fram en övergripande strategi för kommunens markinnehav för beslut i kommunstyrelsen.

Yrkande

Ann Blomberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag med följande tillägg:

Att ett servitut gällande nyttjande av mark till gång- och cykelväg upprättas innan kontrakt skrivs med eventuell köpare

Christoffer Wallin (SD) yrkar dels bifall till Ann Blombergs yrkande, dels på följande ändring av liggande förslag (se fetmarkerad text):

*Kommunfullmäktige beslutar att sälja fastigheterna Assarbyn 1:14 och Färgelanda Prästgård 1:3 till högstbjudande intressenter. Vidare ges **Kommundirektör Katrin Siverby** i uppdrag att underteckna erforderliga handlingar för genomförandet av dessa försäljningar.*

Linda Jansson (M) yrkar på en återremiss av ärendet med motiveringen att kommunen först behöver ta fram en övergripande strategi för kommunens markinnehav för beslut i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunfullmäktige beslutar att avgöra ärendet idag.

Votering begärs och verkställs.

Votering

Ordförande meddelar att följande voteringsproposition ställs upp och godkänns. Den som röstar "JA" röstar på att ärendet ska avgöras idag. Den som röstar "NEJ" röstar på att ärendet återremitteras. Efter avslutad votering redovisas sjutton (17) JA-röster och nio (9) NEJ-röster. Ordförande finner att ärendet återremitteras.

Voteringsresultat

Justering			Utdragsbestyrkande
-----------	--	--	--------------------

Ulla Börjesson (S) – JA
Kenneth Öhman (S) – JA
Kerstin Fredriksson (S) – JA
Tommy Larsson (-) – JA
Lilian Borg-Hansen (S) – JA
Edgardo Varas Olmo (S) – JA
Yvonne Pettersson (S) – JA
Urban Henriksson (S) – JA
Kenneth Carlsson (L) – NEJ
Håkan Gusteus (-) – NEJ
Linda Jansson (M) – NEJ
Hans-Göran Palmqvist (M) – NEJ
Per Krokström (M) – NEJ
Christoffer Wallin (SD) – JA
Karl-Erik Segersax (SD) – JA
Jane Glamér (SD) – JA
Hanna Clemens (SD) – JA
Pontus Westerman Hansson (SD) – JA
Tommy Johansson (SD) – JA
Margurithe Zellén (KD) – JA
Ann Blomberg (C) – JA
Faraah Mohamud (C) – NEJ
Håkan Melin (C) – NEJ
Elisabeth Örn (C) – NEJ
Kristina Ivarsson (C) – JA
Maino Svensson (C) - NEJ

Sammanfattning av ärendet

Med stöd av Mål- och resursplanen fick Plan- och byggenheten under hösten 2025 i uppdrag att göra en översyn av kommunens fastighetsrelaterade avtal. I samband med detta gavs även uppdraget att se över kommunens fastighetsinnehav för att se vad kommunen fortsatt behöver äga och om något kan avyttras.

Handläggande tjänsteperson har efter genomgång bedömt att fastigheterna Assarbyn 1:14 och Färgelanda Prästgård 1:3 kan avyttras. Kommunen har sedan tidigare flera intressenter som anmält intresse till kommunen för köp av dessa fastigheter. Då det även finns ett beslut på ett initiativärende i Kommunstyrelsen, diarienummer 2024/358, om att kommunen ska ställa sig positiv till försäljning när intresse uppstår, så har fastigheterna lagts ut till försäljning.

Försäljningarna har genomförts i egen regi och marknadsförts genom öppet anbudsförfarande med efterföljande budgivning på kommunens hemsida och övriga sociala medier och har legat ute till försäljning från mitten av februari till och med 2026-03-31.

Högsta inkomna bud redovisas på kommunstyrelsens möte den 8 april.

Ärendebeskrivning

Kommunens totala markinnehav omfattar ca 640 ha. Markinnehavet omfattar allt från allmän platsmark som gator och naturområden till lediga tomter, skogsmark och verksamhetsmark. Större delen av markinnehavet ligger inom redan detaljplanelagda områden i och kring tätorterna.

Tillgång till mark i strategiska lägen är en viktig resurs för att möta framtidens efterfrågan på mark för bebyggelse, infrastruktur och offentlig service. Dock ligger fastigheterna Assarbyn 1:14 och Färgelanda Prästgård 1:3 utanför detaljplanelagt område och har varit utarrenderade för jordbruksändamål under många år. Med tanke på jordbruksmarkens höga status, samt att båda fastigheterna ligger utmed allmän och störande väg kommer det att bli mycket svårt att detaljplanelägga dessa områden för byggnation varför försäljning har initierats.

Fastigheten Assarbyn 1:14 har en total areal på ca 9 ha och består av ca 7 ha åkermark och 2 ha övrig mark. Fastigheten har varit i kommunens ägo sedan 1967 och det bokförda värdet är 150 000 kr. Fastigheten är utarrenderad för jordbruksändamål och samma arrendator sedan 2003.

Färgelanda Prästgård 1:3 har en total areal om ca 9 ha och består av ca 6 ha åkermark och 3 ha övrig mark. Fastigheten har varit i kommunens ägo sedan 1980 och bokfört värde är 325 000 kr. Fastigheten är utarrenderad med två jordbruksarrenden, från 1990 respektive 1999.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Försäljningspriset är i skrivandes stund inte fastställt men bedömningen är att försäljningarna tillsammans borde inbringa omkring 800 000 kr netto att tillföras resultatet för innevarande år.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Konsekvenserna av dessa försäljningar är att jordbruksmarken bevaras och säkerställer tillgång till mat och livsmedel för framtida generationer.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2026-03-23

Kommunfullmäktige

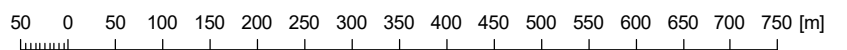
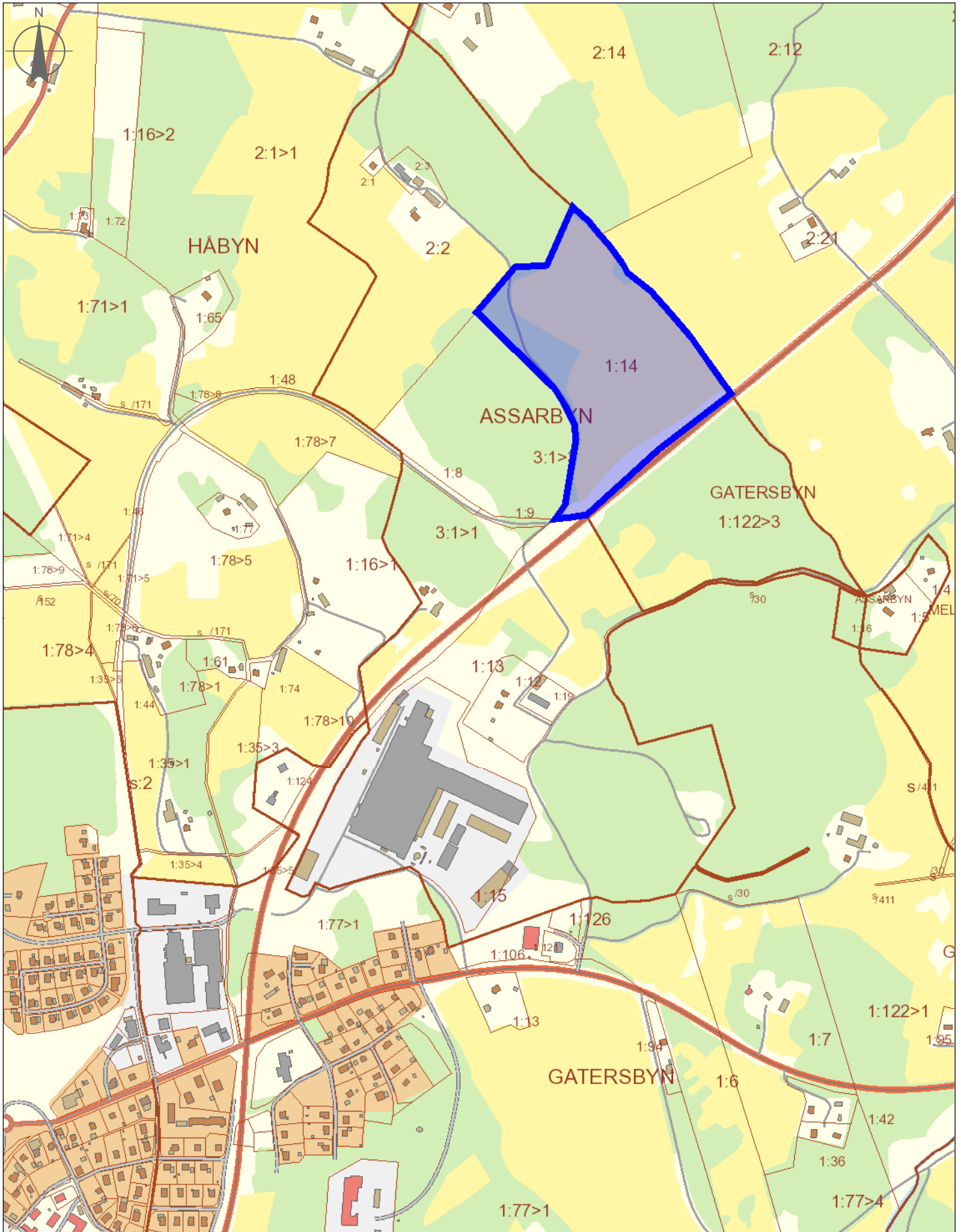
Fastighetskarta Assarbyn 1:14
Fastighetskarta Färgelanda Prästgård 1:3

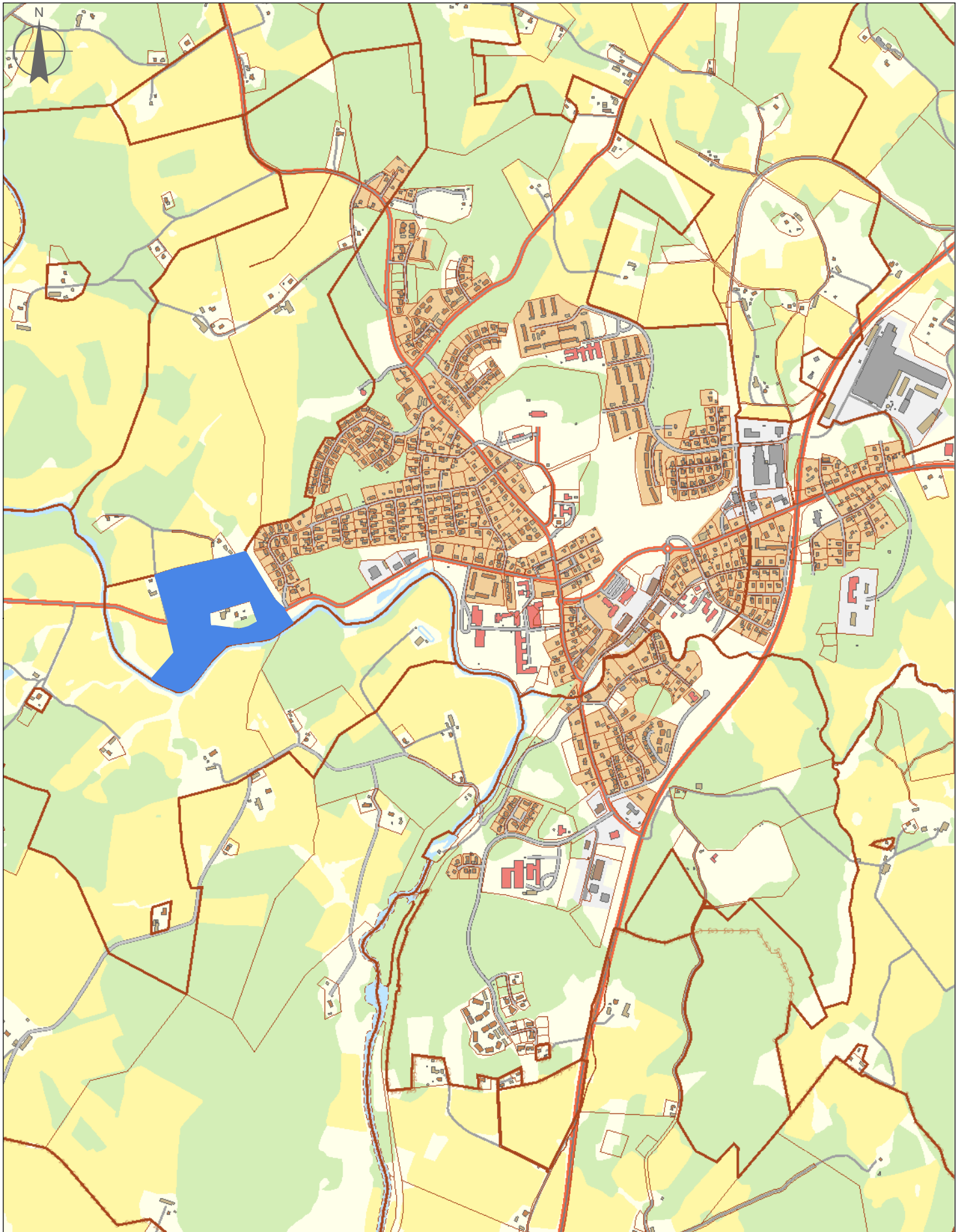
Sändlista:

Samhällsutvecklings- och näringslivschef
Plan- och byggchef
Ekonomikontoret

Justering

Utdragsbestyrkande

0,5 0 0,5 1 [km]

Sektor samhällsutveckling
Kommundirektör
Katrín Siverby

Tjänsteskrivelse
2026-05-03
2026/127

Kommunfullmäktige

Försäljning av Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 samt svar på återremiss

Beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige noterar förvaltningens bedömning att intentionerna för kommunens markanvändning i huvudsak redan framgår av antagen Översiktsplan och godkänner att arbetet med en övergripande strategi för kommunens markinnehav hanteras i samband med framtagandet av ÖP 2040.
2. Kommunfullmäktige bekräftar att arbetet med försäljning av kommunal mark kan fortsätta i enlighet med Mål- och resursplanen, med särskilt beaktande av miljöbalkens bestämmelser avseende jordbruksmark.
3. Kommunfullmäktige beslutar att sälja fastigheterna Assarbyn 1:14 och Färgelanda Prästgård 1:3 till högstbjudande intressenter samt ger kommundirektör Katrín Siverby i uppdrag att underteckna erforderliga handlingar för genomförandet av dessa försäljningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens presidium.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet om försäljning av Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 med motiveringen att en övergripande markstrategi skulle tas fram. Förvaltningen bedömer att kommunens antagna Översiktsplan redan utgör grunden för en sådan strategi och är politiskt förankrad. Vidare saknas i nuläget resurser för att ta fram en separat markstrategi. Förvaltningen föreslår därför att den frågan hanteras inom ramen för arbetet med ÖP 2040 och att försäljning av kommunal mark bör kunna fortsätta enligt Mål- och resursplanen och med beaktande av att särskild hänsyn ska tas till miljöbalkens skydd av brukningsvärd jordbruksmark.

Ärendebeskrivning

I samband med kommunfullmäktiges behandling av ärendet om försäljning av fastigheterna Färgelanda Prästgård 1:3 och Assarbyn 1:14 yrkades återremiss med motiveringen att kommunen först behöver ta fram en övergripande strategi för kommunens markinnehav. Kommunfullmäktige biföll minoritetsåterremissen och uppdrog åt förvaltningen att redovisa underlag för beslut i kommunstyrelsen.

Bedömning

Av kommunens antagna Översiktsplan framgår de övergripande intentionerna för kommunens långsiktiga utveckling, inklusive mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling, näringsliv, infrastruktur samt hänsyn till miljö- och landsbygdsfrågor. Förvaltningens bedömning är att större delen av det som normalt skulle ingå i en övergripande strategi för kommunens markinnehav redan är behandlat och politiskt förankrat genom Översiktsplanen.

Förvaltningen saknar i nuvarande skede resurser för att ta fram en separat, fördjupad strategi för kommunens markinnehav utöver det arbete som redan bedrivs med planerings-, fastighets- och exploateringsfrågor. Ett sådant strategiarbete bedöms kräva såväl personella resurser som politisk beredning under en längre tidsperiod. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att frågan om en samlad och formellt beslutad markstrategi istället behandlas inom ramen för kommande översyn av Översiktsplanen, ÖP 2040, där markinnehav och markanvändning på ett naturligt och systematiskt sätt ingår.

Förvaltningen bedömer fortsatt, med stöd av Mål- och resursplanen, att försäljning av kommunal mark ska kunna fortsätta. Försäljningar sker efter prövning i varje enskilt fall och med beaktande av kommunens långsiktiga behov av strategiskt placerad mark.

Särskild hänsyn ska tas till bestämmelserna i miljöbalken avseende jordbruksmark.

Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, och detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt. I princip all åkermark betraktas som brukningsvärd jordbruksmark.

Vid avyttring av kommunal jordbruksmark bedömer förvaltningen att marken även fortsatt kan nyttjas för jordbruksändamål, vilket ligger i linje med miljöbalkens syfte att långsiktigt värna jordbruksmarkens värde.

Förvaltningen anser att återremissen kan hanteras genom att:

- konstatera att Översiktsplanen redan utgör grunden för kommunens övergripande markpolicy,

- skjuta fram arbetet med en särskild markstrategi till samband med ÖP 2040, samt
- fortsatt möjliggöra försäljning av kommunal mark i enlighet med gällande styrdokument och lagstiftning.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Att inte ta fram en särskild övergripande strategi för kommunens markinnehav i nuläget medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Ett framtagande av en separat strategi skulle däremot kräva ytterligare personella resurser och tid, vilket bedöms innebära ökade kostnader för förvaltningen. Genom att hantera frågan i samband med arbetet med ÖP 2040 kan kommunen uppnå samordningsvinster och använda befintliga planeringsresurser mer effektivt. Fortsatt försäljning av kommunal mark, i enlighet med Mål- och resursplanen, kan bidra positivt till kommunens ekonomi genom realisation av tillgångar.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Sociala konsekvenser bedöms vara begränsade. Ur ett miljöperspektiv bedöms konsekvenserna vara små, då fortsatt hantering och eventuell försäljning av kommunal mark sker med beaktande av miljöbalkens bestämmelser. Särskild hänsyn tas till skyddet av bruksvärden jordbruksmark, där försäljning inte innebär att marken tas ur jordbruksproduktion utan tvärtom kan möjliggöra fortsatt långsiktigt brukande.

Beslutsunderlag:

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-03
- Tjänsteskrivelse daterad 2026-03-23
- Fastighetskarta Assarbyn 1:14
- Fastighetskarta Färgelanda Prästgård 1:3

Katrin Siverby
Kommundirektör

Sändlista:

Sektor Samhällsutveckling
Ekonomikontoret

**KS § 101
Årsredovisning 2025**

Dnr 2026/4

Kommunstyrelsens beslut

Efter genomförd revision och vissa justeringar har årsredovisningen för 2025 reviderats. Justeringarna påverkar inte bedömningen av kommunens ekonomiska ställning eller resultat i någon väsentlig omfattning. Kommunstyrelsen föreslås därför godkänna reviderad årsredovisning för 2025 och överlämna den till kommunfullmäktige för fastställelse.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Christoffer Wallin (SD) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Ekonomiskt resultat

Årsredovisningen för år 2025 visar ett positivt resultat på 2,3 mnkr. Resultatet är lägre än kommunens finansiella målsättning men innebär en förbättring jämfört med föregående år då kommunen redovisade ett underskott. Resultatet har påverkats av nämndernas samlade underskott samtidigt som finansverksamheten utvecklats bättre än budgeterat.

Finansiella mål

Resultatmålet uppnås inte då årets resultat understiger kommunens mål om 2–4 procent av skatter och generella statsbidrag. Soliditetsmålet uppnås då soliditeten ökat till 35,7 procent. Förbättringen förklaras dock till stor del av en låg investeringsnivå under året.

Mål för verksamheten

Sammantaget visar uppföljningen att kommunen har en delvis uppfylld måluppfyllelse, där flera verksamhetsområden utvecklas positivt samtidigt som genomförandet inom andra områden behöver stärkas. Resultaten visar

på behov av fortsatt fokus på styrning, uppföljning och genomförande för att nå en högre måluppfyllelse framgent.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att kommunens interna kontroll har förbättrats jämfört med föregående år. Samtliga nämnder har haft fastställda internkontrollplaner för 2025. Av totalt 19 genomförda granskningar har 9 utförts utan avvikelser, medan avvikelser har identifierats i 10, varav merparten bedöms som mindre. Den interna kontrollen bedöms i huvudsak fungera, men resultaten visar på behov av ökad enhetlighet i rapporteringen samt fortsatt utveckling av rutiner och uppföljning för att stärka det systematiska arbetet.

God ekonomisk hushållning

Årets resultat uppgår till 2,3 mnkr. Resultatmålet uppnås inte och den samlade bedömningen är därför att kommunen inte fullt ut uppnår god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Samtidigt har soliditeten stärkts och den interna kontrollen utvecklats positivt under året.

Den sammanfattande bilden är att Färgelanda kommun står inför betydande ekonomiska utmaningar kopplade till framtida investeringsbehov, demografisk utveckling och behovet av långsiktigt hållbara resultatnivåer. Samtidigt har årets resultat och utvecklingen av soliditeten bidragit till att stärka den ekonomiska ställningen jämfört med föregående år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2026-06-02

Årsredovisning 2025, dat 2026-06-02

Sändlista

Kommunfullmäktige

Revision

Ekonomi/personalchef

Årsredovisning 2025

**Färgelanda
kommun**

0 0,5 1 2 3 4 5
Kilometer

Skala: 1:50 000

Geografisk referens:
Mann: SMRPP99 12 00

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	2
2	Kommundirektören har ordet.....	4
3	Förvaltningsberättelse	5
3.1	Översikt över verksamhetens utveckling	5
3.2	Den kommunala koncernen.....	7
3.3	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	9
3.4	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	10
3.5	Händelser av väsentlig betydelse	18
3.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
3.7	Ekonomisk analys	24
3.8	Balanskravsresultat.....	35
3.9	Väsentliga personalförhållanden.....	37
3.10	Förväntad utveckling.....	41
4	Ekonomisk redovisning.....	43
4.1	Resultaträkning	43
4.2	Balansräkning.....	44
4.3	Kassaflödesanalys	45
4.4	Noter	46
4.5	Flödesschema för drift och investeringar	57
4.6	Driftredovisning.....	58
4.7	Investeringsredovisning.....	58
4.8	Begreppsförklaringar	61
5	Nämnder	63
5.1	Kommunfullmäktige.....	63
5.2	Kommunstyrelsen	64
5.3	Utbildningsnämnden	67
5.4	Socialnämnden	68
6	Koncernbolag / kommunalförbund	71
6.1	Valbohem AB	71
6.2	Färgelanda Vatten AB.....	73

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2025 har varit ett händelserikt och utvecklande år för Färgelanda kommun. Tillsammans har vi tagit flera viktiga steg mot en mer stabil och handlingskraftig kommun, där både

näringsliv och föreningsliv blomstrar.

Som ett resultat av det livskraftiga lokala företagsklimatet och den positiva utvecklingen, vann Färgelanda FöretagarAllsvenskan i Fyrbodal 2025. Att allt fler företag väljer att etablera sig här, kombinerat med den starka drivkraft som finns bland oss, bidrar ytterligare till att stärka kommunens framtida tillväxtmöjligheter.

Att satsningar på skola, omsorg och trygghet är en självklar del i den beslutade långsiktiga planen för tio år framåt, visar att vi har framtidstro på Färgelanda kommun. Sedan vi tog över styret den 23 oktober har mycket av detta arbete påbörjats och vi ser att kommunen äntligen är på väg åt rätt håll.

Med spänning och tillförsikt ser vi nu fram emot 2026 och jag tackar alla medarbetare och invånare för ert stora engagemang.

Färgelanda kommun kommer att bli bra.

Christoffer Wallin

Kommunstyrelsens ordförande

2 Kommundirektören har ordet

2025 har varit ett år som ställt höga krav på verksamheten, men som också visat vilken styrka som finns i Färgelanda kommun. Trots en fortsatt ansträngd ekonomi och behovet av tydliga

verksamhetsanpassningar har verksamheten tagit viktiga steg framåt. Vi har förbättrat resultatet jämfört med föregående år, minskat sjukfrånvaron och genomfört flera utvecklingsinsatser som stärker oss långsiktigt.

Det står klart att vi behöver fortsätta arbeta målmedvetet med effektiviseringar och långsiktig planering för att möta både de

ekonomiska och demografiska utmaningarna. Samtidigt har vi en fantastisk grund att bygga på – vår personal. Den lojalitet, flexibilitet och det engagemang som våra medarbetare visar, varje dag, gör verklig skillnad och är vår största tillgång när förutsättningarna förändras.

Med fortsatt samarbete, mod och fokus på kvalitet är jag övertygad om att vi kan fortsätta stärka kommunen och skapa stabilitet för framtiden.

Ett varmt och innerligt tack till alla medarbetare för ert driv, ert engagemang och ert hjärta för Färgelanda.

Katrin Siverby
Kommundirektör

3 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Färgelanda kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Detta fokus har inte varit så tydligt tidigare år, koncernens ekonomiska utveckling har hamnat lite vid sidan om. I enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning som gäller från och med 2019 års verksamhet ska koncernens utveckling, risker och åtaganden fokuseras.

I koncernredovisningen (sammanställda räkenskaper) ingår Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB. För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernen belopp i Mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	158,6	142,5	135,1	72,5	79,6
Verksamhetens kostnader	-624,9	-610,6	-588,5	-492,3	-495,2
Årets resultat	2,0	-58,8	14,4	30,7	3,3
Soliditet (%)	16,5	15,9	21,8	20,4	18,0
Soliditet inklusive ansvarstagande för pensioner (%)	-6,4	-7,1	4,6	2,5	-3,4
Investeringar netto	28,5	32,3	29,6	56,8	39,8
Långfristig låneskuld	250,3	208,3	217,3	221,8	244,7
Antal anställda	482	495	475	501	525

Kommunkoncern

Kommunkoncernen redovisar för 2025 ett positivt resultat om 2,0 mnkr, vilket är en tydlig förbättring jämfört med föregående år. Förbättringen förklaras främst av att de omfattande nedskrivningar som belastade koncernens resultat under 2024, huvudsakligen till följd av Valbohem AB:s övergång till K3-regelverket, inte återkommit under 2025. Trots förbättringen är resultatnivån fortsatt låg i förhållande till koncernens långsiktiga investeringsbehov och finansiella utmaningar. Resultatet ger ett begränsat bidrag till att stärka koncernens finansiella ställning och självfinansiera framtida investeringar.

Koncernens soliditet uppgår till 16,5 procent, vilket innebär en svag förbättring jämfört med föregående år. Förbättringen påverkas dock delvis av en relativt låg investeringsnivå under året och bör därför ses i ett längre perspektiv tillsammans med koncernens framtida investerings- och upplåningsbehov.

Investeringsnivån i koncernen uppgick till 28,5 mnkr under året, vilket är lägre än de senaste åren. Den lägre investeringsvolymen har bidragit till att begränsa upplåningsbehovet på kort sikt. Samtidigt kvarstår betydande investeringsbehov inom såväl kommunens verksamheter som de kommunala bolagen, vilket kan medföra ökad skuldsättning och högre finansiella kostnader framöver.

De kommunala bolagen har under året fortsatt arbetet med att anpassa verksamheterna till rådande ekonomiska förutsättningar. Valbohem AB har genomfört effektiviseringsåtgärder för att möta ökade finansieringskostnader och förändringar på bostadsmarknaden, medan Färgelanda Vatten AB fortsatt arbetet med att säkerställa en långsiktigt hållbar VA-försörjning.

Kommunen belopp i Mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Antal invånare	6 288	6 376	6 434	6 512	6 576
Kommunal skattesats, %	22,91	22,91	22,91	22,91	22,26
Verksamhetens intäkter	104,2	89,4	81,0	72,4	79,6
Verksamhetens kostnader	-580,6	-576,5	-543,9	-492,3	-495,2
Skatteintäkter och generella statsbidrag	496,1	488,7	490,9	462,5	430,4
Årets resultat	2,3	-17,6	16,4	30,7	3,3
Soliditet, %	35,7	33,0	33,9	31,7	26,7
Soliditet inklusive ansvarstagande för pensioner, %	0,9	-0,3	7,0	3,0	-7,0
Investeringar netto	5,5	7,7	10,0	11,0	7,5
Långfristiga låneskulder	27,3	30,3	43,6	47,0	51,0
Antalet årsanställda	470	479	459	487	511

Kommun

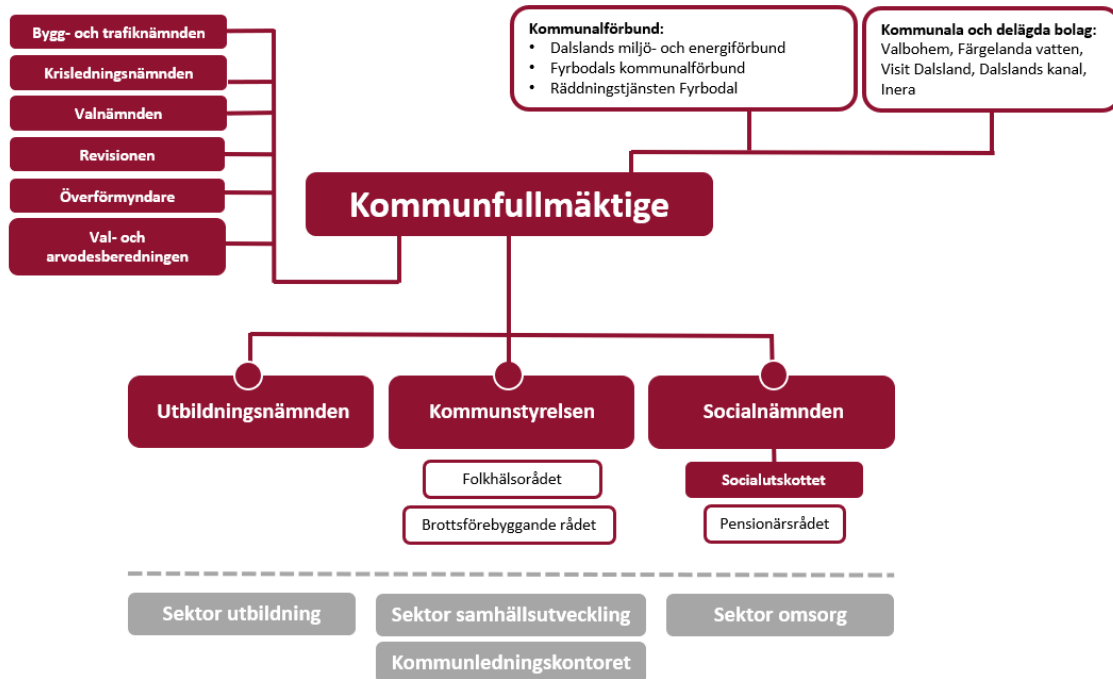
Det ekonomiska resultatet för 2025 uppgår till 2,3 mnkr vilket är 9,8 mnkr sämre än budgeterat resultat. Resultatet påverkas i hög grad av nämndernas samlade underskott som uppgår till -21,7 mnkr. Årets resultat har påverkats positivt av en försäljning av en fastighet. Denna intäkt ingår dock inte i balanskravsresultatet och kan därför inte beaktas vid bedömningen av balanskravet. På intäktssidan blev skatteintäkter 3,1 mnkr lägre än budgeterat, medan pensionerna, personalomkostnadsomslag m.m blev 8,5 mnkr lägre än budget, vilket delvis motverkade effekten av nämndernas underskott.

Trots att resultatet innebär en tydlig förbättring jämfört med föregående år, då kommunen redovisade ett underskott om 17,6 mnkr, är resultatnivån fortfarande otillräcklig för att uppnå kommunens finansiella mål och skapa de ekonomiska förutsättningar som krävs för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Resultatet är till viss del beroende av engångsposter och speglar därmed inte fullt ut den underliggande ekonomiska utvecklingen. Den strukturella obalansen mellan intäkter och kostnader kvarstår, vilket innebär att ytterligare åtgärder krävs för att nå en långsiktigt hållbar ekonomi. Sammantaget visar nyckeltalen att kommunen har en svag resultatnivå i förhållande till de finansiella målen.

3.2 Den kommunala koncernen

I nedanstående bild framgår den kommunala koncernen per 2025-12-31. Koncernen utgörs av nämnder samt de kommunala bolagen.

Kommunfullmäktige är kommunens högst beslutande kommunala organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer, budget och skattesats.

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2022-2026 är:

- Sverigedemokraterna 10 mandat
- Socialdemokraterna 8 mandat
- Centerpartiet 6 mandat
- Moderaterna 3 mandat
- Liberalerna 2 mandat
- Kristdemokraterna 1 mandat

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamheter

Kommunala nämnder

Kommunernas nämndorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilka ansvarsområden varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till

fullmäktige.

Beskrivning kommunalkoncern

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs huvudsakligen i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Det finns två helägda bolag; Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB.

Valbohem AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som styrs av ägardirektiv samt av lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Färgelanda Vatten AB är ett kommunalt bolag som ansvarar för vatten- och avloppsverksamheten i Färgelanda kommun. Bolaget bedriver verksamheten enligt lagen om allmänna vattentjänster och utifrån kommunens ägardirektiv.

Samägda bolag/kommunalförbund

Dalslands miljö- och energiförbund syftar till att handha för kommunernas gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet.

Visit Dalsland AB är ett gemensamt turistbolag och ägs av kommunerna i Dalsland samt Vänersborg.

Räddningstjänsten Fyrbodal är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i de sju medlemskommunerna Uddevalla, Trollhättan, Vänersborg, Färgelanda, Lysekil, Munkedal och Mellerud.

regionala kommunalförbund i Västra Götaland. Det är en sammanslutning av 14 kommuner i Dalsland, norra Bohuslän samt nordvästra delen av Västergötland.

Fyrbodal kommunalförbund är ett av fyra

Privata utförare:

Med privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet och som inte är ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Kommunen bedriver huvuddelen av sin verksamhet i egen regi. Inom vård och omsorg drivs samtliga särskilda boenden av kommunen. För vissa verksamheter och tjänster anlitas privata utförare efter upphandling. Exempel på sådana tjänster är sophämtning och snöröjning.

I not 1 framgår vilka enheter som har konsoliderats i de sammanställda räkenskaperna (koncern) utifrån kraven i "Lagen om kommunal bokföring och redovisning" (LKBR) samt rekommendation R 16 från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

3.3 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning och ledning

Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015–534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Kommunkoncern

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till Valbohem AB samt Färgelanda Vatten AB. Kommunen styr bolagen via ägardirektiv och bolagsordning. Kommunstyrelsens uppsikt har utvecklats med regelbundna dialoger med Valbohems presidium.

Kommun

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2025–2027 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft. Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

Målprocess och god ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans, det vill säga intäkterna ska överstiga kostnaderna. Kommunfullmäktige har för att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning fastställt övergripande mål för ekonomi och verksamhet. Finansiella mål ska verka för att kommunens finansiella ställning inte försvagas. Fullmäktiges övergripande verksamhetsmål ska ha sin grund i visionen. Nämnderna konkretiserar fullmäktigemålen i årliga nämndmål, som beslutas i respektive nämnd. Dessa följs upp via nyckeltal/ aktiviteter. Det är nämndernas mål, kopplat till fullmäktigemålen som ligger till grund för bedömning av fullmäktiges måluppfyllelse. God ekonomisk hushållning i Färgelandas kommun innebär att de finansiella målen uppnås och att 75% av fullmäktiges mål för verksamheten uppnås.

Budgetprocess och uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar i juni varje år om en budget. Budgeten innehåller plan för de tre kommande åren bestående av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, driftbudget samt en fyraårig investeringsplan. I driftbudgeten tilldelas varje nämnd en ram för de kommande åren. Under hösten som följer tar nämnderna fram detaljbudgetar med nämndmål. Under året görs två uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut samt ett årsbokslut. I delårsbokslutet och årsbokslutet redovisas även måluppfyllelsen. Nämnderna bestämmer i vilken omfattning de vill ha uppföljningar från sina förvaltningar, flera av dem har uppföljningar månatligen.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen ansvar för att leda och samordna kommunens verksamhet samt utöva uppsikt över nämnder och kommunala bolag. Kommunstyrelsen har även det övergripande ansvaret för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll inom kommunen. I Färgelanda kommun regleras arbetet genom riktlinjer för intern kontroll antagna av kommunstyrelsen 22 maj 2019 (§ 88).

Arbetet med intern kontroll syftar till att säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig redovisning och uppföljning samt efterlevnad av lagar, policys och styrdokument. Den interna kontrollen utgör en viktig del av kommunens arbete för god ekonomisk hushållning och ska samtidigt förebygga, upptäcka och hantera risker och fel i verksamheten.

Arbetet är riskbaserat och bygger på risk- och väsentlighetsanalyser. Kommunstyrelsen och nämnderna antar årligen interna kontrollplaner för sina respektive verksamhetsområden samt följer upp genomförda kontrollmoment i samband med årsredovisningen. Kommunstyrelsen sammanställer därefter en samlad bedömning av kommunens interna kontroll och kan vid behov initiera förbättringsåtgärder.

Kommunen har även en visselblåsarfunktion i enlighet med gällande lagstiftning. Funktionen kan användas av både medarbetare och invånare för att rapportera misstänkta allvarliga oegentligheter inom kommunens verksamheter.

Dialog

Dialogträffar sker minst tre gånger under året mellan kommunstyrelsens presidium och nämndernas presidier i samband med kvartalsrapport, delårsbokslut och bokslut. Nämnderna föredrar sin ekonomiska ställning, måluppfyllelse, intern kontroll samt utveckling och risker inför kommande år

3.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Motståndskraftig men osäker global ekonomi

De ekonomiska förutsättningarna för Sveriges kommuner påverkas i hög grad av utvecklingen i både Sverige och omvärlden. Trots ett fortsatt osäkert världsläge har världsekonomin visat en relativt stark motståndskraft under 2025. USA har under året höjt sina tullnivåer kraftigt, från cirka 2,5 procent till omkring 15 procent, men den globala handeln har ändå fortsatt att utvecklas positivt. Detta beror bland annat på att fler länder i ökad utsträckning handlar med varandra istället för med USA. Den fortsatta starka världshandeln har bidragit till att hålla uppe den globala tillväxten.

Även den amerikanska ekonomin har utvecklats starkare än väntat, främst till följd av omfattande investeringar inom AI och ny teknik. I euroområdet väntas stora offentliga investeringar i försvar och infrastruktur, särskilt i Tyskland, bidra till ökad tillväxt från och med 2026. Samtidigt stärks ekonomin av en stabil arbetsmarknad och hushåll med förhållandevis god ekonomi, vilket bidrar till ökad konsumtion.

Samtidigt kvarstår betydande osäkerheter i världsekonomin. Nya handelshinder, ytterligare tullhöjningar och geopolitiska spänningar, exempelvis kopplade till Kina och exportrestriktioner, kan påverka utvecklingen negativt framöver.

I Sverige fortsätter konjunkturen successivt att återhämta sig. Efterfrågan i ekonomin har stärkts och återhämtningen bedöms fortsätta under 2026. Högre reallöner, tidigare räntesänkningar samt en expansiv finanspolitik bidrar till utvecklingen. Skattesänkningar för hushållen och ökade statliga satsningar på försvar och investeringar stärker den inhemska efterfrågan ytterligare. Även exporten väntas bidra positivt till tillväxten.

Inflationen fortsätter samtidigt att minska och väntas under 2026 ligga tydligt under inflationsmålet på 2 procent. Arbetsmarknaden förbättras successivt, men arbetslösheten bedöms minska i långsammare takt och väntas nå mer normala nivåer först mot slutet av 2027.

Den offentliga konsumtionen ökar kommande år, framför allt till följd av satsningar inom det militära och civila försvaret. Den kommunala konsumtionen väntas däremot utvecklas svagare, främst som en följd av den demografiska utvecklingen med en svagare befolkningstillväxt.

Källa: Konjunkturinstitutet

Skatteunderlagstillväxten ökar för 2026

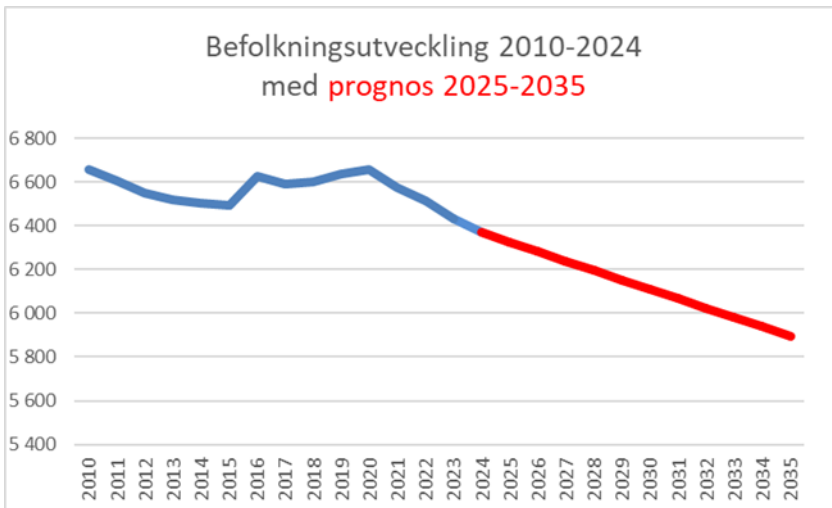
Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) väntas skatteunderlaget öka med 3,6 procent under 2025 och med 4,3 procent under 2026. Ökningen under 2026 förklaras främst av att fler arbetade timmar bidrar till en högre tillväxt i lönesumman. För perioden 2027–2029 bedöms skatteunderlaget öka med i genomsnitt 4,3 procent per år, vilket ligger i nivå med den historiska utvecklingen.

För Färgelanda kommun innebär utvecklingen förbättrade förutsättningar för skatteintäkterna kommande år. Samtidigt påverkas kommunens ekonomiska utveckling även av befolkningsförändringar och den demografiska utvecklingen, där antalet invånare har stor betydelse för kommunens långsiktiga intäktsnivåer och verksamhetsbehov.

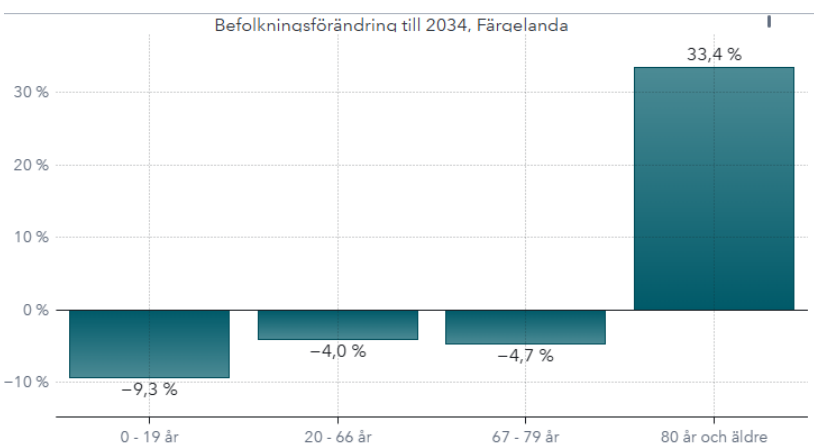
Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Antalet invånare minskar

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Skatteintäkterna påverkas främst av utvecklingen av skatteunderlaget i hela landet och av kommunens invånarantal.

Enligt SCB:s senaste befolkningsprognos 2024 kommer alla kommuner att tappa 1–5 åringar de närmaste fem åren. Det handlar om mellan 5 och 30 procent färre förskolebarn. Dessutom tappar 180 kommuner barn i grundskolan fram till 2028. När det gäller den äldsta befolkningsgruppen är läget det omvända. I alla kommuner ökar 80-plusarna, med 7 till nästan 60 procent bara de närmaste fem åren. De kommuner som har den lägsta ökningen av äldre är de som redan har en stor andel äldre i sin befolkning. Hälften av kommunerna beräknas minska befolkningen totalt.

För Färgelandas del blir utmaningen större än för riket avseende Förskola/grundskola i och med att den demografiska förändringen är större i Färgelanda än i riket.

Arbetslösheten har minskat

Utvecklingen i Färgelanda har under det senaste året varit starkare än i många andra kommuner i länet, där arbetslösheten generellt också minskat. Samtidigt finns fortsatt utmaningar inom vissa grupper. Arbetslösheten bland unga ligger fortfarande på en högre nivå än den totala arbetslösheten och uppgick i april till cirka 10,2 procent för åldersgruppen 18–24 år. Arbetslösheten bland utrikesfödda är också högre än genomsnittet, även om den minskat tydligt det senaste året.

För Färgelanda kommun innebär utvecklingen att arbetsmarknaden i nuläget är relativt stabil, men att kompetensförsörjningen fortsatt är en viktig fråga. Samtidigt som arbetslösheten minskar har kommunen, liksom många andra mindre kommuner, utmaningar med att rekrytera personal inom flera välfärdstyrken och specialistfunktioner.

Näringsliv

Näringslivet i Färgelanda präglas främst av små och medelstora företag inom industri, handel, entreprenad, jord- och skogsbruk samt tjänstesektor. Kommunen har ett aktivt entreprenörskap och ett varierat näringsliv, men påverkas samtidigt av konjunkturläget och utvecklingen hos större arbetsgivare. Under året har frågor kopplade till industrin och förändringar på arbetsmarknaden haft betydelse för det lokala näringslivet.

Samtidigt visar flera indikatorer att företagandet i kommunen fortsatt utvecklas positivt. Färgelanda utsågs under 2025 till vinnare i Västra Götaland i tävlingen FöretagarAllsvenskan, baserat på den procentuellt högsta nettotillväxten av företag i regionen.

I Svenskt Näringslivs undersökning av det lokala företagsklimatet försämrades dock kommunens ranking under 2025. Färgelanda placerade sig på plats 249 av 290 kommuner, vilket innebär ett tapp med 105 placeringar jämfört med föregående år. Rankingens bygger huvudsakligen på företagens egna enkätsvar och visar att flera företag upplever utmaningar kopplade till dialog, service och förutsättningar för företagande.

Verksamhetsrisk

Befolkningen i arbetsför ålder minskar

Befolkningen i arbetsför ålder sjunker och befolkningen blir äldre. Den demografiska försörjningskvoten i Färgelanda kommun ligger på cirka 95 år 2025, jämfört med rikssnittet på cirka 77. Det innebär att det går ungefär 95 personer i åldrarna 0–19 år samt 65+ per 100 personer i arbetsför ålder (20–64 år).

Det visar att Färgelanda har en betydligt högre försörjningsbörda än riket i genomsnitt, vilket innebär ökade utmaningar kopplade till kompetensförsörjning, välfärdsfinansiering och framtida behov inom vård, omsorg och andra kommunala verksamheter.

Konkurrens om personal

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för välfärden och för Färgelanda kommun. Konkurrensen om arbetskraften är stor inom flera yrkesgrupper, särskilt inom yrken som kräver specialiserad kompetens, såsom lärare, sjuksköterskor, socionomer och anläggningsarbetare. Samtidigt minskar antalet personer i arbetsför ålder enligt befolkningsprognosen, vilket ytterligare förstärker utmaningen.

För att kunna attrahera och behålla rätt kompetens ställs allt högre krav på arbetsmiljö, arbetsvillkor och arbetets innehåll. Kommunens attraktivitet som arbetsgivare blir därför allt viktigare för att säkerställa kvaliteten i välfärdsverksamheterna. Kompetensförsörjningen påverkas även av den ekonomiska och demografiska utvecklingen, där en åldrande befolkning medför ett ökat behov av välfärdstjänster.

Minskad befolkning påverkar skatteintäkter

Befolkningsminskningen är en av de största riskerna för kommunen. En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter samtidigt som Färgelanda även är beroende av bidrag från de kommunala utjämnningssystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare. Enligt befolkningsprognosen fortsätter invånarantalet att minska och kommunen måste fortsätta att anpassa kostnaderna efter de minskade intäkterna.

Färre barn och fler äldre ställer krav på omfördelning av resurser

Den demografiska utvecklingen visar att antalet barn inom förskola och grundskola förväntas minska under kommande år. Detta innebär att verksamheter och resurser successivt behöver anpassas utifrån förändrade volymer. Samtidigt väntas antalet äldre öka, vilket medför ett ökat behov av resurser inom äldreomsorgen. Minskningen inom barn- och utbildningsområdet bedöms dock inte fullt ut kunna kompensera för de ökade behoven inom vård och omsorg.

Samtidigt syns en utveckling där fler äldre håller sig friska längre upp i åldrarna. Behovet av särskilt boende (SÄBO) ökar därför inte i samma takt som antalet äldre, vilket bland annat kan förklaras av förbättrad hälsa samt ökade möjligheter att få vård och omsorg i det egna hemmet.

För att möta den demografiska utvecklingen behöver kommunen successivt genomföra volymanpassningar och omfördela resurser mellan verksamheter utifrån förändrade behov hos barn, elever och äldre.

Oklara planeringsförutsättningar från staten

Statsbidragen, både generella och riktade, utgör viktiga tillskott i kommunens ekonomi. Under senare år har staten lämnat sena besked om nya riktade statsbidrag samt förändringar i de generella statsbidragen, samtidigt som många bidrag beslutas årsvis utan långsiktig garanti om fortsatt finansiering. Parallellt kan nya lagkrav och regeländringar medföra ökade kostnader och behov av anpassningar i verksamheterna. Sammantaget skapar detta osäkerhet och försvårar kommunens långsiktiga planering och ekonomiska styrning.

Ökad skuldsättning

Ökade investeringsbehov medför att nyupplåningen ökar, vilket innebär högre räntekostnader och ökade krav på framtida resultat för att finansiera både investeringar och löpande verksamhet. En högre skuldsättning kan även minska kommunens ekonomiska handlingsutrymme och göra kommunen mer känslig för förändringar i ränteläge och konjunktur. Samtidigt ställer det krav på långsiktig investeringsplanering, prioritering mellan investeringar samt en fortsatt god budgetdisciplin för att säkerställa en hållbar ekonomi över tid.

Finansiella risker

Kommunens räntebärande skulder uppgick till 27 mnkr per den sista december 2025. Upplåningen löper både med rörlig och bunden ränta. Enligt finanspolicyn får inte mer än 20 procent av låneskulden förfalla varje enskilt kalenderår.

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	8-9 år	9-10 år
Maximalt	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Ränterisk

För att begränsa ränterisken skall räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Räntebindning Löptid	< 1 år	1-3 år	3-5 år	5-7 år	7-10 år
Normal	40 %	15 %	15 %	15 %	15 %
Maximalt	50 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Minimalt	30 %	10 %	5 %	5 %	5 %

Valutarisk

Enligt finanspolicy är placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst 1 mnkr.

Finansiell riskhantering och medelsförvaltning

Kommunens medelsförvaltning har under året bedrivits i enlighet med kommunfullmäktiges finanspolicy. Upplåning och skuldförvaltning har skett inom de ramar som fastställts av fullmäktige avseende kapitalbindning, räntebindning och finansiering.

Kommunkoncernens finansiella risker är främst kopplade till räntenivåer, refinansieringsbehov och framtida investeringsåtaganden. Merparten av koncernens låneskuld finns i Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB. Valbohem AB påverkas av utvecklingen på bostadsmarknaden där vakansgrad och hyresintäkter har stor betydelse för bolagets ekonomiska ställning. Färgelanda Vatten AB står inför omfattande reinvesteringsbehov i vatten- och avloppsinfrastrukturen, vilket medför ett fortsatt finansieringsbehov under kommande år.

Riskerna hanteras genom långsiktig investeringsplanering, löpande uppföljning av låneportföljer samt tillämpning av kommunens finanspolicy. Den löpande uppföljningen visar att medelsförvaltningen har bedrivits i enlighet med gällande riktlinjer och att inga väsentliga avvikelser från finanspolicy har noterats under året.

Pensionsförpliktelse

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta eftersom skulden ska finansieras under kommande år. Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelse och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen. Skandias prognos används. Beräkningarna bygger på den modell som anvisas i RIPS 17, dvs. SKR:s riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, enligt RKR:s rekommendationer. Underlag för beräkningarna utgörs av data i Skandias register strax före beräkningstillfället. Förändringen mellan åren beror på avslutade och tillkommande anställningar samt att överskottsfonder använts för att lösa in intjänade pensionsrätter.

Tabellen visar kommunens pensionsåtaganden vid årsskiftet jämfört med föregående år.

Pensionsåtaganden (Tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
1) Total pensionsförpliktelse i balansräkningen					
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	7 172	7 231	7 051	6 931	7 053
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	122 549	124 515	121 156	122 857	136 387
2) Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring					
a) Intjänade from 1998, pensionsförbindelse	60 320	56 807	43 790	31 595	27 574
b) Intjänade före 1998, ansvarsförbindelse	8 509	9 115	7 582	7 687	0
3) Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse					
4) Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	198 550	197 668	179 578	169 070	171 014

Placeringar avseende pensionsmedel finns inte.

Välfärdsbrott

Välfärdsbrott är ett samlingsuttryck för all typ av utnyttjande av välfärdssystemet. Problemen är utbredda inom flera offentliga verksamheter och det kan röra sig om bedrägerier och bidragsbrott mot kommunala utbetalningar, ekonomiskt bistånd, upphandling, personlig assistans och föreningsbidrag. Rapporter pekar på att det skett en stor ökning av den här typen av brott de senaste åren och att den kommunala sektorn är eftersatt.

Övergripande utmaningar

De ekonomiska förutsättningarna för landets kommuner har under senare år präglats av ett mer ansträngt läge. En svagare konjunkturutveckling, högre kostnadsnivåer och förändrade demografiska förutsättningar påverkar kommunsektorn i stort. Dessa faktorer påverkar även Färgelanda kommun och ställer ökade krav på ekonomisk styrning, prioriteringar och långsiktig planering.

Färgelanda kommun står inför flera strukturella utmaningar som är nära sammanlänkade och som har stor betydelse för kommunens ekonomiska utveckling och verksamheternas långsiktiga förutsättningar.

Finansiering av framtidens välfärd

Kommunens möjligheter att finansiera välfärdens drift, investeringar och utvecklingsinsatser påverkas i hög grad av utvecklingen av skatteunderlaget, som i sin tur är beroende av konjunkturläget samt befolknings- och näringslivsutvecklingen. Samtidigt ökar kostnadstrycket inom flera av kommunens verksamheter. För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi krävs därför en fortsatt god ekonomisk styrning där kostnadsutvecklingen hålls under kontroll samtidigt som nödvändiga investeringar och utvecklingsinsatser genomförs.

Ökande förväntningar på offentlig service

Medborgarnas förväntningar på offentlig service förändras och ökar över tid, bland annat till följd av teknisk utveckling och förändrade samhällsnormer. Detta ställer krav på kommunens förmåga att utveckla verksamheterna och samtidigt använda tillgängliga resurser effektivt. För att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling krävs därför strategiska prioriteringar och en god balans mellan verksamheternas kvalitet, tillgången till kompetens och kommunens ekonomiska förutsättningar.

Sammantaget innebär dessa utmaningar att kommunen behöver fortsätta utveckla styrning, uppföljning och ekonomisk planering för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet.

Ekonomiska förutsättningar

(Utdrag ur SKR:s MakroNytt 1:2026)

Den globala ekonomin växer med omkring 3 procent per år framöver, vilket är något lägre än det historiska genomsnittet. För svensk konjunktur visar utfall och indikatorer tydliga tecken på att återhämtningen nu har påbörjats. BNP-tillväxten tar fart 2026 och 2027, där hushållens konsumtion utgör den starkaste drivkraften. Konjunkturuppgången gynnas av en expansiv ekonomisk politik och av att osäkerheten kring tullar minskat något. Den starkare tillväxten gör att läget på arbetsmarknaden förbättras, även om det sker med en viss fördröjning. Under ytan har olika delar av arbetsmarknaden utvecklats påtagligt olika, där det främst är tillfälligt anställda och företagare som har blivit arbetslösa medan fast anställda har ökat. Sedan slutet av 2025 har sysselsättningen stigit. Under konjunkturåterhämtningen väntas fler nya jobb genereras framöver och arbetslösheten bedöms därmed falla fram till 2028. Stigande sysselsättning och fler arbetade timmar höjer lönesumman i år, vilket gynnar skatteunderlaget som ökar med 5 procent 2026 (underliggande utveckling). Från 2027 ökar skatteunderlaget mer i linje med det historiska genomsnittet.

Den konjunkturåterhämtning som beskrivs i SKR:s MakroNytt innebär förbättrade förutsättningar för utvecklingen av skatteunderlaget under de kommande åren.

För Färgelanda kommun innebär detta att intäktsutvecklingen på sikt kan förbättras efter några år med en mer dämpad utveckling.

Samtidigt kvarstår flera strukturella utmaningar för kommunen. Demografiska förändringar, ökade kostnader inom välfärdsverksamheterna samt behov av investeringar innebär att den ekonomiska utvecklingen fortsatt ställer krav på god ekonomisk styrning och långsiktig planering. Även om konjunkturåterhämtningen förbättrar förutsättningarna för skatteintäkter innebär den därför inte i sig att kommunens ekonomiska utmaningar är lösta.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen påverkas av flera finansiella risker kopplade till upplåning, räntenivåer, investeringsbehov och marknadsutveckling. Den samlade låneskulden återfinns främst i Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB, där verksamheterna är kapitalintensiva och kräver långsiktiga investeringar i fastigheter respektive VA-infrastruktur.

För Valbohem AB utgör utvecklingen av vakansgraden en väsentlig risk. En fortsatt hög vakansgrad påverkar bolagets hyresintäkter och resultat samtidigt som kostnaderna för fastighetsbeståndet i stor utsträckning kvarstår. Bolaget arbetar därför aktivt med effektiviseringar samt anpassning av fastighetsbeståndet genom bland annat avyttringar och översyn av framtida strukturåtgärder.

För Färgelanda Vatten AB innebär omfattande investerings- och reinvesteringsbehov ett ökat finansieringsbehov över tid. Verksamheten påverkas även av ökade krav inom miljö, klimatanpassning, säkerhet och beredskap. En ökad upplåning kan medföra högre kapitalkostnader och därmed påverka framtida taxenivåer.

Koncernens finansiella risker hanteras genom långsiktig investeringsplanering, finanspolicy, löpande uppföljning av låneportföljer och en successiv anpassning av verksamheternas ekonomi till rådande förutsättningar. Målsättningen är att säkerställa en hållbar ekonomisk utveckling och en långsiktigt god betalningsförmåga i hela kommunkoncernen.

3.5 Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige – centrala beslut under 2025

Kommunfullmäktige fattade totalt 101 beslut under året. Bland de mest betydelsefulla finns:

- Överflyttning av ansvar för arbetsmarknads-, sysselsättnings- och integrationsfrågor från Kommunstyrelsen till Socialnämnden. Detta förändrar ansvarsfördelningen i organisationen och påverkar hur kommunen styr sitt arbetsmarknadsarbete.
- Beslut om ny valdistriksindelning inför valet 2026, vilket är ett viktigt demokratiskt beslut som påverkar väljarnas geografiska tillhörighet.
- Antagande av ny lokalförsörjningsplan (i Mål- och resursplanen) , som ska styra framtida investeringar och lokalanvändning.
- Avveckling av Dalslands miljö- och energiförbund samt inrättande av en ny gemensam miljönämnd, inklusive antagande av reglemente och överenskommelser för framtida samverkan.

Kommunstyrelsen – strategiska beslut och inriktningsval

Under året fattades flera beslut som styr kommunens långsiktiga utveckling:

- Beslut om en gemensam IT-organisation tillsammans med Åmål och Bengtsfors, med start 1 april 2025. Detta innebär en strukturell förändring som ska stärka digitalisering och effektivitet.

Regionalt/Interkommunalt – större organisationsbeslut

- Bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal, från och med 1 januari 2025, genom sammanslagning av NÄRF och RMB. Detta var ett stort strukturbeslut som påverkar hela kommunens beredskapsorganisation.

Kommunkoncernen

Valbohem AB har under året fortsatt arbetet med att anpassa verksamheten till rådande marknadsförutsättningar. Två fastigheter har avyttrats och bolaget har genomfört investeringar i bland annat solpaneler, individuella elmätare och energieffektiviserande åtgärder. Samtidigt har arbetet med att minska kostnader och hantera den ökade vakansgraden fortsatt.

Färgelanda Vatten AB har genomfört investeringar och reinvesteringar i vatten- och avloppsanläggningar samt ledningsnät. Under året har bland annat VA-sanering genomförts på Bäckvägen och åtgärder vidtagits för att minska inläckage av vatten i avloppsnätet. Bolaget har även förvärvat fastigheten där Gatersbyns vattenverk är beläget samt fortsatt arbetet med att stärka driftsäkerhet, säkerhetsskydd och den långsiktiga vattenförsörjningen.

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha "en god ekonomisk hushållning" i sin verksamhet, vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Vad ska kommunen då göra? Kommunallagen sammanfattar:

- "För **verksamheten** skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning"

Vad är god ekonomisk hushållning för Färgelanda kommun?

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen förvaltar mänskliga och materiella resurser så att en ekonomisk hållbarhet uppnås.

Det innebär att kommunens verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv. Det innebär också att kommunen förvaltar sin egendom väl, har långsiktigt hållbara resultat- och investeringsnivåer samt hållbar personal- och kompetensförsörjning. Det ställer krav på ett gemensamt ansvarstagande, kontinuerlig omprioritering och ständig förnyelse av verksamhetens innehåll och inriktning.

Färgelanda kommun fastställer varje år i mål- och resursplanen finansiella mål, prioriterade inriktningar och verksamhetsmål. För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Sammantaget bedöms Färgelanda kommun inte uppnå god ekonomisk hushållning för 2025, då de finansiella målen inte uppnås och måluppfyllelsen endast är delvis uppnådd.

Överskott är nödvändigt

Kommunens verksamhet har inte som syfte att generera vinst, men överskott är absolut nödvändigt för att långsiktigt kunna driva bra verksamhet. Att visa överskott på grund av tillfälliga realisationsvinster eller dylikt är dock inte långsiktigt hållbart sätt att bygga en budget. God ekonomisk hushållning är *inte* att förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov, och *inte* att finansiera driftskostnader med lån.

Det omtalade så kallade balanskravet innebär "att klara nollan" och det ska ses som en miniminivå för vad kommunen ska prestera. Noll är dock för lite av flera anledningar. Det gäller att ha beredskap för det oväntade, eftersom det alltid tendera att inträffa. Ett nollresultat innebär dessutom att det saknas

utrymme för att exempelvis bygga en ny skola när en gamla är utsliten, eftersom det är betydligt mycket dyrare nu än för 50 år sedan med nya investeringar som att bygga en skola eller en ny idrottshall.

Men god ekonomisk hushållning är inte bara det ekonomiska resultatet. Genom att sätta mål och riktlinjer för de olika verksamheterna och sedan följa upp dem, synliggörs vad som faktiskt görs och vad kommunens invånare får för pengarna.

Årets resultat är positivt, men ligger på en nivå som inte är tillräcklig för att långsiktigt finansiera kommunens investeringsbehov eller stärka det finansiella handlingsutrymmet.

Avstämning finansiella mål

Kommunens finansiella mål enligt Mål och Resursplan 2025-2027:

- *För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag*
- *För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.*

Årets resultat uppgår till 2,3 mnkr, vilket innebär att resultatmålet om 2–4 procent av skatter och generella statsbidrag inte uppnås. Soliditetsmålet uppnås däremot då soliditeten har ökat till 35,7 procent. Ökningen beror emellertid i huvudsak på en låg investeringsnivå under året och inte på en resultatutveckling som stärker det egna kapitalet i motsvarande omfattning. Mot denna bakgrund bör måluppfyllelsen för soliditet bedömas med viss försiktighet ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv.

Verksamhet/måluppfyllelse

Prioriterad inriktning	Ansvarig nämnd	Verksamhetsmål	Nuläge	Mått	Målet anses uppfyllt	Läget 2025-12-31
Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen	Ökad andel nöjda medarbetare	HME 75 (2021)	HME (mäts vartannat år)	När HME överstiger 77	Ingen mätning genomförd
		Minskad sjukfrånvaro	9,6 %	Sjukfrånvaro	När sjukfrånvaron understiger 8 %	6,8% Målet uppnått
		Minskad personalomsättning	19 %	Personalomsättning	När personalomsättningen understiger 10 %	16 % Målet ej uppnått
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden	Öka elevernas måluppfyllelse	204	Meritvärde i år 9 inför gymnasiet	210	201 Målet ej uppnått
			90 % 82 % 78 %	Andel godkända elever – nationella prov - år 9	90 %	Svenska 74% Matematik 77% Engelska 94% Målet delvis uppnått
			90% 82% 78%	Andel godkända elever – nationella prov - år 6	90 %	Svenska 91% Matematik 79% Engelska 88% Målet delvis uppnått
			89% 86%	Andel godkända elever – nationella prov år 3	90 %	Svenska 91% Matematik 82% Målet delvis uppnått
			76%	Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	Andel elever behöriga till yrkesprogram	85 %

						Målet ej uppnått
		Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö	Enkäten för trygghet och trivsel kommer gå ut till alla elever från förskolan till år 9 i slutet på april.	Trygghetsenkät	Fler elever svarar i enkäten att de känner sig trygga	Ingen mätning genomförd
God omsorg med individen i fokus	Kommunstyrelsen	Öka antalet individer i verksamheten som erhåller kvalitativ sysselsättning efter avslutad AML-insats (anställning och utbildning)	22 deltagare skrevs in under 2022. 60% kom ut i studier eller arbete.	Antal deltagare som går vidare till anställning eller studier	Antalet deltagare som går vidare till anställning eller studier med 5 procentenheter	22 deltagare skrevs in under 2025, 32% (7st) kom ut i studier eller arbete. Målet är ej uppnått
	Socialnämnden	Graden av nöjdhet bland kunderna på särskilda boenden ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2022 års mätning Färgelanda 81% (Riket 77 %)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet	88% 2025 Målet uppnått
		Graden av nöjdhet bland kunder som har hemtjänst ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2022 års mätning Färgelanda 92% (Riket 77%)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet	94% 2025 Målet uppnått
		Graden av nöjdhet bland brukare i LSS verksamheten ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	Ingen mätning gjord	Mäts genom Socialstyrelsens nationella brukarundersökning avseende daglig verksamhet	Mätning genomförd 2023	Ingen mätning genomförd
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen	Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter	Ingen mätning gjord	Andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Genomförd mätning av andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Ingen mätning är utförd och det avsattes inga medel för att jobba mot målet 2025.
		Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen	86 %	Kundenkät på bygglov och bygganmälan	90 %	96% Målet uppnått
Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete	Kommunstyrelsen	Matsvinnet ska minska	50 g/dag och portion	Mäts under en vecka 6 ggr/år	Max 35 g/dag och portion (skola och förskola) Max 100 g/dag och portion (äldreomsorg)	35 g/dag och lunchportion inom skola, förskola och äldreomsorg tillsammans. 70g/dag inom äldreomsorgen

Kommunstyrelsen	Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska	2 956 Mwh	Årsförbrukning	Förbrukningen skall minska med 5 % per år under perioden.	2 294 Mwh Målet uppnått
Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antal dialogträffar med berörda grupper	Minst 2 st. dialogträffar per nämnd	Ej genomförd, kommunstyrelsen Målet ej uppnått
Kommunstyrelsen		Ingen plattform finns idag	Kontroll av det finns en plattform för klimatdialog	Inrättad plattform	Ingen plattform är inrättad Målet ej uppnått.
Kommunstyrelsen	Näringslivets utsläpp ska minska	Ingen mätning finns av ev. genomförda insatser	Antal insatser tillsammans med näringslivet	Minst en insats per år	Inga insatser är utförda under 2025. Miljötillsyn ingår dock i DMEF:s grunduppdrag vilket innebär att det genomförts arbete mot målet.
Kommunstyrelsen	Samarbetet tillsammans med lantbruket inom kommunens klimatomställning ska öka	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antalet dialogträffar mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv	Minst två gånger/år	Inga dialogträffar är genomförda under 2025
		Ingen mätning finns av ev. genomförda projekt	Antal projekt för att minska utsläpp	Minst ett projekt under åren 2024-2026	Detta mål är uppnått genom DMEF. Projekt Lokalt åtgärdsarbete i Valboåns avrinningsområde är genomfört under perioden 2021-2024 och är slutrapporterat
Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar livslängden på elektronik	Ingen mätning finns av antal livslängdsökande	Antal nya livslängdsökande åtgärder per år	Minst ytterligare en livslängdsökande åtgärd/ år	Inga aktiva åtgärder genomfördes 2025
Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	Kommunen ökar användandet av cirkulära möbler	Finns ingen inventering gjord	Antal kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och inredning	Genomförd inventering	Fullständig inventering ej genomförd
		Inget stadfäst system för cirkulära möbler finns	Kontroll av system för cirkulära möbler	Infört och stadfäst system för cirkulära möbler	Inget system är infört

Sammanfattning av måluppfyllelsen

Kommunfullmäktiges styrning utgår från fem prioriterade inriktningar som konkretiseras genom 19 verksamhetsmål och följs upp med totalt 26 mått. Uppföljningen för året visar att 8 mått (35%) har uppnåtts, 3 mått är delvis uppnådda och 12 mått inte har uppnåtts. För 3 mått har uppföljning inte kunnat genomföras under året.

Samtidigt visar uppföljningen att utvecklingen inom flera områden är positiv. Inom arbetsgivarområdet har sjukfrånvaron minskat jämfört med föregående år och ligger på en nivå som är låg även i jämförelse med andra kommuner. Detta indikerar ett fortsatt positivt arbete inom arbetsmiljöområdet och är en viktig förutsättning för att kommunen ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Även inom skolområdet syns en positiv utveckling. Även om vissa mål endast bedöms vara delvis uppnådda visar resultaten en förbättring jämfört med föregående år.

Inom vård och omsorg redovisas goda resultat när det gäller brukarnöjdhet, där målen uppnås i flera delar av verksamheten. Även inom delar av hållbarhetsarbetet uppnås uppsatta mål, exempelvis när det gäller minskat matsvinn och minskad energianvändning.

Samtidigt visar uppföljningen att flera utvecklingsmål inte har uppnåtts under året. I flera fall beror detta på att planerade åtgärder ännu inte har genomförts eller att arbetet befinner sig i ett tidigt utvecklingsskede. Detta gäller särskilt vissa mål inom Agenda 2030-området samt mål som kräver nya arbetssätt, samverkan eller utveckling av system och strukturer.

Uppföljningen visar också att det finns mål där mätning inte har kunnat genomföras under året. Detta pekar på ett behov av att fortsätta utveckla kommunens uppföljningssystem och säkerställa att indikatorer och mått är möjliga att följa upp på ett ändamålsenligt sätt.

Sammantaget visar uppföljningen att kommunen har en delvis uppfylld måluppfyllelse, där flera verksamhetsområden utvecklas positivt samtidigt som genomförandet inom andra områden behöver stärkas. Resultaten visar på behov av fortsatt fokus på styrning, uppföljning och genomförande för att nå en högre måluppfyllelse framgent.

3.7 Ekonomisk analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som

är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig

betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej. Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

Resultat

Mnkr	2025	2024	2023	2022
Kommunkoncernen (sammanställd)	2,0	-58,8	12,8	29,6
Färgelanda kommun	2,3	-17,6	16,4	30,7
Valbohem AB	-0,5	-41,3	-3,6	-1,1
Färgelanda Vatten AB	0	0	0	0,0

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen redovisar för 2025 ett positivt resultat om 2,0 mnkr. Resultatet förklaras huvudsakligen av kommunens överskott om 2,3 mnkr, medan Valbohem AB redovisar ett underskott om -0,5 mnkr. Skillnaden mellan de enskilda resultaten och koncernens resultat förklaras av koncernmässiga elimineringar samt effekter av rättelsen av den finansiella leasingen av särskilt boende.

Valbohem AB redovisar fortsatt ett negativt resultat, men underskottet är väsentligt lägre än föregående år. Förbättringen förklaras främst av att föregående års resultat belastades av större engångsposter, samtidigt som genomförda kostnadsanpassningar haft effekt. Trots detta kvarstår en ansträngd ekonomisk situation, där ökade räntekostnader och en stigande vakansgrad fortsatt påverkar bolagets resultat negativt.

Bolagen beskrivs mer utförligt i årsredovisningens avsnitt för verksamhetsberättelser. Nedanstående resultat för koncernen är efter genomförda koncerninterna elimineringar

Kommunkoncernens investeringar uppgick till 28,5 mnkr, vilket är en påtagligt lägre nivå än föregående år (35,7 2024). Den låga investeringsnivån speglar inte de långsiktiga behov som finns, utan indikerar snarare ett uppdämt investeringsbehov. Givet de strukturella utmaningar som kommunen står inför bedöms investeringsnivån behöva öka väsentligt fram till 2035.

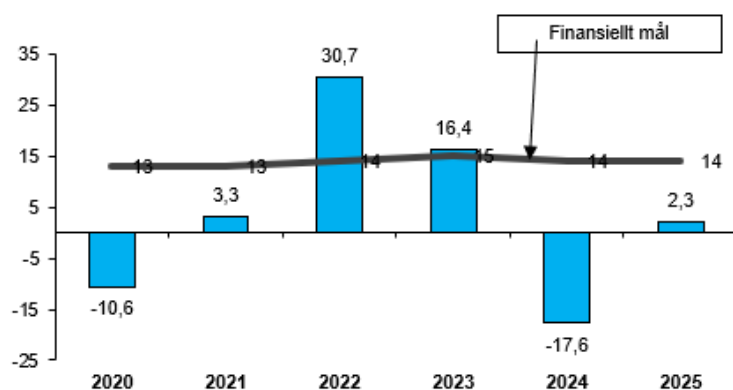
Samtidigt visar koncernens samlade resultat på en ekonomisk situation med begränsat handlingsutrymme. Kombinationen av låga resultatnivåer och ett ökat investeringsbehov innebär att den finansiella ställningen riskerar att försvagas ytterligare om inte åtgärder vidtas.

Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en koncern med stora utmaningar och det avser kommunen och Valbohem AB.

Kommunen

Kommunens resultat 2025 blev 2,3 mnkr, vilket är 9,8 mnkr sämre än budgeterad nivå. Resultatet förklaras till största delen av följande avvikelser gentemot budgeterad nivå:

- Nämnder/styrelser -21,7 mnkr
- Minskade pensionskostnader +5,6 mnkr
- Ej disponerade medel till personalomkostnader mm +3,0 mnkr
- Minskade skatteintäkter och generella statsbidrag -3,1 mnkr
- Finansiella intäkter +4,8 mnkr
- Finansiella kostnader +1,6 mnkr

Trots att kommunen redovisar ett positivt resultat om 2,3 mnkr för 2025 kvarstår betydande ekonomiska utmaningar inför kommande år. Resultatet ligger på en nivå som är lägre än vad som krävs för att uppnå kommunens finansiella mål och skapa tillräckligt utrymme för framtida investeringar och oförutsedda händelser.

Årets resultat har dessutom påverkats positivt av tillfälliga poster, samtidigt som flera verksamheter fortsatt redovisar kostnader som överstiger tilldelade budgetramar. Detta innebär att de underliggande strukturella utmaningarna i kommunens ekonomi kvarstår och att kostnadsnivån i vissa verksamheter fortfarande inte är anpassad till kommunens långsiktiga intäktsutveckling.

Under 2025 påbörjades ett omfattande arbete för att stärka den ekonomiska hållbarheten, bland annat genom åtgärder för att anpassa verksamheternas kostnader till tillgängliga resurser. Flera av dessa åtgärder får dock full ekonomisk effekt först under kommande år.

För att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi behöver kommunen även fortsättningsvis ha ett starkt fokus på ekonomistyrning, kostnadskontroll och prioriteringar. Det är av stor vikt att budget, verksamhetsmål och kvalitetskrav står i rimlig proportion till varandra. Om uppställda mål inte kan uppnås inom beslutade ekonomiska ramar behöver antingen verksamhetens arbetssätt förändras eller ambitionsnivån och resurstilldelningen ses över.

Budgetavvikelse per nämnd:

Nämnd	Budget mnkr	Utfall mnkr	Avvikelse mnkr	Avvikelse
Kommunfullmäktige	2,9	2,5	0,3	+10,8 %

Nämnd	Budget mnr	Utfall mnr	Avvikelse mnr	Avvikelse
Utbildningsnämnd	198,4	212,4	-14,1	- 7,1 %
Socialnämnd	180,5	205,8	-25,3	-14 %
Kommunstyrelsen	87,6	70,2	17,3	+19,8 %
Totalt	469,4	490,9	-21,8	-4,6%

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till – 4,6 %

Kommunstyrelsens överskott med 17,3 mnr. Överskottet förklaras bl.a. av försäljning av fastighet samt vakanta tjänster.

Socialnämndens underskott, 25,3 mnr, berör samtliga verksamheter inom nämnden med tonvikt på äldreomsorgen som står för mer än 50 % av underskottet.

Utbildningsnämndens underskott, 14,1 mnr, berör även den nämnden samtliga verksamheter förutom vuxenutbildning, gymnasieskolan och förskolan. Några av anledningarna till underskottet är små enheter med höga fasta kostnader samt ökade behov av särskilt stöd.

En utförligare beskrivning av respektive nämnds verksamhet för 2025 finns beskrivit i respektive nämnds årsberättelse som inte bifogas detta årsbokslut utan tillhandahålls av respektive nämnd.

Det svaga resultatet för 2025 innebär begränsade förutsättningar att hantera både framtida verksamhetsbehov och en högre investeringsnivå, vilket ställer krav på att den långsiktiga ekonomiska hållbarheten säkerställs. Arbetet med kommande budgetarbete kommer därför att fokuseras på att de finansiella målen resultat och soliditet. Dessa finansiella mål kommer att vara genomsnittliga per år för perioden 2023-2035 och de finansiella målen nivåer kommer därmed att styra den investeringsnivå som är möjlig utan att försämra grundekonomin ytterligare.

Skatteutveckling

Kommunalskatten är hög i Färgelanda jämfört med många andra kommuner. Därmed är skatteredskapet en mindre användbar resurs än i kommuner med en lägre skattesats. Möjligheten att stärka kommunens ekonomi genom ytterligare skattehöjningar är därför begränsad.

Skatteintäkterna utvecklades under 2025 något bättre än budgeterat, vilket bidrog positivt till årets resultat. Samtidigt är kommunens ekonomiska utveckling starkt beroende av tillväxten i skatteunderlaget och utvecklingen på arbetsmarknaden.

Förändringar i den samhällsekonomiska

utvecklingen kan få betydande effekter på kommunens intäkter, vilket har visat sig genom de försämrade skatteprognoser som presenterats under 2026.

En svag befolkningsutveckling och en ökande andel äldre i befolkningen innebär dessutom att tillväxten i skatteunderlaget riskerar att bli lägre samtidigt som behovet av kommunal service ökar. Detta ställer krav på en långsiktigt hållbar ekonomistyrning där verksamheternas kostnader anpassas till de ekonomiska förutsättningarna.

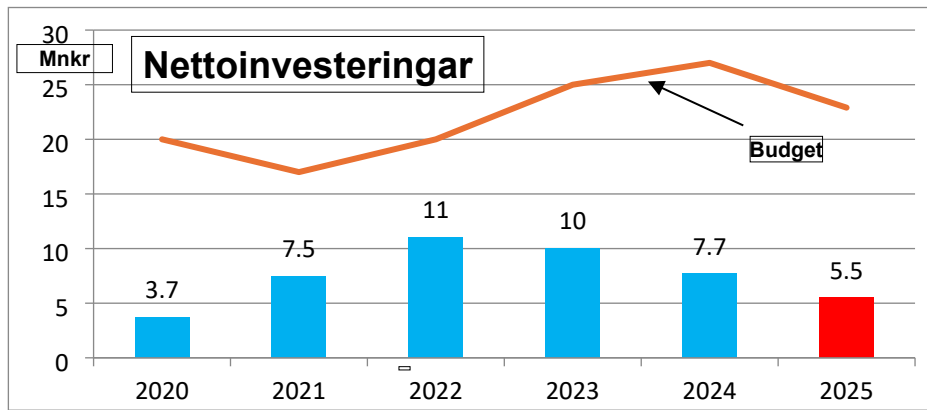
Kommunalskatt %	2025	2024	2023	2022
Färgelanda kommun	22,91	22,91	22,91	22,91
Fyrbodal	22,46	22,47	22,47	22,48
Västra Götalands kommuner	21,79	21,82	21,81	21,78
Rikets kommuner	20,71	20,70	20,67	20,67

Årets investeringar

Investeringsanslaget för 2025 uppgick till 22, mnkr men den samlade investeringsvolymen uppgick enbart till 5,5 mnkr. En mycket låg andel av budgeterade investeringar förbrukas respektive år (19-55 %). Bland landets kommuner är en förbrukning på mellan 80-90 % vanlig vilket innebär att Färgelanda ligger på en mycket låg nivå. Denna låga nivå är inte bra i och med att verksamheten behöver ändamålsenliga anläggningar.

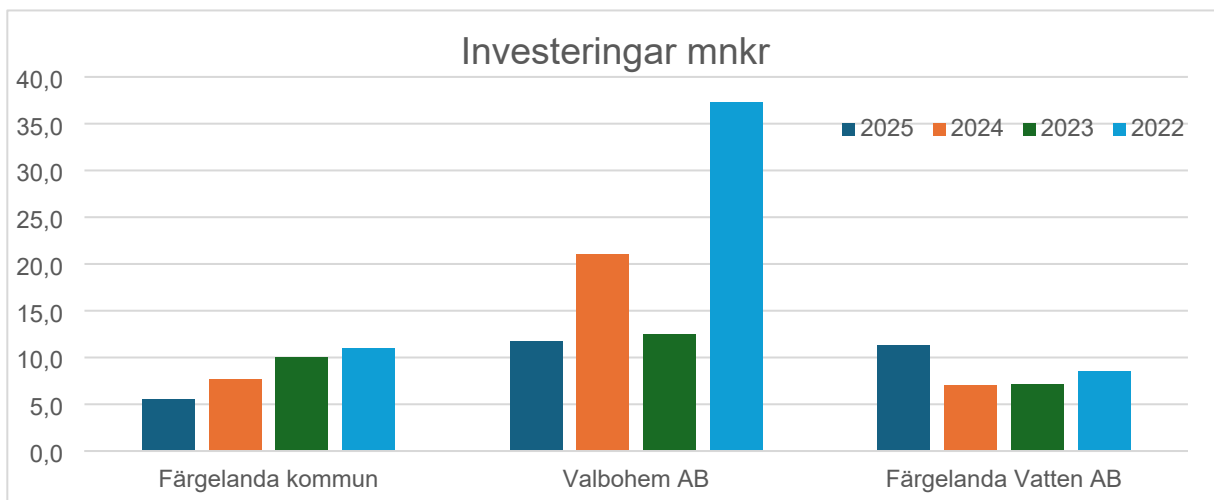
Budgetarbetet har utvecklats under året, men det finns fortsatt behov av att stärka planeringsprocessen. Arbetet behöver i högre grad möjliggöra en långsiktig planering av investeringar över en tioårsperiod, kopplat till en hållbar genomsnittlig resultatnivå. Samtidigt behöver detta ställas i relation till de driftkostnadsnivåer som krävs för att verksamheten ska kunna upprätthålla en ändamålsenlig kvalitet.

Under året har investeringar för 1,3 mnkr genomförts avseende asfalteringar, sopkärl och oljeavskiljare. Övriga investeringar uppgift till 1,2 mnkr. Fastighetsinvesteringar för 2,9 mnkr (bl.a. Ytskikt och golv samt dörrstängare och låssystem).

Kommunkoncernen står inför betydande investeringsbehov under de kommande åren. Behovet omfattar såväl kommunala verksamhetslokaler och infrastruktur som investeringar inom VA-verksamheten och bostadsbolagens fastighetsbestånd. Investeringarna är nödvändiga för att upprätthålla verksamheternas funktion, möta framtida behov och säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling.

Särskilt viktigt är att investeringsnivån anpassas till koncernens långsiktiga ekonomiska bärkraft, då framtida investeringar riskerar att öka både skuldsättning och finansiella kostnader under en längre period.

Kapacitet

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens soliditet har förbättrats något jämfört med 2024 och uppgår till 18,5 procent för 2025. För kommunen uppgår soliditeten till 35,7 procent.

Utifrån bolagens och kommunens kommande investerings- och resultatnivåer måste den planerade soliditetsnivån ligga på en långsiktigt hållbar nivå.

Soliditet %	2025	2024	2023	2022
Kommunkoncernen (sammanställd)	16,5	15,9	21,7	20,4
Färgelanda kommun	35,7	33,0	33,9	31,7
Valbohem AB	11,6	11,9	5,2	6,1
Färgelanda Vatten AB	7,2	7,8	3,9	4,5

En viktig parameter för att avläsa koncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning samt hur resultatet utvecklas över tiden.

Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer ägardirektivens intentioner. I annat fall

riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Resultatnivån i kommunkoncernen är inte tillräcklig för att finansiera framtida investeringsbehov utan ökad upplåning. För att stärka den finansiella kapaciteten krävs därför en varaktig förbättring av resultatnivån, särskilt inom kommunen och Valbohem AB.

Kommunen

Soliditet och skuldsättningsgrad

En viktig parameter för att bedöma kommunens långsiktiga finansiella kapacitet är utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas påverkas främst av två faktorer – årets resultat och investeringsnivån. Vid en finansiell analys är det därför utvecklingen över tid som är av störst intresse.

Kommunens soliditet uppgår till 35,7 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år då soliditeten uppgick till 33,0 procent. Därmed uppnås kommunens finansiella mål om en soliditet på minst 35 procent. Förbättringen förklaras dock till

stor del av att investeringsnivån under året varit lägre än budgeterat, vilket begränsat behovet av nyupplåning. Resultatnivån är samtidigt fortsatt låg i förhållande till kommunens långsiktiga investeringsbehov.

För att soliditeten långsiktigt ska kunna bibehållas och stärkas krävs resultatnivåer som skapar utrymme för framtida investeringar utan att skuldsättningen ökar i alltför hög takt.

Den del av tillgångarna som finansieras med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad och är soliditetens motsats. För 2025 har kommunen långfristiga skulder på 112 mnkr (varav 76 mnkr avser leasing av äldreboende). Kommunen har även kortfristiga skulder (till exempel leverantörsskulder) och avsättningar. Den aktuella skuldsättningsgraden är nästan oförändrad mot föregående år på 64,3%.

Risk och kontroll

Kommunkoncernen

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att man kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt.

Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten.

Koncernen redovisade 2025 en kassalikviditet på 71,8 % vilket är en bättre nivå än föregående år. Valbohem AB uppvisar en svag kassalikviditet jämfört med övriga delar av kommunkoncernen. Detta förklaras främst av bolagets höga skuldsättning i kombination med ökade räntekostnader samt en stigande vakansgrad som påverkar intäkterna negativt. Därtill bidrar ett fortsatt behov av underhållsåtgärder och anpassning av

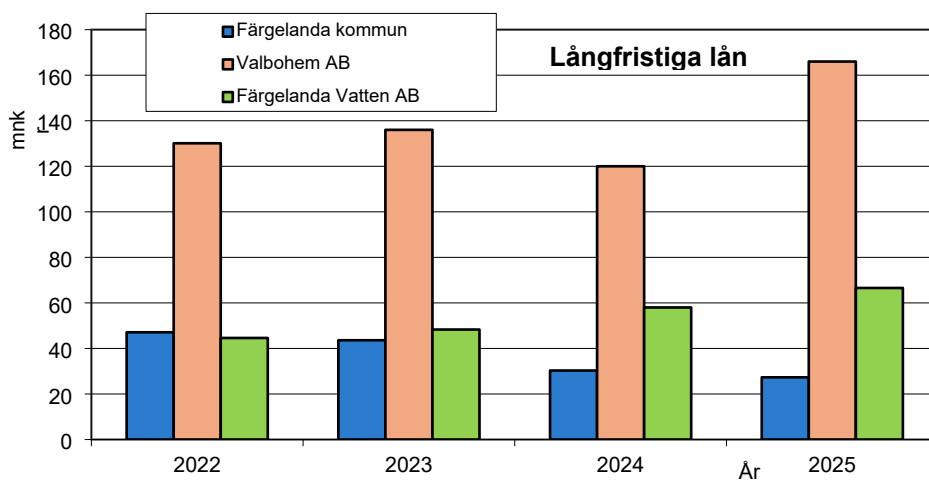
fastighetsbeståndet till ett ansträngt kassaflöde.

Sammantaget innebär detta en begränsad kortsiktig betalningsberedskap i bolaget.

Kassalikviditet %	2025	2024	2023	2022
Kommunkoncernen	71,8	58,3	79,3	72,3

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 11 mnkr för koncernen.

En av de större riskerna för koncernen är ränteutvecklingen avseende kommunkoncernens låneskulden som för 2025 uppgår till 250 mnkr.

Det är fortsatt av stor vikt att kommunen och bolagen har en genomtänkt räntestrategi för att hantera effekterna av förändrade räntenivåer. De ränteuppgångar som skett har tydliggjort koncernens känslighet för ökade finansieringskostnader.

Genom en aktiv och samordnad styrning av investeringar och resultat behöver skuldtvecklingen begränsas för att motverka att räntekostnaderna blir en alltför stor belastning på koncernen.

Samtidigt är det angeläget att låneskulden inte ökar ytterligare, särskilt i Valbohem AB, där såväl resultatnivå som kassaflöde är ansträngt. Detta ställer krav på fortsatt återhållsamhet i investeringar och en tydlig prioritering av

Den samlade bedömningen är att risknivån i kommunkoncernen är förhöjd men inte akut.

åtgärder som stärker den finansiella ställningen.

Kommunen

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innehåller två finansiella mål för Färgelanda kommun:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 - 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Finansiellt mål Resultat:

I och med att resultatet för 2025 blev 2,3 mnkr så uppnås ej detta resultatmål. Även ur ett historiskt perspektiv har resultatet avviket från det finansiella målet. Det genomsnittliga resultatet för perioden 2021-2025 uppgår till +7 mnkr vilket motsvarar 1,5 % av skatter och statsbidrag.

Avstämning finansiellt mål - Resultatnivå					
mnkr	2025	2024	2023	2022	2021

Budgeterat resultat 2-4 % motsvarar följande mnkr	12,2	14	15	14	13
Redovisat resultat	2,3	-17,6	16,4	30,7	3,3
Genomsnittligt resultat år 2021-2025	7,02				
Resultatet motsvarar % av skatter och statsbidrag	0,5%	-3,6%	3,3%	6,6%	0,8%
Genomsnittligt resultat år 2021-2025 % av skatter och statsbidrag	1,5%				

Resultatmålet uppnås inte för 2025. Resultatet motsvarar 0,5 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket är betydligt lägre än målnivån om 2–4 procent.

Det är av stor vikt att de finansiella målen uppnås under den kommande planperioden. Det är av avgörande betydelse för att kommunen ska kunna bedriva en verksamhet utifrån kommunens intentioner att verksamhet är ändamålsenlig, av god kvalitet och kostnadseffektiv.

Finansiellt mål Soliditet:

Årets soliditet uppgår till 35,7 procent, vilket innebär att kommunens finansiella mål om minst 35 procent uppnås. Förbättringen förklaras dock delvis av en låg investeringsnivå under året, vilket begränsat behovet av nyupplåning. För att soliditeten långsiktigt ska kunna bibehållas och stärkas krävs resultatnivåer som möjliggör framtida investeringar utan att skuldsättningen ökar i alltför hög takt. För perioden 2021 - 2025 uppnår den genomsnittliga soliditetsnivån till 32,2 %

Avstämning finansiellt mål – Soliditetsnivå %					
%	2025	2024	2023	2022	2021
Finansiellt mål	35	35	35	35	35
Redovisat resultat	35,7	33,0	33,9	31,7	26,7
Genomsnittlig soliditet år 2021 - 2025	32,2				

Soliditets- och resultatnivå ska vara en del av styrningen av budgeterad investeringsnivå utifrån en långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Likviditet och intern kontroll

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet samt att kommunfullmäktiges beslut om internkontroll efterlevs.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 % innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

Kassalikviditet, kommunen	2025	2024	2023	2022
Kassalikviditet, %	90,1	84,7	111,3	98,8

Intern kontroll

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel.

För att genomföra den interna kontrollen ska respektive nämnd utarbeta en internkontrollplan för sin verksamhet och sammanställa den för respektive år.

Alla nämnder har haft en antagen kontrollplan för 2025. Internkontrollen har följts upp i enlighet med kommunstyrelsens uppsiktsansvar enligt kommunallagen. Nämnderna har under året genomfört kontroller enligt sina fastställda internkontrollplaner. Totalt omfattade planerna 19 granskningsmoment, varav 9 genomfördes utan avvikelser. Avvikelser noterades i 10 granskningar, där merparten bedöms vara av mindre karaktär. Sammantaget bedöms den interna kontrollen fungera, men resultaten visar att det finns behov av fortsatt utveckling av rutiner och uppföljning inom vissa områden.

De kommunala bolagen Valbohem AB samt Färgelanda Vatten AB har internkontrollplaner för 2025. Utfallet av internkontroll 2025 för Valbohem AB visar att det finns åtgärder att göra för att planerna ska vara uppfyllda. Utfallet av internkontrollen för Färgelanda Vatten AB är positiv och kontrollen fungerar väl.

Borgensåtagande och skuldsättning

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Färgelanda kommun har borgensåtagande per 2025-12-31 på 265 mnkr och allt avser borgen för kommunens bolag. I och med att borgensåtagandena enbart avser kommunens bolag utgör dessa borgensåtaganden inte en större risk i och med att kommunen äger bolagen till 100 % och där ingår den eventuella risken.

Kommunen har en låneskuld som uppgår till 30,3 mnkr. Av dessa lån är 25,9 mnkr upptagna hos Kommuninvest i Sverige AB och 4,4 mnkr är upptagna hos Dalslands Sparbank efter upphandling.

Vid sidan av dessa åtaganden har kommunen tecknat en solidarisk borgen för Kommuninvests skulder. Kommunens andel av dessa skulder är 0,6%.

Sammanfattning finansiell analys

Den sammanfattande bilden av Färgelanda kommun, utifrån ett finansiellt perspektiv, är en kommun med fortsatt stora ekonomiska utmaningar inför framtiden. Detta avspeglas bland annat i det svaga resultatet för 2025 och med stort negativt resultat för 2024. De historiska resultaten längre tillbaka har uppnått positiva resultat med hjälp av tillfälliga statsbidrag mm vilket innebär att i grunden var det även dåliga resultat dessa år.

För perioden 2021 - 2025 var det genomsnittliga resultatet 7 mnkr och kommunens finansiella mål, att resultatet ska uppgå till 2-4 % av skatter och avgifter, hamnade på 1,5 % i genomsnitt för samma period.

Det finns många delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en mycket aktiv styrning för att skapa en god sund ekonomi som klarar de framtida utmaningarna som kommunen står inför.

Under rubriken "risk och kontroll" beskrivs bl a kommunens arbete med intern kontroll. I den senast sammanställda internkontrollen framkommer att det finns flera internkontrollmoment som inte är genomförda eller som ger ett mindre tillfredställande resultat. Däremot är en del av resultaten bättre än för 2024 även om de inte helt kommer upp till grön nivå för 2025. Det är av stor vikt att arbetet med

intern kontroll fortsätter att utvecklas och att man arbetar lika över hela kommunen.

3.8 Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet uppfylls efter disposition av RUR

Enligt kommunallagens balanskrav ska kommunens intäkter som huvudregel överstiga kostnaderna. Vid beräkningen av balanskravsresultatet görs vissa justeringar, bland annat för realisationsvinster. Syftet med regelverket är att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi och att kostnaderna inte överstiger intäkterna över tid.

För 2025 uppgår balanskravsresultatet före disposition av resultatutjämningsreserven (RUR) till -9,2 mnkr. Kommunen disponerar därför 9,2 mnkr ur resultatutjämningsreserven, vilket innebär att balanskravsresultatet efter disposition uppgår till 0 mnkr. Balanskravet bedöms därmed vara uppfyllt för året.

Balanskravsutredning (mnkr)	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	2,3	-17,6	16,4	30,7
Samtliga realisationsvinster	-11,5		-0,2	
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet				

Balanskravsutredning (mnkr)	2025	2024	2023	2022
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet				
Orealiserade förluster i värdepapper				
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper				
Årets resultat efter balanskravsjustering	-9,2	-17,6	16,2	30,7
Reservering till (RUR)			-11,3	-26,1
Disponering från RUR	9,2	17,6		
Årets balanskravsresultat	0	0	4,9	4,6

Resultatutjämningsreserv

Färgelanda kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Det som styr när RUR får disponeras är vad som anges i kommunallagen samt kommunens egna ramverk. Kommunallagen (2017:725) beskriver en grund för använda RUR är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet.

En disponering av RUR innebär att tidigare upparbetade överskott används för att utjämna resultatet över tid. Det förändrar dock inte kommunens underliggande kostnads- och intäktsstruktur.

Bedömningen är att kriterierna för att disponera RUR är uppfyllda då skatteunderlagets utveckling understiger det historiska genomsnittet.

Ingående RUR uppgick till 23,8 mnkr. Efter 2025 års disponering uppgår reserven till 14,6 mnkr.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Kommunen.

Den sammantagna bedömningen är att kommunen fortsatt står inför betydande utmaningar avseende ekonomi och måluppfyllelse samt att kostnadsnivån i flera verksamheter behöver anpassas till de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna.

Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Kommunen står fram till 2035 inför ett ökat investeringsbehov. Utifrån idag kända investeringsbehov bedöms kommunen behöva redovisa ett genomsnittligt årligt resultat om minst 12 mnkr för att långsiktigt kunna finansiera investeringarna och upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen uppvisar sammantaget en finansiell situation där den underliggande ekonomin behöver stärkas. Koncernen består av Färgelanda kommun, Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB. Utmaningarna är främst kopplade till Färgelanda kommun och Valbohem AB, medan Färgelanda

Vatten AB bedöms ha en stabil ekonomisk grund.

Det samlade resultatet för 2025 är svagt, men visar en förbättring jämfört med föregående år.

För att möta framtida investeringsbehov behöver koncernens finansiella kapacitet stärkas genom att uppnå stabila och tillräckligt höga resultatnivåer över tid.

3.9 Väsentliga personalförhållanden

Personalstruktur

Antalet anställda har minskat under 2025 jämfört med föregående år. Minskningen avser främst visstidsanställningar, medan förändringen bland tillsvidareanställda är mer begränsad.

Antalet årsarbetare, som speglar den samlade arbetade tiden under hela kalenderåret, är i stort sett oförändrat. Skillnaden mellan utvecklingen av antalet anställda och antalet årsarbetare förklaras av att måtten avser olika tidsdimensioner. Antalet anställda redovisar bemanningssituationen vid årets slut, medan årsarbetare påverkas av den totala arbetsvolymen över året.

Personalomsättningen bland tillsvidareanställda har ökat jämfört med föregående år och ligger fortsatt över jämförbara nivåer (rikets kommuner uppgick till 10 procent år 2024 enligt Kolada) . Personalerlörligheten har därmed varit hög under året, vilket löpande påverkat personalstrukturen.

På sektorsnivå varierar personalomsättningen, där Kommunledningskontoret uppvisar högst nivå, följt av Omsorg samt Barn och Utbildning.

Tillsammans visar nyckeltalen en minskning i antalet anställda vid årets slut, samtidigt som den samlade arbetsvolymen varit relativt stabil och personalrörligheten under året varit hög.

Antal anställda

Sysselsättningsgrupp	Antal anställda	2025	2024	2023	2022
Månadsanställda	Tillsvidare	457	467	456	442
Månadsanställda	Visstid	49	72	57	55
Månadsanställda	Totalt	506	539	513	497

Tabellen visar fördelningen av månadsanställda den 31 december uppdelat på tillsvidareanställda och visstidsanställda under åren 2022 - 2025. Antalet tillsvidareanställda medarbetare uppgår för 2025 till 457 personer, vilket motsvarar 90 procent av kommunens totala personalstyrka. År 2024 var andelen tillsvidareanställda 87 procent.

Antal årsarbetare

Sysselsättningsgrupp	Antal årsarbetare	2025	2024	2023	2022
Månadsanställda	Tillsvidare	423	422	414	405
Månadsanställda	Visstid	48	57	44	47
Månadsanställda	Totalt	471	479	459	452

Tabellen visar antalet månadsanställda årsarbetare i heltider beräknat på arbetad tid för året dividerat med heltidsarbetsmått om 1980 timmar/år under åren 2022 - 2025.

Personalomsättning	2025	2024
Totalt	16%	13,5%
Kommunalledningskontoret	26,9%	21,1%
Sektor Omsorg	16,6%	18,0%
Sektor Barn & Utbildning	15,6%	8,1%
Sektor Samhällsutveckling	10,3%	10,7%

Tabellen visar personalomsättning för tillsvidareanställd personal och inkluderar samtliga externa avgångar inklusive uppsägningar och pensionsavgångar. Beräkning av personalomsättning görs genom att fördela antal avslut med antalet tillsvidareanställningar totalt.

Personalomsättningen uppgick till 16% procent under 2025 vilket är en ökning mot föregående år, och den är fortsatt hög i jämförelse mot andra kommuner i såväl Fyrbodal som i riket.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat under 2025 jämfört med föregående år. Minskningen innebär en fortsatt nedåtgående utveckling i relation till de senaste åren. Såväl kortare som längre frånvaroperioder uppvisar lägre nivåer jämfört med föregående år. Även andelen sjukfrånvaro från dag 60 har minskat.

Vid jämförelse med rikets kommuner framgår att sjukfrånvaron i Färgelanda kommun uppgår till 6,8 procent, vilket understiger medianvärdet för rikets kommuner om 7,5 procent (Kolada).

För 2025 har kommunen jämfört sitt sjuktal med de kommuner i Fyrbodal som besvarat vår förfrågan (Strömstad, Åmål, Lysekil och Orust). Jämförelsen visar att Färgelanda har lägst total sjukfrånvaro av samtliga deltagande kommuner. Även andelen långtidssjukfrånvaro (dag 60 och framåt) är lägst i jämförelsen.

grupper. Kvinnor har, i likhet med nationella mönster, en högre sjukfrånvaro än män. Skillnader mellan åldersgrupper kvarstår. Vid tolkning av skillnader mellan köns- och åldersgrupper bör beaktas att gruppernas storlek varierar, vilket innebär att förändringar kan få olika genomslag i statistiken.

Under 2025 har kommunen infört Adato som rehabsystem. Systemet har skapat förbättrade förutsättningar för ett mer systematiskt arbete med sjukfrånvaro och rehabilitering genom ökad struktur, bevakning och uppföljning. Vid uppföljning på övergripande nivå kan konstateras att förutsättningarna för ett kontinuerligt och strukturerat arbete med frånvarofrågor har stärkts.

Sammantaget visar nyckeltalen en positiv utveckling av sjukfrånvaron under 2025. Då sjukfrånvaro påverkas av flera samverkande faktorer är det av betydelse att följa utvecklingen över tid.

Sjukfrånvaron uppvisar variation mellan olika

Sjuktal						
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	6,8%	8,2%	9,1%	9,6%	8,3%	8%
Sjukfrånvaro från dag 60	50,0%	51,8%	50,2%	48,7%	42,8%	38,4%
Sjukfrånvaro dag 1-14	3,4%	3,6%	3,9%	4,3%	4,1%	4,2%
Sjukfrånvaro dag 15 och uppåt	3,7%	4,8%	5,0%	5,0%	3,9%	3,6%
Sjukfrånvaro kvinnor	7,4%	8,6%	9,6%	9,9%	8,8%	8,2%
Sjukfrånvaro män	5,7%	6%	6,4%	7,9%	6%	7,3%
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,2%	6,4%	7,1%	7,2%	8,5%	6,6%
Sjukfrånvaro 30–49 år	6,0%	6,8%	8,5%	10,0%	8,4%	7,7%
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	8,1%	8,4%	10,1%	9,8%	8,2%	8,9%

Tabellen visar sjukfrånvaron i Färgelanda kommun. Med detta menas antal sjukfrånvarotimmar fördelat på antal budgeterade arbetstimmar. Statistiken är framtagen för hela 2025 och jämförs mot tidigare år. Timanställda är exkluderade i statistiken.

3.10 Förväntad utveckling

Färgelanda kommun står inför en tydlig demografisk omställning under kommande tioårsperiod. Andelen äldre invånare ökar samtidigt som antalet barn och unga minskar. Detta innebär en successiv förskjutning av behovet av kommunala tjänster, där efterfrågan på äldreomsorg förväntas öka samtidigt som elevunderlaget minskar. Förändringen ställer krav på anpassning av både verksamhetsinnehåll och resursfördelning.

Utmaningarna inom välfärden förstärks av att andelen personer i arbetsför ålder minskar. Det påverkar såväl möjligheten att bemanna verksamheterna som utvecklingen av skatteunderlaget. Kommunen behöver därför

fatta strategiska beslut som säkerställer långsiktig ekonomisk hållbarhet och samtidigt värnar kvaliteten i kärnverksamheterna.

För att möta utvecklingen krävs tydlig styrning, prioriteringar och ett gemensamt ansvarstagande i hela organisationen. Effektiv resursanvändning, ökad samverkan och fortsatt utveckling av arbetssätt och innovation blir centrala faktorer. Kompetensförsörjningen är en särskilt kritisk fråga. Kommunen behöver arbeta systematiskt och långsiktigt med att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. En hållbar och attraktiv arbetsgivarroll är avgörande för att klara framtidens uppdrag.

Kommunens ekonomi på sikt

Landets kommuner står inför en fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader. Detta ställer höga krav på framförhållning, ekonomisk disciplin och en väl fungerande styrning. För att hantera utvecklingen arbetar Färgelanda kommun med långsiktigt fastställda finansiella mål som är styrande för perioden 2023–2035. Planeringen utgår från ett flerårigt perspektiv med sikte mot 2030-talet, där ekonomisk hållbarhet är en grundläggande förutsättning för verksamhetens utveckling.

Den mest påtagliga utmaningen under perioden 2026–2030 är att upprätthålla de finansiella målen samtidigt som investeringsbehoven är höga. En hög investeringstakt påverkar kommunens likviditet, låneskuld och framtida kapitalkostnader, vilket i sin tur begränsar utrymmet för den löpande driften. Det krävs därför en kontinuerlig avvägning mellan resultatnivå, investeringsvolym och verksamhetens långsiktiga bärkraft.

De ekonomiska förutsättningarna medför även behov av att löpande pröva såväl kostnadsnivå som kvalitet i verksamheterna. Färgelanda kommunkoncernen står inför betydande investeringsåtaganden, både i form av reinvesteringar och åtgärder kopplade till den demografiska utvecklingen. En strukturerad prioritering och tydlig ekonomisk styrning är avgörande för att säkerställa en hållbar utveckling över tid.

Kommunkoncernens utveckling på sikt

Färgelanda kommunkoncern står inför flera strategiskt viktiga utmaningar under kommande år. Förutom de demografiska förändringar som påverkar kommunen påverkas koncernen även av ökade investeringsbehov inom såväl bostads- som VA-verksamheten. Investeringar i fastigheter, vatten- och avloppsanläggningar samt övrig infrastruktur är nödvändiga för att upprätthålla kvalitet, driftsäkerhet och långsiktig hållbarhet, men innebär samtidigt ökade kapitalkostnader och ett fortsatt behov av upplåning.

Valbohem AB verkar på en svag bostadsmarknad med fortsatt hög vakansgrad och osäker efterfrågan på vissa delar av bostadsbeståndet. Bolaget arbetar löpande med anpassning av verksamheten genom effektiviseringar, utveckling av fastighetsbeståndet och översyn av framtida avyttringar och rivningar. Utvecklingen av räntenivåer, energikostnader och efterfrågan på bostäder utgör viktiga osäkerhetsfaktorer för bolagets ekonomi.

Färgelanda Vatten AB står inför omfattande reinvesterings- och utvecklingsbehov i vatten- och avloppsinfrastrukturen. Samtidigt ökar kraven inom områden som klimatanpassning, miljö, informationssäkerhet och beredskap. Verksamheten påverkas även av förändrade regelverk och ökade krav från myndigheter, vilket kan medföra behov av ytterligare investeringar och taxehöjningar över tid.

Sammantaget innebär detta att kommunkoncernen behöver fortsätta arbeta med långsiktig planering, prioritering av investeringar och en god ekonomisk styrning för att hantera framtida risker och säkerställa en hållbar utveckling för såväl verksamheter som invånare.

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Resultaträkning

Belopp i Tkr		KOMMUN		KOMMUNKONCERN	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Verksamhetens intäkter	Not 2, 9	104 185	89 393	158 575	142 511
Verksamhetens kostnader	Not 3, 9	-580 560	-576 465	-624 901	-610 613
Avskrivningar	Not 4	-20 207	-19 395	-23 661	-75 134
Verksamhetens nettokostnader		-496 582	-506 467	-489 987	-543 236
Skatteintäkter	Not 5	338 396	330 873	338 396	330 873
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	157 717	157 839	157 717	157 839
Verksamhetens resultat		-469	-17 755	6 126	-54 524
Finansiella intäkter	Not 7	5 371	3 203	5 030	3 432
Finansiella kostnader	Not 8	-2 581	-3 065	-9 154	-7 678
Resultat efter finansiella poster		2 321	-17 617	2 002	-58 770
Extraordinära poster					
Årets resultat		2 321	-17 617	2 002	-58 770

4.2 Balansräkning

Belopp i Tkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN		
	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024	
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 10	5 066	6 855	5 066,0	6 855
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 11	219 611	232 556	384 100	382 089
Maskiner och inventarier	Not 12	11 276	12 784	25 782	25 428
Övriga materiella anläggningstillgångar					
Finansiella anläggningstillgångar	Not 13	19 979	19 979	17 458	17 303
Summa anläggningstillgångar		255 932	272 174	432 406	431 675
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	Not 14	130	130	435	398
Fordringar	Not 15	42 049	41 625	46 828	47 709
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	Not 16	53 802	59 596	56 594	62 302
Summa omsättningstillgångar		95 981	101 351	103 857	110 409,0
SUMMA TILLGÅNGAR		351 913	373 525	536 263	542 084
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början	Not 17	130 775	148 293	94 274	152 231
<i>varav resultatreserv</i>		<i>23 786</i>	<i>41 403</i>	<i>23 786</i>	<i>41 403</i>
Justering eget kapital		-7 355	-7 259	-7 988	-7 259
Årets resultat		2 321	-17 617	2 002	-58 770
Eget kapital vid årets slut		125 741	123 417	88 288	86 202
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	Not 18	7 172	7 231	7 433	7 520
Andra avsättningar	Not 19	70	70	70	70
Summa avsättningar		7 242	7 301	7 503	7 590
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 20	112 370	123 180	295 883	258 993
Kortfristiga skulder	Not 21	106 560	119 627	144 589	189 299
Summa skulder		218 930	242 807	440 472	448 292
S.A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		351 913	373 525	536 263	542 084
Panter och ansvarsförbindelser					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter					
2. Ansvarsförbindelser					
a) Pensionförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller	Not 22	122 549	124 515	122 549	124 515
b) Övriga ansvarsförbindelser	Not 23	265 000	258 000	117	138

4.3 Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	KOMMUN		KOMMUNKONCERN		
	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	Not 17	2 321	-17 617	2 002	-58 770
Justering för ej likviditetspåverkande poster	Not 25	21 417	19 499	23 248	75 870
Övriga likviditetspåverkande poster	Not 3, 18	-247	-231	-583	-10 839
Poster som redovisas i annan sektion		-10 995	0	-10 375	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		12 496	1 651	14 292	6 261
Ökning(-)/minskning(+) periodiserade anslutningsavgifter		357	580	357	580
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 15	-424	2 827	881	4 755
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	Not 14	0	0	-37	35
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 21	-13 218	7 752	-4 541	-12 331
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-789	12 810	10 952	-700
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	Not 10	0	-7 124	0	-7 124
Investering i materiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	-5 948	-3 631	-29 260	-21 591
Investering i finansiella anläggningstillgångar	Not 13	0	-4 149	0	-649
Anslutningsavgifter		0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	11 361	0	15 361	2 322
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 13	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		5 413	-14 904	-13 899	-27 042
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Erhållna offentliga investeringsbidrag		0	4 001	0	4 001
Nyupptagna lån	Not 20	0	0	5 000	23 505
Amortering av skuld	Not 20	-3 000	-19 281	-3 000	-19 281
Amortering av skuld finansiell leasing	Not 20	-7 418	-7 272	-4 606	-4 479
Förändring av långfristiga fordringar	Not 13	0		-155	-649
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 418	-22 552	-2 761	3 097
Årets kassaflöde		-5 794	-24 646	-5 708	-24 645
Likvida medel från årets början		59 596	84 242	62 302	86 947
Likvida medel vid årets slut	Not 16	53 802	59 596	56 594	62 302

4.4 Noter

Innehåll

Not 1 Redovisningsprinciper

Not 2-9 Noter till resultatökning

Not 10-23 Noter till balansräkning

Not 24 Leasing
 Not 25 Not till kassaflödesanalys
 Not 26 Upplysningar om särredovisning
 Not 27 Kostnad för räkenskapsrevision
 Not 28 Övriga upplysningar
 Not 29 Interna mellanhavande

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt följer rekommendationer och idéskrifter från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts i den senaste årsredovisningen har även använts i denna rapport, med undantag för justering av redovisning av finansiell leasing, där jämförelsetal har omräknats i enlighet med RKR:s rekommendation.

Sammanställda räkenskaper (koncern)

Enligt LKBR 12 kap ska sammanställda räkenskaper upprättas för den kommunala koncernen om företaget inte är utan väsentlig betydelse för kommun. Enligt LKBR 2 kap 5-6 §§ har ett kommunalt koncernföretag betydande inflytande om innehavet är minst tjugo procent av rösterna i en juridisk organisation. Om inflytande inte är betydande ska den juridiska personen ändå ses som ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt RKR:s rekommendation, R16, kan kommunala koncernföretag och organisationer av särskild betydelse undantas från de sammanställda räkenskaperna där kommunens andel av såväl omsättning som balansomslutning är mindre än 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

Konsoliderade enheter:

Bolag	Ägandeandel
Valbohem AB	100%
Färgelanda Vatten AB	100%

Följande enheter har inte konsoliderats:

Visit Dalsland AB	17,5%
Dalslands kanal	0,9%
Dalslands Miljö- och energiförbund	16,0%
Räddningstjänsten Fyrbodal	5,5%
Fyrbodals kommunalförbund	2,5%

Anläggningstillgångar

Anskaffningar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella tillgångar.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde efter avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Avskrivningar beräknas på objektens anskaffningsvärden och påbörjas månaden efter som anläggningen tas i bruk. Avskrivningstiderna baseras på nyttjandeperioden och sker med linjär avskrivning. Ingen avskrivning tillämpas på mark, konst och pågående arbeten. Avskrivningstiderna som normalt används är 3, 5, 10, 15, 20, 50 och 80 år. För immateriella anläggningstillgångar är avskrivningstiden baserad på avtalstiden.

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder införs detta successivt. Väsentliga komponenter har fastställts för betydande fastigheter. Livslängderna är mellan 3 och 100 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs.

Avvikande redovisningsprinciper

Investeringar till lägre belopp som är aktiverade före 2014 och där avskrivningar gjorts på mer än halva värdet har inte och kommer inte att delas upp i komponenter. Bedömningen görs att skillnaden i förbrukning inte är väsentlig och att RKR R4 uppfylls.

Finansiell leasing

Gällande finansiella leasingavtal har en kartläggning av externa hyreskontrakt gjorts. Kommunen har ett fåtal externa hyreskontrakt. Bedömningen är att två hyreskontrakt klassificeras som finansiell leasing utifrån RKR R5 då dessa är av väsentligt värde och har långa avtalsperioder. Finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång och motsvarande skuld i balansräkningen. Leasingavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering av skulden.

Rättelse av tidigare fel

Under 2025 har kommunen genomfört en genomgång av redovisningen av finansiell leasing. I samband med genomgången identifierades felaktigheter i tidigare beräkningar och redovisning som påverkat redovisningen sedan 2019.

Rättelsen har genomförts i enlighet med RKR 12 *Rättelser av fel och ändringar i uppskattningar och bedömningar*. Jämförelsetalen för 2024 har räknats om för att säkerställa jämförbarhet mellan åren. För kommunen avser rättelsen redovisningen av finansiella leasingavtal. För koncernen avser rättelsen, utöver finansiell leasing, även tidigare redovisning av uppskjuten skattefordran samt uppskrivningar i dotterbolag.

Rättelsen har påverkat följande poster i de finansiella rapporterna:

	KOMMUN	KONCERN
Påverkad post (tkr)	2024	2024
Verksamhetens intäkter		-18 892
Verksamhetens kostnader	7 362	34 885
Avskrivningar	-7 369	-5 910
Finansiella intäkter		-511
Finansiella kostnader	-91	1 092
Årets resultat	-98	10 664
Materiella anläggningstillgångar leasing (minskning)	30 239	78 342
Materiella anläggningstillgångar uppskrivning (minskning)		76 377
Uppskjuten skattefordran (ökning)		10 609
Eget kapital (minskning)	7 357	71 515
Långfritig skuld (minskning)	19 096	64 968
Kortfritig skuld (minskning)	3 786	8 999

Effekten av fel hänförliga till perioder före 2024 har redovisats genom justering av ingående eget kapital. För kommunen avser justeringen effekter av tidigare felaktig redovisning av finansiella leasingavtal. För koncernen avser justeringen effekter av rättad redovisning av finansiell leasing, uppskjuten skattefordran och uppskrivningar i dotterbolagen. Felet avser tidigare års koncernredovisning där underlag från dotterbolagens slutligt fastställda årsredovisningar inte fullt ut har beaktats.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Nedskrivningar görs av kundfordringar äldre än ett år. Kommunens lager i balansräkningen avser reservdiesel som ett led i beredskapsarbetet. Värderingsprincipen bestämd mängd och fast värde har använts.

Skulder och avsättningar

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse medan pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Redovisning och värdering sker i enlighet med gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Färgelanda kommun har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL). Eventuella åtaganden avseende omställningsstöd som ännu inte uppfyller kriterierna för avsättning redovisas som ansvarsförbindelse. Färgelanda kommunen har vid bokslutsdagen inga kända åtaganden som redovisas som avsättning avseende omställningsstöd till förtroendevalda.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Realisationsvinster vid fastighetsförsäljning samt kostnader och intäkter vid tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande. Posterna särredovisas i not till resultaträkningen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommun interna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde.

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 42,41 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 2,5 % för årets genomsnittsränta.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet från och med 2025. I internhyran ingår driftkostnader som värme, vatten och i de flesta fall el. Internhyran syftar till att synliggöra lokalkostnader i verksamheterna och skapa incitament för ett effektivt lokalutnyttjande. Internhyran belastar verksamheterna och motsvaras av en intäkt inom kommunens fastighetsförvaltning.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

Hyreskostnader

Poolbilar

Kost

Lokalvård

IT-relaterade kostnader: Kostnader för egen drift av system samt tillgång till grundläggande programvaror fördelas utifrån gjorda beräkningar.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, IT och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation.

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
	Belopp i tkr				
2	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	3 242	10 188	59 273	64 512
	Taxor och avgifter	26 305	20 985	27 817	22 295
	Hyror och arrenden	9 058	8 390	5 905	5 237
	Bidrag	43 707	43 849	43 707	44 486
	<i>varav bidrag och ersättningar från staten</i>	<i>39 678</i>	<i>40 825</i>	<i>39 678</i>	<i>40 825</i>
	<i>varav offentligt investeringsbidrag</i>	<i>597</i>	<i>279</i>	<i>597</i>	<i>279</i>
	Försäljning av verksamhet och tjänster	10 568	5 981	10 568	5 981
	Försäljning av exploateringsfastigheter	0	0	0	0
	Realisationsvinster anläggningstillgångar	11 305	0	11 305	0
	S:a verksamhetens intäkter	104 185	89 393	158 575	142 511
3	Verksamhetens kostnader				
	Utlämnade bidrag	13 152	12 620	13 152	12 620
	Personalkostnader	347 853	351 234	357 891	362 860
	<i>varav pensionskostnader</i>	<i>34 769</i>	<i>49 831</i>	<i>34 769</i>	<i>49 831</i>
	Material	26 146	27 754	50 864	52 151
	Köp av huvudverksamhet	121 414	113 413	121 414	113 413
	Hyror	6 395	5 915	6 395	5 915
	Tjänster, övrigt	65 290	65 529	75 211	74 262
	Realisationsförlust anläggningstillgångar, utrantering	310	0	310	0
	Bolagsskatt	0	0	-336	-10 608
	S:a verksamhetens kostnader	580 560	576 465	624 901	610 613
4	Av- och nedskrivning				
	Immateriella anläggningstillgångar	1 789	1 320	1 789	1 320
	Maskiner och inventarier	3 204	2 989	4 674	4 611
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	15 214	15 086	18 070	17 703
	Nedskrivning/uppskrivningar	0	0	-872	51 500
	S:a av- och nedskrivning	20 207	19 395	23 661	75 134
5	Skatteintäkter				
	Kommunalskatt, preliminär	340 481	331 334	340 481	331 334
	Slutavräkningsdifferens föregående år	-52	-1 664	-52	-1 664
	Preliminär slutavräkning innevarande år	-2 033	1 203	-2 033	1 203
	S:a skatteintäkter	338 396	330 873	338 396	330 873
6	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämning	112 828	108 612	112 828	108 612
	Regleringsbidrag	16 853	19 682	16 853	19 682
	Kostnadsutjämning	20 661	19 049	20 661	19 049
	LSS-utjämningsbidrag	-13 720	-13 680	-13 720	-13 680
	Kommunal fastighetsavgift	21 063	21 033	21 063	21 033
	Generella statsbidrag	32	3 143	32	3 143
	S:a generella statsbidrag och utjämning	157 717	157 839	157 717	157 839
	<i>Specifikation generella statsbidrag</i>		<i>Periodisering</i>	<i>Belopp, tkr, 2025</i>	
	<i>Skolor mot brott</i>		<i>Allt intäktsfört</i>	<i>32</i>	
7	Finansiella intäkter				
	Ränteintäkter	273	2 352	787	3 090
	Borgensavgifter	857	511	0	0
	Övriga finansiella intäkter	4 241	340	4 243	342
	S:a finansiella kostnader	5 371	3 203	5 030	3 432
8	Finansiella kostnader				
	Räntor lån	1 042	1 384	6 388	4 885
	Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
	Övriga finansiella kostnader	1 539	1 681	2 766	2 793
	S:a finansiella kostnader	2 581	3 065	9 154	7 678

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
	Belopp i tkr				
9	Jämförelsestörande poster				
	Intäkter				
	Realisationsvinster mark och byggnader	11 305	0	11 305	0
	Exploateringsintäkter	0	1	0	1
	Kostnader				
	Exploateringskostnad	0	0	0	0
	Realisationsförlust mark byggnader	0	0	0	0
	Summa jämförelsestörande poster	11 305	1	11 305	1
10	Immateriella anläggningstillgångar, förvärvade				
	Ingående anskaffningsvärde	8 430	1 306	8 430	1 306
	Årets investeringar(Inköp)	0	7 124	0	7 124
	Försäljning	0	0	0	0
	Utrangering	0	0	0	0
	Omklassificeringar(Överföring)	0	0	0	0
	Utgående anskaffningsvärde	8 430	8 430	8 430	8 430
	Ingående ackumulerad avskrivning	-1 575	-255	-1 575	-255
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	0	0	0
	Omklassificering(Överföring)	0	0	0	0
	Årets avskrivning	-1 789	-1 320	-1 789	-1 320
	Utgående ackumulerad avskrivning	-3 364	-1 575	-3 364	-1 575
	Ingående ackumulerad nedskrivning	0	0	0	0
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	0	0	0
	Årets nedskrivning/återföring	0	0	0	0
	Utgående ackumulerad nedskrivning	0	0	0	0
	Summa utgående redovisat värde	5 066	6 855	5 066	6 855
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	<i>5</i>	<i>11</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>- specifikation immateriella tillgångar</i>				
	<i>IT-system</i>	5 066	6 855	5 066	6 855
	Summa immateriella tillgångar	5 066	6 855	5 066	6 855
11	Materiella anläggningstillgångar: mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	515 149	503 599	852 209	828 624
	Årets investeringar(Inköp)	3 943	11 548	23 879	26 482
	Försäljningar	-56	0	-56	0
	Utrangering	0	0	-3 617	-1 981
	Omklassificering(Överföring)	-1 617	0	-1 617	-917
	Utgående anskaffningsvärde	517 419	515 147	870 798	852 208
	<i>- varav pågående investeringar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Ingående ackumulerad avskrivning	-282 593	-267 505	-418 621	-401 286
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	0	108	756
	Omklassificering(Överföring)	0	0	0	0
	Årets avskrivning	-15 215	-15 086	-18 071	-18 089
	Utgående ackumulerad avskrivning	-297 808	-282 591	-436 584	-418 619
	Ingående ackumulerade nedskrivningar/uppskrivningar	0	0	-51 500	-1 042
	Årets uppskrivning	0	0	0	0
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	0	4 369	1 042
	Årets nedskrivning/återföring	0	0	-2 983	-51 500
	Utgående ackumulerad nedskrivning	0	0	-50 114	-51 500
	Summa utgående redovisat värde	219 611	232 556	384 100	382 089
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	<i>25</i>	<i>45</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>- specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>				
	Markreserv	13 173	13 230	67 595	68 255
	Verksamhetsfastigheter	85 316	89 011	175 212	170 150
	Finansiell leasing	76 125	83 494	30 966	35 390
	Fastigheter för affärsverksamhet	3 927	3 615	3 927	3 615
	Publika fastigheter	24 751	25 798	74 332	70 175
	Fastigheter för annan verksamhet	10 752	10 765	10 752	10 765
	Övriga fastigheter	1 949	1 397	1 949	1 397
	Pågående arbeten	3 618	5 246	19 367	22 342
	Summa mark, byggn. tekn. anl.	219 611	232 556	384 100	382 089

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
	Belopp i tkr				
12	Materiella anläggningstillgångar: maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	82 466	79 315	108 533	102 412
	Årets investeringar(Inköp) *	2 005	3 150	5 381	6 176
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangering	-387	0	-466	-55
	Omklassificering(Överföring)	0	0	0	0
	Utgående anskaffningsvärde	84 084	82 465	113 448	108 533
	Ingående ackumulerad avskrivning	-69 681	-66 692	-83 105	-78 333
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	77	0	77	0
	Omklassificering(Överföring)	0	0	36	-120
	Årets avskrivning	-3 204	-2 989	-4 674	-4 652
	Utgående ackumulerad avskrivning	-72 808	-69 681	-87 666	-83 105
	Ingående ackumulerad nedskrivning	0	0	0	0
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	0	0	0
	Årets nedskrivning/återföring	0	0	0	0
	Utgående ackumulerad nedskrivning	0	0	0	0
	Summa utgående redovisat värde	11 276	12 784	25 782	25 428
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	<i>27</i>	<i>28</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>- specifikation maskiner och inventarier</i>				
	Maskiner	430	582	14 018	12 854
	Inventarier	9 145	11 103	9 439	11 143
	Byggnadsinventarier	0	0	0	0
	Bilar och andra transportmedel	470	548	470	548
	Övriga maskiner och inventarier	1 230	551	1 855	883
	Konst	0	0	0	0
	Summa maskiner och inventarier	11 275	12 784	25 782	25 428
	Totalt materiella anläggningstillgångar	230 887	245 340	409 882	407 517
13	Finansiella anläggningstillgångar				
	Värdepapper, andelar m.m				
	Inera	42	42	42	42
	Valbohem ab	7 500	7 500	0	0
	Färgelanda Vatten aB	6 000	6 000	0	0
	Övriga aktier och andelar	341	341	556	556
	Kommuninvest ekonomiska förening	6 096	6 096	6 096	6 096
	Summa värdepapper, andelar m.m	19 979	19 979	6 694	6 694
	Långfristig fordringar				
	Uppskjuten skattefordran	0	0	10 764	10 609
	Summa långfristig fordringar	0	0	10 764	10 609
	S:a finansiella anläggningstillgångar	19 979	19 979	17 458	17 303
14	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Förråd och lager	130	130	435	398
	Exploateringsfastigheter	0	0	0	0
	S:a förråd, lager och exploateringsfastigheter	130	130	435	398

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
	Belopp i tkr				
15	Kortfristiga fordringar				
	Kundfordringar	3 328	4 143	4 671	6 865
	Fordran statliga bidrag	0	0	0	0
	Fordran fastighetsavgift	22 725	18 847	22 725	18 847
	Moms	2 319	4 000	2 319	4 000
	Upplupna skatteintäkter	1 149	4 681	1 149	4 681
	Interimsfordringar	12 528	9 954	15 964	13 316
	S:a kortfristiga fordringar	42 049	41 625	46 828	47 709
	<i>Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls.</i>				
16	Kassa och bank				
	Kassa	0	0	0	0
	Plusgiro	0	0	0	0
	Bank	53 802	59 596	56 594	62 302
	S:a kassa och bank	53 802	59 596	56 594	62 302
	<i>Kommunen har en checkkredit på 11 mnkr som för närvarande är outnyttjad.</i>				
17	Eget kapital				
	Eget kapital vid årets början enligt ÅR 2024	130 775	148 293	94 274	152 231
	<i>varav resultatreserv</i>	<i>23 786</i>	<i>41 403</i>	<i>23 786</i>	<i>41 403</i>
	Justerings eget kapital (rättelse fin leasing)	-7 355	-7 259	-7 988	-7 259
	Årets resultat	2 321	-17 617	2 002	-58 770
	Utgående eget kapital	125 741	123 417	88 288	86 202
18	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
	Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	7 231	7 051	7 231	7 051
	Nyintjänad pension, varav	0	0	261	289
	- förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	0
	- särskild avtalspension	-11	-31	-11	-31
	- efterlevadenpension	0	0	0	0
	- övrigt	0	0	0	0
	Årets utbetalningar	-247	-231	-247	-231
	Ränte- och basbeloppsuppräkring	207	567	207	567
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Övrig post	3	-160	3	-160
	Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	-11	35	-11	35
	S:a avsatt till pensioner för kommunen	7 172	7 231	7 433	7 520
19	Övriga avsättningar				
	Avsättning återställande av deponier	70	70	70	70
	Uppskuten skatteskuld	0	0	0	0
	S:a Avsättningar	70	70	70	70
20	Långfristiga skulder				
	Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	27 312	30 312	250 312	208 343
	Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	936	579	4 489	4 233
	Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	8 260	8 858	8 260	8 858
	Långfristig del av leasingskuld	75 862	83 431	32 822	37 559
	S:a Långfristiga skulder	112 370	123 180	295 883	258 993
	<i>Anslutningsavgifter - återstående antal år:</i>	<i>9</i>	<i>9</i>		
	<i>Investeringsbidrag - återstående antal år:</i>	<i>19</i>	<i>19</i>		
	Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
	Genomsnittlig ränta	2,65%			
	Genomsnittlig kapitalbindning	0,6 år			
	Genomsnittlig räntebindning	0,4 år			
	Kapitalförfall lån				
	Inom 0-1 år	7 000	10 000		
	Inom 1-2 år	10 000	10 000		
	Inom 2-5 år	4 375	4 375		
	Över 5 år	5 938	5 938		
	Summa	27 313	30 313		

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
	Belopp i tkr				
21	Kortfristiga skulder				
	Leverantörsskulder	14 599	19 145	22 515	27 034
	Skuld till bolag i koncernkonto	18 016	24 594	0	-2 771
	Semesterlöneskuld, ferielön m.m.	18 375	19 633	18 375	19 633
	Upplupna pensionskostnader	8 411	8 424	8 411	8 424
	Upplupna sociala avgifter och prelskatt	10 511	10 889	10 511	10 889
	Förutbetalda skatteintäkter	2 033	0	2 033	0
	Övr. förutbetalda intäkter och upplupna kostnader, övriga skulder	24 047	26 274	35 008	38 185
	Kortfristig del av fin leasing	7 568	7 418	4 736	4 605
	Kortfristig del av långfristiga lån	3 000	3 250	43 000	83 300
	S:a kortfristiga skulder	106 560	119 627	144 589	189 299

Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls.

22	Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
	Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl särskild löneskatt	124 515	121 156	124 515	121 156
	Årets utbetalningar	-6 975	-6 751	-6 975	-6 751
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	3 991	8 064	3 991	8 064
	Övrig post, bl.a ändrad diskonteringsränta	1 402	2 825	1 402	2 825
	Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring	0	-1 435	0	-1 435
	Förändring av särskild löneskatt på pensionskostnader	-384	656	-384	656
	S:a ansvarsförbindelse pension intj. före 1998 inklusive löneskatt	122 549	124 515	122 549	124 515
	Övriga upplysningar som inte tagits upp bland skulder/avsättningar				
	Omställningsstöd OPF-KL inkl. arb.avg	0	0	0	0
	S:a ansvarsförbindelse pension inkl. löneskatt	122 549	124 515	122 549	124 515

Pensionsförpliktelserna har minskat jämfört med föregående år, vilket främst förklaras av förändringar i diskonteringsränta samt utbetalningar under året.

* Förpliktelser som ej är upptagna bland skulder eller avsättningar.
Ansvarsförbindelse för pensioner har upptagits enligt uppgift från Skandia.

Övriga upplysningar avseende pensioner

Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	99%	99%	99%	99%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension	0	0	0	0
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt OPF-KR	0	0	0	0
Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0

Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring

Intjänade från 1998, pensionsavsättning	60 320	56 807	60 320	56 807
Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	8 509	9 115	8 509	9 115
Totalt	68 829	65 922	68 829	65 922

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
23	Övriga ansvarsförbindelser				
	Borgensåtagande kommunala bolag och stiftelser				
	Färgelanda Vatten AB	65 000	58 000		
	Valbohem AB	200 000	200 000		
	Övriga förpliktelser				
	Garantiåtaganden			117	138
	S:a övriga ansvarsförbindelser	265 000	258 000	117	138

I förvaltningsberättelsen framgår hur mycket av respektive borgensåtagande som är nyttjat.

Färgelanda kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 mnkr och totala tillgångar till 636 322 mnkr Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 324 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 340 mnkr.

24	Finansiell leasing fastighet	Kommunen		Koncern	
		2025	2024	2025	2024
	Total minimileasavgift	180 119	180 119	116 000	116 000
	Nuvärde minimileaseavgift	146 396	146 396	88 475	88 475
	Förfaller inom 1 år	8 953	8 953	5 800	5 800
	Förfaller inom 1-5 år	44 767	44 767	29 000	29 000
	Förfaller senare än 5 år	45 835	54 789	13 052	18 852

Kommunen har under 2025 justerat redovisningen av finansiell leasing i enlighet med RKR:s rekommendation. Jämförelsetal för 2024 har omräknats för att säkerställa jämförbarhet.

25	Justering för ej likviditetspåverkande poster				
	Av- och nedskrivningar	20 207	19 395	23 661	75 134
	Upplösning inv.bidrag	-597	-279	-597	-279
	Ändring avsättning pensioner	188	411	160	411
	Förändring långfristiga skulder	0	0	-102	-56
	Övrig post	2	-278	126	684
	Kostnadsförd investering	1 617	0	0	0
	Norra Ävsborgs räddningsförbund	0	0	0	-24
	S:a justering ej likv påverkande poster	21 417	19 249	23 248	75 870

26	Upplysningar om upprättade särredovisningar
	Följande särredovisning har upprättats inom kommunkoncernen:
	Redovisningen avser
	Lagstiftning
	VA-verksamheten
	Lagen om allmänna vattentjänster

Särredovisning har upprättats enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och finns tillgänglig hos Västvatten AB, tel: 052263 88 00, info@vastvatten.se

27	Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision		
	Sakkunnigt biträde	190	190
	Förtroendevalda revisorer (endast marginellt)		

28	Övriga upplysningar
	Räkenskaperna granskas i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. De sakkunniga biträdets yttrande samt

Not	Notförteckning	Kommun		Kommunkoncern	
		Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Bokslut 2024
29	Interna mellanhavande koncernföretag	Försäljning		Lån	
		Intäkt	Kostnad	Givare/Mottagare	
	Kommun	2 568	10 412	0	0
	Valbohem AB 100%	8 633	2 394	0	0
	Färgelanda Vatten AB 100%	1 779	174	0	0
	Interna mellanhavande koncernföretag	Räntor och borgensavgift		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare/Mottagare	
	Kommun	857	341	0	0
	Valbohem AB 100%	341	857	0	0
	Färgelanda Vatten AB 100%	0	0	0	0
	Interna mellanhavande koncernföretag	Aktieutdelning		Aktieägartillskott	
	belopp i tkr	Givare/Mottagare		Givare/Mottagare	
	Kommun	0	0	0	0
	Valbohem AB 100%	0	0	0	0
	Färgelanda Vatten AB 100%	0	0	0	0

4.5 Flödesschema för drift och investeringar

Samband mellan årsredovisningens delar

Den kommunövergripande resultaträkningen innehåller bara kommunexterna intäkter och kostnader. Resultaträkningen omfattar även poster som inte finns i driftredovisningen som skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

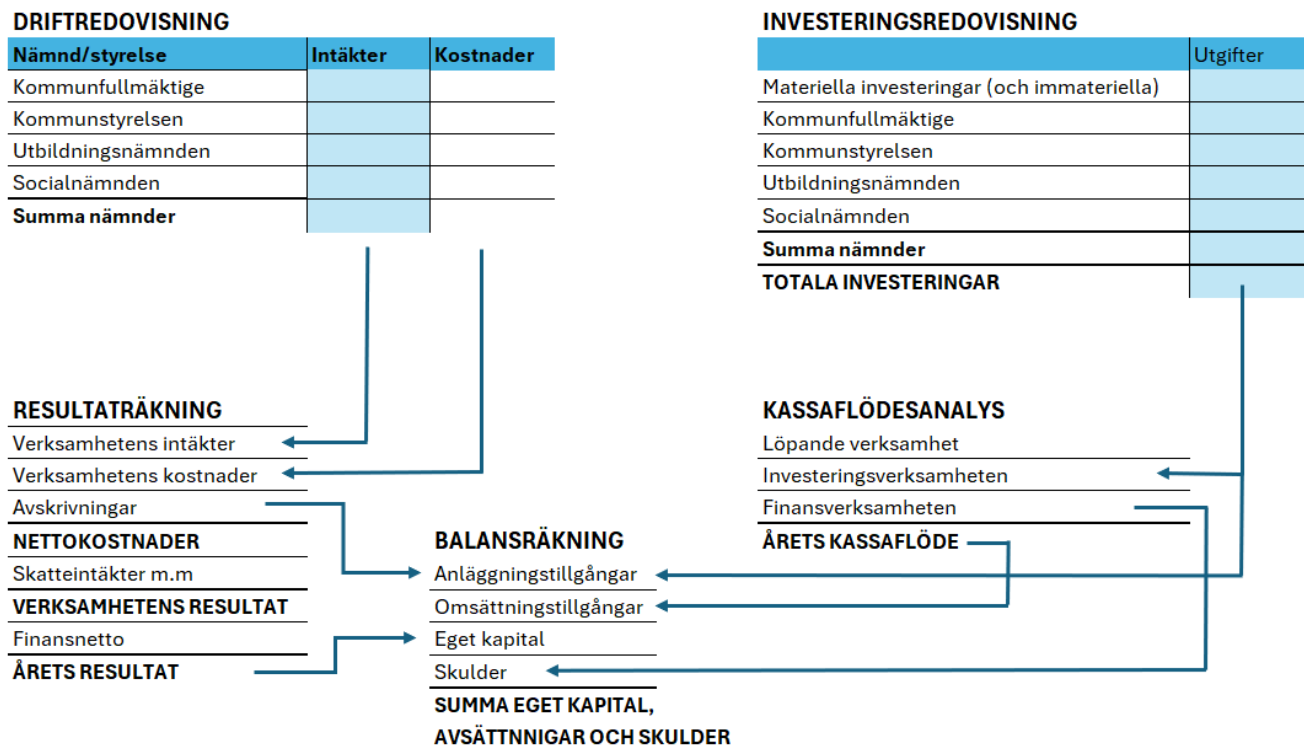
Resultaträkningen visar årets resultat. Här redovisas intäkter minus kostnader och avskrivningar vilket ger förändring av kommunens eget kapital. Det finns under balansräkningens eget kapital.

Driftredovisningen visar den löpande verksamhetens utfall gentemot budget. Den speglar också de ekonomiska relationerna mellan nämnder och verksamheter. Driftredovisningen innehåller därför kommuninterna poster såsom köp och försäljning mellan varandra.

Kassaflödesanalysen redovisar inbetalningar och utbetalningar, d.v.s. likviditetsförändringen under året.

Balansräkningen redovisas kommunens finansiella ställning vid bokslutstillfället. Den visar vilka tillgångar kommunen har och hur dessa har finansierats, med skulder eller eget kapital. Balansräkningens tillgångssida uppdelas i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Omsättningstillgångar innehåller likvida medel, kortfristiga fordringar (som förfaller till betalning inom ett år), förråd och exploateringsfastigheter. Anläggningstillgångar är tillgångar med längre varaktighet, t.ex. byggnader, fordon, maskiner. Finansiering av tillgångar sker med eget kapital och/eller med främmande kapital (lån). Det främmande kapitalet indelas i kortfristiga och långfristiga skulder beroende på skuldernas löptid.

Investeringsredovisningen visar investeringar per nämnd gentemot budget. Investeringarna återfinns även under investeringsverksamheten i kassaflödesanalysen samt bland anläggningstillgångarna i balansräkningen. Avskrivningar av anläggningstillgångar återfinns förutom i balansräkningen även i resultaträkningen.

4.6 Driftredovisning

Belopp i tkr	Netto 2024	Kostnad	Intäkt	Netto 2025	Budget 2025	Periodens Avvikelse
Nämnd/ Sektor						
Kommunfullmäktige	-2 829	-2 544	0	-2 544	-2 853	309
Kommunstyrelse och Stab	-58 288	-72 580	11 168	-61 412	-67 078	5 666
Avdelning samhällsutveckling	-53 141	-109 609	100 778	-8 831	-20 494	11 663
Utbildningsnämnden	-191 338	-235 825	23 397	-212 428	-198 363	-14 065
Socialnämnden	-187 712	-248 506	42 666	-205 840	-180 542	-25 298
Summa verksamheten	-493 308	-669 064	178 009	-491 055	-469 330	-21 725
Finansiering	-13 158	-107 967	102 450	-5 517	-14 054	8 537
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-71 415	-72 683	0	-72 683	-73 476	793
- Pensionskostnader	-50 003	-35 284	0	-35 284	-40 848	5 564
- Personalomkostnadspåslag (PO)	103 627	0	98 784	98 784	96 810	1 974
- Internränta	3 589	0	3 666	3 666	3 460	206
- Övrigt	1 044	0	0	0	0	0
Summa efter finansiering	-506 466	-777 031	280 459	-496 572	-483 384	-13 188
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	488 711	0	496 113	496 113	499 203	-3 090
Finansiella intäkter	3 203	0	5 357	5 357	550	4 808
Finansiella kostnader	-3 065	-2 577	0	-2 577	-4 209	1 632
TOTALT	-17 617	-779 608	781 929	2 321	12 160	-9 839

Driftredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till driftbudget. I nämnders/styrelsers redovisning ingår kommun interna poster. För kommentarer om avvikelser och om årets verksamheter hänvisas till nämndernas verksamhetsberättelser.

Ändringar i driftbudgeten

Inga ändringar i driftbudgeten för 2025.

4.7 Investeringsredovisning

Årets investeringar

Kommunens investeringsnetto uppgick under året till 5,5 mnkr jämfört med en total investeringsbudget på 22,9 mnkr, vilket innebär en avvikelse på 17,4 mnkr.

Avvikelsen förklaras främst av att flera större fastighetsprojekt och planerade utredningar inte genomförts i den takt som budgeterats. Bland annat har renovering av kommunhuset samt takåtgärder vid Valboskolan och Brandstationen förskjutits, samtidigt som vissa förstudier kopplade till skolstruktur och fastighetsutveckling ännu inte slutförts.

Flera investeringar är påbörjade men inte färdigställda, varför förslag lämnas om att överföra 15,5 mnkr till 2026 för att möjliggöra färdigställande av pågående projekt. Nämndernas reinvesteringsramar visar samtidigt överskott inom framför allt Socialnämnden och Utbildningsnämnden, vilket delvis förklaras av det köpstopp som beslutades under hösten. Detta kan innebära ett ökat investeringsbehov kommande år, främst avseende inventarier.

Investeringsredovisning fördelat per nämnd/styrelse

Belopp tkr	inkomst	utgift	netto	budget	avvikelse
<i>Materiella och immateriella investeringar</i>					
Kommunstyrelsen	-422	5 139	4 717	21 460	16 743
Utbildningsnämnden	0	423	423	850	427
Socialnämnden	0	388	388	600	212
Delsumma nämnder	-422	5 950	5 528	22 910	17 382
<i>varav skattefinansierad</i>	0	4 740	4 740	22 382	17 642
<i>vara taxefinansierad*</i>	-422	1 210	788	528	-260

*Kommunstyrelsen

Investeringsredovisning	Netto	Budget	Avvikelse
Grundram KS- varav	1 345	2 273	928
• 8214 - Möbler Hillingsäter (Kommunhus)	65	66	1

• 8421 - Värmeskåp	43	42	-1
• 8430 - Mopptvättmaskin	62		-62
• 8453 - Byggställning	76	76	
• 8232 - Datorer 2025	269	300	31
• 8465 - Billift	42	42	
• 8470 - Båtbrygga Sundsbron	0	450	450
-varav taxefinansierad verksamhet			
• 8452 - Oljeavskiljare ÅVC Stigen	380	100	-280
• 8478 - Asfaltering ÅVS	200	200	
• 8480 - Sopkärl	228	228	
• 8461 - Anslutningsavgift Färgelanda Prästgård	-422		422
1:77			
• 8420 - Fjärrvärmeanslutning	402		-402
Övriga investeringar	1 242	9 350	8 108
• 8215 - It digitalisering	0	2 500	2 500
• 8216 - Upprustning Beredskapen	0	200	200
• 8300 - Grundram UN	8	800	792
• 8334 - BoU, IKT-plan 2025	415	470	55
• 8401 - Förstudie Ödeborgs skola-förskola	431	1 500	1 069
• 8402 - Förstudie Högsätters skola (underhållsplan)	0	500	500
• 8403 - Förstudie Högsätters förskola (underhållsplan)	0	1 000	1 000
• 8404 - Förstudie Ödeborgs skola 1920 renovering	0	500	500
• 8405 - Förstudie Ödeborgs skola (1997) F-3	0	1 000	1 000
• 8500 - Grundram SN	388	880	492
Om/ny-och projektering fastighet- varav	2 941	11 287	8 346
• 8406 - Fläktmotorer Centrumhus	8	360	352
• 8407 - Renovering Kommunhus	6	4 800	4 794
• 8409 - 4 st fläktmotorer Valboskolan	200	200	
• 8410 - Mattor kommunhus	324	325	1
• 8411 - Ytskikt och golv Valboskolan (gym)	654	660	6
• 8412 - Ventilation	92	95	3
• 8413 - Ytskikt och golv	187	190	3
• 8414 - Mattor	73	75	2
• 8454 - Ventilationsaggregat Soläng	190	250	60
• 8463 - Dörrstängare Lillågården	612	600	-12
• 8464 - Låssystem Centrumhuset	227	230	3
• 8471 - Tak Färgelanda Brandstation	0	1 200	1 200
• 8472 - Tak Valboskolan	0	1 600	1 600
• 8473 - Soläng renovering lägenhet	262	308	46
• 8475 - Entré dörrar C-D-hus Valboskolan	0	264	264
• 8492- Lekturtrustning Valboskolan 4-6	106	130	24
Summa investeringsverksamheten	5 528	22 910	17 382

4.8 Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Nettoinvesteringar

Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Självfinansieringsgrad

Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Soliditet

Eget kapital dividerat med totalt kapital uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser

Eget kapital samt pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse (dvs. utanför balansräkningen) dividerat med totalt kapital uttryckt i procent.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

5 Nämnder

5.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och går att jämföra med riksdagen på central nivå. De 30 ledamöter och dess ersättare utses genom allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiella frågor och av större vikt för kommunen, främst ärenden som rör:

- Mål och riktlinjer för verksamheten
- Budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- Val av revisorer och revisorsersättare
- Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- Årsredovisning och ansvarsfrihet
- Folkomröstningar i kommunen

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2022-2026:

- Sverigedemokraterna: 10 mandat
- Socialdemokraterna: 8 mandat
- Centerpartiet: 6 mandat
- Moderaterna: 3 mandat
- Liberalerna: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 1 mandat

Kommunfullmäktige har sammanträtt sex gånger under året, varav flertalet webbsändes.

Bland kommunfullmäktiges 101 fattade beslut 2025 kan noteras:

- Överflyttning av ansvar för arbetsmarknads-, sysselsättnings- och integrationsfrågor från kommunstyrelsen till socialnämnden
- Beslut om ny valdistriksindelning inför valet 2026
- Avveckling av Dalslands miljö- och energiförbund samt inrättande av gemensam miljönämnd med antagande av reglemente och godkännande av överenskommelse samt samverkan avseende strategisk miljö- och energiverksamhet

Bygg- och trafiknämnden har sammanträtt fyra gånger under året. 43 beslut har tagits under året och noteras att nämnden har delat ut årets byggprojekt 2025.

Överförmyndare hanterade under 2025, 50 olika godemans- och förvaltarskap samt 55 förmyndarskap, jämfört med 2024; 52 godeman- och förvaltarskap samt 41 förmyndarskap.

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse mot budget
Kommunfullmäktige	898	869	1 277	408
Kommunrevision	619	707	603	-104
Bygg- och trafiknämnd	74	65	113	48
Överförmyndare	872	903	860	-43
Valnämnd	366	0	0	0
Totalt	2 829	2 544	2 853	309

5.2 Kommunstyrelsen

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna kommunens verksamhet och ekonomi. Den följer upp utvecklingen i kommunen, har uppsikt över övriga nämnder och kommunala bolag, samt bereder ärenden till kommunfullmäktige och säkerställer att fullmäktiges beslut genomförs.

Den leder kommunens strategiska samhällsplanering, inklusive översikts- och detaljplaner, infrastrukturfrågor, kollektivtrafik och annat övergripande planeringsarbete. Hållbarhet, trygghet, säkerhet, brottsförebyggande arbete och näringslivsutveckling ligger också inom styrelsens ansvar.

Kommunstyrelsen har dessutom ett särskilt ansvar för ekonomi, IT, HR, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark- och exploatering samt krisberedskap, och fungerar som kommunens arkivmyndighet.

Vidare ansvarar kommunstyrelsen för att leda och utveckla kultur- och fritidsverksamheten samt måltids- och lokalvårdsverksamheten.

Händelser av väsentlig betydelse

Regeringen har ålagt kommunerna inom Dalslandssamverkan och Region 10 att genomföra långsiktiga kapacitetsanalyser för drift, utveckling och styrning, med 1,5 miljoner kronor i statliga medel per område. Under året har en ny ekonomi- och HR-chef rekryterats och arbetet med beredskap och civilt försvar har stärkts till följd av nya lagkrav.

Kommunikationsfunktionen är vakant efter pensionering, vilket innebär att verksamheterna själva hanterar mer av sitt kommunikationsarbete. En ny biblioteksplan har antagits och biblioteket har breddat sitt utbud med nya målgrupper och aktiviteter.

Kommunstyrelsen har beslutat om en gemensam IT-organisation- med Åmål och Bengtsfors, som startade 1 april 2025.

En större fastighetsförsäljning har bidragit positivt till resultatet.

Tekniska enheten har stärkt fastighetsförvaltningen, antagit en ny lokalförsörjningsplan och fortsatt digitaliseringsarbetet, bland annat med system för planerat underhåll. Återvinningscentralen har fått nytt bomsystem och oljeavskiljare, och renhållningsupphandling och revidering av avfallsplanen pågår. Arbeten har även omfattat badplatsstrategi, förstudier för flera skolor och förskolor samt utredning av fjärrvärmens framtid.

En översyn av AMI enhetens organisatoriska placering har resulterat i att verksamheten flyttas till Socialnämnden och IFO från 2026.

En skurrobot har tagits i bruk och frigör personalresurser.

Måltidsenheten har fortsatt införa schemalagda måltider. Under 2025 omfattade det årskurs 7–8, och 2026 inkluderas hela högstadiet, vilket gett positiv effekt för både elever och personal.

Ekonomi

Den politiska verksamheten och kommunledningen redovisar överskott, främst på grund av utnyttjade medel och positiva effekter från räddningstjänstens sammanslagning. Även övergripande verksamheter har lägre kostnader än budgeterat.

Ekonomiavdelningen visar överskott till följd av vakanta tjänster, och HR-avdelningen får ett överskott genom intern hantering av facklig tid och företagshälsövård.

Den administrativa avdelningen har överskott i samtliga verksamheter, bland annat tack vare externa bidrag från både kultur- och beredskapsområdet.

Plan- och byggenheten håller sina budgetramar. Resultatet påverkas positivt av fastighets- och virkesförsäljning.

Tekniska enheten redovisar ett större underskott, främst inom fjärrvärme och renhållning, vilket måste återställas inom tre år. Internhyresfastigheterna går också med underskott på grund av akuta och oförutsedda åtgärder som inte täcks av internhyran.

AMI redovisar överskott genom externa bidrag som täcker delar av lönekostnaderna men även bidrag från Migrationsverket.

Lokalvårdsenheten visar underskott på grund av ökade materialkostnader, eftersatt golvvård, maskinbyten och höga personalkostnader kopplat till korttidsfrånvaro och rehabiliteringsbehov.

Måltidsenheten visar ett mindre underskott, främst kopplat till kundförluster och ökade livsmedelskostnader.

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	2 642	2 543	4 621	2 078
Kommundirektör	17 577	18 694	21 485	2 791
Ekonomiavdelning	6 883	8 954	9 401	447
Administrativa avdelningen	13 719	14 754	15 344	590
HR-avdelning	8 673	7 542	8 729	1 187
IT-avdelning	8 794	8 925	7 498	-1 427
Plan-och byggenheten	1 414	-9 565	4 036	13 600
Tekniska enheten	42 910	12 704	10 877	-1 827
AMI	1 843	3 061	3 601	540
Samhällsutveckling- och näringsliv	2 033	2 201	1 982	-219
Lokalvårdsenheten	10	191	0	-191
Måltidsenheten	4 931	240	0	-240
Totalt	111 429	70 244	87 574	17 329

Förväntad utveckling

Ekonomiavdelningen står inför ett omfattande utvecklingsarbete, där upphandling och införande av ett nytt ekonomisystem genomförs tillsammans med Uddevalla kommun. Detta medför hög arbetsbelastning men förväntas på sikt förbättra effektivitet, intern kontroll och digitalisering. Samtidigt behöver ekonomistyrningen stärkas genom bättre uppföljning och analys. Från 1 december finns en gemensam ekonomi- och HR-chef, vilket ger ökad samordning.

HR- och löneavdelningen upphandlar ett nytt HR- och lönesystem, även detta i samverkan med Uddevalla. Implementeringen kommer kräva omfattande resurser men ska långsiktigt effektivisera personal- och löneprocesser.

Den administrativa avdelningen påverkas av det försämrade säkerhetsläget, vilket kräver ökade resurser för krisberedskap och civilt försvar. Kompetensglapp på kansliet och valår innebär hög belastning. Biblioteket kan genom statsbidrag utöka öppettider och läsfrämjande aktiviteter.

Plan- och byggenheten påverkas av en ny plan- och bygglag som väntas kräva mer tillsyn än nuvarande resurser medger. Bygglovsärenden och nybyggnation har ökat under året.

Tekniska enheten står inför beslut om fjärrvärmens framtida drift eller försäljning. Samtidigt planeras omfattande renoveringar av internhyresfastigheter för att höja standard och energieffektivitet.

Lokalvårdsenheten arbetar med att minska korttidsfrånvaron och fortsätter 2026 med internutbildningar och samarbete med tekniska enheten för effektiv fastighetskötsel.

Måltidsenheten påverkas av lokalstrategiska förändringar som ger bättre kök och fortsätter arbetet med schemalagda måltider, där årskurs 9 inkluderas 2026. En ny måltidspolicy och det kommande livsmedelsavtalet kan medföra ökade kostnader.

5.3 Utbildningsnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning samt tillsyn av fristående verksamheter. Elevhälsans hälso- och sjukvårdsinsatser bedrivs enligt gällande lagstiftning.

Musikskolan har successivt avvecklats på grund av bristande finansiering men planeras att återstartas 2027. Fritidsgårdsverksamhet bedrivs för närvarande inte. Gymnasieutbildning och anpassad gymnasieskola köps från andra huvudmän.

Händelser av väsentlig betydelse

Året har präglats av flera ledningsförändringar, inklusive byte av utbildningschef och avslutade tjänster inom kvalitets- och utvecklingsfunktioner. Tillfälliga organisatoriska lösningar har införts.

Minskande barnantal har medfört omorganisationer, särskilt inom förskolan där avdelningar och personal har reducerats. Förskolorna redovisar trots detta ett ekonomiskt överskott, främst till följd av anpassningar i organisationen.

Grundskola och fritidshem redovisar underskott, främst på grund av små enheter, höga fasta kostnader och ökade behov av särskilt stöd. Elevhälsan har decentraliserats till respektive enhet. Ödeborgs skola har omstrukturerats till F-3, och årskurs 4-6 har flyttats till Valboskolan.

Den anpassade grundskolan visar underskott till följd av mer omfattande elevbehov och krav på ökad personaltäthet. Gymnasieverksamheten visar överskott eftersom elevernas programval blivit billigare än beräknat, medan anpassad gymnasieskola redovisar underskott på grund av höga individuella kostnader.

Vuxenutbildningen bedrivs kostnadseffektivt inom givna ramar. Kostnaderna för yrkesutbildningar har ökat men har delvis kompenseras genom statsbidrag och samverkan med andra kommuner.

Nämndens budgeterade underskott inför 2025 var -19,2 mnkr. Årets resultat uppgår till -14,1 mnkr.

Ekonomi

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse mot budget
Nämndverksamhet	459	724	450	-274
Musikskola	691	349	0	-349
Förskola	38 371	40 085	45 027	4 942
Grundskola inkl fritids och förskoleklass	97 058	114 153	96 715	-17 438
Anpassad Grundskola	7 640	9 469	8 348	-1 121
Gymnasieskola	31 923	33 231	35 674	2 443
Anpassad gymnasieskola	4 925	4 631	4 126	-505
Vuxenutbildning	3 864	4 411	3 100	-1 311
Förvaltningsledning	6 406	5 374	4 923	-451
Totalt	191 337	212 427	198 363	-14 064

Förväntad utveckling

Skolverksamheten ska präglas av kvalitet, ordning och kunskapsfokus samt fortsatt finnas i kommunens tre kommundelar. Samtidigt kräver det minskande barnantalet och ekonomin strukturella förändringar. Antalet enheter behöver minska över tid för att skapa mer kostnadseffektiva och hållbara verksamheter.

Betydande renoverings- och lokalbehov finns, särskilt i Ödeborg och i tätorten, där en minskning från tre till två skolor övervägs. Anpassningar av personalstyrka kommer fortsatt att vara ett centralt verktyg för budgetbalans.

Nationella reformer 2025–2028, bland annat nya läroplaner, nytt betygssystem, mobilförbud och reglerad undervisnings- och planeringstid, kan medföra ökade resursbehov.

5.4 Socialnämnden

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden har som uppdrag att verka för att främja invånarnas ekonomiska och sociala trygghet, skapa jämlika levnadsvillkor samt möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet. Genom sitt arbete strävar nämnden efter att stödja och stärka kommunens invånare, med fokus på att säkerställa en god livskvalitet för alla.

För att uppnå detta ansvarar socialnämnden för att följa och tillämpa tre centrala lagstiftningar:

- Socialtjänstlagen (SoL): Ger riktlinjer för hur socialt stöd och hjälp ska erbjudas till behövande.
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS): Syftar till att ge särskilt stöd och service till personer med omfattande funktionsnedsättningar.
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL): Reglerar ansvaret för att erbjuda god och säker vård inom hälso- och sjukvården.

Händelser av väsentlig betydelse

Äldreomsorgen har haft fokus på kompetensutveckling och effektivare bemanning, särskilt inom särskilt boende där teamarbetet stärkts. Hemtjänsten har dock haft ekonomiska utmaningar kopplade till överanställning under sommaren, dubbelbemanning, fordonskostnader och brister i nya arbetsätt.

Individ- och familjeomsorgen befinner sig i en omställning mot en mer förebyggande och tillgänglig socialtjänst. Trots satsningar på tidiga insatser har kostsamma placeringar påverkat ekonomin, även om vissa lägre kostnader och vakanser har dämpat underskottet.

Inom LSS har viss ledig kapacitet funnits inom boende, medan daglig verksamhet och personlig assistans ökat och medfört högre kostnader. Den kommunala hälso- och sjukvården har haft ekonomiska påfrestningar på grund av personalomsättning och bemanningslösningar, men situationen stabiliserades under årets slut. Omsorgskontoret redovisar ett överskott tack vare lägre kostnader och genomförd omorganisering.

Den största nettokostnadsavvikelsen som enskilt påverkar mest finns även fortsatt inom äldreomsorgen.

Ekonomi

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse mot budget
Nämndsverksamhet	586	534	773	239
Omsorgskontor	8 829	8 958	9 368	410
Äldreomsorg	80 405	86 553	72 505	-14 048
Individ- och familjeomsorg	39 182	48 018	40 836	-7 182
Enheten för stöd och service	28 280	26 775	23 590	-3 185
Kommunal primärvård	22 828	22 606	22 549	-57
Sektorchef	7 602	12 396	10 921	-1 475
Totalt	187 712	205 840	180 542	-25 298

Förväntad utveckling

Verksamheterna påverkas av ny socialtjänstlag och en åldrande befolkning, vilket kräver mer förebyggande arbete, samverkan och anpassade arbetssätt. För att klara ökade behov inom givna ekonomiska ramar behövs tidiga insatser, effektiv planering och utvecklad samordning. Parallellt behöver organisationen vara beredd på att hantera snabba förändringar, såväl i omvärlden som i den egna kommunala verksamheten för att möta och stå redo för vad som väntar i framtiden.

6 Koncernbolag / kommunalförbund

6.1 Valbohem AB

Resultaträkning (tkr)

	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	46 334	46 160	44 887	40 956
Kostnader	-37 529	-38 548	-40 382	-34 936
Avskrivningar	-3721	-56 036	-6 162	-5 839
Rörelseresultat	5 084	-48 423	-1 657	181
Resultat efter finansiella poster	-790	-51 914	1 928	-1 271
Årets Resultat	-452,4	-41 305	-3 585	-1 090

Balansomslutning	241 744	245 035	206 664	213 238
Soliditet %	12,5	11,9	5,3	6,6
Investeringar	11 664	20 969	12 485	37 349
Antal anställda, medeltal	12	16	16	16

Balansräkning (tkr)

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Anläggningstillgångar	227 652	223 269
Omsättningstillgångar	14 091	21 766
Summa Tillgångar	241 743	245 035
Eget kapital	28 135	29 219
Långfristiga skulder	160 000	120 031
Kortfristiga skulder	48 856	90 667
Summa eget kapital och skulder	241 743	245 035

Bolagets grunduppdrag i korthet

Uthyrning av lägenheter och lokaler enligt allmännyttans principer

Hänt i verksamheten

Bolaget har reducerat antalet anställda med 4 personer (25%) genom naturliga och egna avgångar. Under året har två fastigheter avyttrats. Vakansgraden fortsätter att stiga, vilket innebär fortsatta avbräck på intäktssidan. Arbetet med energieffektiviseringar har fortsatt och det har gjorts

att besparingar kunnat genomföras. Under året har 40% av lånestocken omsatts till nya lån, vilket medför kraftigt ökade finansieringskostnader.

Resultat och ekonomisk analys

Bolaget redovisar ett underskott för året kopplat till ökande räntekostnader och stagnerad omsättning. Kostnadsbesparingar har ägt rum på personalkostnader och energikostnader.

Värderingen av fastigheterna innebär en ökning med 4,4 miljoner kopplat till ökande värden på renoverade fastigheter varför soliditeten ökat trots negativt resultat.

Framtida utveckling

Bolaget kommer att beta av den ackumulerade underhållsskulden samtidigt som utbudet skall dimensioneras efter framtida efterfrågan.

Bolaget har ansökt om ytterligare kapital från ägaren då det varit underkapitaliserat från starten 1996. Under 2026 kommer bolaget att fortsätta att minska beståndet då efterfrågan fortsatt minskar. Minskningen sker genom att sälja och riva fastigheter.

6.2 Färgelanda Vatten AB

Resultaträkning (tkr)

	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intäkter	21 038	18 679	17 026	15 063
Kostnader	-16 977	-14 776	-13 648	-13 430
Avskrivningar	-2 678	-2 648	-2 339	-1 988
Rörelseresultat	1 383	1 255	1 039	406
Finansnetto	-1 381	-1 254	-1 038	-406
Resultat efter finansiella poster	2	1	1	0
Skatt på årets	-2	-1	-1	0
Årets resultat	0	0	0	0

Balansomslutning	83 593	76 845	63 448	55 279
Soliditet %	7 %	8 %	4 %	5 %
Investeringar	11 272	7024	7 084	8 486
Antal anställda, medeltal	0	0	0	0

Balansräkning (tkr)

	Bokslut 2025	Bokslut 2024
Anläggningstillgångar	70 774	62 180
Omsättningstillgångar	12 819	14 665
Summa Tillgångar	83 593	76 845
Eget kapital	6 000	6 000
Långfristiga skulder	66 553	61 654

Kortfristiga skulder	11 040	9 191
Summa eget kapital och skulder	83 593	76 845

Bolagets grunduppdrag i korthet

Färgelanda Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Bolagets verksamhet är förenlig med fastställt ändamål.

Hänt i verksamheten

Ett axplock av händelserna under 2025.

- Avdelningen Driftsupport har under året utvecklat sitt arbete med tillskottsvatten med hjälp av interna flödesmätningar, för att kunna fokusera insatserna på rätt områden, bland annat Hedekasvägen och Högsäter tätort. Resultatet visade att stora mängder tillskottsvatten letar sig in till det allmänna spillvattenledningsnätet, som en följd av detta genomförs nu filmning och status bedömning av ledningsnätet.
- Arbete med tillskottsvatten har bland annat resulterat i utbyte av en sprucken spillvattenledning vid pumpstationen i Rådanefors samt två brunnar som har bytts ut i Rådanefors, med gott resultat avseende tillskottsvatten.
- Som ett led i ytterligare förbättrad koll på vattenförbrukning är en vatten mätarbrunn på plats i Ödeborg för att mäta förbrukningen mot Ellenö. En flödesmätare är också installerad i Stigen.
- Flertalet vattenläckor/avloppsstopp har åtgärdats.
- Skogsvägens tryckstegringsstation har fått ett uppdaterat styrskåp för att möjliggöra fjärrövervakning.
- Sanering av Bäckvägen i egen regi har utförts, där spill-, dag- och dricksvattenledningar har bytts ut och vi har satt nya ventiler och spolbrunnar.
- Färgelanda vatten AB har köpt fastigheten Gatersbyn 1:126 där Gatersbyn vattenverk är beläget.

Resultat och ställning

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen vilket innebär att de nödvändiga kostnaderna som krävs för att tillhandahålla respektive vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt. Det vill säga att de nödvändiga kostnader som uppkommer för att till exempel ta hand om spillvatten finansieras via motsvarande avgift.

Den taxefinansierade verksamheten får inte gå med vinst. Eventuella överuttag av bruksavgifter redovisas som skuld till VA-kollektivet. Överuttag

kan flyttas över till VA-fonder för specifika ändamål som gynnar hela kollektivet. Underuttag redovisas som förlust.

Färgelanda Vatten AB har en VA-fond Solenergi som ska användas för att öka andelen egentillverkad energi. Ej aktiverad VA-fond uppgår till 298 tkr.

Årets underuttag uppgår till 34 tkr (överuttag 231 tkr). Kvarvarande ackumulerat överuttag är 4 533 tkr (4 567 tkr).

Framtida utveckling

För att kunna ha en långsiktig hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida kapacitetsbehov och kännedom om befintlig status på verk och ledningar.

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat nätverk- och informationssäkerhet (NIS2). Framåt kommer

NIS2-direktivet utökas till att inte bara hantera dricksvatten utan även avloppshantering. EU direktivet CER kommer träda i kraft under 2026 som syftar till att stärka motståndskraften hos samhällsviktiga verksamheter.

Förbättringar av fysisk och digital säkerhet, styrning av automatiska funktioner och digital dokumentation för anläggningarna behöver fortsätta utvecklas och förbättras.

Kommunledningskontoret
Kommunsekr
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2026-06-10
2026/157

Kommunfullmäktige

Tjänsteskrivelse - revisionsberättelse och fråga om ansvarsfrihet

Beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden samt deras enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025,
2. Kommunfullmäktige instämmer i övrigt i revisorernas bedömningar

Ärendets beredning

Revisionsberättelsen för 2025 har överlämnats till kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Ärendet har beretts av kommunfullmäktiges presidium.

Sammanfattning av ärendet

Revisorerna har granskat verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt prövat om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag, mål och gällande lagstiftning.

Granskningen visar brister i ekonomisk styrning och otydlig ansvarsfördelning, vilket lett till underskott och otillräckliga åtgärder; trots anmärkning tillstyrks ansvarsfrihet för 2025, men förbättringar krävs inför 2026.

Kommunfullmäktiges presidium lämnar revisionsberättelsen vidare till fullmäktige och föreslår att fullmäktige fattar beslut i enlighet med revisorernas tillstyrkan.

Beslutsunderlag:

Revisionsberättelse 2025
Revisorernas redogörelse för 2025
Revisionsrapport - God ekonomisk hushållning 2025
Revisionsrapport - Grundläggande granskning 2025

Sändlista:

Revision

Kommundirektör
Kommunstyrelsen
Socialnämnd
Utbildningsnämnd

Kenneth Carlsson,
Kommunfullmäktiges
ordförande

Kerstin Fredriksson,
Kommunfullmäktiges
1:e vice ordförande

Faraah Mohamud,
Kommunfullmäktiges
2:e vice ordförande

Till Fullmäktige i Färgelanda kommun

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Till grund för vår bedömning ligger också fördjupade granskningar avseende årsredovisning och delårsrapport samt grundläggande granskning. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena informationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

Årets resultat uppgår till 2,3 mnkr vilket kan jämföras med ett budgeterat resultat på 12,2 mnkr. Balanskravsresultat uppgår till 0 mnkr efter ianspråktagande av medel till resultatutjämningsreserv.

Utbildningsnämnden och socialnämnden redovisar för 2025 negativ budgetavvikelse och de har under 2025 återigen inte klarat att vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa verksamheten till den ekonomiska ramen.

Bedömningar

Granskningen visar att det finns återkommande brister i den ekonomiska styrningen. Både socialnämnden och utbildningsnämnden har haft betydande underskott under året. Trots detta har åtgärderna i stor utsträckning präglats av uppföljning, analyser och uppdrag, utan att i tillräcklig grad omsättas i konkreta beslut med tydlig ekonomisk effekt under 2025.

Vi ser också att ansvarsfördelningen mellan utbildningsnämnden och kommunstyrelsen i vissa delar varit otydlig. I frågor som rör lokalförsörjning, organisation

och åtgärder för ekonomi i balans har ärenden hanterats på flera nivåer, vilket har försvårat en tydlig och samlad styrning.

Sammantaget innebär detta att kraven i kommunallagen på tillräcklig styrning, kontroll och ekonomisk hushållning inte fullt ut har uppfyllts.

Mot denna bakgrund riktar revisionen **anmärkning** mot kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden.

Samtidigt har vi inte funnit att bristerna är av sådan art att ansvarsfrihet bör avstyrkas för 2025. Vi anser dock att effekterna av föreslagna åtgärder för att nå en budget i balans behöver bli synliga under 2026 för att vi under kommande år inte ska behöva komma till en annan slutsats.

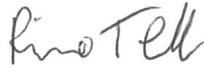
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden samt enskilda ledamöter och ersättare i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2025.

Färgelanda kommun 2026-06-10

Ann-Britt Dahl
Ordförande

Rino Tell
Vice ordförande

Hugo Hultgren

Ingemar Lindhe

Zaid Långström

Bilaga

Bilaga 1 Revisorernas redogörelse

Revisorernas redogörelse för 2025

Revisorernas granskningsuppdrag utgår från kommunallagen, fastställt revisionsreglemente och god revisionsred. Av kommunallagen framgår att revisorerna skall granska all verksamhet och då bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som sker i nämnderna är tillräcklig.

Denna redogörelse, som är en bilaga till revisorernas revisionsberättelse, innehåller en sammanfattning av de revisionsprojekt som genomförts under året samt en beskrivning av revisorernas verksamhet i övrigt. Granskningsrapporterna har löpande under året lämnats till de granskade nämnderna för yttrande och till fullmäktige för kännedom.

Genomförda granskningar 2025

- Granskning av delårsrapport 2025
- Granskning av årsredovisning 2025
- Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskrav per 2025-08-31 och 2025-12-31
- Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2025

Nedan redovisas en sammanfattning av varje granskningsinsats.

Granskning av delårsrapport 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2025-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogade rapport och yttrande.

Revisorerna samlade bedömning är att:

- delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningsred i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2025 efter tillförsel av 21,1 mnkr från resultatutjämningsreserven.
- det prognostiserade resultat delvis är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2025.
- måloppfyllelsen avseende verksamheten inte går att bedöma då någon samlad bedömning av måloppfyllelsen inte är redovisad i delårsrapporten.

- det är djupt oroande att kommunstyrelsen och nämnderna åter igen inte klarar att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. Vi uppmanar kommunstyrelsen och nämnderna att ta sitt ansvar och snarast vidta långsiktiga åtgärder för att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Granskning av årsredovisning 2025

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2025-01-01–2025-12-31. Resultatet av det sakkunniga biträdets granskning framgår av bilaga “Sakkunnigt biträdes yttrande”.

Granskning av måluppfyllelse och balanskravet per 2025-12-31

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som års redovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

- Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Vår bedömning grundar sig på att ett av de bägge finansiella målen uppfylls och att av 19 verksamhetsmål uppfylls sex mål, två mål är delvis uppfyllda, åtta mål uppfylls inte och tre mål saknar utfall för året.

<p>1. Revisionsfråga 1 Är resultat i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finansiella mål - Verksamhetsmål 	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Delvis uppfyllt</p>	
---	--	--

<p>2. Revisionsfråga 2 Är resultat i delårsrapport förenligt med balanskravet?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Följsamhet till balanskravet 	<p>Uppfyllt Målet uppfyllt efter disponering av medel från resultatutjämningsreserven på 9,2 mnkr</p>	
---	---	--

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2025

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har styrelsen och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

- Styrning, kontroll och åtgärder.
- Måluppfyllelse för verksamheten.
- Måluppfyllelse för ekonomin
- Intern kontroll

Efter genomförd granskning görs den sammanfattande bedömningen att:

I Färgelanda finns 19 kommunövergripande verksamhetsmål vilket är omfattande till antalet men som ändå inte fullt ut fungerar som löpande styrning. PwC noterar att kommunen ofta redovisar indikatorutfall utan att göra en tydlig samlad bedömning av själva verksamhetsmålen måluppfyllelse. PwC pekar också på att nio av de 19 verksamhetsmålen inte följdes upp i delårsrapporten och rekommenderar att målen görs uppföljningsbara per delår.

- kommunstyrelsen endast delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och på ett ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- utbildningsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och inte på ett ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- socialnämnden endast delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och inte på ett ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att styrelsens interna kontroll har varit tillräcklig men att nämndernas intern kontroll endast delvis varit tillräcklig.

	Styrning kontroll och åtgärder	Måluppfyllelse verksamhet	Måluppfyllelse ekonomi
Kommunstyrelsen	Grön	Gul	Gul
Socialnämnden	Grön	Gul	Röd
Utbildningsnämnden	Grön	Röd	Röd

Revisorernas verksamhet under 2025

Revisorernas uppdrag och arbetsmodell

Kommunen är en politiskt styrd organisation med ett demokratiskt beslutsfattande. Vart fjärde år prövas kommunfullmäktiges ansvar genom de allmänna valen. Under mandatperioden prövar kommunfullmäktige varje år, i sin roll som medborgarföreträdare, ansvarstagandet för dem som har till uppdrag att genomföra verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Fullmäktiges instrument för granskning och kontroll är de förtroendevalda revisorerna, som granskar verksamheten och prövar ansvarstagande samt lämnar ett uttalande om detta till fullmäktige. Revisorerna granskar

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt
- Om räkenskaperna är rättvisande
- Om den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorerna måste göra aktiva val av granskningsinsatser och detta görs i planeringsprocessen. Utgångspunkten i detta är fullmäktiges mål, där revisorerna i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierar hinder för att fullmäktiges mål kan uppfyllas. I denna analys bedöms hur allvarliga och troliga dessa händelser är. En rapport tas fram som underlag för riskbedömningen. Baserat på denna analys, tidigare granskningar, revisorernas kännedom om organisationen mm beslutar revisorerna analys, tidigare som skall genomföras under varje revisionsår. Obligatoriskt är att granska delårsbokslutet och årsredovisningen. Varje år genomförs förutom dessa två granskningsinsatser fördjupade granskningar av verksamheten inom kommunen.

I genomförandet av granskningarna använder revisorer i huvudsak de sakkunniga biträdena vilka upp handlas. PwC innehar uppdraget som sakkunnigt biträde. Granskningarna bygger på insamling av tillräckliga och ändamålsenliga fakta, iakttagelser, analys och värdering. Revisorerna har alltid rätt att få de uppgifter de behöver för att kunna göra sin granskning. Faktaavstämning (sakgranskning) sker med

de granskade för att undvika sakfel och missförstånd.

Resultatet av granskningarna överlämnas till revisorerna som bedömer resultatet och tar ställning till hur resultatet skall vägas in vid bedömningen i ansvarsfrågan. Resultatet redovisas vanligtvis i en granskningsrapport som tillsammans med revisorernas bedömning (missiv) översänds till granskad nämnd/styrelse för yttrande över granskningen, vilka åtgärder som nämnden/styrelsen kommer att göra med anledning av det som framkommit i granskningen.

Revisionsprocessen avslutas med att sammanfatta årets granskningar, analyser och bedöma resultatet och göra en samlad prövning av ansvarstagandet. Revisorerna bedömer om anmärkning skall riktas och om ansvarsfrihet skall tillstyrkas eller avstyrkas. Den slutliga ansvarsbedömningen görs av kom munfullmäktige.

Revisorerna har haft åtta revisionsmöten under 2025. Under året har överläggning med kommunstyrelsens och nämndernas presidium skett och representanter från revisionen har deltagit vid fullmäktigemöten under 2025.

God ekonomisk hushållning 2025

Färgelanda kommun

Juni 2026

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i årsredovisning. Årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

- a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
- b) Följsamhet till driftbudget,
- c) Följsamhet till investeringsbudget,
- d) Finansiell ställning samt
- e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

I mål och budget 2025 med plan för 2026–2027, fastställt av kommunfullmäktige 2024-06-12, finns två finansiella mål och 19 verksamhetsmål. För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning", som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Av utvärderingen framgår följande:

- Att ett av de finansiella målet har uppnåtts för helåret.
- Att sex av 19 verksamhetsmål har uppnåtts för helåret, två mål är delvis uppfyllda, åtta mål uppfylls inte och tre mål saknar utfall för året.

Balanskravsresultat

Iakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 0 miljoner kronor efter disponering av 9,2 mnkr från resultatutjämningsreserven.

Övrigt

Iakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av kommunstyrelsen en första gång 2026-04-08 och sen slutligen den 10 juni. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse men inte nämnderna under 2025 bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram.
- Den innehåller en investeringsredovisning. Investeringarna för år 2025 har uppgått till 5,5 miljoner kr.
- Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har varierat över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2025-12-31 uppgår till -6,4 procent.
- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 6,8 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen innehåller också information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Delvis

Verksamhetsmål:

Delvis

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Ja

2026-06-09

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029–6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Grundläggande granskning 2025

Färgelanda kommun

April 2026

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun genomfört grundläggande granskning av styrelse och nämnder. Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett underlag inför uttalande i revisionsberättelse.

Följande revisionfrågor ska besvaras i granskningen:

Fråga 1: Utövar och vidtar revisionsobjektet tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Fråga 2: Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Fråga 3: Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Nedan ses bedömning för respektive revisionsfråga.

Fråga	Kommunstyrelsen	Socialnämnden	Utbildningsnämnden
1	Ja	Ja	Ja
2	Delvis	Delvis	Nej
3	Delvis	Nej	Nej

För fullständiga bedömningar se respektive delavsnitt i rapporten.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier.....	4
Avgränsning	5
Metod.....	5
Granskningsresultat	6
Kommunstyrelsen.....	6
Socialnämnden	7
Utbildningsnämnden.....	9
Rekommendationer	10
Bilagor.....	11

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionsledning följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser, nämnder och fasta fullmäktigeberedningar.

Kommunstyrelsen, nämnder och fasta beredningar ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I dess uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Utövar och vidtar revisionsobjektet tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?
2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?
3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallagen 6:1, 6:6
- Följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget för år 2025
- I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2025. I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Metod

Analys för granskningen relevant dokumentation, främst mötesprotokoll, delårsrapport samt årsrapport/årsbokslut.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfyllt (grön); delvis uppfyllt (gul); nej/ej uppfyllt (röd).

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Kommunstyrelsen

Iakttagelser

Ledning och styrning

Styrelsen har antagit en verksamhetsplan och budget för verksamheten 2025. Vidare har styrelsen behandlat kommunens Mål- och resursplan 2025–2027. Gällande mål har kommunstyrelsen 13 mål formulerade för verksamheten. Samtliga mål har tillhörande mätmetod och målvärden som gör dem mätbara. Budget anses som mål för ekonomin. På kommunövergripande nivå finns två finansiella mål och 19 verksamhetsmål.

Rapportering och åtgärder

Styrelsen har upprättat *Riktlinjer Redovisning och uppföljning* som reglerar den löpande rapporteringen från förvaltning till nämnd respektive styrelse. Rapportering fokuserar på måluppfyllelse av ekonomiskt resultat, där helårsprognoser per mål och samlat presenteras. Däremot noterar vi att det inte framgår någon bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen utan enbart för tillhörande indikatorer.

Nämndmålen följs upp i kommunens delårsrapport, som visar att två mål prognostiseras att uppnås, ett mål att delvis uppnås och två mål att inte uppnås. Resterande mål mäts i årsredovisningen. I kommunens delårsrapport prognostiseras två av 19 verksamhetsmål att uppnås per helår. Åtta av målen uppnås inte och nio mål följs inte upp i delårsrapporten. Utfallet för 2025 visar på en sammantagen delvis god måluppfyllelse för såväl kommunstyrelsen som kommunen.

Styrelsen presenterar positiva helårsprognoser i såväl kvartals- som delårsrapporten, som infrias vid årets slut. Kommunen redovisar en prognostiserad negativ budgetavvikelse i delårsrapporten. Vidare prognostiserar kommunen att ett av två finansiella mål uppnås per helår. Prognosen om negativ budgetavvikelse består vid årets slut, med en försämrade måluppfyllelse för de finansiella målen. Styrelsen har vidtagit flera åtgärder under året inom ramen för sin uppsiktsplikt. Flera åtgärder grundar sig i PwC:s revisionsrapport om Insatser för en ekonomi i balans. Däribland har en handlingsplan för budget i balans tagits fram och riktlinjer för uppsiktsplikt har antagits.

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen redovisar en sammantagen delvis god måluppfyllelse där fyra mål är uppfyllda, ett mål är delvis uppfyllt, sju mål är ej uppfyllda och ett mål saknar utfall för året. Av kommunens årsredovisning framgår att sex mål är uppfyllda, två mål är delvis uppfyllda, åtta mål är ej uppfyllda och tre mål saknar utfall för året.

Kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse om 5,7 mnkr.

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Bedömning

Revisionsfråga: 1. Utövar och vidtar revisionsobjektet tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Styrning, kontroll och åtgärder

Ja.

Revisionsfråga: 2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse verksamhet

Delvis.

Revisionsfråga: 3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse ekonomi

Delvis.

Socialnämnden

Iakttagelser

Ledning och styrning

Nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget för verksamheten 2025. Gällande mål har nämnden sex mål formulerade för verksamheten. Samtliga mål har tillhörande mätmetod och målvärden som gör dem mätbara. Budget anses som mål för ekonomin.

Rapportering och åtgärder

Styrelsen har upprättat *Riktlinjer Redovisning och uppföljning* som reglerar den löpande rapporteringen från förvaltning till nämnd respektive styrelse. Nämnden har själv inte reglerat hur rapportering mellan dess verksamheter och nämnd ska vara utformad. Rapportering fokuserar på måluppfyllelse av ekonomiskt resultat, där helårsprognoser per mål och samlat presenteras. Däremot noterar vi att det inte framgår någon bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen utan enbart för tillhörande indikatorer.

Nämndmålen följs upp i kommunens delårsrapport, som visar att ett mål prognostiseras att inte uppnås. Resterande mål följs inte upp per delår. Utfallet för 2025 visar en sammantagen delvis god måluppfyllelse.

Nämnden presenterar negativa helårsprognoser i såväl kvartals- som delårsrapporten, som kraftigt försämras mellan rapporteringarna. Av protokollgenomgång kan vi utläsa flera vidtagna åtgärder från nämnden löpande under hela verksamhetsåret. Utfallet för 2025 står helt i linje med prognosen vid delåret.

Måluppfyllelse

Nämnden redovisar en sammantagen delvis god måluppfyllelse där två mål är uppfyllda, tre mål ej uppfyllda och ett mål saknar utfall för året.

Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 25,3 mnkr för 2025.

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Bedömning

Revisionsfråga: 1. Utövar och vidtar revisionsobjektet tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Styrning, kontroll och åtgärder

Ja.

Revisionsfråga: 2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse verksamhet

Delvis.

Revisionsfråga: 3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse ekonomi

Nej.

Utbildningsnämnden

Iakttagelser

Ledning och styrning

Nämnden har antagit en verksamhetsplan och budget för verksamheten 2025. Gällande mål har nämnden sex mål formulerade för verksamheten. Samtliga mål har tillhörande mätmetod och målvärden som gör dem mätbara. Budget anses som mål för ekonomin.

Rapportering och åtgärder

Styrelsen har upprättat *Riktlinjer Redovisning och uppföljning* som reglerar den löpande rapporteringen från förvaltning till nämnd respektive styrelse. Dessutom har nämnden antagit ett årshjul som reglerar rapporteringen mellan verksamhet och nämnd. Rapportering fokuserar på måluppfyllelse av ekonomiskt resultat, där helårsprognoser per mål och samlat presenteras. Däremot noterar vi att det inte framgår någon bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen utan enbart för tillhörande indikatorer.

Nämndmålen följs upp i kommunens delårsrapport, som visar att två mål prognostiseras att inte uppnås. Resterande mål följs inte upp per delår. Utfallet för 2025 visar en sammantagen inte god måluppfyllelse.

Nämnden presenterar samma prognos om en negativ budgetavvikelse i såväl kvartals- som delårsrapporten. Vid handläggning av kvartalsrapporten beslutar nämnden att uppdra sektorchef att vidta åtgärder för att nå en budget i balans. Nämnden redovisar en marginellt förbättrad budgetavvikelse vid årets slut.

Måluppfyllelse

Nämnden redovisar en sammantagen inte god måluppfyllelse där ett mål är delvis uppfyllt, fyra mål är ej uppfyllda och ett mål saknar utfall för året.

Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om 14,1 mnkr för 2025.

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Bedömning

Revisionsfråga: 1. Utövar och vidtar revisionsobjektet tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Styrning, kontroll och åtgärder

Ja.

Revisionsfråga: 2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse verksamhet

Nej.

Revisionsfråga: 3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse ekonomi

Nej.

Rekommendationer

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att en bedömning görs av verksamhetsmålen måluppfyllelse såväl på nämndsnivå som kommunövergripande nivå. Detta främst i syfte för att kommunen kan göra en sammanvägande bedömning av uppfyllelsen av god ekonomisk hushållning.
- Säkerställ att samtliga mål har mätbara mått som kan följas upp per delår, i enlighet med RKR:s rekommendation R17. Detta i syfte att säkerställa ett löpande målarbete där åtgärder kan vidtas vid behov och i tid.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att aktiva åtgärder fortsätter att vidtas för att vända kommunens negativa ekonomiska utveckling.
- Tillse att nämnderna fortsätter att vidta aktiva åtgärder för att vända deras ekonomiska underskott.
- Säkerställ att tydliga och tillräckliga åtgärder vidtas vid uppföljning av mål.
- Att socialnämnden säkerställer att direktiv upprättas för rapportering av verksamhet och ekonomi till nämnden.

2026-04-09

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Caroline Löfstedt

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Färgelanda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilagor

Basgranskning		Kommunstyrelsen	Socialnämnden	Utbildningsnämnden
1	Har nämnden antagit en plan för verksamheten?	Grön	Grön	Grön
2	Har nämnden antagit en budget för verksamheten?	Grön	Grön	Grön
3	Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön
4	Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön
5	Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Grön	Grön
6	Har nämnden upprättat instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Gul	Grön
7	Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Gul	Gul	Gul
8	Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Grön	Grön
9	Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Gul	Röd
10	Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Röd	Röd
11	Når nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Gul	Röd
12	Når nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Röd	Röd

**KS § 81 Dnr 2026/3
Kvartalsrapport Färgelanda kommun 2026**

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Kommunstyrelsen beslutar att förvaltningen fortsatt ska följa beslutat anställningsstopp för att säkerställa att kommunfullmäktiges finansiella mål kan uppnås.

Kommunstyrelsen kommer att bereda frågan om äskanden inför delårsprognosen samt uppmana socialnämnden och utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med beslutade åtgärder enligt MRP för att säkerställa en ekonomi i balans.

Ärendets beredning

Socialnämnden, 2026-04-27 § 44

Utbildningsnämnden, 2026-04-28 § 47

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har med underlag från nämnderna sammanställt kvartalsrapport Q1 för perioden januari till mars samt en årsprognos för 2026.

Beslutad budget för 2026 angav ett årsresultat på +16 mnkr och helårsprognosen för 2026 uppskattas till +10,8 mnkr och avvikelsen mot budget skulle därmed bli -5,2 mnkr. Denna avvikelse beror framförallt på följande faktorer:

- Nämnder/styrelser -3,2 mnkr
- Pensionskostnader + 2,2 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag -4,2 mnkr

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, dat 2026-05-07

Kvartalsrapport Q1 2026, dat 2026-05-07

Beslut SN, dat 2026-04-27

Beslut UN, dat 2026-04-28

Kommunstyrelsen

Sändlista

Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

Socialnämnden

Ekonomi/personalchef

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Kommunsekr
Sofia Henriksson

Tjänsteskrivelse
2026-05-08
2026/3

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse Q1

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Kommunstyrelsen beslutar att förvaltningen fortsatt ska följa beslutat anställningsstopp för att säkerställa att kommunfullmäktiges finansiella mål kan uppnås.

Kommunstyrelsen kommer att bereda frågan om äskanden inför delårsprognosen samt uppmana socialnämnden och utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med beslutade åtgärder enligt MRP för att säkerställa en ekonomi i balans.

Ärendets beredning

Socialnämnden, 2026-04-27 § 44

Utbildningsnämnden, 2026-04-28 § 47

Ärendebeskrivning

Ekonomiavdelningen har med underlag från nämnderna sammanställt kvartalrapport Q1 för perioden januari till mars samt en årsprognos för 2026.

Beslutad budget för 2026 angav ett årsresultat på +16 mnkr och helårsprognosen för 2026 uppskattas till +10,8 mnkr och avvikelsen mot budget skulle därmed bli -5,2 mnkr. Denna avvikelse beror framförallt på följande faktorer:

- Nämnder/styrelser -3,2 mnkr
- Pensionskostnader + 2,2 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag -4,2 mnkr

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2026-05-07

Kvartalsrapport Q1 2026, dat 2026-05-07

Beslut SN, dat 2026-04-27

Beslut UN, dat 2026-04-28

Sändlista:

Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

Socialnämnden

Ekonomi/personalchef

Sofia Henriksson

Kommunsekr

Utbildningsnämnden

Beslutande

Tommy Larsson (SD) Ordförande
Eva-Lena Johansson (S) Vice ordförande
Hans-Göran Palmqvist (M)
Hanna Clemens (SD)
Faraah Mohammud (C)
Astrid Berggren (L)
Lars Karlsson (SD)

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

Yvonne Pettersson (S)
Ann-Marie Ragnarsdotter (S)
Margurithe Zellén (KD)

Övriga närvarande

Anna Gunnervik, tf. utbildningschef §§ 46–58
Lars Bäcker, sektorekonom §§ 46–58
Marthina Färm, nämndsekreterare §§ 46–58
Linda Larsson, HR-strateg §§ 48–49
Alexandra Järvelä Stenlund §§ 46–58

Övriga deltagare anges i respektive paragraf

Justering

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

§ 46	Ändringar på föredragningslistan		4
§ 47	Kvartalsrapport Q1 2026	2026/3	5 - 6
§ 48	Personalstatistik		7
§ 49	Utbildningschefens information 2026	2026/8	8
§ 50	Framtidens matmöten informationsärende	2026/75	9
§ 51	Skolnärvaro		10
§ 52	Antagande av riktlinjer för skolskjuts i Färgelanda kommun	2026/40	11 - 12
§ 53	Bidragsbelopp till fristående gymnasieskolor för 2026	2026/70	13
§ 54	Åtterrapportering av delegationsbeslut 2026	2026/9	14
§ 55	Meddelande till utbildningsnämnden 2026	2026/7	15
§ 56	Initiativärende Åtgärder för att säkerställa uppfyllnad av lagkrav gällande skolors säkerhet och beredskap - Hans-Göran Palmqvist (M)	2026/77	16
§ 57	Ordförandes information	2025/34	17
§ 58	Ekonomisk workshop		18

Justering

Utdragsbestyrkande

**UN § 47 Dnr 2026/3
Kvartalsrapport Q1 2026**

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden beslutar att

1. Lägga informationen till handlingarna samt godkänna rapporten för kvartal ett.
2. Utifrån prognosticerat utfall äska om ett budgettillskott på 5 650 tkr.
3. Centerpartiet yrkar bifall till kvartalsrapporten med tillägget att förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en tydligare redovisning av vidtagna och planerade åtgärder för att nå budget i balans.

Reservation

Hans-Göran Palmqvist (M) och Astrid Berggren (L) reserverar sig emot beslutet.

Protokollsanteckning

Hans-Göran Palmqvist (M) och Astrid Berggren (L) lämnar en protokollsanteckning som lyder ”Att ge uppdrag till förvaltningen att komma med sparförslag för att komma i balans under 2026.”

Yrkande

Faraah Mohammud (C) lämnar följande tilläggsyrkande: ”Centerpartiet yrkar bifall till kvartalsrapporten med tillägget att förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en tydligare redovisning av vidtagna och planerade åtgärder för att nå budget i balans.”

Hans-Göran Palmqvist (M) yrkar avslag gällande punkt 2.

Astrid Berggren (L) yrkar avslag gällande punkt 2.

Propositionsordning 1

Ordförande ställer proposition dels på förvaltningens förslag, dels på Hans-Göran Palmqvists (M) och Astrid Berggrens (L) avslagsyrkande.

Ordförande finner att förvaltningens förslag får bifall.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer därefter Faraah Mohammuds (C) tilläggsyrkande under proposition och finner att nämnden bifaller detta.

Sammanfattning av ärendet

Enligt gällande rutiner ska kvartalsrapport för perioden januari – mars sammanställas. Detta har skett och rapporten återfinns i bilaga 1. Av denna framgår att periodens utfall avviker mot budget med -829 tkr.

Prognosen för helåret visar på ett underskott på -5 650 tkr. Orsaken till detta är främst för höga personalkostnader i förhållande till budget. Mindre tänkta personalanpassningar verkställdes inte då de först uppdagades. Nu pågår anpassningar av personalstyrkan efter den demografiska utvecklingen och ekonomiska ramen.

I bilagan återfinns redovisning och analys per verksamhet. Arbete pågår för att vidta åtgärder för att minska det prognosticerade underskottet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse dat 2026-04-13

Bilaga 1 Ekonomisk kvartalsrapport Q1 2026 dat. 2026-04-16

Sändlista

Ekonomikontoret

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: NILS-GUNNAR TOMMY LARSSON
Date: 2026-04-29 10:07:34
BankID refno: 019dd847-13e4-76d2-ba5a-f517e6e3845a

Signed by: MARTHINA EVELYN FÄRM
Date: 2026-04-28 17:19:26
BankID refno: 019dd4ac-6106-7f3e-b989-1b6c7a9bc84e

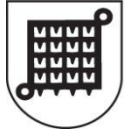
Utbildningsnämnden ordförande: Tommy Larsson

Nämndsekreterare: Marthina Färm

Signed by: HANS GÖRAN PALMQVIST
Date: 2026-04-29 07:33:45
BankID refno: 019dd7ba-7c93-7695-b071-2818a72763d2

Ledamot Utbildningsnämnd: Hans Göran Palmqvist

Socialnämnd

Datum och tid: Måndag 27 april 2026, kl. 08:30

Plats: Plats

Beslutande:

Se nästa sida

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Se nästa sida

Övriga närvarande:

Se nästa sida

Utses att justera:

Lennart Johansson (SD)

Justeringsplats och tid:

Digital justering

Paragrafer 39-53

Underskrifter

Ordförande:

Helen Greus (SD)

Justerare:

Lennart Johansson (SD)

Sekreterare:

Alexandra Järvelä Stenlund

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Socialnämnd
Sammanträdesdatum: 2026-04-27
Anslaget sätts upp: 30/4 2026
Anslaget tas ned: 22/5 2026

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

Alexandra Järvelä Stenlund

Socialnämnden

Beslutande

Helen Greus (SD) Ordförande
Ann Blomberg (C) Vice ordförande
Edgardo Varas (S) Andre vice ordförande
Håkan Gusteus (-)
Christina Svedberg (M)
Lennart Johansson (SD)
Karl-Erik Segersax (SD) *ersätter Tommy Johansson (SD)*

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

Carina Ikonen Nilsson (S)
Håkan Ekman (S)
Anders Karlsson (KD)
Maino Svensson (C)

Övriga närvarande

Gunnar Wigstrand, socialchef
Johan Ferm, sektorekonom
Jon Granlund, kvalitet- och utvecklingschef
Alexandra Järvelä Stenlund, nämndsekreterare

Övriga deltagare anges i respektive paragraf

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Innehållsförteckning

	Upprop		
	Val av justerare		
	Fastställande av dagordning		
§ 39	Information om LSS-verksamhet	2026/87	4
§ 40	Information om kontinuitetsplanering	2026/88	5
§ 41	Information om rekrytering av vikarier	2026/89	6
§ 42	Insats utan behovsbedömning (IUB) vid verksamheten	2026/81	7 - 8
§ 43	Regnbågen Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden enligt LSS	2026/86	9 - 10
§ 44	Ekonomisk uppföljning	2026/90	11 - 13
§ 45	Ställningstagande angående rehabiliteringsbassäng i Bäckefors	2026/92	14 - 15
§ 46	Motion för remiss - "Inför arbetspass var tredje helg inom hemtjänsten"	2026/66	16 - 18
§ 47	Motion för remiss - "Motion om familjecentral i Färgelanda"	2026/67	19 - 21
§ 48	Initiativärende: utredning av kostnadseffekter vid ändrad matdistribution	2026/113	22 - 23
§ 49	Åtterrapporering av delegationsbeslut 2026	2026/9	24
§ 50	Meddelanden 2026	2026/7	25
§ 51	Ordförandens information	2026/50	26
§ 52	Socialchefens information	2026/51	27
§ 53	Övriga frågor	2026/83	28

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § 44 Dnr 2026/90
Ekonomisk uppföljning

Socialnämnds beslut

Socialnämnden beslutar att

1. lägga informationen till handlingarna samt godkänna rapporten för kvartal ett.
2. Utifrån prognosticerat utfall äska om ett budgettillskott på 4 000 tkr

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Håkan Gusteus (-), Christina Svedberg (M) och Edgardo Varas (S) till förmån för Håkan Gusteus yrkande.

Yrkande

Ordföranden Helen Greus (SD) yrkar på att bifalla förvaltningens förslag. Håkan Gusteus (-) yrkar på att en beräkning ska göras av effekterna av att lägga ner Solgården innan beslut om äskande av medel på 4 miljoner från kommunstyrelsen. Edgardo Varas (S) ställer sig bakom yrkandet.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och Håkan Gusteus yrkande och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag.

Votering begärs och verkställs.

Votering

Ordförande meddelar att följande voteringsdisposition ställs upp och godkänns. Den som röstar "JA" röstar på Helen Greus (SD) yrkande om att bifalla förvaltningens förslag. Den som röstar "NEJ" röstar på Håkan Greus (-) yrkande.

Efter avslutad votering redovisas fyra (4) JA-röster och tre (3) NEJ-röster. Ordförande finner att förvaltningens förslag bifalles.

Helen Greus (SD) - Ja
Ann Blomberg (C) - Ja
Edgardo Varas (S) - Nej
Håkan Gusteus (-) - Nej
Christina Svedberg (M) - Nej
Lennart Johansson (SD) - Ja
Karl-Erik Segersax (SD) - Ja

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom sektor omsorg. Underlaget utgörs av kvartalsrapport Q1 2026 med tillhörande analys och prognos.

Sammanfattning av ärendet

Vid samtliga socialnämndssammanträden ska den ekonomiska situationen presenteras, vid förändrat utfall ska prognos för helår justerats.

För första kvartalet 2026 redovisar socialnämnden ett underskott om -1 265 tkr samt en prognos för helåret om cirka -5 255 tkr. Underskottet förklaras främst av ökade kostnader inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt LSS.

I samband med den ekonomiska redovisningen presenteras vid behov förslag på åtgärder för att få en budget i balans.

Ärendebeskrivning

Kvartalsrapporten per mars 2026 visar att intäkterna överstiger budget medan kostnaderna är högre än budgeterat, vilket sammantaget ger ett negativt resultat.

Äldreomsorgen uppvisar underskott till följd av höga sjukfrånvarokostnader och därmed ökat behov av vikarier och övertid. Samtidigt finns effektiviseringar inom hemtjänsten som på sikt kan bidra till en mer hållbar ekonomi.

Individ- och familjeomsorgen har fortsatt höga kostnader för placeringar, särskilt inom barn och unga, där kostnaderna överstiger budgeterad nivå. LSS-verksamheten redovisar underskott kopplat till bemanning samt kvarstående externa placeringar.

Trots positiva avvikelser inom vissa verksamheter kvarstår ett totalt underskott. Förvaltningen har identifierat ett antal åtgärder, bland annat personalanpassningar, minskade övertidskostnader samt schemaöversyn inom vissa verksamheter, som sammantaget bedöms ge ekonomisk effekt under året.

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Socialnämnden prognostiserar ett underskott om cirka -5 255 tkr för helåret 2026. För att nå budget i balans har åtgärder motsvarande cirka 1,4 mnkr identifierats, men dessa bedöms inte vara tillräckliga.

Mot bakgrund av detta föreslås att nämnden äskar ett budgettillskott om 4 000 tkr.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

De ekonomiska förutsättningarna påverkar möjligheten att bedriva verksamhet med bibehållen kvalitet. Åtgärder såsom effektiviseringar och personalanpassningar behöver genomföras med hänsyn till brukarnas behov och arbetsmiljön för medarbetare.

Inga direkta miljömässiga konsekvenser bedöms föreligga.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: ekonomisk prognos

Sändlista

Ekonomienheten

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: LENNART JOHANSSON
Date: 2026-04-30 11:37:52
BankID refno: 019dddc0-47ea-7e50-b99b-0806dc344ef5

Ledamot i socialnämnden: Lennart Johansson

Signed by: ANNA HELEN THERESE GREUS
Date: 2026-04-29 16:42:19
BankID refno: 019dd9b0-bce5-7143-90eb-038087cc58bb

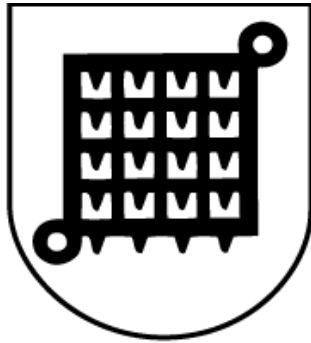

Ordförande socialnämnd: Helen Greus

Signed by: ALEXANDRA JÄRVELÄ STENLUND
Date: 2026-04-29 15:44:46
BankID refno: 019dd97c-0938-7bec-87d5-f98214bedb9a

Nämndsekreterare: Alexandra Järvälä Stenlund

Kvartalsrapport (Q1 2026)

Färgelanda kommun

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Resultaträkning kommunen	3
Ekonomiskt utfall kommunen	4
<i>Tabell utfall per verksamhetsområde</i>	4
<i>Analys och slutsats</i>	4

Sammanfattning

Sammanfattning av rapporten

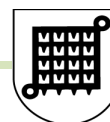
Utöver delårsbokslut per sista augusti och årsbokslut ska en kvartalsrapport, inklusive prognos och vid behov föreslagna åtgärder, upprättas per sista mars.

Kvartalsrapporten ska utgöra en helårsprognos för det ekonomiska utfallet. Respektive budgetansvarig ansvarar för att göra en översiktlig prognosbedömning för sin enhet eller avdelning samt rapportera denna, med tillhörande kommentarer, till sektorchef. Sektorchefen sammanställer och analyserar prognosen på sektorsnivå. Därefter gör kommundirektören en samlad bedömning av kommunens totala prognos.

Nämnderna prognostiserar - 3 225 från från budget för helåret, varav kommunfullmäktige + 100 tkr, Kommunstyrelsen + 7 580, Utbildningsnämnden - 5 650 tkr och Socialnämnden - 5 255 tkr.

Finansverksamheten prognostiserar ett underskott på -2 000 tkr för helåret.

Prognosen för helåret 2026 visar ett positivt resultat på 10 765 tkr, vilket är 5 225 tkr lägre än budgeterat resultat om +15 990 tkr

Resultaträkning kommunen

Tabell resultaträkning kommunen

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 2603	Akkumulerat utfall 2503	Akkumulerad budget 2603	Avvikelse budget-utfall	Budget helår
Verksamhetens intäkter	21 429	20 569	18 105	-3 324	72 419
Verksamhetens kostnader	-143 146	-142 526	-138 941	4 204	-555 619
Avskrivningar	-3 000	-3 256	-3 278	-278	-13 113
Verksamhetens nettokostnader	-124 717	-125 213	-124 114	602	-496 313
Skatteintäkter och Generella statsbidrag och utjämning	128 663	123 572	128 263	-400	513 053
Verksamhetens resultat	3 946	-1 641	4 149	202	16 740
Finansiella intäkter	30	27	494	464	1 978
Finansiella kostnader	-201	-290	-682	-481	-2 728
Resultat efter finansiella poster	3 775	-1 904	3 961	185	15 990

Ekonomiskt utfall kommunen

Tabell utfall per verksamhetsområde

Nämnd. Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 2603	Akkumulerat utfall 2503	Akkumulerad budget 2603	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	544	460	849	305	3 397	100
Kommunstyrelse	19 287	20 548	22 106	2 819	88 281	7 580
Utbildningsnämnd	51 739	52 810	50 873	-866	203 487	-5 650
Socialnämnd	50 406	49 639	49 154	-1 252	196 616	-5 255
Finansiering	-125 751	-121 553	-126 943	-1 191	-507 771	-2 000
Totalt	-3 775	1 904	-3 961	-185	-15 990	-5 225

Analys och slutsats

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse på - 3 325 tkr för helåret, varav Kommunfullmäktige +100 tkr, Kommunstyrelsen + 7 580 tkr, Utbildningsnämnden - 5 650 tkr och Socialnämnden - 5 255 tkr.

Kommunstyrelsen visar ett överskott som främst förklaras av vakanta tjänster, ännu ej fattade politiska beslut samt försäljning av tillgångar.

Utbildningsnämndens prognostiserade underskott förklaras huvudsakligen av höga personalkostnader. Arbete pågår med att anpassa personalorganisationen utifrån den demografiska utvecklingen samt för att uppnå ekonomi i balans inom tilldelad budgetram. Effekterna av genomförda åtgärder bedöms dock få begränsat genomslag under innevarande år, då uppsägningstiderna sträcker sig in på hösten. Målsättningen är att sektorns kostnadsnivå ska vara anpassad till budgetramen inför 2027.

Omsorgssektorns prognostiserade underskott förklaras främst av höga personalkostnader inom äldreomsorgen till följd av sjukfrånvaro och behov av vikarier, samt höga placeringskostnader inom IFO och LSS. Därutöver påverkas resultatet av extern placering inom LSS som ännu inte kunnat avslutas enligt plan. Trots positiva effekter av genomförda effektiviseringar inom hemtjänsten bedöms dessa inte fullt ut kunna kompensera för merkostnaderna under året.

Finansverksamheten prognostiserar ett underskott på -2,0 mnkr för helåret. Avvikelsen förklaras främst av en försämrad skatteprognos i april. Effekten motverkas delvis av lägre pensionskostnader än budgeterat.

Slutsatsen är att det finns inga genvägar för att uppnå god ekonomisk hushållning, det krävs kraftfulla strategiska åtgärder för att minska kommunens driftkostnader och höja verksamheternas kvalitetsnivåer. I MRP 2026-2029 beslutades det om vilka åtgärder som ska genomföras för att uppnå god ekonomisk hushållning, dessa åtgärder påbörjades under 2025 och fortsätter under 2026 för att ha en sund ekonomisk utveckling.

KS § 98

Dnr 2026/199

Beslut om att flytta investeringsmedel Högsäter skola/förskola

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna omstrukturering av investeringsmedel från Högsäters förskola till Högsäter skola.

Yrkande

Ordföranden yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen/nämnden bifaller detta.

Sammanfattning av ärendet

Investeringsmedel behöver omfördelas från Högsäters förskola till Högsäters skola då skolan har större underhållsbehov utifrån underhållsplan.

Ärendebeskrivning

Utifrån Mål och resursplanen ska Högsäter skola och Högsäter förskola renoveras utifrån underhållsplanen. Enligt Mål och resursplanen är medlen fördelade enligt följande; Högsäter skola 4,5 miljoner kronor och Högsäter förskola 8 miljoner kronor.

Efter förenklad förstudie visar behovet på ett större renoveringsbehov på Högsäter skola samt att Utbildningsnämnden tagit beslut att en avdelning ska renoveras i stället för två avdelningar på Högsäter förskola, vilket ursprungligen låg med i projektplanen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-06-04

Beslut UN 2026-05-26

Rapport förstudie – Högsäter skola

Rapport förstudie – Högsäter förskola

Sändlista

Kommunfullmäktige

Ordförande utbildningsnämnden

Utbildningschef

Nämndsekreterare
Marthina Färm

Tjänsteskrivelse
2026-06-04
2026/84

Kommunfullmäktige

Omfördelning av medel Högsäter skola/förskola

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna omstrukturering av investeringsmedel från Högsäters förskola till Högsäter skola.

Ärendets beredning

Ärendet har behandlats av utbildningsnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Investeringsmedel behöver omfördelas från Högsäters förskola till Högsäters skola då skolan har större underhållsbehov utifrån underhållsplan.

Ärendebeskrivning

Utifrån Mål och resursplanen ska Högsäter skola och Högsäter förskola renoveras utifrån underhållsplanen. Enligt Mål och resursplanen är medlen fördelade enligt följande; Högsäter skola 4,5 miljoner kronor och Högsäter förskola 8 miljoner kronor.

Efter förenklad förstudie visar behovet på ett större renoveringsbehov på Högsäter skola samt att Utbildningsnämnden tagit beslut att en avdelning ska renoveras i stället för två avdelningar på Högsäter förskola, vilket ursprungligen låg med i projektplanen.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Förstudien påvisar att investeringsmedel behöver omfördelas enligt följande; 7 miljoner kronor omfördelas från Högsäters förskola till Högsäter skola vilket innebär att Högsäter förskola kommer att renoveras för 1 miljon kronor för en avdelning och Högsäter skola renoveras för 11,5 miljoner kronor.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Tillskjutande av investeringsmedel till Högsäter skola innebär exempelvis att uppförande av staket runt skolgården kommer att möjliggöras. Avsaknad av staket är i dagsläget en säkerhetsrisk.

Utöver ordinarie renovering kommer även bland annat fönster och entrédörrar att bytas ut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse 2026-06-04

Beslut UN 2026-05-26

Rapport förstudie – Högsäter skola

Rapport förstudie – Högsäter förskola

Sändlista:

Kommunfullmäktige

Ordförande utbildningsnämnden

Utbildningschef

**UN § 64 Dnr 2026/84
Beslut om att flytta investeringsmedel**

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att godkänna omstrukturering av investeringsmedel från Högsäters förskola till Högsäter skola.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Hans-Göran Palmqvist (M) till förmån för eget yrkande.

Yrkande

Hans-Göran Palmqvist yrkar på bordläggning av ärendet, med motiveringen att han önskar mer information kring renoveringen.

Hanna Clemens (SD) yrkar bifall till liggande förslag.

Karin Carlsson (C) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning 1

Ordförande ställer proposition dels på Hans-Göran Palmqvists (M) yrkande om bordläggning, dels på att ärendet ska avgöras idag. Ordförande finner att ärendet ska avgöras idag.

Propositionsordning 2

Ordförande ställer proposition på liggande förslag och finner bifall till detta.

Ärendets beredning

Ärendet har informerats i Kommunstyrelsen 4 februari.

Utbildningsnämnden har informerats 24 mars.

Sammanfattning av ärendet

Investeringsmedel behöver omfördelas från Högsäters förskola till Högsäters skola då skolan har större underhållsbehov utifrån underhållsplan.

Ärendebeskrivning

Utifrån Mål och resursplanen ska Högsäter skola och Högsäter förskola renoveras utifrån underhållsplanen. Enligt Mål och resursplanen är medlen fördelade enligt följande; Högsäter skola 4,5 miljoner kronor och Högsäter förskola 8 miljoner kronor.

Efter förenklad förstudie visar behovet på ett större renoveringsbehov på Högsäter skola samt att Utbildningsnämnden tagit beslut att en avdelning

ska renoveras i stället för två avdelningar på Högsäter förskola, vilket ursprungligen låg med i projektplanen.

Utbildningsnämnden

Beslutsunderlag

Rapport förstudie – Högsäter skola

Rapport förstudie – Högsäter förskola

Sändlista

Tommy Larsson

Ordförande utbildningsnämnden

Justering

Utdragsbestyrkande

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Förstudie Högsäter förskola

Investeringsplan enligt MRP

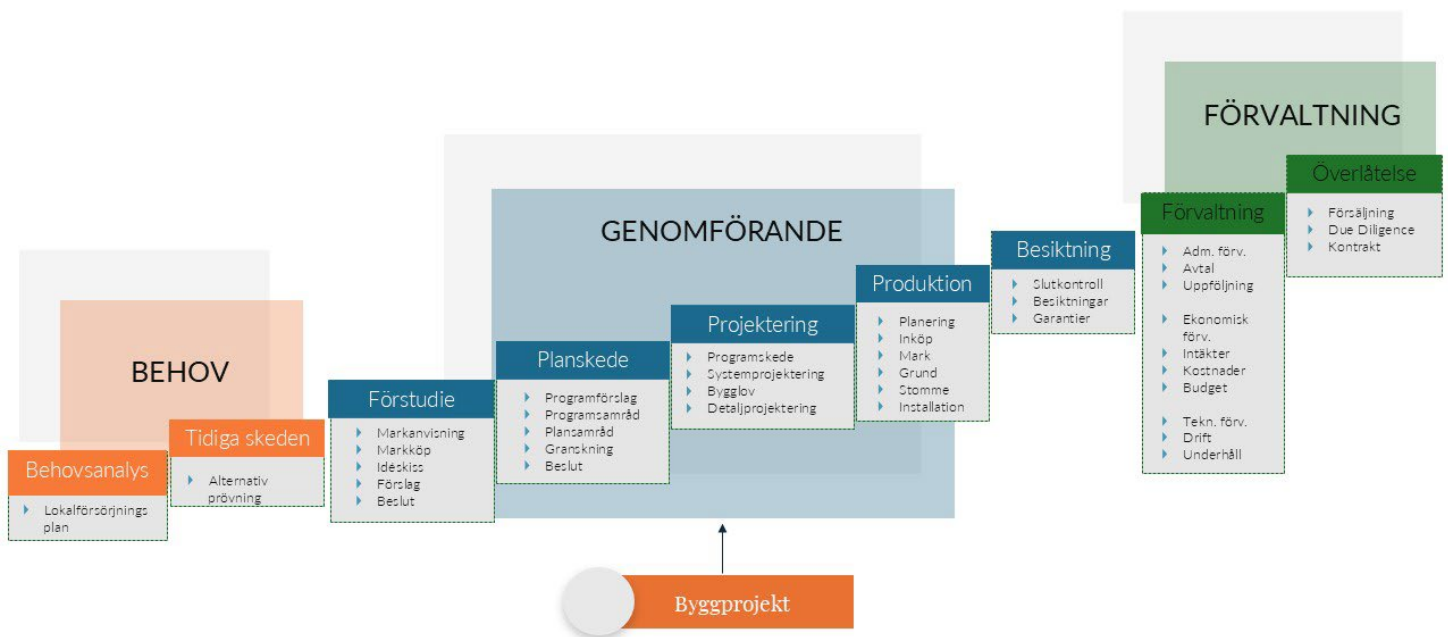
År 2026 till 2048

Innehållsförteckning

Fastighetsprocessen.....	3
Översikt	4
Bakgrund.....	4
Syfte.....	4
Metod.....	4
Om fastigheten.....	5
Åtgärder	6
Utemiljö	6
Kostnader	7
Högsäter förskola – inre underhåll.....	7
Högsäter förskola – yttre underhåll.....	7
Komplett kostnad – inre och yttre underhåll.....	8
Analys.....	9
Ekonomisk analys.....	9
Arbetsmiljö	9
Säkerhet.....	10
Kommentarer	10
Önskemål.....	10
Kostnadsberäkning	10

Fastighetsprocessen

Utifrån beslutad MRP med tillhörande Lokalförsörjningsplan ska Högsäter förskola renoveras under 2026.

I denna förstudie har behov och önskemål inkommit från verksamheten samt underhållsbehovet reviderats och kostnader presenterats.

Nästa steg i fastighetsprocessen är "Projektering" för att då fastställa exakta kostnader utifrån offerter.

Översikt

Bakgrund

I enlighet med MRP är en förenklad förstudie framtagen för att förtydliga vad underhållsbehovet innebär både åtgärdsmissigt och ekonomiskt gällande renovering av Högsäter förskola. Då investeringsmedel för denna renovering redan finns, behöver behov fastställas hur medlen ska fördelas för att nyttjas mest effektivt utifrån renoveringsbehov samt verksamhetsbehov.

Högsäter förskola består av en äldre del med stort renoveringsbehov samt en nybyggd del, byggd 2019. Då samma krav på säkerhet, tillgänglighet och ändamålsenlighet råder i hela byggnaden, krävs översyn och renovering.

Syfte

Skapa en förskolelokal med utemiljö som är säker, tillgänglighetsanpassad, ändamålsenlig och med mer energieffektiva åtgärder samt skapa god arbetsmiljö för så väl pedagoger som barn.

Metod

Underhållsplan har under 2025 upprättats av konsultföretag. Denna plan har reviderats med hjälp av inventering av samtliga byggnader samt utemiljö. Kostnader har reviderats utifrån gällande REPAB-koder samt systemet Planima.

Dialog har förts med rektor, pedagoger, fackombud samt barn där åsikter och önskemål har samlats in.

Verksamhetseffekter så som sociala, ekonomiska och miljömässiga effekter har vägts in i förstudien.

Om fastigheten

Adress	Månvägen 1 458 70 Högsäter
Boarea (BOA)	1276 m ²
Lokalarea (LOA)	1176 m ²
Byggår	1981

Högsäter skola byggdes 1969 men har byggts till 2019 med 747 m².

Boverkets rekommendationer är 12 kvm/barn. I dagsläget finns totalt 66 barn på förskolan och ytterligare 6 barn kommer att börja under mars-april 2026.

Mindre reparationsarbeten har genomförts genom åren i den äldre delen av fastigheten men inga större planerade åtgärder är utförda.

Solcellspaneler installerades 2019.

Åtgärder

Utemiljö

Lekutrustningen på Högsäter förskola är av varierande underhållsbehov.

Den lekutrustning som behöver renoveras eller bytas ut, finns medräknad i investeringsbudget.

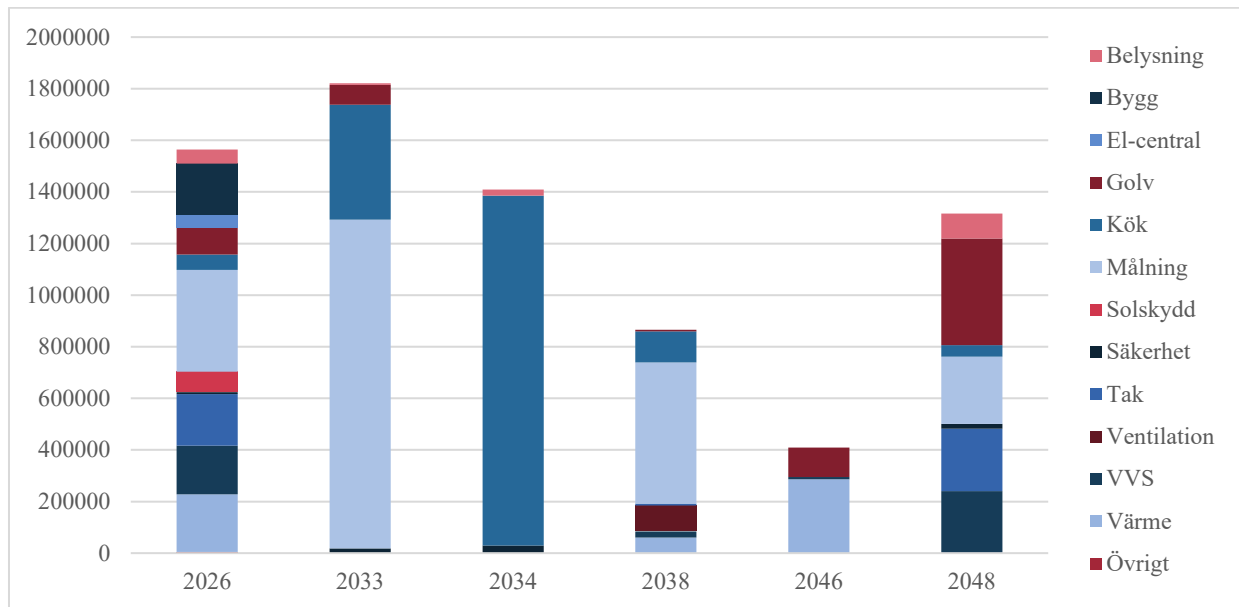
Solskydd, utöver befintlig lekutrustning, saknas i dagsläget. Byggnation av detta finns medräknad i investeringsbudget och kommer uppföras i samråd med verksamheten.

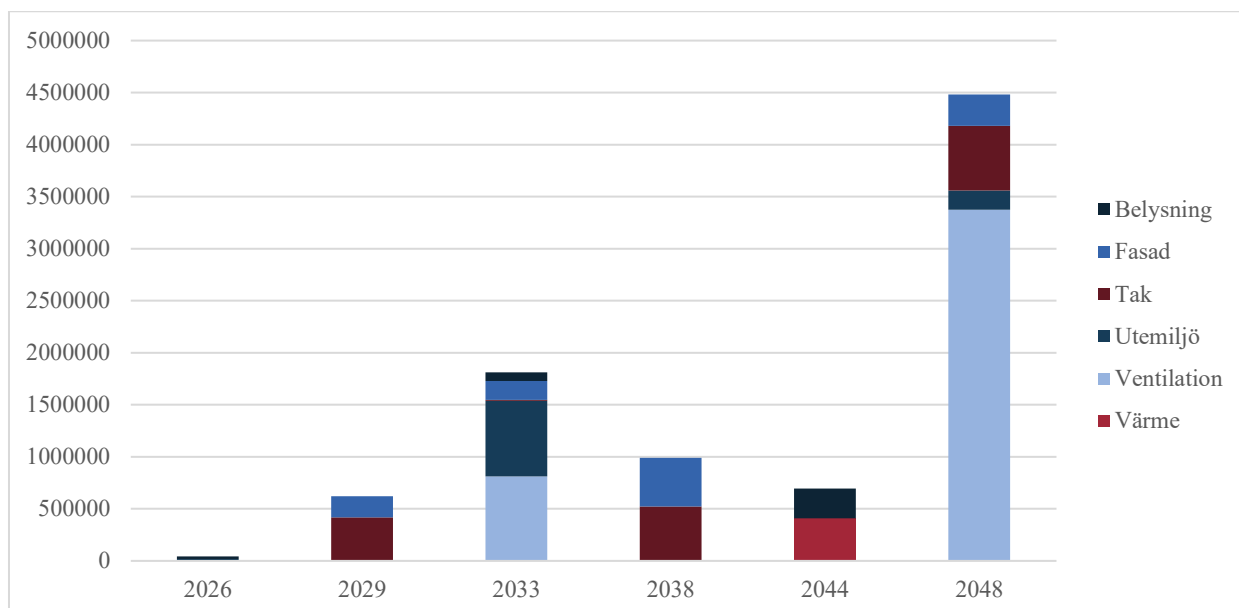
Kostnader

Högsäter förskola – inre underhåll

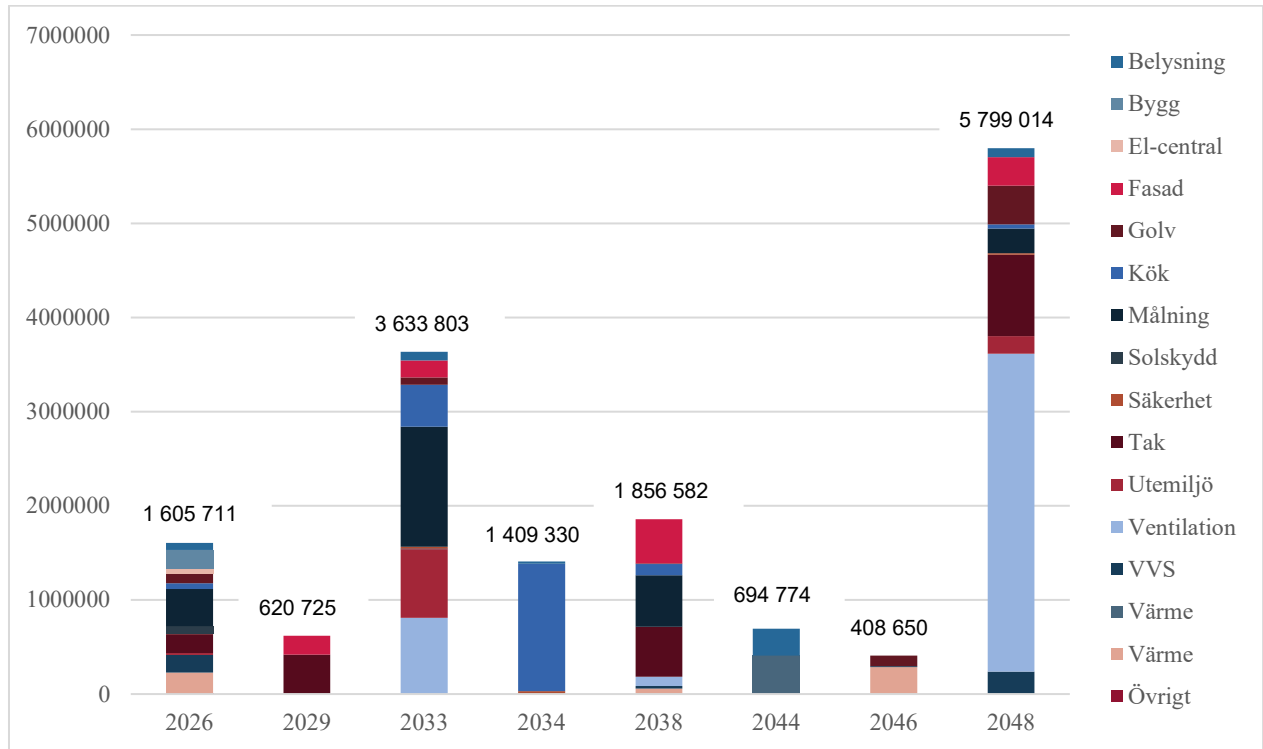
De stora posterna innefattar målning av väggar och tak, byte av tak, montering av akustikplattor i tak, restaurering av toaletter och kök samt byte av golvmatta. Utöver detta finns exempelvis montering av nya radiatorer, persienner i alla rum samt byte av belysning.

Högsäter förskola – yttre underhåll

Komplett kostnad – inre och yttre underhåll

Notera stort underhållsbehov år 2033 och 2034 då byte av stor del köksutrustning är registrerat under dessa år samt byte av ventilation och lekutrustning.

I projektering kommer exakta siffror utifrån inhämtande offerter att presenteras.

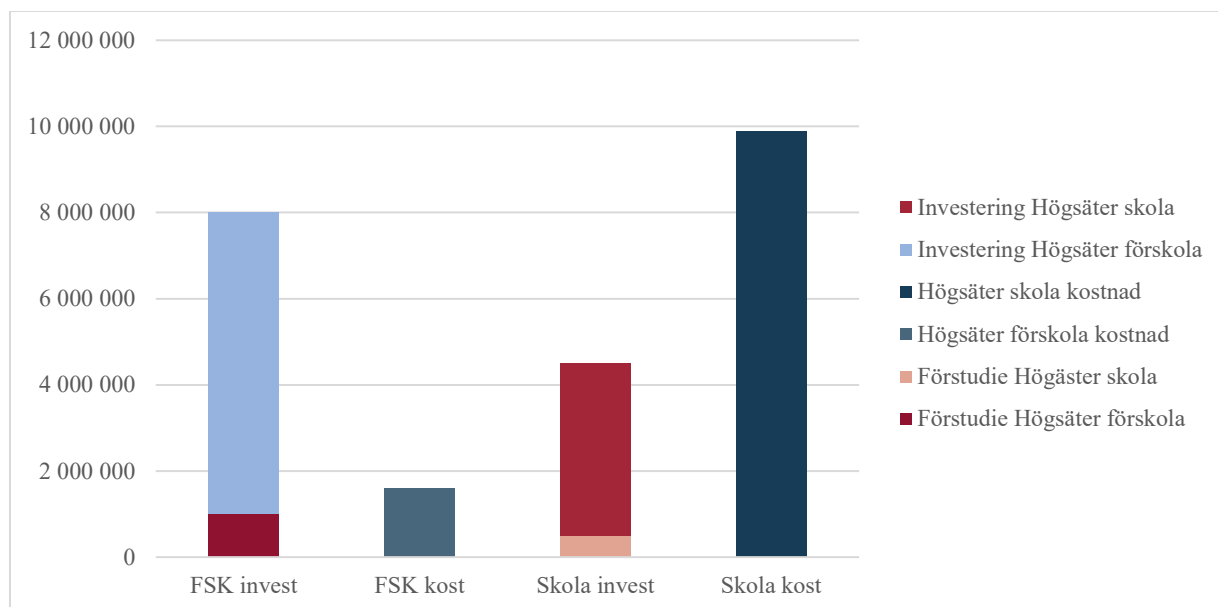
Analys

Ekonomisk analys

Då det genom åren har brustit i underhåll av fastigheten krävs nu en mer omfattande renovering för att säkerställa byggnadens hållbarhet, säkerhet, tillgänglighet och ändamålsenlighet över tid.

Ledbelysning – all belysning i byggnaderna samt i utemiljö byts ut till LED. Detta skapar både en ekonomisk vinning samt är en energieffektiviserande åtgärd.

Montering av fler oljeradiatorer och utbyte av direktverkande elradiatorer – skapar en jämnare värmefördelning samt är mer effektivt både ur ekonomisk och energieffektiv aspekt.

Arbetsmiljö

För att skapa en god arbetsmiljö har vi sett över nedan punkter;

Akustikplattor i alla rum där många barn vistas, t.ex. allrum, lekrum, korridorer, matsal och kapprum – detta dämpar ljudnivån och skapar bättre arbetsmiljö för både pedagoger och barn.

Persienner i alla rum – möjlighet att blockerar ljusinsläpp vilket är en önskan från verksamheten.

Solskydd i utemiljö för att kunna skapa återhämtning och rekreation även vid soligt väder.

Översyn av tillgänglighet i form av att säkerställa att HWC toalett uppfyller krav samt att ramper till ytterdörrar är i korrekt nivå.

Säkerhet

Påspringningskydd vid gungor behöver undersökas vidare.

Kommentarer

Önskemål

I dialog med rektor, pedagoger och barn framkom flertalet önskemål och åsikter som kommer att jobbas vidare med.

Vidare undersökning kommer att genomföras, för att på så sätt fastställa vilka åtgärder som skulle kunna utföras med egna resurser och personal inom ramen av investeringsbudget, detta för att utföra ett så resurseffektivt arbete som möjligt.

Kostnadsberäkning

Förstudien har utförts med underhållsplanen som grund, vilken har reviderats utifrån okulär inventering samt uppdatering av kostnader utifrån REPAB-koder och underhållssystemet Planima.

Kostnaderna är uppskattade utifrån okulärt skick på fastigheten men kan komma att förändras.

Nästa steg i fastighetsprocessen är "Projektering" där upphandlade entreprenörer kommer att utföra en grundligare undersökning och lämna offerter med exakta siffror. Först då kan exakt investeringsbudget fastställas.

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Förstudie Högsäter skola

Investeringsplan enligt MRP

År 2026 till 2046

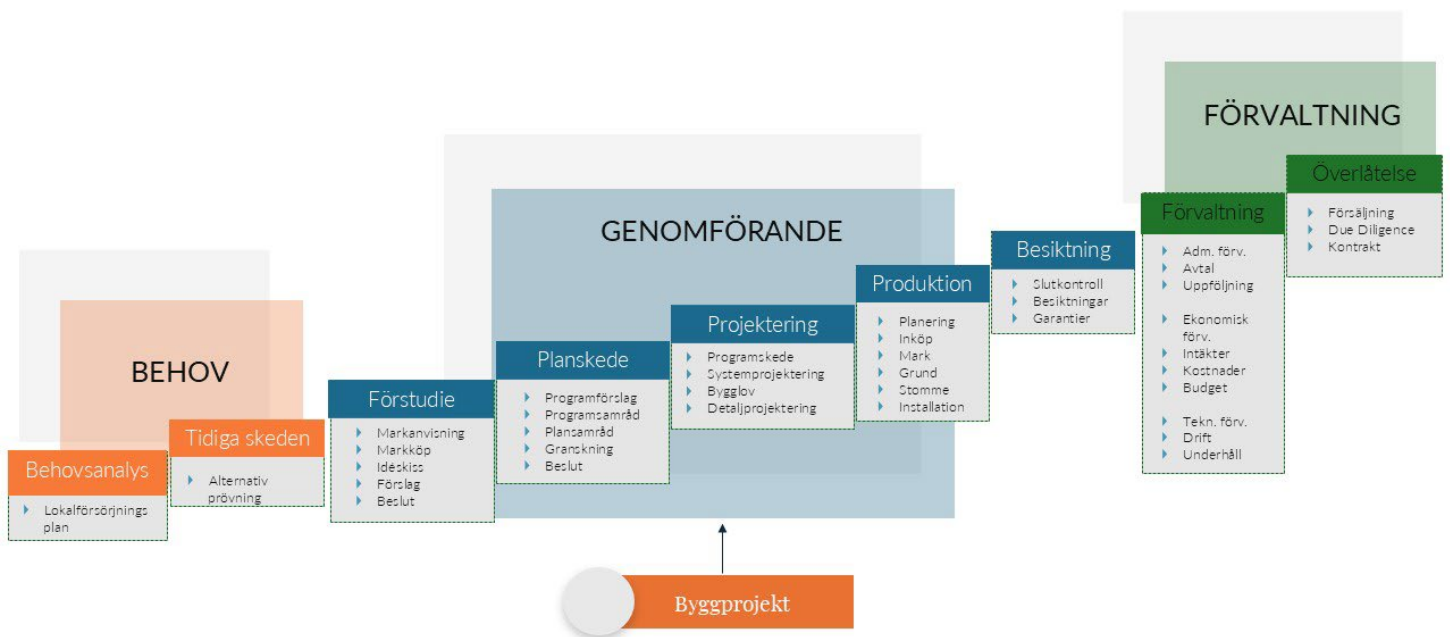

Innehållsförteckning

Fastighetsprocessen.....	3
Översikt	4
Bakgrund.....	4
Syfte.....	4
Metod.....	4
Om fastigheten.....	5
Åtgärder	6
Säkerhet.....	6
Utemiljö	8
Kostnader	10
Högsäter skola – inre underhåll	10
Gymnastikhall – inre underhåll	10
Högsäter skola – yttre underhåll	11
Komplett kostnad – inre och yttre underhåll samt idrottshall.....	11
Analys.....	12
Ekonomisk analys.....	12
Arbetsmiljö	12
Säkerhet.....	13
Kommentarer	13
Önskemål.....	13
Kostnadsberäkning	13

Fastighetsprocessen

Utifrån beslutad MRP med tillhörande Lokalförsörjningsplan ska Högsäter skola renoveras under 2026.

I denna förstudie har behov och önskemål inkommit från verksamheten samt underhållsbehovet reviderats och kostnader presenterats.

Nästa steg i fastighetsprocessen är "Projektering" för att då fastställa exakta kostnader utifrån offerter.

Översikt

Bakgrund

I enlighet med MRP är en förenklad förstudie framtagen för att förtydliga vad underhållsbehovet innebär både åtgärdsmissigt och ekonomiskt gällande renovering av Högsäter skola. Då investeringsmedel för denna renovering redan finns, behöver behov fastställas hur medlen ska fördelas för att nyttjas mest effektivt utifrån renoveringsbehov samt verksamhetsbehov.

Högsäter skola består av en äldre del med stort renoveringsbehov samt en mer nybyggd del. Då samma krav på säkerhet, tillgänglighet och ändamålsenlighet råder i hela byggnaden, krävs översyn och renovering.

Syfte

Skapa en skollokal med utemiljö som är säker, tillgänglighetsanpassad, ändamålsenlig, hållbar och med mer energieffektiva åtgärder samt skapa god arbetsmiljö för så väl lärare som elever.

Metod

Underhållsplan har under 2025 upprättats. Denna plan har reviderats med hjälp av inventering av samtliga byggnader samt utemiljö. Kostnader har reviderats utifrån gällande REPAB-koder.

Dialog har förts med rektor, lärare, fackombud samt elever där åsikter och önskemål har samlats in.

Verksamhetseffekter så som sociala, ekonomiska och miljömässiga effekter har vägts in i förstudien.

Om fastigheten

Adress	Rännelandavägen 9 458 70 Högsäter
Boarea (BOA)	1766 m ²
Lokalarea (LOA)	1705 m ²
Byggår	1969

Högsäter skola byggdes 1969 men har byggts till 1978 samt 1997.
Skolans äldre del är i stort underhållsbehov.

Boverkets rekommendationer är 12 kvm/elev. I dagsläget finns totalt 101 elever på skolan.

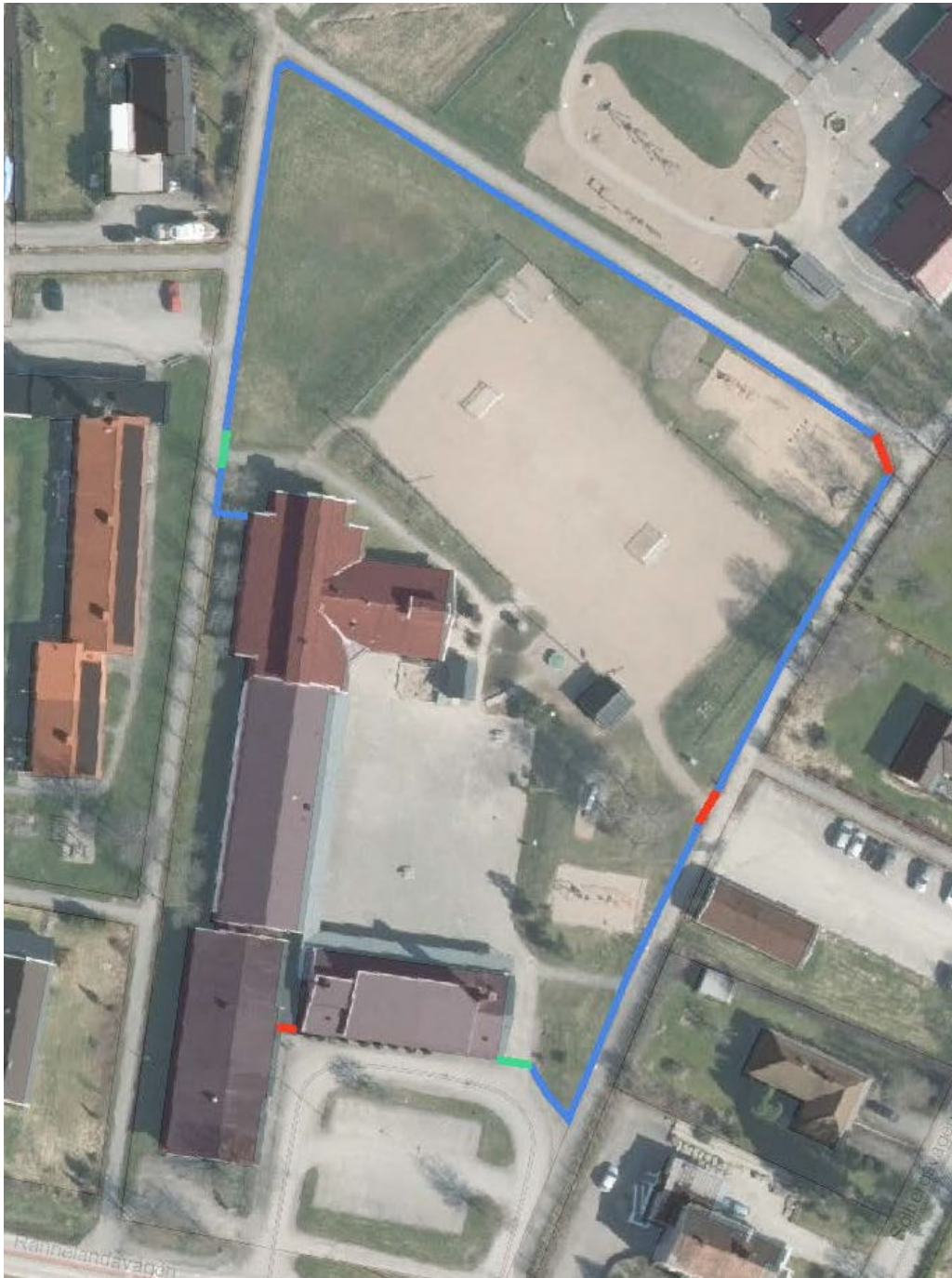
Mindre reparationsarbeten har genomförts genom åren på fastigheten men inga större planerade åtgärder är utförda.

Åtgärder

Säkerhet

Staket

Blå linje – staket

Röd linje – enkelgrind

Grön linje – dubbelgrind, in- och utfart för arbetsfordon t.ex. vid snöröjning och halkbekämpning

I dagsläget används skolgård och fotbollsplan av övriga kommuninvånare då de "genar" över dessa delar. Skolan med dess utemiljö måste vara en trygg miljö för eleverna samt säkerställa att eleverna inte lämnar skolfastigheten under skoltid.

Måltider serveras på Högsäter förskola och elever från Högsäter skola måste då, tillsammans med sina lärare, förflytta sig mellan fastigheterna flera gånger per dag. I dialog med rektor och lärare framkom att det finns behov av grind i övre hörnet av skolans utemiljö för att flytten mellan fastigheterna, utanför fastighetsgräns, ska bli så kort som möjligt, utifrån säkerhetsaspekt.

Under vintertid vid snöröjning, eller annat underhållsarbete med stora arbetsfordon, behöver dubbelgrind finnas för in- och utfart från två sidor av fastigheten.

Staket som kommer monteras är av nät, ca 1,5 m högt. Grindarna är av stål med godkända dubbla låsbyglar.

Utemiljö

Lekutrustningen på Högsäter skola är över lag bara några år gammal och av god kvalitet. Utemiljön är välplanerad med olika zoner för olika åldrar och lekintensitet.

Den lekutrustning som behöver renoveras eller bytas ut, finns medräknad i investeringsbudget.

Elever sitter ofta ute under skärmtak och målar eller spelar spel och barn sitter och leker i sandlådan. I dagsläget finns så kallade King-rutor jämnt fördelade över hela den asfalterade skolgården vilket kan orsaka "flygande bollar".

Önskemål har inkommit från elever och verksamhet om att flytta King-rutorna till andra sidan om skolgården. Detta kan åstadkommas genom att skapa en så kallad "Trygga zonen" och flytta King-rutorna till den högra delen av skolgården. Då kan lugnare lekar och aktivitet utföras närmast byggnaderna, medan mer rörligare lek kan utföras närmare resterande lekutrustning.

Önskemål har även inkommit från verksamheten om att montera ytterligare en dörröppning till boden med lekutrustning för att på så sätt lättare komma åt materialet. Denna kostnad har lagts med i investeringsbudgeten.

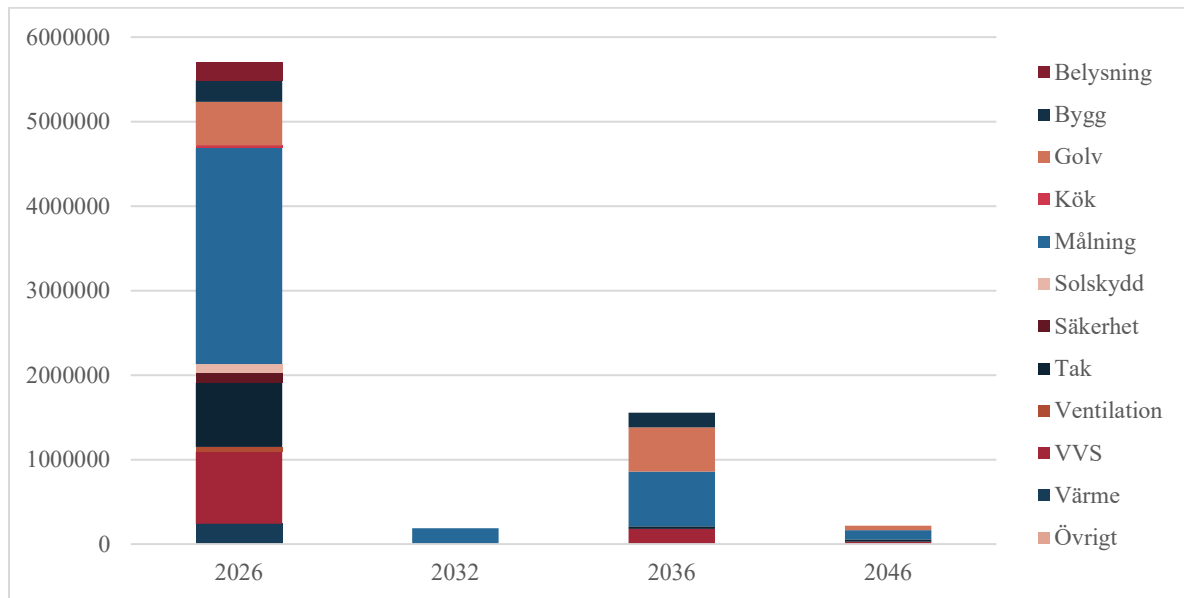
Ytterligare önskemål har inkommit om rivning av nuvarande uttjänta kiosk och byggnation av ny, vilket kommer undersökas i nästa steg.

Solskydd, utöver befintlig växtlighet, saknas i dagsläget. Byggnation av detta finns medräknad i investeringsbudget och kommer uppföras i samråd med verksamheten.

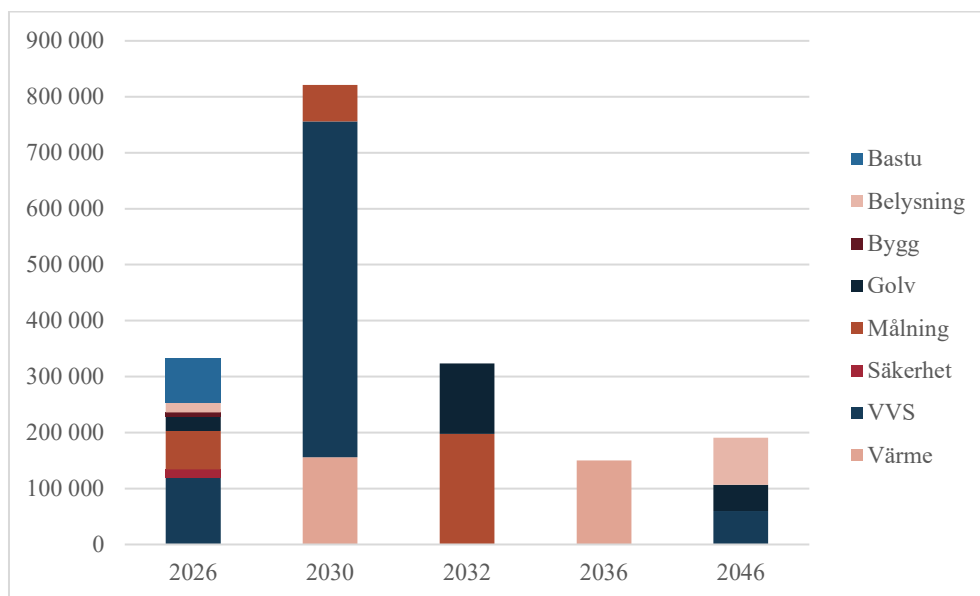
Kostnader

Högsäter skola – inre underhåll

De stora posterna innefattar målning av väggar och tak, montering av akustikplattor i tak, restaurering av toaletter samt byte av golvmatta. Utöver detta finns exempelvis montering av nya radiatorer, byte av brandlarmscentral, byte av rökdetektorer, solskydd i klassrum samt byte av ledningsnät.

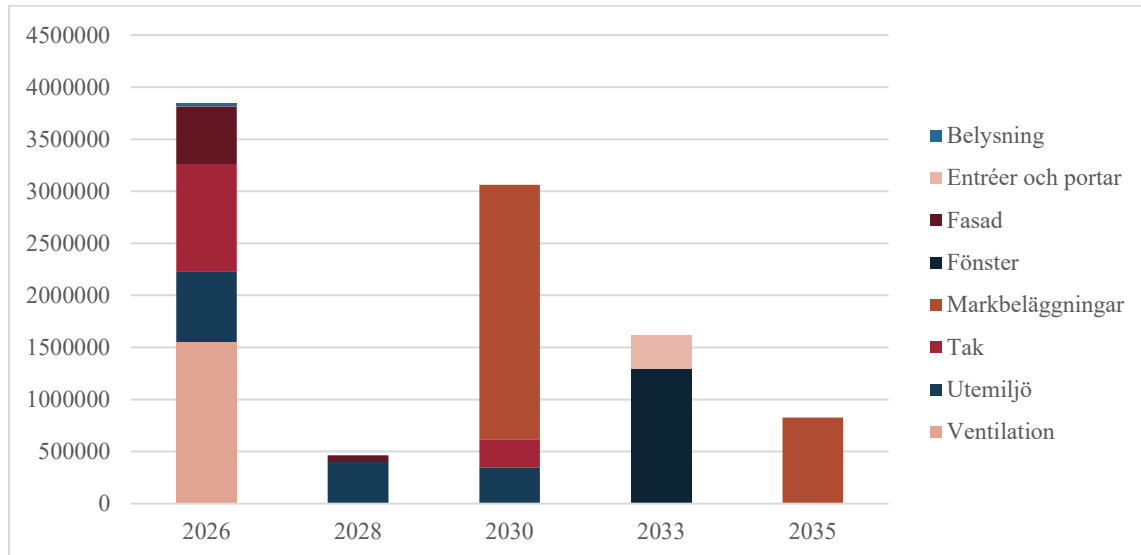
Gymnastikhall – inre underhåll

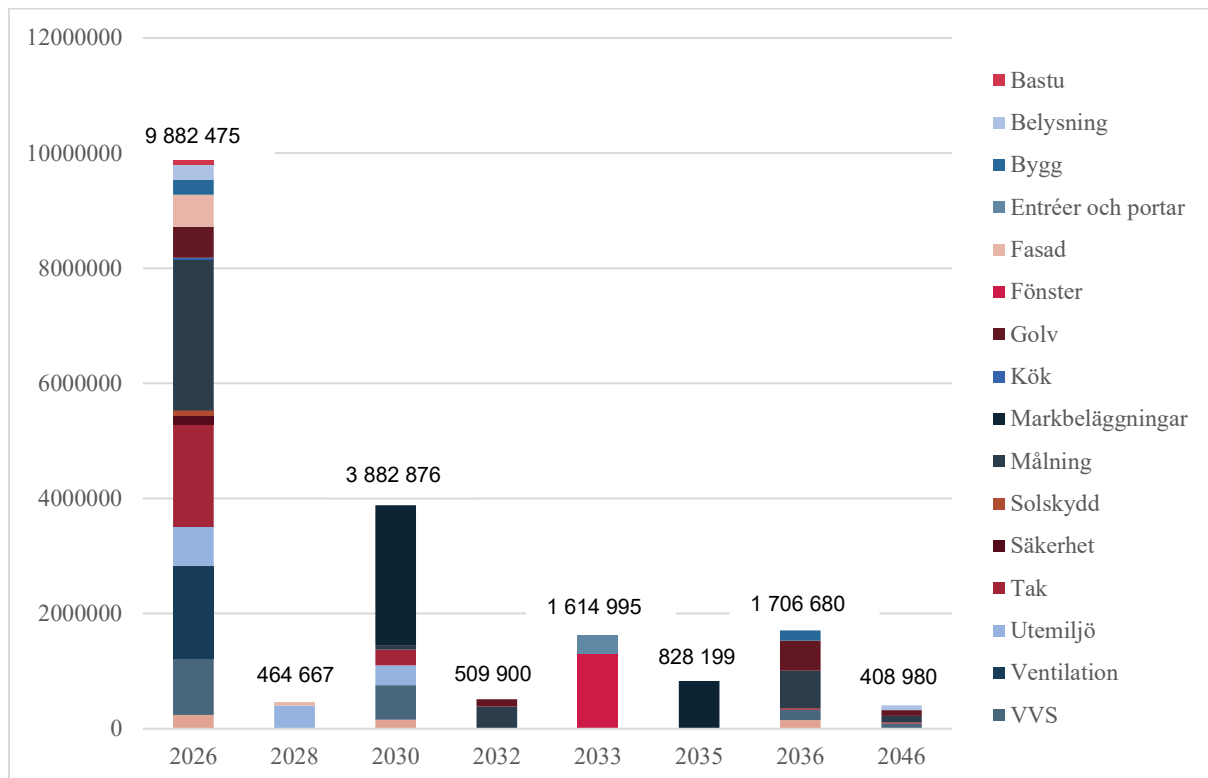
De största posterna innefattar komplett byte av duschrum, iordningsställande av bastu samt målning av väggar och tak.

Högsäter skola – yttre underhåll

Komplett kostnad – inre och yttre underhåll samt idrottshall

Då investeringskostnad för 2026 uppskattas uppgå till 9 882 475 kr behöver omprioritering alternativt omfördelning av investeringsmedel krävas.

I projektering kommer exakta siffror utifrån inhämtade offerter att presenteras.

Analys

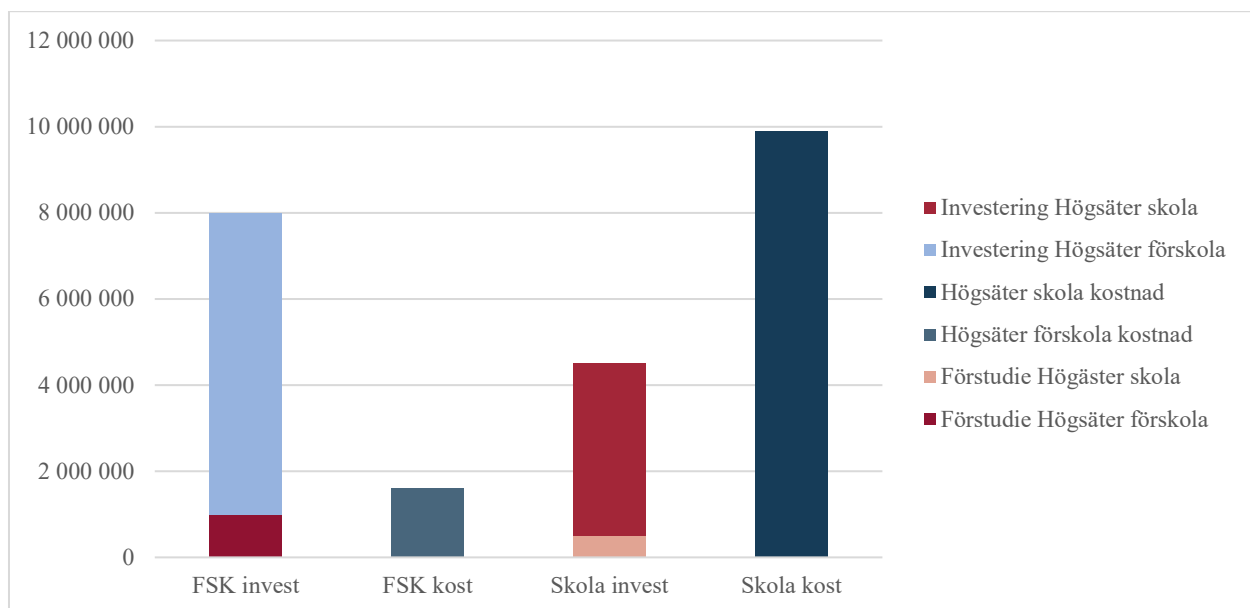
Ekonomisk analys

Då det genom åren har brustit i underhåll av fastigheten krävs nu en mer omfattande renovering för att säkerställa byggnadens hållbarhet, säkerhet, tillgänglighet och ändamålsenlighet över tid.

Ledbelysning – all belysning i byggnaderna samt i utemiljö byts ut till LED. Detta skapar både en ekonomisk vinning samt är en energieffektiviserande åtgärd.

Montering av fler oljeradiatorer och utbyte av direktverkande elradiatorer – skapar en jämnare värmefördelning samt är mer effektivt både ur ekonomisk och energieffektiv aspekt.

I projekteringen bör bergvärmepump med dess borrhål undersökas för att kontrollera om större kapacitet av bergvärmepump kan förse hela skolan med värme.

Arbetsmiljö

För att skapa en god arbetsmiljö har vi sett över nedan punkter;

Akustikplattor i alla rum där många elever vistas, t.ex. klassrum, grupprum, korridorer, matsal och kapprum – detta dämpar ljudnivån och skapar bättre arbetsmiljö och arbetsro för både lärare och elever.

Solskydd i klassrum – blockerar ljusinsläpp som kan störa på lektionstid samt exempelvis vid presentation på skärm.

Arrangera utemiljö utifrån olika zoner/lekintensitet, för att skapa en mer inkluderande och varierad utemiljö där alla barn kan finna en plats som de trivs på.

Solskydd i utemiljö för att kunna skapa återhämtning och rekreation även vid soligt väder.

Översyn av tillgänglighet i form av att säkerställa att HWC toalett uppfyller krav samt att ramper till ytterdörrar är i korrekt nivå.

Säkerhet

Staket runt hela fastighetsgränsen – skapar trygghet på skolområde, stänger ute obehöriga samt säkerställer att elever inte lämnar skolområdet under skoltid. Grindar för både verksamhet och fastighetsskötsel uppförs.

Utbyte eller justering av ytterdörrar som i dagsläget är svårstängda – säkerställer att ytterdörrar alltid är ordentligt stängda samt låsta när behov så finns.

Kommentarer

Önskemål

I dialog med rektor, lärare och elever framkom flertalet önskemål och åsikter som kommer att jobbas vidare med.

Vidare undersökning kommer att genomföras, för att på så sätt fastställa vilka åtgärder som skulle kunna utföras med egna resurser och personal inom ramen av investeringsbudget, detta för att utföra ett så resurseffektivt arbete som möjligt.

Kostnadsberäkning

Förstudien har utförts med underhållsplanen som grund, vilken har reviderats utifrån okulär inventering samt uppdatering av kostnader utifrån REPAB-koder och underhållssystemet Planima.

Kostnaderna är uppskattade utifrån okulärt skick på fastigheten men kan komma att förändras.

Nästa steg i fastighetsprocessen är "Projektering" där upphandlade entreprenörer kommer att utföra en grundligare undersökning och lämna offerter med exakta siffror. Först då kan exakt investeringsbudget fastställas.

KS § 99 Dnr 2026/202
Beslut om förstudie avseende Lillågårdens framtida användningsområde

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar:

1. att ge Socialnämnden i uppdrag att genomföra en förstudie för framtida struktur för särskilt boende i kommunen. Utredningen ska presenteras under 2027.
2. att förstudien ska innehålla en utredning av ett förslag där ett boende i södra kommundelen och ett i norra kommundelen beaktas.
3. att en lösning ska iordningställas till dess att kontraktet på Håvestensgården löper ut.
4. att särskilt boende tillsvidare ska finnas vid Lillågården och vid Solgården.
5. att ytterligare ett område utreds i Högsäter. Området bakom Högsäters skola, Odens väg, kommer att finnas tillgängligt när Valbohem har rivit sina lägenheter. Valbohem får i uppdrag att utreda ett förslag kring boende för äldre på tomten.

Protokollsanteckning

Linda Jansson (M) inkommer med en följande protokollsanteckning:

Lillågården är det kostnadsmässigt mest effektiva boendet vi har idag och dessutom har den en utvecklingspotential med ytterligare 5 platser utan större åtgärder och i och med en tillbyggnad kunna svara för allt somatiskt och i förlängningen även demensboende med en betydligt bättre ekonomi än vad dagens boenden medför. Lillågården ligger dessutom centralt i förhållande till var kommunens befolkning är lokaliserad och till den service som erbjudes. Den förändring av Lillågården som SD, C och KD vill göra i fastigheten är inte en kommunal angelägenhet då den bostadsverksamhet som man vill ha i huset bedrivs av privata bostadsbolag eller via Valbohem.

I ärendet Strukturen för äldreomsorg fick Socialnämnden en mycket schematisk genomgång av möjliga platser för etablering av ny äldreomsorg ur geologisk synpunkt. Noterbart var här att det alternativ som borde ligga först i denna bedömning är en tillbyggnad av Lillågården enligt tidigare plan och vid det tillfället fanns inga geologiska synpunkter på en etablering.

Ej heller har alternativet med det område norr om 172:an som idag är avsatt för industri tagits med. Vår bedömning är att det inte funnits någon seriös tanke när uppgiften gavs till Samhällsbyggnadsavdelningen.

Reservation

Ulla Börjesson (S) reserverar sig till förmån för Kenneth Öhmans (S) yrkande.

Yrkande

Kenneth Öhman (S) yrkar på ett ändringsyrkande:

Socialdemokraterna yrkar på att kommunfullmäktige beslutar:

- 1. Påbörja utredning av demens- och somatiskt boende i Färgelanda tätort. Boende formen skall ta höjd för framtida behov enligt lokalförsörjningsplan för vård och omsorg.*
- 2. Utredningen skall syfta till att lägga förslag till lokalisering för samlad äldreomsorg inom Färgelanda tätort samt att kommunen går ur Håvestensgården och Solgården.*
- 3. Förslag och tidplan för samlad äldreomsorg i Färgelanda tätort skall särskilt beakta hyresavtalstiden för Håvestensgården.*

Tobias Bernhardsson (C) yrkar enligt följande:

*Kommunstyrelsen föreslår att
Kommunfullmäktige beslutar:*

- 1. att ge Socialnämnden i uppdrag att genomföra en förstudie för framtida struktur för särskilt boende i kommunen. Utredningen ska presenteras under 2027.*
- 2. att förstudien ska innehålla en utredning av ett förslag där ett boende i södra kommundelen och ett i norra kommundelen beaktas.*
- 3 att en lösning ska iordningställas till dess att kontraktet på Håvestensgården löper ut.*
- 4 att särskilt boende tillsvidare ska finnas vid Lillågården och vid Solgården.*
- 5 att ytterligare ett område utreds i Högsäter. Området bakom Högsäters skola, Odens väg, kommer att finnas tillgängligt när Valbohem har rivit sina lägenheter. Valbohem får i uppdrag att utreda ett förslag kring boende för äldre på tomten.*

Karl-Erik ställer sig bakom Tobias Bernhardssons (C) yrkande.

Linda Jansson (M) yrkar avslag till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på dels Tobias Bernhardssons yrkande, Kenneth Öhmans yrkande och Linda Janssons yrkande. Ordförande finner att Tobias Bernhardssons yrkande vinner.

Votering begärs.

Propositionsordning 2

Ordförande utser Tobias Bernhardssons yrkande utgör huvudförslag och ställer proposition på dels Kenneth Öhmans yrkande, dels Linda Janssons yrkande som motförslag. Ordförande finner att Kenneth Öhmans yrkande utgör motförslag.

Voteringsförfarande

Ordförande meddelar att följande voteringsproposition ställs upp och godkänns. Den som röstar "JA" röstar för att bifalla Tobias Bernhardssons yrkande. Den som röstar "NEJ" röstar för att bifalla Kenneth Öhmans yrkande. Efter avslutad votering redovisas sex (6) JA-röster och fyra (4) NEJ-röster samt avstår en person från att delta i omröstningen. Kommunstyrelsen bifaller Tobias Bernhardssons yrkande.

Voteringsresultat

Christoffer Wallin (SD) - JA
Ulla Börjesson (S) - NEJ
Linda Jansson (M) - AVSTÅR
Kenneth Öhman (S) - NEJ
Eva-Lena Johansson (S) - NEJ
Kerstin Fredriksson (S) - NEJ
Jörgen Johannesson (SD) - JA
Karl-Erik Segersax (SD) - JA
Göte Bodehed (SD) - JA
Karin Carlsson (C) - JA
Tobias Bernhardsson (C) - JA

Sammanfattning av ärendet

Kommunen står inför demografiska utmaningar med en ökande andel äldre invånare och ett växande behov av hållbara lösningar inom äldreomsorgen. Mot denna bakgrund bedömer nämnden att uppdraget i mål- och resursplan 2026–2029 om en förstudie av Lillågårdens framtida användningsområde behöver aktiveras.

Ärendebeskrivning

Kommunen står inför långsiktiga demografiska utmaningar där andelen äldre invånare förväntas öka under kommande år. Detta innebär ett ökat behov av hållbara och flexibla lösningar inom äldreomsorgen.

För att kunna hitta bra lösningar har en utredning gjorts för att se vad det finns för mark som skulle kunna vara lämplig för ett framtida äldreboende. I Färgelanda finns tre områden där det kan vara möjligt att anlägga äldreboende. Detaljplanerna tillåter bostäder, i vissa fall flerbostadshus och de geotekniska utredningarna visar på relativt god stabilitet. Platserna är Gränstorpet, Håvestensområdet och området vid särskilda boendet Soläng, väster om väg 172. Förklaring till detta återfinns i bilaga ett.

Med denna undersökning som grund behövs ett mer gediget arbete för att undersöka vidare om någon av dessa platser är intressanta för framtida exploatering eller ej. Samtidigt behöver framtiden för Lillågården utredas och där är informationen som kommit fram i denna utredning viktig.

Med hänvisning till detta anser nämnden att uppdraget i mål och resurs planen 2026-2029 om en förstudie på Lillågårdens framtida användningsområde behöver aktiveras.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse daterad 2026-06-05
Beslut SN 2026-06-01

Sändlista:

Kommunfullmäktige
Socialnämnden

Socialnämnden

Beslutande

Helen Greus (SD) Ordförande
Ann Blomberg (C) Vice ordförande
Håkan Ekman (S) *ersätter Edgardo Varas (S)*
Håkan Gusteus (-)
Christina Svedberg (M)
Lennart Johansson (SD)
Fredrik Karlsson (SD)

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

Maino Svensson (C)
Karl-Erik Segersax (SD)

Övriga närvarande

Gunnar Wigstrand, socialchef
Jon Granlund, kvalitet- och utvecklingschef
Alexandra Järvelä Stenlund, nämndsekreterare
Camilla Widekärr, planarkitekt (punkt 1-3)
Christoffer Wallin (SD), kommunstyrelsens ordförande (punkt 1-3)
Ulla Börjesson (S), oppositionsråd (punkt 1-3)
Karin Wiggur Hansson, förste socialsekreterare (punkt 5-6)

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Innehållsförteckning

	Upprop		
	Val av justerare		
§ 54	Strukturering av äldreomsorg	2026/133	4 - 7
	Informationsfilm om nya socialtjänstlagen		
§ 55	Ansökan om vårdnadsöverflytt enligt 6 kap 8 § Föräldrabalken	2026/135	8 - 9
§ 56	Ansökan om vårdnadsöverflytt enligt 6 kap 8 § Föräldrabalken	2026/136	10 - 11
§ 57	Val av ledamöter till pensionärsrådet	2026/109	12
§ 58	Ekonomisk månadsuppföljning	2026/132	13 - 14
§ 59	Riktlinjer med anledning av lagändring i alkohollagen	2026/138	15 - 16
§ 60	Medskick till politiskt samråd	2026/137	17
§ 51	Ordförandens information	2026/50	18
§ 52	Socialchefens information	2026/51	19
§ 50	Meddelanden 2026	2026/7	20
§ 61	Åtterrapportering av delegationsbeslut 2026	2026/9	21

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § Dnr 2026/133
Strukturering av äldreomsorg

Socialnämnds beslut

1. Socialnämnden uppmanar kommunfullmäktige att aktivera arbetet med en förstudie av Lillågården och därigenom förslag på en framtida struktur för särskilt boende.
2. Att kommunfullmäktige beslutar att börja utreda förslag på ett boende som ska ersätter Håvestensgården och Lillågården samt att Solgården förblir oförändrat så länge behov finns. Boendet ska vara färdigt till dess att kontraktet på Håvestensgården löper ut.
3. Att lägga till ytterligare ett område i Högsäter.
Området bakom Högsäters skola, Odens väg, kommer att finnas tillgängligt när Valbohem har rivit sina lägenheter.

Protokollsanteckning

Håkan Gusteus (-), Håkan Ekman (S) och Christina Swedberg (M) lämnar en protokollsanteckning som lyder ” Vid socialnämndens möte idag beslutade majoriteten bestående av SD, C och KD att avvecklingen av Lillågården som somatiskt boende skall fortgå.

I ärendet Strukturen för äldreomsorg fick vi en mycket schematisk genomgång av möjliga platser för etablering av ny äldreomsorg ur geologisk synpunkt. Noterbart var här att det alternativ som borde ligga först i denna bedömning är en tillbyggnad av Lillågården enligt tidigare plan och vid det tillfället fanns inga geologiska synpunkter på en etablering. Ej heller har alternativet med det område norr om 172:an som idag är avsatt för industri tagits med.

Vår bedömning är att det inte funnits någon seriös tanke när uppgiften gavs till Samhällsbyggnadsavdelningen. Undertecknade vill med bestämdhet reservera sig mot detta beslut på följande grunder:

Bedömda vårdtagare i södra kommundelen kommer inte att kunna välja Lillågården utan hänvisas till Solgården eller demensboendet Håvesten alternativt hem med full hemtjänst.

Lillågården är det kostnadsmässigt mest effektiva boendet vi har idag och dessutom har den en utvecklingspotential med ytterligare 5 platser utan större åtgärder och i och med en tillbyggnad kunna svara för allt somatiskt och i förlängningen även demensboende med ett betydligt bättre ekonomi än vad dagens boenden medför.

Lillågården ligger dessutom centralt i förhållande till var kommunens befolkning är lokaliserad och till den service som erbjudes.

Den förändring av Lillågården som SD, C och KD vill göra i fastigheten är inte en kommunal angelägenhet då den bostadsverksamhet som man vill ha i huset bedrivs av privata bostadsbolag eller via Valbohem.

Med anledning av ovanstående reserverar vi oss mot hur ärendet hanterats av majoriteten genom mörkning av alternativ.

Håkan Gusteus (-)

Håkan Ekman (S)

Christina Swedberg (M)''

Yrkande angående förvaltningens förslag

Ordföranden Helen Greus (SD) yrkar på att bifalla förvaltningens förslag.
Håkan Gusteus (-) yrkar avslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och Håkan Gusteus yrkande och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag. Votering begärs och verkställs.

Votering

Ordförande meddelar att följande voteringsdisposition ställs upp och godkänns. Den som röstar "JA" röstar på Helen Greus och den som röstar "NEJ" röstar på Håkan Gusteus yrkande.

Efter avslutad votering redovisas fyra (4) JA-röster och tre (3) NEJ-röster.
Ordförande finner att förvaltningens förslag bifalles.

Efter avslutad votering redovisas följande:

Helen Greus (SD) - JA

Ann Blomberg (C) - JA

Håkan Ekman (S) - NEJ

Christina Svedberg (M) - NEJ

Håkan Gusteus (-) - NEJ

Lennart Johansson (SD) - JA

Fredrik Karlsson (SD) - JA

Tilläggsyrkanden

Ordföranden Helen Greus (SD) yrkar på att föreslå kommunfullmäktige att beslutar att börja utreda förslag på ett boende som ska ersätter Håvestensgården och Lillågården samt att Solgården förblir oförändrat så länge behov finns. Boendet ska vara färdigt till dess att kontraktet på Håvestensgården löper ut. Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att nämnden bifaller detta.

Ann Blomberg (C) yrkar på att lägga till ytterligare ett område i Högsäter. Området bakom Högsäters skola, Odens väg, kommer att finnas tillgängligt när Valbohem har rivit sina lägenheter. Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att nämnden bifaller detta

Ärendets beredning

Socialnämndens presidie

Sammanfattning av ärendet

Kommunen står inför demografiska utmaningar med en ökande andel äldre invånare och ett växande behov av hållbara lösningar inom äldreomsorgen. Mot denna bakgrund bedömer nämnden att uppdraget i mål- och resursplan 2026–2029 om en förstudie av Lillågårdens framtida användningsområde behöver aktiveras.

Ärendebeskrivning

Kommunen står inför långsiktiga demografiska utmaningar där andelen äldre invånare förväntas öka under kommande år. Detta innebär ett ökat behov av hållbara och flexibla lösningar inom äldreomsorgen.

För att kunna hitta bra lösningar har en utredning gjorts för att se vad det finns för mark som skulle kunna vara lämplig för ett framtida äldreboende. I Färgelanda finns tre områden där det kan vara möjligt att anlägga äldreboende. Detaljplanerna tillåter bostäder, i vissa fall flerbostadshus och de geotekniska utredningarna visar på relativt god stabilitet. Platserna är Gränstorpet, Håvestensområdet och området vid särskilda boendet Soläng, väster om väg 172. Förklaring till detta återfinns i bilaga ett.

Med denna undersökning som grund behövs ett mer gediget arbete för att undersöka vidare om någon av dessa platser är intressanta för framtida exploatering eller ej. Samtidigt behöver framtiden för Lillågården utredas och där är informationen som kommit fram i denna utredning viktig.

Socialnämnd

Med hänvisning till detta anser nämnden att uppdraget i mål och resurs planen 2026-2029 om en förstudie på Lillågårdens framtida användningsområde behöver aktiveras.

Beslutsunderlag

Underlag avseende framtida behov inom äldreomsorgen och Lillågårdens verksamhet.

Tjänsteskrivelse strukturering av framtida äldreomsorg

Sändlista

Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: ANNA HELEN THERESE GREUS
Date: 2026-06-03 07:29:16
BankID refno: 019e8bf4-f999-7a7b-be7f-13f865e9298c

Ordförande socialnämnd: Helen Greus

Signed by: ANN KATARINA BLOMBERG
Date: 2026-06-03 14:31:36
BankID refno: 019e8d77-a4b9-7771-86b8-545b34beb31c

Vice ordförande socialnämnd: Ann Blomberg

Signed by: ALEXANDRA JÄRVELÄ STENLUND
Date: 2026-06-03 07:22:05
BankID refno: 019e8bee-6a31-720a-b583-da45ca48ec1b

Alexandra Järvälä Stenlund

Förstudie

- Alternativ till utökad kapacitet, äldreboende

UTKAS

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION	2
1.1. BAKGRUND	2
1.2. FÖRSTUDIENS METODIK	2
1.3. FÖRSTUDIENS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR	2
1.4. REFERENSOBJEKT	4
2. NULÄGE	5
2.1. KAPACITET	5
2.2. HÄVESTENSGÅRDEN	5
2.3. LILLÅGÅRDEN	5
2.4. SOLGÅRDEN	5
3. FRAMTIDA BEHOV	6
4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UTVECKLING	7
4.1. KOMMUNAL MARK	7
4.2. DETALJPLANER	8
4.3. FÄRGELANDAS RIKTLINJER FÖR ÄLDREBOENDEN	9
5. FÖRESLAGNA ENSKILDA ÅTGÄRDER	11
5.1. UTBYGGNAD AV HÄVESTENSGÅRDEN	11
5.2. UTBYGGNAD LILLÅGÅRDEN	11
5.3. NYBYGGNATION EGENÄGD FASTIGHET	12
5.4. NYBYGGNATION INHYRD FASTIGHET	13
6. ÅTGÄRDSALTERNATIV	14
6.1. ALTERNATIV 1A & 1B: UTBYGGNAD HÄVESTEN + NYBYGGNATION	14
6.2. ALTERNATIV 2 : UTBYGGNAD HÄVESTEN + UTBYGGNAD LILLÅGÅRDEN	15
6.3. ALTERNATIV 3A & 3B : 2ST NYBYGGNATIONER	15
6.4. SAMMANSTÄLLNING AV KOSTNADER	18
7. KONSEKVENSANALYS	20

1. Introduktion

1.1. Bakgrund

I Färgelanda kommun finns idag tre boenden med inriktning för äldre. Lokalförsörjningsplanen för 2022–2030 visar på behovet av att utöka antalet platser från 2025 och att behovet kommer öka ytterligare fram till 2030. Sedan framtagandet av lokalförsörjningsplanen har behovet ökat ytterligare och idag finns inte tillräckligt med platser vilket innebär att det har bildats en kö för att få tillgång till ett boende. Konsekvensen av detta är att medborgarnas behov av boende för äldre inte fullt ut tillgodoses och kommunen kan komma att åläggas med vitesavgifter. Ingen hänsyn kommer att tas till detta i denna utredning utan en intern omstrukturering kommer att ske under 2023 för att lösa den akuta situationen.

Det finns sedan tidigare en inriktning till att skapa två boende inom kommunen, ett för somatisk vård och ett för vård av demens. Varje boende beräknas inneha cirka 60 boendeplatser. Den senaste prognosen framtagen under våren 2022 visar på ett behov av 113 platser samt 10 korttidsplatser.

Lokalförsörjningsplanen som denna utredning utgår ifrån föreslår en förstudie med utökad kapacitet 2025 och även hur en optimal utökning kan ske med tiden fram till 2030.

1.2. Förstudiens metodik

Behovet av boendeplatser för äldre är av naturliga skäl svårberäknat och högst föränderligt. Behovet enligt lokalförsörjningsplanen är en ögonblicksbild som frekvent uppdateras. Av den anledningen har förstudien grundats i en behovsbeskrivning utifrån en kombination av befolkningsprognosen, behovet i lokalförsörjningsplanen och dialogmöten med representanter från kommunens verksamhetsorganisation.

Alternativen bearbetades inom förstudiens arbetsgrupp och presenterades för Socialnämnden för ytterligare handpåläggning och för insamling av åsikter och förslag från flera instanser i kommunen. Efter presentationen så har justeringar och kompletteringar skett.

Efter fastställande av alternativa åtgärder påbörjades en översiktlig ekonomisk granskning av nödvändiga investeringsmedel för genomförande av åtgärder samt en tidplan för optimalt genomförande ur behovsperspektiv och ekonomiskt perspektiv.

1.3. Förstudiens förutsättningar och avgränsningar

Förutsättningar

Lokaler som ingått i förstudien inkluderar:

- Håvestensgården (inhyrda lokaler från Samhällsbyggnadsbolaget SBB)
- Solgården (inhyrda lokaler från Valbohem)
- Lillågården (ägs av kommunen)

Förstudien har tagit hänsyn till följande dokumentation vid framtagande av alternativ:

- Lokalförsörjningsplan 2022-2030
- Äldreplan 2018-2023
- Riktlinje enligt SoL – äldreomsorgen 2020
- Kartor med vy över kommunal mark
- Detaljplaner för befintliga boenden

Utöver dokumenterat underlag har dialog förts med privata fastighetsägare där kommunen idag hyr in sig för verksamhet inom äldreboende. Dessa aktörer står idag för den större kapaciteten av boendeplatser och behövde således inkluderas i förstudien för att diskutera eventuella utvecklingsmöjligheter av deras lokaler.

Förutsättningar för beräkningar av nödvändiga ytor och anskaffningskostnader vid utbyggnation och nybyggnation baseras på genomsnitt av 6 referensprojekt som valts ut för jämförelse i den här förstudien och listas under punkt 1.4 [Referensobjekt](#). Den genomsnittliga kostnaden för anskaffning var 27 279 kr/kvm och den genomsnittliga ytan per boende uppgick till 96 kvadratmeter och inkluderar då även övriga ytor utanför själva lägenheten.

Med hänsyn till dagens snabbt föränderliga omvärldsläge kan oväntade kostnader uppstå, därav bör uppskattade kostnader endast tas som en fingervisning. Tydligare kostnadsuppskattningar kan endast ges när förhandling, upphandling och/eller hyresavtal med extern part är genomförd.

Drift -och underhållskostnader baseras på branschnyckeltalsdata från REPAB. Bedömning av nivå inom respektive kostnadsslag ser ut enligt nedan.

Kostnadsslag	Riktvärden i kr/kvm BRA för typfastighet			
	Låg	Norma l	Hög	Färgelanda
Administration	22	31	40	Låg: 22
Försäkring	3	18,5	30,25	Normal: 18,5
Energianvändning, fjärrvärme	56	84	119	Låg: 56
Elanvändning	53	76	111	Normal: 76
Vattenförbrukning	13	22	31	Normal: 22
Tillsyn och skötsel	39	61	81	Låg: 39
Sophämtning	5,3	9,8	26	Låg: 5,3
Avhjälpande underhåll	22	35	55	Låg: 22
Planerat underhåll	108	174	277	Låg: 108

Notera att det saknas nyckeltal för städning som generellt är en ganska stor kostnadspost.

Avgränsningar

Förstudien har inte tagit hänsyn till:

- Placering av nytt boende
- Eventuellt markförvärv
- Markförutsättningar
- Fornlämningar
- Ledningar
- Dagvatten
- VA
- IT
- Trygghet
- LCC-analys
- Utomhusmiljö
- Säkerhet
- Inventarier

Vidare utredningar behöver göras för att se över möjligheten att få plats med fler eller färre boendeplatser än det som presenteras i denna rapport. Detta görs i nästa steg med en djupare utredning/dialog med hyresvärd och inte i detta skede då syftet med denna utredning är att vägleda vid beslut om inriktning för vidare arbete.

Vidare har ingen hänsyn tagits till att eventuellt lösa befintliga hyresavtal med hyresvärdar, ett inriktningsbeslut behöver först tas.

1.4. Referensobjekt

Ort	Antal lägenheter	Budgeterad kostnad	Kr/lägenhet	Antal kvm	Kvm/Lägenhet	Kr/kvm	Färdigställande år
Eskilstuna	80	174 000 000 kr	2 175 000 kr	8100	101	21 481 kr	2022
Katrineholm	96	255 000 000 kr	2 656 250 kr	9043	94	28 199 kr	2019
Kungsbacka	120	325 000 000 kr	2 708 333 kr	11800	98	27 542 kr	2022
Tranås	54	139 700 000 kr	2 587 037 kr	5200	96	26 865 kr	2018
Västerås	90	260 000 000 kr	2 888 889 kr	9700	108	26 804 kr	2021
Östersund	80	170 000 000 kr	2 125 000 kr	6300	79	26 984 kr	2023
Snitt	87	220 616 667 kr	2 523 418 kr	8357	96	27 279 kr	-

Budgeterad kostnad tar endast hänsyn till entreprenadkostnad. Kostnader för eventuellt markinköp och projekteringskostnader ligger normalt utöver budgeterad entreprenadkostnad. Kostnad för projektering tillkommer med normalt ca. 10-12% på entreprenadkostnaden.

¹Eskilstuna har byggt ut sin befintliga vård och omsorgboende vilket kan förklara den lägre kostnaden/kvm då flertalet befintliga gemensamma utrymmen kan nyttjas. När snittpriset skall räknas ut bör man därför räkna bort Eskilstunas kr/kvm eftersom denna ligger långt under snittet mot övriga.

² Boendet i Tranås stod färdigt 2018 vilket innebär att kr/kvm bör räknas upp med ca. 10% till 26 865 kr, detta p.g.a. inflation och höjda byggmaterialpriser.

³Snittpris hamnar därefter på 27 279 kr/kvm vilket är den summa som uträkningar i denna utredning är baserade på.

2. Nuläge

2.1. Kapacitet

Boende	Håvestensgården	Lillågården	Solgården
Boendeplatser	42	28 (18 + 10 kortis)	18

Totalt finns det 88 lägenheter. Uppgifter från maj 2022.

2.2. Håvestensgården

Beläget i utkanten av centrala Färgelanda och med kapacitet för 42 boende är Håvestensgården det äldreboende med högst antal boendeplatser. Lokalerna bedöms som ändamålsenliga med tydligt fördelade enheter där respektive enhet har tillgång till ett enklare tillagningskök. Lokalens nära anslutningen till vårdcentralen är en stor fördel i sammanhanget. Håvestensgården ägs av Samhällsbyggnadsbolaget (SBB).

2.3. Lillågården

Lillågården är det mest centrala äldreboendet i kommunen och ligger i kärnan av centrala Färgelanda. Fördelarna med detta läge är närheten till service och kommunikation vilket är positivt för såväl de boende som personalen. Läget medför dock att en målsättning om direkt intilliggande naturområden inte går att uppnå på grund av barriärer som t.ex. vägar och andra byggnader/fastigheter. Det finns däremot en större öppen yta intill boendet som går att nyttja men den är inte verksamhetsanpassad med säkerhetsåtgärder som behövs för äldreboende med demensvård och är dessutom tillgänglig för allmänheten. Lillågården är det enda boendet som kommunen idag äger helt själva.

2.4. Solgården

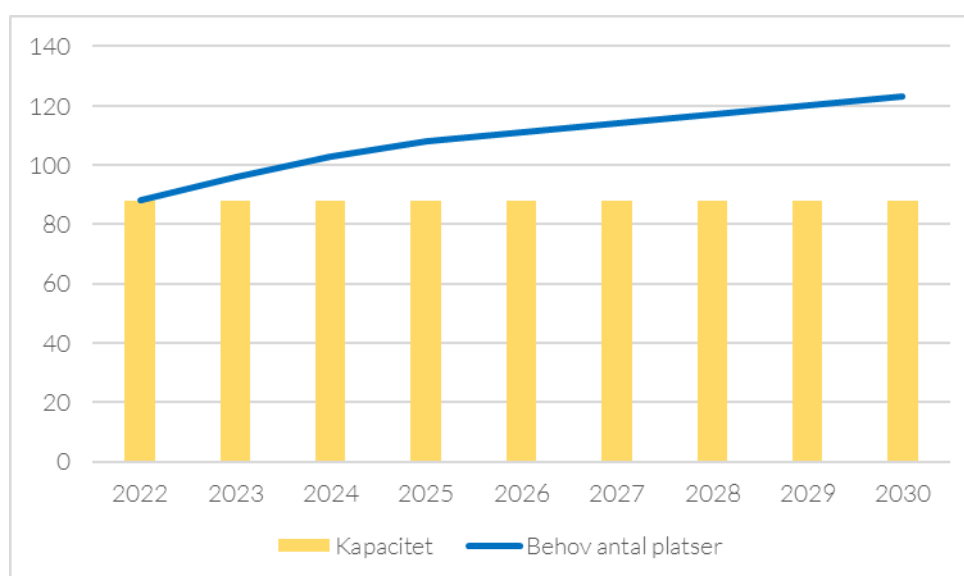
Solgården ligger i Högsäter och ägs av Valbohem. Byggnaden är fördelad på två plan där det nedre används för verksamheten inom äldreboende. Byggnaden har begränsad möjlighet till utbyggnation och ses på grund av detta inte som ett optimalt alternativ för den typen av åtgärd.

3. Framtida behov

Vid tiden för genomförandet av utredningen så är det följande uppgifter som gäller. I kombination med det behov som tagits fram i Lokalförsörjningsplanen 2022-2030 ser behovet ut enligt följande.

ÅR	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Behov antal platser (inkl. 10 korttidsplatser)	88	96	103	108	111	114	117	120	123

Med dagens befintliga kapacitet ser korrelationen mellan kapacitet och behov enligt grafen nedan.

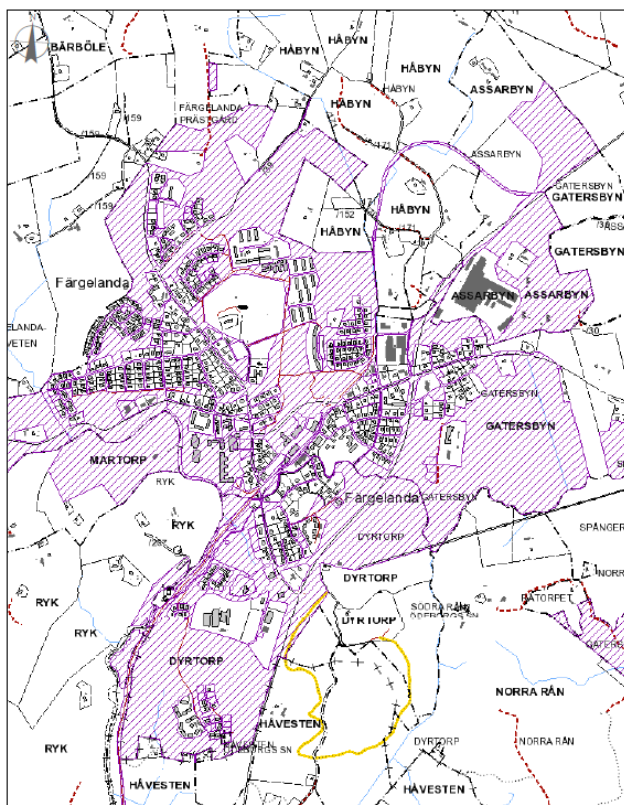

Precis som i Lokalförsörjningsplanen 2022-2030 framgår det att kapaciteten behöver utökas men med ytterligare fler platser än då beräknat. 2025 behövs minst 108 platser och 2030 minst 123 platser inkl. korttidsplatser. Denna typ av prognos skall uppdateras årligen i lokalrevisionen för vård och omsorg och kommer troligtvis revideras frekvent fram till 2030. Den här förstudien baseras dock på den informationen och de prognoser som är framtagna under maj 2022.

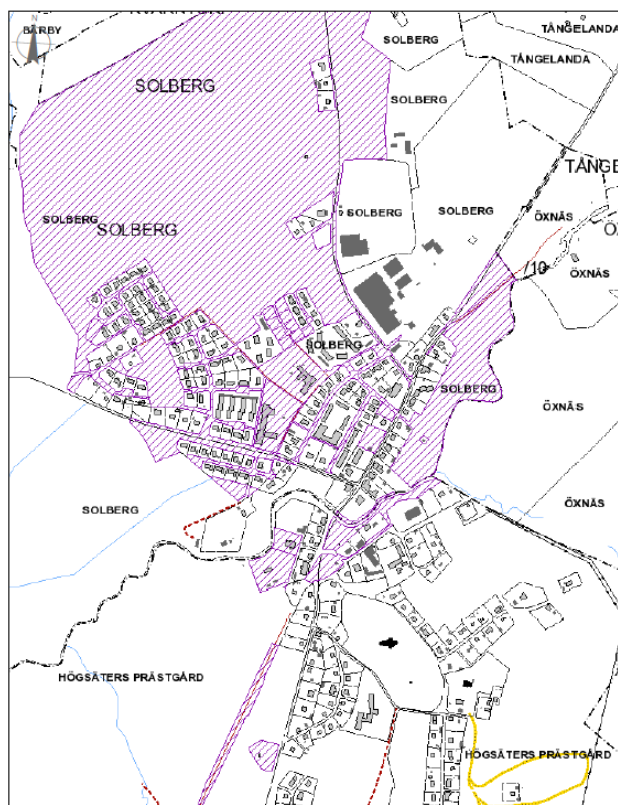
4. Förutsättningar för utveckling

4.1. Kommunal mark

I stort så äger kommunen tillräckligt med mark för att kunna skapa detaljplaner som är avsedda för äldreboende. Inom kommunen pågår det under 2022 ett arbete med detaljplan på Färgelanda Prästgård 1:204 för att skapa nya boende, förskolor och fritidsområden. Under intervju med Plan & Bygg framkom det att även ett äldreboende kan vara möjligt att få plats med inom det planerade området.

Kommunal mark Färgelanda 14 april 2022

Kommunal mark Högsäter 14 april 2022

4.2. Detaljplaner

Håvestensgården (Dyrtorp 1:129)

Detaljplan för befintlig fastighet medger utbyggnation. Ingen maximal byggnadsarea finns utan det är prickmark som sätter gränser. Detaljplan medger en byggnadshöjd på 6 meter vilket innebär att två våningar är möjligt att bygga.

Fastigheten ägs av Samhällsbyggnadsbolaget (SBB).

Detaljplan Håvestensgården

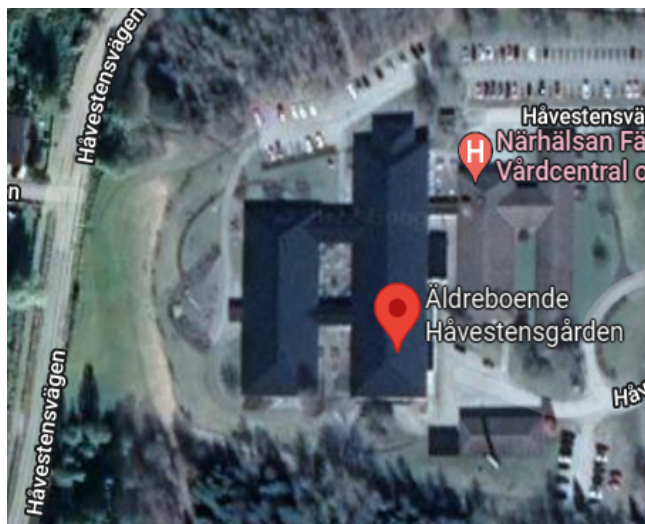
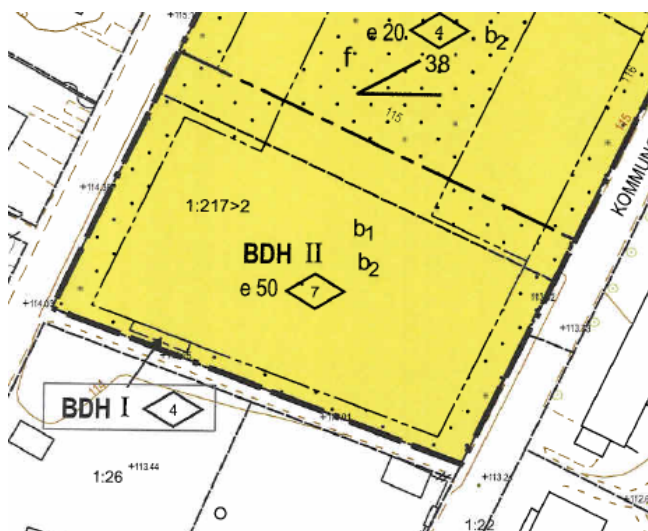

Bild: Google Maps

Solgården (Solberg 1:217)

Bygganden har idag princip en maxad byggrätt samt att det är svårt att få till en utbyggnation på befintlig fastighet. Det är även svårt att få till ett bra grönområde med promenadstigar inom fastigheten.

Fastigheten ägs av Valbohem.

Detaljplan Solgården

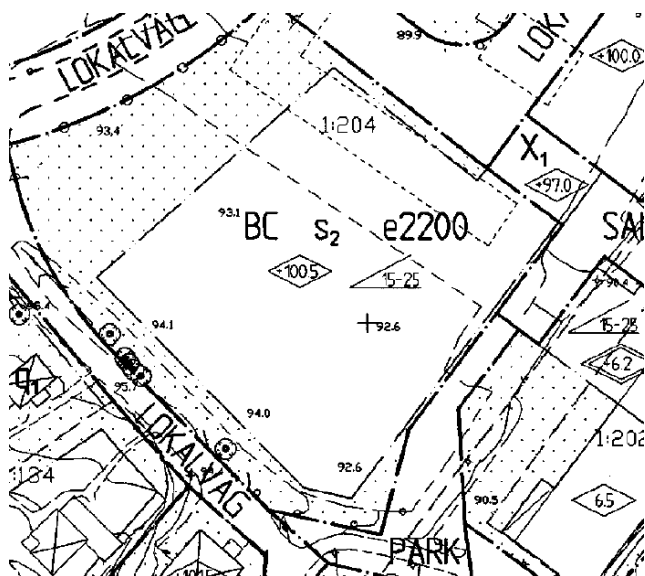
Illustration Solgården

Lillågården (Färgelanda Prästgård 1:204)

Detaljplan för fastighet medger en byggnadsarea på 2200m². Idag är fastigheten bebyggd med ca. 1000 m² vilket innebär att ytterligare ca. 1200 m² är möjliga att tillföra. Byggnadshöjd får ligga på

max +100,5 m över hav och då marknivån idag ligger på ungefär +94 m så innebär detta att två våningsplan är möjligt att bygga.

Detaljplan behöver en ändring då denna idag endast godkänner BC (Bostäder och Centrum) och beteckningen för vård (D) som äldreboende normalt går under ej finns.

Detaljplan Lillågården

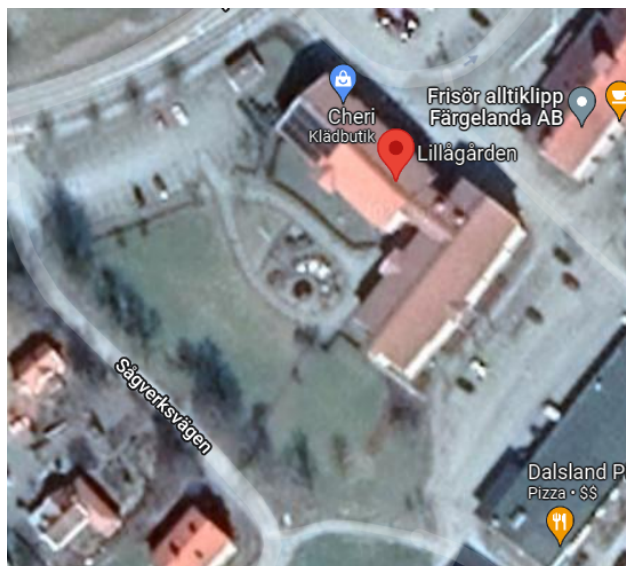

Bild: Google Maps

4.3. Färgelandas riktlinjer för äldreboenden

Kommunens mål för äldre beskrivs i dokumentet *Äldreplan 2018-2023*. I äldreplanen beskrivs kommunens ambition med tillhörande mål och uppdrag utifrån vart och ett av strategiområdena. I denna förstudie har följande ambitioner en koppling.

Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder

- **Mål:** Att tillgodose individuella behov hos de som får insatser från den kommunala äldreomsorgen.
- **Beaktande:** Utredda förändrat resursfördelningssystem inom särskilda boenden och hemtjänst samt riktlinje för biståndshandläggning.

Förstudie tar hänsyn till resursfördelning vad det gäller storlek på boende då det framkommit under intervjuer att mindre boende har det svårt ekonomiskt.

Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser

- **Mål:** Ett samlat demenscentrum i Färgelanda kommun, där all demensomsorg i kommunens särskilda boenden bedrivs.
- **Beaktande:** Säkerställa att processen om ett samlat demenscentrum tar hänsyn till brukarna och deras anhöriga.

Förstudien har en inriktning till att placera boende på två ställen inom kommunen. Vart i kommunen ett eventuellt nytt boende placeras utreds i en djupare utredning och ingår inte i denna förstudie.

Boende och kommunikationer

- **Mål:** Antal platser på särskilda boenden ska motsvara behovet.
- **Beaktande:** Skapa en långsiktig strategi för att kunna tillgodose framtida behov av särskilda boenden i kommunen.

Förstudie tar hänsyn till gällande läge samt framtida befolkningsprognoser fram till år 2030 men ser även till att en viss marginal på antal platser finns fram till dess.

- **Mål:** Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.
- **Beaktande:** Kommunen ska vid planering av bostäder analysera behov och långsiktigt främja byggnation av trygga bostäder för äldre samt skapa bostadsområden med god tillgänglighet.

Förstudie tar hänsyn vad det gäller placering av föreslagna platser inom kommunen för både hyresgäster som för personal. Dock ej för nybyggnation då det ej finns någon utpekad plats.

Utveckling av teknik

- **Mål:** Skapa högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg med hjälp av välfärdsteknik.
- **Beaktande:** Fiberanslutning på särskilda boenden.

Fiber bör finnas framdraget till boende för att uppfylla Färgelandas Äldreplan samt att uppfylla dagens tekniska hjälpmedel då dessa behöver en snabb och stabil uppkoppling. Detta bör beaktas och tas med i ett tidigt skede vid planering av om-/till och nybyggnadsprojekt.

5. Föreslagna enskilda åtgärder

5.1. Utbyggnad av Håvestensgården

Detaljplanen för området intill Håvestensgården möjliggör för utbyggnation. Den exakta storleken och antalet platser är inte studerat i detalj men den kapacitet som bedöms vara rimlig uppgår till 27 platser (3 enheter á 9 boende). Efter dialog med SBB finns inledningsvis positiv respons till det här förslaget men kostnader och avtal för boendena har inte diskuterats i detalj. Den indikativa hyresnivån ligger på ca. 1960 kr/kvm + kostnad för media. Hyreskostnaden beräknas då uppgå till ca. 5 000 000 kr/år.

Att upphandla hyresavtal kan göras på olika sätt, förenklat innebär det att kommunens verksamhet specificerar sina behov och krav på aktuell fastighet. Detta program ligger sedan till grund för upphandlingen av ett hyresavtal. Om kommunen specificerar på övergripande nivå så lämnas mer frihet till anbudsgivarna att utforma lokalerna och motsatt om kommunen specificerar mer i detalj (till exempel genom att bilägga ritningar) så blir anbudsgivarna mer styrda. Upphandlingen sker oftast med någon slags dialogförfarande för att parterna ska hitta en bra lösning. Den privata utföraren som vinner upphandlingen bygger och äger sedan fastigheten samt ansvarar för underhåll och fastighetsdrift - dvs är fastighetsägare och hyresvärd. Kommunen hyr lokaler från den privata aktören på minst 20 år och bedriver sin verksamhet i egen regi.

5.2. Utbyggnad Lillågården

Detaljplanen för området intill Lillågården möjliggör för utbyggnation. Utbyggnationen bedöms ge upp till 18 platser (2 nya avdelningar) och en utökad BRA-yta om ca 1700 kvm. Investeringskostnaden beräknas uppgå till cirka 47,1 miljoner kr och ge en utökad drift- och underhållskostnad med minst 0,6 miljoner kr per år, ej städning inkluderat.

Investeringskostnad

Utbyggnation Lillågården: 18 platser						
Anskaffningsvärde(kr):		47 137 979	Kr/Kvm	27 279		
Fördelning av värden på komponenter	Enligt SKR:s riktvärde			Ej beslutad!! Förslag från SKR		
Komponent	Nybyggnation/-nyskick (%)	Nyttjandeperiod (år)	Anskaffningsvärde (kr)	Avskrivning årlig (kr)	Internränta (2022års nivå 1,0%)	
Stomme inkl grund	44%	50	20 740 711	414 814	207 407	
Tak	3%	30	1 414 139	47 138	14 141	
Fasad	8%	30	3 771 038	125 701	37 710	
Fönster, dörrar	7%	20	3 299 659	164 983	32 997	
Våtutrymmen, utrustn sanitet, kök	7%	20	3 299 659	164 983	32 997	
Ytskick lokaler	6%	20	2 828 279	141 414	28 283	
Värme och sanitet	8%	15	3 771 038	251 403	37 710	
Ventilation inkl styr	5%	15	2 356 899	157 127	23 569	
El	5%	15	2 356 899	157 127	23 569	
Transportsystem, hiss	2%	15	942 760	62 851	9 428	
Övrigt	5%	20	2 356 899	117 845	23 569	
Total	100%		47 137 979	1 805 385	471 379,79	
						2 276 764,38 per år

Drift- och underhållskostnad

		Utbyggnation Lillågården: 18 platser
	BRA-yta (kvm):	1728
Kostnadstyper	Kostnad (kr/kvm)	Totalkostnad (mkr)
Administration	22	0,04
Försäkring	18,15	0,03
Energianvändning, fjärrvärme	56	0,10
Elanvändning	53	0,09
VA-kostnad	22	0,04
Tillsyn och skötsel	39	0,07
Sophämtning	5,3	0,01
Avhjälpande underhåll	24	0,04
Planerat underhåll	108	0,19
	347,45	0,60

5.3. Nybyggnation egenägd fastighet

För att uppnå en optimal lokal/resurseffektivitet behövs minst 54 platser i ett och samma boende. Därav är förslaget avseende nybyggnation grundat på att 54 platser är ett minimum om nybyggnation ska ske. Investeringskostnaden för att bygga ett nytt äldreboende med 54 platser beräknas uppgå till ca 141,5 miljoner kr. Årliga drift- och underhållskostnader beräknas uppgå till minst 1,8 miljoner kr.

Investeringskostnad

Anskaffningsvärde(kr):		141 562 550	Kr/Kvm	27 279		
Fördelning av värden på komponenter		Enligt SKR:s riktmärke		Ej beslutad!! Förslag från SKR		
Komponent	Nybyggnation/-nyskick (%)	Nyttjandeperiod (år)	Anskaffningsvärde (kr)	Avskrivning årlig (kr)	Internränta (2022års nivå 1,0%)	
Stomme inkl grund	44%	50	62 287 522	1 245 750	622 875	
Tak	3%	30	4 246 876	141 563	42 469	
Fasad	8%	30	11 325 004	377 500	113 250	
Fönster, dörrar	7%	20	9 909 378	495 469	99 094	
Våtutrymmen, utrustn sanitet, kök	7%	20	9 909 378	495 469	99 094	
Ytskick lokaler	6%	20	8 493 753	424 688	84 938	
Värme och sanitet	8%	15	11 325 004	755 000	113 250	
Ventilation inkl styr	5%	15	7 078 127	471 875	70 781	
El	5%	15	7 078 127	471 875	70 781	
Transportsystem, hiss	2%	15	2 831 251	188 750	28 313	
Övrigt	5%	20	7 078 127	353 906	70 781	
Total	100%		141 562 550	5 421 846	1 415 625,50	
					6 837 471,16	

Drift- och underhållskostnad

		Nybyggnation: 54 platser	
		BRA-yta (kvm):	5189
Kostnadstyper	Kostnad (kr/kvm)	Totalkostnad (mkr)	
Administration	22	0,11	
Försäkring	18,15	0,09	
Energianvändning, fjärrvärme	56	0,29	
Elanvändning	53	0,28	
VA-kostnad	22	0,11	
Tillsyn och skötsel	39	0,20	
Sophämtning	5,3	0,03	
Avhjälpande underhåll	24	0,12	
Planerat underhåll	108	0,56	
	347,45	1,80	

5.4. Nybyggnation inhyrd fastighet

För att uppnå en optimal lokal/resurseffektivitet behövs minst 54 platser i ett och samma boende. Därav är förslaget grundat på att det antalet är ett minimum om nybyggnation av inhyrd fastighet ska ske.

De indikativa kostnaderna för inhyrning ligger på 1960kr/kvm enligt samtal med SBB. Utöver denna kostnad ska media samt kostnad för markinköp räknas in.

Att upphandla hyresavtal kan göras på olika sätt, förenklat innebär det att kommunens verksamhet specificerar sina behov och krav på den aktuella fastigheten. Detta program ligger sedan till grund för upphandlingen av ett hyresavtal. Om kommunen specificerar på övergripande nivå så lämnas mer frihet till anbudsgivarna att utforma lokalerna och motsatt om kommunen specificerar mer i detalj (till exempel genom att bilägga ritningar) så blir anbudsgivarna mer styrda. Upphandlingen sker oftast

med någon slags dialogförfarande för att parterna ska hitta en bra lösning. Den privata utföraren som vinner upphandlingen bygger och äger sedan fastigheten samt ansvarar för underhåll och fastighetsdrift - dvs är fastighetsägare och hyresvärd. Kommunen hyr lokaler från den privata aktören på minst 20 år och bedriver sin verksamhet i egen regi.

Vid en nybyggnation på 5189 kvm så kommer den årliga hyreskostnaden att uppgå till ca. 10 170 000 kr.

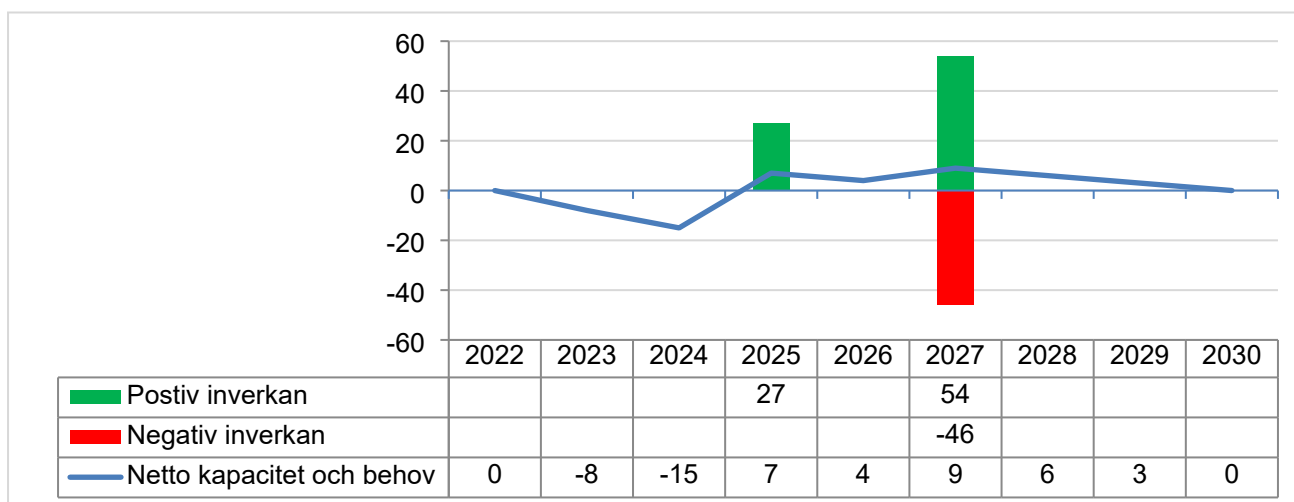
6. Åtgärdsalternativ

Alternativen är framtagna med syftet att skapa en balanserad nivå mellan kapacitet och behov för att stå med så få vakanta boenden som möjligt samtidigt som det skall finnas en flexibilitet vid snabba förändringar. Flera av resonemangen bakom de enskilda åtgärderna inom respektive alternativ är återkommande och är således skrivna på samma sätt inom alternativen. Detta görs för att varje alternativ skall kunna utläsas separat oberoende av det som står i ett annat alternativ.

6.1. Alternativ 1a & 1b: Utbyggnad Håvesten + Nybyggnation

Tidslinje

Håvestensgården föreslås att byggas ut med 27 platser. Tiden för tillträde uppskattas till 2025 men om behovet står sig likt idag är det positivt om det går att genomföras tidigare.

Då behovet av platser väntas öka fram till minst 2030 behövs det resoluta åtgärder som inte enbart verkar för att möta det aktuella behovet utan även framtidens behov. Därav föreslås en nybyggnation med kapacitet för minst 54 platser runt år 2027. För att uppnå en lokal/resurseffektiv verksamhet behöver antalet vara på minst den nivån för ett boende.

Tidslinjen ovan visar hur kapaciteten och behovet möter varandra över tid i samband med föreslagna åtgärder. Utöver nya tillkommande platser ger alternativ 1a & 1b möjlighet till att avveckla/lämna några befintliga lokaler som inte bedöms lika kostnadseffektiva sett ur perspektivet med antalet platser per verksamhetslokal. I detta alternativ finns det då utrymme att sluta nyttja Lillågården samt Solgårdens. Lillågårdens och Solgårdens framtida bruk efter det är inte utvärderat i den här utredningen. Kostnader för avveckling utreds efter att inriktningsbeslut tagits. Skulle prognoser av platser utöka ytterligare kan Lillågården eller Solgårdens behållas.

Kostnader

Alternativ 1a, inhyrning Håvesten + egenägd nybyggnation

Uppskattad kostnad för hyra av utbyggnation av Håvestensgården beräknas till ca 5 000 000 kr/år vid ett 20 årigt hyresavtal.

Investeringskostnaderna för alternativ 1a kopplas till den nybyggnation som planeras till år 2027 och den uppgår till ca 141 500 000 kr i entreprenadkostnad. Med ett påslag om 10% för projektering blir kostnaden totalt ca: 155 650 000 kr. Drift- och underhåll (exklusive städning) för alternativ 1a beräknas till ca 1 800 000 kr/år.

Alternativ 1b, inhyrd håvesten + inhyrd nybyggnation

Uppskattad kostnad för hyra av utbyggnation av Håvestensgården beräknas till ca 5 000 000 kr/år vid ett 20 årigt hyresavtal.

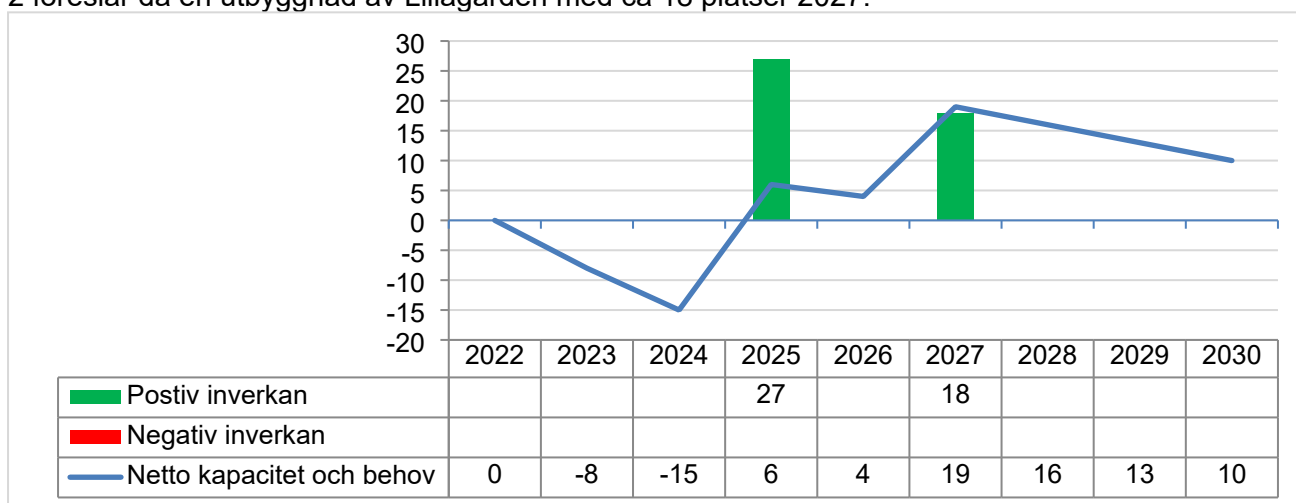
Kostnaderna för alternativ 1b kopplas till den nybyggnation som planeras till år 2027. Detta alternativ gäller vid en inhyrning. Beräknad hyra för byggnad med 54 lägenheter uppgår till ca. 10 000 000kr/år.

6.2. Alternativ 2 : Utbyggnad Håvesten + Utbyggnad Lillågården

Tidslinje

Håvestensgården föreslås att byggas ut med 27 platser. Tiden för tillträde uppskattas till tidigast 2025 men om behovet står sig likt idag är det positivt om det går att genomföras tidigare.

Då behovet fortsätter öka även efter 2025 behövs ytterligare kapacitetshöjande åtgärder. Alternativ 2 föreslår då en utbyggnad av Lillågården med ca 18 platser 2027.

Tidslinjen ovan visar hur kapaciteten och behovet möter varandra över tid i samband med föreslagna åtgärder. För att alternativ 2 skall fungera finns det inte utrymme att avveckla eller lämna något av de befintliga boenden som finns. Solgården behålls oförändrad.

Kostnader

Investeringskostnaderna för alternativ 2 kopplas till den utbyggnation av Lillågården som sker 2027. Investeringskostnaden uppgår då till ca 47 100 000 kr i entreprenadkostnad. Med ett påslag om 10% för projektering blir kostnaden totalt ca:52 000 000 kr. Drift- och underhåll (exklusive städning) för alternativ 2 beräknas till ca 490 000 kr.

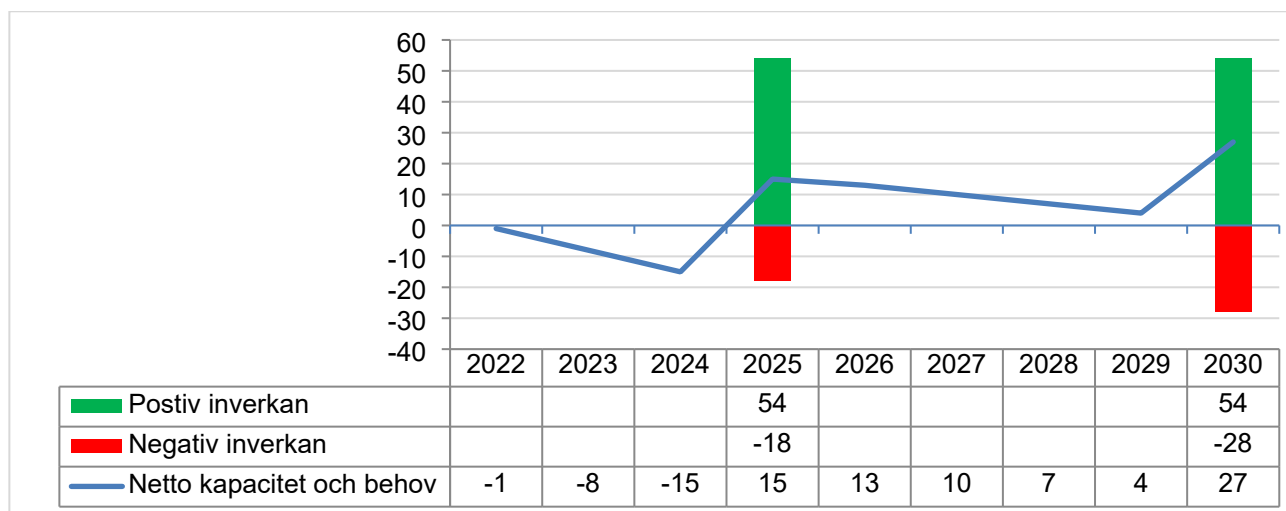
6.3. Alternativ 3a & 3b : 2st Nybyggnationer

Tidslinje

Då behovet av platser väntas öka fram till minst 2030 behövs det resoluta åtgärder som inte enbart verkar för att möta det aktuella behovet utan även framtidens behov. Därav föreslås en nybyggnation med kapacitet för minst 54 platser år 2025. För att uppnå en lokal/resurseffektiv verksamhet behöver antalet platser vara på minst den nivån för ett boende. Dock är tiden knapp för att hinna klart med ett nybyggnadsprojekt till 2025.

Nybyggnationen 2025 ger tillräcklig kapacitet för många år framåt men med ett fortsatt växande behov behövs det ytterligare åtgärder. Med ytterligare nybyggnation runt år 2030 säkras antalet

platser för framtiden som sträcker sig efter 2030 och ger kommunen 2st större boenden inom kommunen.

Tidslinjen ovan visar hur kapaciteten och behovet möter varandra över tid i samband med föreslagna åtgärder. Vid första nybyggnationen 2025 ger den nya kapaciteten möjlighet att avveckla/lämna ett befintlig boende. Förslaget i alternativ 3 är att lämna Solgårdens 18 platser. Likaså finns det utrymme för att lämna/avveckla ett befintlig boende vid nästa nybyggnation runt år 2030. Det föreslås då att lämna Lillågårdens 28 platser. Framtida bruk för både Solgården och Lillågården är ej utredda i denna utredning och ej heller kostnader för en eventuell avveckling.

Kostnader 3a, egenägd nybyggnation

Investeringskostnaderna för alternativ 3a kopplas till den nybyggnation som planeras till år 2025 och år 2030. Investeringskostnaden uppgår till ca 141 500 000 kr i entreprenadkostnad per nybyggnation, totalt 283 000 000 kr. Med ett påslag om 10% för projektering blir kostnaden ca: 155 650 000 kr per nybyggnation, totalt 311 300 000kr. Drift- och underhåll (exklusive städning) för alternativ 3 beräknas till ca 1 800 000 kr/år per boende, 3 600 000kr/år totalt.

Vid en avveckling av Solgården bör man beakta att hyreskontrakt gäller fram till 2041 och att detta hyresavtal då bör lösas eller att man omvandlar fastighet till annan kommunal verksamhet. Djupare utredning på en eventuell avveckling görs i ett senare skede. Då det under åren investerat i verksamhetsanpassningar för 9 921 608 kr som skrivs av fram till att hyreskontrakt löper ut. Det innebär att om en eventuell uppsägning sker innan hyreskontraktet löper ut ska en avbetalning av resterade skuld ske, 415 736,70 kr/år för resterande tid som är kvar på kontraktet. En tidig uppsägning av kontraktet kan även innebära att kommunen behöver betala hyra fram till att ny hyresgäst är funnen. Total hyra inkl. avbetalning för investering är 3 153 378,86 kr/år vid kontraktskrivande 2021-08-31, indexreglering sker därefter.

Även hyresavtalet med SBB, Håvesten, behöver lösas vid val att avveckla om lokaler inte omvandlas till annan kommunal verksamhet. Hyreskontrakt löper till och med 2032.

För Lillågården som är en kommunalägd fastighet bör även här utredning göras för att se över vad som ska ske med fastighet.

Kostnader 3b, inhyrd nybyggnation

Hyreskostnaderna för alternativ 3b kopplas till den nybyggnation som planeras till år 2025 och år 2030. Hyreskostnaden uppgår till ca. 10 000 000 kr/år per nybyggnation, totalt ca. 20 000 000 kr/år.

Vid en avveckling av Solgården bör man beakta att hyreskontrakt gäller fram till 2041 och att detta hyresavtal då bör lösas eller att man omvandlar fastighet till annan kommunal verksamhet. Djupare utredning på en eventuell avveckling görs i ett senare skede. Då det under åren investerat i verksamhetsanpassningar för 9 921 608 kr som skrivs av fram till att hyreskontrakt löper ut. Det innebär att om en eventuell uppsägning sker innan hyreskontraktet löper ut ska en avbetalning av resterade skuld ske, 415 736,70 kr/år för resterande tid som är kvar på kontraktet. En tidig uppsägning av kontraktet kan även innebära att kommunen behöver betala hyra fram till att ny hyresgäst är funnen. Total hyra inkl. avbetalning för investering är 3 153 378,86 kr/år vid kontraktskrivande 2021-08-31, indexreglering sker därefter.

Även hyresavtalet med SBB, Håvesten, behöver lösas vid val att avveckla om lokaler inte omvandlas till annan kommunal verksamhet. Hyreskontrakt löper till och med 2032.

För Lillgården som är en kommunalägd fastighet bör även här utredning göras för att se över vad som ska ske med fastighet.

6.4. Sammanställning av kostnader

Kostnaderna i tabellerna i kapitel 6.4 är avrundade för enklare överblick och avläsning av summor. Kostnaderna i detta kapitel avser kostnader för de nya lokalerna och tar ej i beaktning befintliga lokaler.

Engångskostnader

Engångskostnader	1a Utbyggnad Håvesten + Nybyggnation	1b Utbyggnad Håvesten + Inhyrning nybyggnation	2 Utbyggnad Håvesten + Utbyggnad Lillågården	3a 2st Nybyggnationer	3b 2st Inhyrning nybyggnation
Investeringskostnad inkl. projektering	155 650 000		52 000 000	311 300 000	
¹ Projektkostnad	1 000 000	3 500 000	2 000 000	*Avveckling Håvesten, Lillågården, Solgården	5 000 000 + *Avveckling Håvesten, Lillågården, Solgården
Kostnad Total	156 650 000	3 500 000	54 000 000	311 300 000	5 000 000

¹ Projektkostnad motsvarar uppskattad arbetskostnad för projektmedlem/representant från kommunen för administrativt arbete

* Uppskattningar av kostnader för avvecklingar kan ej utföras inom ramen för denna förstudie

Löpande kostnader

Löpande kostnader	1a Utbyggnad Håvesten + Nybyggnation (Avveckling Lillågården & Solgården)	1b Utbyggnad Håvesten + Inhyrning nybyggnation (Avveckling Lillågården & Solgården)	2 Utbyggnad Håvesten + Utbyggnad Lillågården (Bibehålla Solgården)	3a 2st Nybyggnationer (Avveckling Håvesten, Lillågården & Solgården)	3b 2st Inhyrning nybyggnation (Avveckling Håvesten, Lillågården & Solgården)
¹ Avskrivningskostnad	6 800 000		2 600 000	13 600 000	
Dagens hyreskostnader	9 650 000	9 650 000	9 650 000	9 650 000	9 650 000
Tillkommande hyreskostnader	5 000 000	15 170 000	5 000 000		20 340 000
Upphörande hyreskostnader	Internhyra	Internhyra		-9 650 000	-9 650 000
Dagens driftkostnader	2 250 000	2 250 000	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Tillkommande driftkostnader	1 800 000		600 000	3 600 000	
Upphörande driftkostnader	² -1 250 000	² -1 250 000		² -1 250 000	² -1 250 000
Dagens verksamhetskostnader	42 230 000	42 230 000	42 230 000	42 230 000	42 230 000
Tillkommande verksamhetskostnader	48 400 000	48 400 000	22 400 000	64 800 000	64 800 000
Tillkommande kostnader måltid, netto	2 152 000	2 152 000	1 062 000	2 520 000	2 520 000
Upphörande verksamhetskostnader	-23 230 000	-23 230 000	-	-42 230 000	-42 230 000
Kostnad/År	93 802 000	95 372 000	85 792 000	85 520 000	88 660 000
Antal platser	123+10 kortis	123+10 kortis	123+10 kortis	108+20 kortis	108+20 kortis
Kr/plats	705 000	717 000	645 000	668 000	693 000

¹Avskrivningskostnaden består av investeringskostnadens årliga avskrivning genom komponentavskrivningsmodellen

²Vid avveckling av Lillågården som är kommunägt upphör driftkostnader att gälla medan befintliga avskrivningar kvarstår.

Förslag till kostnadsfördelning av engångskostnader

Kostnadsfördelning	Delprojekt	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Alternativ 1a	Utbyggnad Håvesten	300 tkr	400 tkr	300 tkr						
	Nybyggnation egenägd		1 mkr	8 mkr	2,5 mkr	2,5 mkr	142 mkr			
Alternativ 1b	Utbyggnad Håvesten	300 tkr	400 tkr	300 tkr						
	Nybyggnation inhyrd			500 tkr	1 mkr	1 mkr				
Alternativ 2	Utbyggnation Håvesten	300 tkr	400 tkr	300 tkr						
	Utbyggnation Lillågården		400 tkr	2,6 mkr	1,5 mkr	1,5 mkr	47 mkr			
Alternativ 3a	Nybyggnation egenägd	1 mkr	10,5 mkr	2,5 mkr	142 mkr					
	Nybyggnation egenägd					1 mkr	8 mkr	2,5 mkr	2,5 mkr	142 mkr
Alternativ 3b	Nybyggnation inhyrd	500 tkr	1 mkr	1 mkr						
	Nybyggnation inhyrd						500 tkr	1 mkr	1 mkr	

7. Konsekvensanalys

Alternativ 1a)

Utbyggnation av Håvesten, 27 platser samt egenägd nybyggnation, 54 platser.

- En utbyggnation av Håvestensgården ses som ett bra alternativ då dessa lokaler är de mest ändamålsenliga av de tre boenden som idag nyttjas inom kommunen. Utbyggnation kan göras så att ändamålsenligheten bibehålls.
- En nybyggnation med 54 platser skapas samtidigt som mindre ändamålsenliga lokaler avvecklas. Avveckling av befintliga lokaler som idag nyttjas som äldreboende kan nyttjas till annan kommunal verksamhet eller så kan en försäljning av fastighet ske. Om man tittar på avtalstid för hyreskontrakt så bör Solgården avvecklas i ett så sent skede som möjligt då hyreskontrakt sträcker sig till 2041 och Lillågården som är kommunalägd finns större möjlighet att lämna tidigare.
- En egenägd fastighet blir oftast billigare i längden jämfört med inhyrning om en robust projekt-/fastighetsorganisation är uppbyggd. Idag finns inte denna organisation, enligt samtal med projektdeltagare, vilket gör att organisationen behöver byggas upp och utökas.

Alternativ 1b)

Utbyggnation av Håvesten, 27 platser samt egenägd nybyggnation, 54 platser.

- En utbyggnation av Håvestensgården ses som ett bra alternativ då dessa lokaler är de mest ändamålsenliga av de tre boenden som idag nyttjas inom kommunen. Utbyggnation kan göras så att ändamålsenligheten bibehålls.
- En nybyggnation med 54 platser skapas samtidigt som mindre ändamålsenliga lokaler avvecklas. Avveckling av befintliga lokaler som idag nyttjas som äldreboende kan nyttjas till annan kommunal verksamhet eller så kan en försäljning av fastighet ske. Om man tittar på avtalstid för hyreskontrakt så bör Solgården avvecklas i ett så sent skede som möjligt då hyreskontrakt sträcker sig till 2041 och Lillågården som är kommunalägd finns större möjlighet att lämna tidigare.
- En inhyrd fastighet blir ofta något dyrare jämfört med egenägd. Fördelen med inhyrning är att projekt-/fastighetsorganisation inom samhällsbyggnad i princip kan vara densamma som idag. Fastighetsbolaget som äger boendet har normalt hela fastighetsägaransvaret.

Alternativ 2)

Utbyggnation av Håvesten, 27 platser samt utbyggnation av Lillågården, 18 platser.

- Vid val av detta alternativ bör man beakta att vid en utbyggnation av befintliga boende så bör detta endast ske om lokalerna från början är ändamålsenliga samt att det från början finns en bra logistik vad det gäller personalflöden etc. inom byggnaden.
- Vid en utbyggnation av Lillågården så kommer en separation av avdelningar ske vilket gör att personalstyrkan högst troligt kommer behöva ökas jämfört med ett boende som har en bra ändamålsenlighet från början. Synergier vad det gäller exempelvis nattbevakning, nyttjande av utrustning etc. kommer ej heller att uppfyllas på samma sätt som vid en nybyggnation eller utbyggnation av lokaler där det redan finns ändamålsenliga lokaler.

- En utbyggnation av Håvestensgården ses som ett bra alternativ då dessa lokaler är de mest ändamålsenliga av de tre boenden som idag nyttjas inom kommunen. Utbyggnation kan göras så att ändamålsenligheten bibehålls.

Alternativ 3a)

Nybyggnation av två nya boende, egenägda

- Att gå på alternativ 3 med två nybyggnationer kommer innebära att befintliga hyresavtal måste lösas om lokaler inte nyttjas till annan kommunal verksamhet. Denna utredning har inte gått in i förhandlingar om att lösa hyresavtal med fastighetsägare utan detta måste ske i ett separat projekt om alternativ avveckling föreslås. Avtal med Valbohem löper fram till 2041 och avtal med SBB löper fram till och med 2032.
- Att bygga två nya boende som är egenägda innebär även att projekt-/fastighetsorganisation behöver vara robust och att ekonomiska förutsättningar finns.
- Tiden för att få fram ett boende till år 2025 ses också som svår.

Alternativ 3b)

- Att gå på alternativ 3 med två nybyggnationer kommer innebära att befintliga hyresavtal måste lösas om lokaler inte nyttjas till annan kommunal verksamhet. Denna utredning har inte gått in i förhandlingar om att lösa hyresavtal med fastighetsägare utan detta måste ske i ett separat projekt om alternativ avveckling föreslås. Avtal med Valbohem löper fram till 2041 och avtal med SBB löper fram till och med 2032.
- Inhyrda fastigheter blir ofta något dyrare jämfört med egenägda. Fördelen med inhyrning är att projekt-/fastighetsorganisation inom samhällsbyggnad i princip kan vara densamma som idag. Fastighetsbolagen som äger boende har normalt hela fastighetsägaransvaret.
- Tiden för att få fram ett nytt boende till år 2025 ses också som svår.

Sektor samhällsbyggnad
Plan- och byggenheten

Svar på förfrågan
Datum: 2026-04-20
Dnr:

Lämplig mark för äldreboende

Nedan följer svar på förfrågan om var det finns detaljplanerad mark som tillåter äldreboende i kombination med var geotekniska utredningar har gjorts. Syftet är se var det finns mark som kan vara lämplig samt utesluta var det är olämpligt att bygga.

I svaret ingår endast mark som uppfyller kriterierna:

- Oexploaterad mark
- Mark som undersökts geotekniskt, översiktligt eller för särskilda ändamål
- Mark i Färgelanda och Högsäters tätorter

Sammanfattning

Sju oexploaterade något större områden har undersökts. På alla områden finns minst en geoteknisk utredning gjord.

Två av områden i Färgelanda centrum, norr om Timmervägen och Höjdenplanen, kan endast bebyggas med lättare byggnader och kan även då behöva grundläggas med pålning. Här tillåter gällande detaljplaner inte heller någon form av bostäder.

På två ställen i Solbergsområdet i Högsäter kan marken eventuellt tåla tillräckligt stora laster. Marken är översiktligt utredd för radhus, men framför allt för friliggande villor. Det är flera utredningar gjorda men de behöver studeras lite närmare för att se vad som är möjligt, alternativt behövs en ny utredning där lasterna från ett äldreboende utreds.

I Färgelanda finns tre områden där det kan vara möjligt att anlägga äldreboende. Detaljplanerna tillåter bostäder, i vissa fall flerbostadshus och de geotekniska utredningarna visar på relativt god stabilitet. Platserna är Gränstorpet, Håvestensområdet och området vid särskilda boendet Soläng, väster om väg 172.

Postadress	Besöksadress	Telefon/Fax	Bankgiro/Organisationsnummer
Färgelanda kommun 45880 Färgelanda	Allhemsvägen 5	Tfn 0528-567000 Tfn IFO 0528-567600 Fax IFO 0528-567704	BG 890-9269 Org nr 212000-1421

Den här inledande undersökning är mycket översiktlig och endast framtagen för att få en första inblick i var det kan vara lämpligt eller olämpligt att bygga ett äldreboende.

Markanvändning som tillåter äldreboende

Vård (D): Den vanligaste beteckningen i detaljplaner för äldreboenden *där vårdinslagen är mycket omfattande.*

Omfattar byggnader för vård at kroppsliga och psykiska sjukdomar, samt serviceboenden.

Bostäder (B): Äldreboenden kan ibland förläggas på mark för bostäder, särskilt om det handlar om trygghetsboende eller servicehus, då verksamheten ofta likställs med bostadsändamål, *är utformat som lägenheter och betraktas som den enskildes hem.*

Markanvändningen bör följa bestämmelser om vilken typ av bostäder som får byggas.

Det kan till exempel vara friliggande småhus (BF) eller radhus (BSr) eller flerbostadshus.

Vilket som gäller framgår av plankartans planbestämmelser.

Kombinerad användning D + B. Ger möjlighet för båda ändamålen enskilda boenden och vård. Kan kommenteras av Lantmäteriet då det är både användning för enskild och allmän kvartersmark. Det finns inlösnings regler att ta hänsyn till.

1 Färgelanda Prästgård 1:204 - Centrum norr om Timmervägen

Geoakt

Färgelanda 68, Bohusgeo 1996

Detaljplanen tillåter i dagsläget inte vård, bostäder eller centrum

Sammanfattning geoteknik

I den norra och mellersta delen finns organisk jord och lera som inte bedöms tåla belastning utan att långtidssättningar uppkommer. (Underkonsoliderad)
Grundläggning bör utföras med kohesions- eller stödpålar. Risken för sättningsskillnader mellan byggnader och omgivande mark bör beaktas.

I södra delen (norr om Timmervägen) bedöms leran tåla belastning utan att långtidssättningar uppkommer.

Det finns möjlighet att grundlägga lätta till måttligt tunga byggnader.

Marken bedöms som olämplig för tyngre byggnader.

2 Färgelanda Prästgård 1:204 - Höjden planen

Geoakter

Färgelanda 09, K konsult 1970

Färgelanda 11, K-Konsult 1971

Färgelanda 63, Bohusgeo 1991

Detaljplanen tillåter i dagsläget inte vård, bostäder eller centrum

Sammanfattning geoteknik

Undersökningen gäller lätta radhus i trä

Lös och kvickig lera med risk för långtidssättningar.

De trevåningshus som planerades rekommenderades att flyttas österut. Där de tidigare planerades bedöms risk för sättningar och sprickbildning vara stor för tyngre hus.

Utredning för dagcenter och servicelägenheter väster om trevåningshusen.

Grundläggning: Ingen last kan påföras utan att långtidssättningar uppkommer. Från 6 á 7 meter djup kan däremot viss belastning påföras.

Möjligheten att grundlägga byggnader på mark är troligtvis starkt begränsade. Lätta envåningsbyggnader kan eventuellt påföras med kompenserad grundläggning. Stora krav behöver ställas på grundkonstruktionens styvhet. Byggnader med två eller fler våningar bör troligen genomgående grundläggas med pålar, i första hand stödpålning.

Marken bedöms som olämplig för tyngre byggnader

3 Färgelanda Prästgård 1:204 - Gränstorpet

Geoakt

Färgelanda 33, BBK 1980

Färgelanda 37, BBK 1980

Detaljplanen tillåter sammanbyggda hus i rödmarkerat område

Sammanfattning geoteknik

BBK 1980

Planerad bebyggelse, flerfamiljshus och enfamiljshus

Inom de västra och södra delarna kan belastning från t ex tvåvånings flerfamiljshus påföras utan att större sättningar uppkommer.

Inom fastmarkspartierna bedöms sättningarna bli försumbara. Här bedöms flerfamiljshus ha de gynnsammaste förhållandena för grundläggning.

Skredrisken bedöms större i

BBK 1980

En extra undersökning runt bäckravinen

Inom det rödmarkerade område tillåter detaljplan sammanbyggda bostäder och geotekniken tyngre byggnader.

4 Dyrtorp 1:3 – Håvestensområdet söder om vårdcentralen

Geoakt
Färgelanda 53
Konsultföretaget GF 1987

Detaljplanen tillåter bostäder i en och två våningar

Sammanfattning geoteknik

Konsultföretaget GF 1987 Området avses bebyggas med flerfamiljshus

Stora delar består av överkonsoliderad lera och förutsättningarna för grundläggning på plattor bedöms vara goda. Området med torv och gyttja bör ej utnyttjas för bebyggelse. Laster från 30 kPa till 100 kPa bedöms kunna påföras på olika platser.

Inom planområdet finns oexploaterad mark som tillåter bostäder och där geotekniken kan tillåta tyngre byggnader. Exakt var behöver undersökas närmare.

5 Dyrtop 1:3 – Vid särskilda boendet Soläng

Geoakt

Färgelanda 39, Bohusgeo 1981

Detaljplanen tillåter bostäder i 2 våningar

Sammanfattning geoteknik

Avsikten med utredningen är att översiktligt ge underlag för bedömning av sättnings- och stabilitetsförhållanden inom området.

Endast mycket små laster bör påföras inom området 10–15 meter från Lillåns släntröner. För området 15–100 meter från Lillån kan en belastning på 15 kPa tillåtas för att inte riskera sättningar. För övriga området är inte skredrisken mot Lillån överhängande.

För övriga mark, mer än 100 meter från Lillån bestäms risken gällande lokalt grundbrott av grundläggningsdjup, omgivande markyta och belysningsytans storlek och jordlagrens hållfasthetsegenskaper. Detta har inte utretts i undersökningen. Översiktligt bedöms marken tåla en belastning på upp till 40–50 kPa.

Byggnader bör kunna grundläggas på grundsulor eller hel styv bottenplatta.

Vid projektering av området bör geotekniken undersökas i detalj för avsett ändamål.

Inom planområdet finns oexploaterad mark som tillåter bostäder och där geotekniken kan tillåta tyngre byggnader. Exakt var behöver undersökas närmare.

6 Solberg 1:173

Geoakt

Högsäter 04. K-konsult 1974

Högsäter 09, Göteborgs förorter 1979

Högsäter 24, Geo-gruppen AG 2009 (Se bild nedan)

Detaljplan tillåter bostäder

Sammanfattning geoteknik

Flera geotekniska utredningar har gjorts i området, dels övergripande, dels på separata tomter eller avgränsade områden. Förutsättningar som undersökts är grundläggning av småhus och i några fall radhus.

Hela områdets totalstabilitet är tillfredsställande men kan försämrats beroende på typ av byggnation och olika ingrepp. Olika sektioner har olika stabilitet och de geotekniska utredningarna behöver undersökas noggrannare för att kunna utläsa i vilka områden som har vilken stabilitet. Troligtvis är det oexploaterade området det område som har sämst stabilitet, men det är osäkert och behöver kontrolleras.

2009

Gjordes en utredning i området som gällde parkering, friliggande villor och en idrottshall. Stabiliteten har bedömts som tillfredsställande mellan 30–50 kPa i en del av området.

Inom planområdet finns oexploaterad mark som tillåter friliggande bostäder. Om marken kan tillåta tyngre byggnader behöver studeras noggrannare i de geotekniska utredningar som är gjorda alternativt utredas igen.

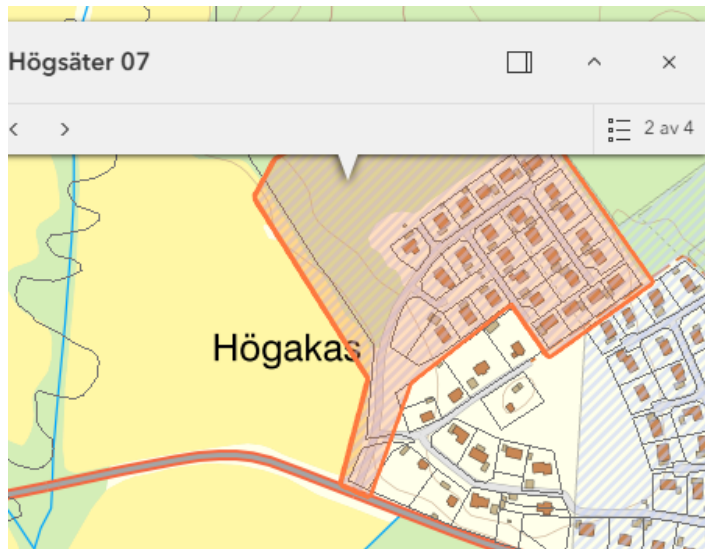

7 Solberg 1:173

Geoakt

Högsäter 05, 06, 07 Göteborgs förorter 1977

Byggnadsplan Solbergområdet tillåter bostäder, friliggande (BF), d v s 1-2 bostadshus

Sammanfattning geoteknik

Geotekniska utredningen undersöker möjligheten att bygga friliggande bostäder, villor, samt lämplig grundläggning. Belastningsprov visar att leran är förkonsoliderad för minst 70 kPa och utredningen visar att laster upp till motsvarande ca 4 m uppfyllnad endast ger små sättningar.

Inom planområdet finns oexploaterad mark som tillåter friliggande bostäder. Om marken kan tillåta tyngre byggnader behöver studeras noggrannare i de geotekniska utredningar som är gjorda alternativt utredas igen.

KS § 106

Dnr 2026/196

Nya arvodesregler

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ta bort punkt 2.5 i förslag till *regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda 2027-2030* och föreslår kommunfullmäktige att:

1. anta Regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda 2027-2030.
2. uppdra åt kommunstyrelsen att uppdatera resepolicyen så den också inkluderar förtroendevalda.
3. uppdra åt kommunstyrelsen att se över ersättningen av den beredskap som finns för socialnämndens ordförande. Översynen ska återrapporteras till kommunfullmäktige under hösten 2026.

Protokollsanteckning

Christoffer Wallin (SD) inkommer med följande protokollsanteckning:

Det är inte rimligt att ha obehindrad restidsersättning. Vi anser att en timmes ersättning är rimligt.

Ulla Börjesson (S), Kenneth Öhman (S), Kerstin Fredriksson (S) och Eva-Lena Johansson (S) inkommer med följande protokollsanteckning:

Förutom att vi yrkar på att andre vice ordförande i kommunstyrelsen skall ha ett årsarvode på 70 % ställer vi oss bakom nya arvodesregler men har en hel del synpunkter på dokumentet.

Vi anser att det inte behövs ett presidie på 3 personer i barn och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. För oss är detta en förtroendefråga mellan politiken.

Att sänka årsarvodet för oppositionsrådet är för oss att ta bort stor del av möjligheten till insyn. 40 % innebär 16 timmar i veckan vilket innebär om de är 3 heldagsmöten en vecka får man prioritera bort något och tid för förberedelse inför mötena.

Vi ser också svårighet att rekrytera person till denna post även om man har laglig rätt till detta. Konsekvensen kan bli att man enbart får pensionärer eller vissa egenföretagare.

Linda Jansson inkommer med följande protokollsanteckning:

Val och Arvodesberedningen har haft i uppdrag att ta fram förslag till nya arvodesregler. Beredningen har inte haft något strukturerat arbete vilket gjort att beredningen inte varit enig i de förslag som förts fram.

En enig val- och arvodesberedning är avgörande för att skapa legitimitet, förhindra intressekonflikter. Ett enhälligt förslag sänder en stark signal om att arvodet är väl avvägt och objektivt. En enad beredning visar att förslaget vilar på saklig, demokratisk och transparens grund.

Nu överlät Val och arvodesberedningen till kommunstyrelsen att rösta om förslagen och återigen gick partier ut i korridoren för att förhandla om de liggande förslagen. Votering avgjorde till SD och Centerpartiets favör.

Yrkande

Christoffer Wallin (SD) och Tobias Bernhardsson (C) yrkar bifall till liggande förslag med förändring att punkt 2.5 tas bort

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till liggande förslag med ett ändringsyrkande som lyder:

Socialdemokraterna yrkar på att man ändrar kommunstyrelsen 2:e vice ordförande till att ha ett uppdrag som motsvarar 70 % av heltid.

Linda Jansson (M) yrkar bifall till liggande förslag med ett ändringsyrkande som lyder:

Moderaterna yrkar på

- 20 % arvode till 1 vice ordförande inklusive folkhälsorådets och brottsförebyggande rådet. Särskilda arvoden för ordföranden i folkhälsorådet och brottsförebyggande rådet stryks.*
- Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande har ett uppdrag som motsvarar 70 % av heltid.*

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på dels sitt eget och Tobias Bernhardssons yrkande, dels Linda Janssons yrkande och dels Ulla Börjessons yrkande och finner att kommunstyrelsen/nämnden bifaller ordförandens egna yrkande.

Votering begärs.

Propositionsordning 2

Ordförande utser hans egna och Tobias Bernhardssons yrkande till huvudförslag och ställer proposition på dels Ulla Börjessons yrkande, dels Linda Janssons yrkande som motförslag. Ordförande finner att Ulla Börjessons yrkande utgör motförslag.

Voteringsförfarande

Ordförande meddelar att följande voteringsproposition ställs upp och godkänns. Den som röstar "JA" röstar för att bifalla ordförandens och Tobias Bernhardssons yrkande. Den som röstar "NEJ" röstar för att bifalla Ulla Börjessons yrkande. Efter avslutad votering redovisas sex (6) JA-röster och fem (5) NEJ-röster samt avstår en person från att delta i omröstningen. Kommunstyrelsen bifaller ordförandens och Tobias Bernhardssons yrkande.

Voteringsresultat

Christoffer Wallin (SD) - JA
Ulla Börjesson (S) - NEJ
Linda Jansson (M) - NEJ
Kenneth Öhman (S) - NEJ
Eva-Lena Johansson (S) - NEJ
Kerstin Fredriksson (S) - NEJ
Jörgen Johannesson (SD) - JA
Karl-Erik Segersax (SD) - JA
Göte Bodehed (SD) - JA
Karin Carlsson (C) - JA
Tobias Bernhardsson (C) - JA

Sammanfattning av ärendet

En gång per mandatperiod ska reglerna för arvoden och ersättningar ses över och vid behov revideras. Efter beredning hos Val-och arvodesberedningen har ett förslag på nya arvoden och ersättningar tagits fram som ska ersätta de föregående. Därefter har ärendet beretts hos kommunstyrelsens presidium och ytterligare revideringar har gjorts.

Ärendebeskrivning

En gång per mandatperiod ska reglerna för arvoden och ersättningar ses över och vid behov revideras. Underlag för detta har bland annat varit jämförelser med andra kommuner i Dalsland samt kommuner med liknande förutsättningar.

Ärendet har hanterats i Val-och arvodesberedningen. Förslaget innefattar revideringar i reglementet i sin helhet inklusive tillägg och en del förtydliganden. Ett antal uppdragsbeskrivningar har uppdaterats, se bilaga

ett. Det innefattar också nya arvodesnivåer på ett par politiska poster, se bilaga två.

Bifogat i ärendet finns ett huvudförslag samt två bilagor med motförslag gällande arvodesnivåerna. Bifogat finns också ett dokument med de frågor som uppstod senaste mötet med val-och arvodesberedningen och förvaltningens svar på dessa.

Vissa språkliga och formaliamässiga revideringar har också gjorts.

Därefter har ärendet beretts av kommunstyrelsens presidium och följande förslag till ändringar utifrån val-och arvodesberedningens förslag har gjorts:

- 2.3.1. Stycke 6 – Krav på registrering av tid borttagen
- 2.3.1. Stycke 7 – Samordning av arvode för kommunalråd borttaget
- 2.4.1. Stycke 3 – Undantag rörande 8 timmar borttaget, det om arvodet är kvar
- 2.5. Stycke 1 – Tillägg rörande kostnadsperspektiv
- 3.6. – Tas bort, framgår redan av 5.5
- 5.6. Stycke 6 – Tas bort

Kvarstående förändringar från Val-och arvodesberedningen är markerade i gult i dokumentet och förändringar från kommunstyrelsens presidium är markerade i blått i dokumentet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Sändlista

Kommunfullmäktige

FÄRGELANDA KOMMUN

Regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda 2027-2030

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	3
1. Inledning	4
1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av reglerna	4
2. Arvoden.....	5
2.1 Allmänt	5
2.2 Arvoden	5
2.3 Fast arvode	5
2.3.1 Kommunalråd och oppositionsråd.....	5
2.3.2 Övriga	6
2.4 Timarvode (sammanträdesarvode).....	6
2.4.1 Arvodesnivå.....	7
2.4.2 Studie- eller verksamhetsbesök.....	7
2.5 arvodesform för förtroendevalda som förvärvsarbetar	7
3. Ersättningar.....	9
3.1 Allmänt om ersättningar	9
3.2 Förlorad arbetsförtjänst.....	9
3.2.1 Normalberäkning.....	9
3.2.2 Schablonberäkning.....	10
3.2. Egenföretagare.....	10
3.3 Förlorad semesterförmån	11
3.4 Förlorad pensionsförmån	11
3.5 Kommunal pension	12
3.6 Närvarograd och kontroll	12
4. Ersättning för kostnader.....	13
4.1. Allmänt.....	13
4.2. Resekostnader	13
4.3. Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning	13
4.4. Kostnader för barntillsyn	13
4.5. Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk	14
4.6. Övriga kostnader.....	14
5. Gemensamma bestämmelser.....	15
5.1 Hur man begär ersättning.....	15
5.2 Tidsfrister för begäran om ersättning	15
5.3 Tolkning av reglerna med mera	15
5.4 Utbetalning.....	15
5.5 Uppföljning och utbildning	15
5.6 Attestantuppdraget.....	16
Uppdragsbeskrivningar	17
Kommunfullmäktiges ordförande	17
Beredningsledare för tillfälliga beredningar	17
Kommunalråd (kommunstyrelsens ordförande)	17
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	18
Oppositionsråd (kommunstyrelsens 2:e vice ordförande)	18
Nämndsordförande	18

Vice ordförande (nämnd/kommunstyrelse/fullmäktige)	18
Alla årsarvoderade	19

1. Inledning

Enligt 4 kap. 12–14 §§ Kommunallagen (KL, 2017:725), har för-troendevalda rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget samt för vissa kostnader som uppkommer när uppdrag fullgörs. I enlighet med 4 kap. 15 § KL ska fullmäktige besluta om riktlinjer för sådan ersättning.

För förtroendevalda med uppdrag på heltid eller minst 40 % av heltid, gäller endast 2.3.1. samt i tillämpliga delar 3.5–5.5. med hänvisning till 4 kap. 17 § KL.

1.1 Förtroendeuppdrag som omfattas av reglerna

Dessa regler gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § KL det vill säga:

- Ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, styrelser, nämnder, och beredningar
- Revisorer utsedda för granskning av kommunens räkenskaper
- Ledamöter och ersättare i kommunala bolag, efter beslut av respektive bolagsstämma
- Ledamöter och ersättare i stiftelser, efter beslut av respektive stiftelse.
- Ledamöter och ersättare i ett kommunalförbunds beslutande församling eller den församlings beredningar, styrelse annan nämnd samt revisorer
- Ledamöter och ersättare, valda av Färgelanda kommun, i gemensamma nämnder
- Ledamöter och ersättare i kommunalt samrådsorgan, valda av Färgelanda kommun.
- Stiftelser och kommunala bolag bär arvodeskostnaderna för sina ledamöter och ersättare.

2. Arvoden

2.1 Allmänt

För att arvode för sammanträde eller förrättning ska utgå ska den förtroendevalde ha bjudits in av Färgelanda kommun eller fått sitt deltagande bekräftat genom beslut i styrelse, nämnd eller utskott.

2.2 Arvoden

I Färgelanda kommun finns följande arvoden:

- Fast arvode
- Timarvode (sammanträdesarvode)

2.3 Fast arvode

2.3.1 Kommunalråd i enlighet med kommunallagen

Kommunalråd (kommunstyrelsens ordförande) och oppositionsråd (kommunstyrelsens andre vice ordförande) får både ekonomiska och andra förmåner som svarar mot de löne- och anställningsvillkor som gäller för de som är anställda hos kommunen. Om beslut fattas gällande 2.5 gäller även nedanstående dessa personer.

Kommunalrådets och oppositionsrådets fasta arvode utgör ersättning för hela uppdraget, det vill säga både för det ansvar och för de kontakter som medföljer uppdraget och för deltagande i sammanträden och förrättningar inom kommunen och tillsammans med samarbetspartners.

Kommunalrådets och oppositionsrådets fasta arvode utbetalas månadsvis.

Om kommunalråd eller oppositionsråd på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid ska kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare. Ersättaren har rätt till ersättning på samma nivå som ordinarie kommunalråd eller oppositionsråd. Ersättaren fullgör rådets samtliga uppgifter i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och dessa regler.

Om kommunalråd eller oppositionsråd på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid än två veckor ska arvodet minskas i motsvarande mån.

Någon reglerad arbetstid gäller inte. Kommunalråd och oppositionsråd ska dock registrera sin tid.

Åtar sig kommunalråd presidieuppdrag med fast arvode i Västra Götalandsregionen ska denna arvodesersättning samordnas och minska den arvodesersättning som Färgelanda kommun utbetalar.

2.3.2 Övriga

Fast arvode för övriga uppdrag (se bilaga 2) ersätter förtroendevald för arbetsuppgifter som ligger inom uppdraget, utöver sammanträden och förrättningar.

Arbetsuppgifter som anses ingå och täcks av det fasta arvodet är bland annat:

- Inläsning av handlingar
- Kontakter med allmänhet och press
- Rutinmässigt informera sig om förvaltningens arbete. Samråd och kontakter med sektorsledningen och besök inom sektorns verksamheter
- Samråd och kontakter med andra ordföranden i frågor som be-rör nämnden/styrelsens frågor
- Representera nämnden/styrelsen vid invigningar, uppvaktningar, avtackningar, premiärer och motsvarande
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreteraren, före-dragande eller annan anställd till exempel inför sammanträde eller förrättning
- Fatta beslut i ärenden som nämnden delegerat, påskrift av handlingar eller liknade

Om en förtroendevald med fast arvode på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid ska nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare. Ersättaren har rätt till ersättning på samma nivå som ordinarie förtroendevald med fast arvode. Ersättaren fullgör den förtroendevalde med fast arvodes samtliga uppgifter i enlighet med nämndens reglemente och dessa regler.

Om förtroendevald med fast arvode på grund av sjukdom eller annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid än två veckor ska arvodet minskas i motsvarande mån.

2.4 Timarvode (sammanträdesarvode)

Förtroendevald med uppdrag mindre än sammantaget 40 procent av heltid, får sammanträdesarvode för sammanträde med det kommunala organ som den förtroendevalde har uppdrag i. Detta gäller:

- a) protokollfört sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, beredningar och revisorernas sammanträden

- b) protokollfört sammanträde med av kommunen tillsatta utredningskommittéer och andra grupper,
- c) protokollsjustering
- d) Sammankomst med kommunalt samråds- eller intressentsammansatt organ
- e) Överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- f) Fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag
- g) Kurs, konferens, informationsmöte, studiebesök, studieresa eller liknande, som har ett direkt samband med det kommunala uppdraget, samt annat som rör kommunal angelägenhet.

För ersättning enligt punkterna d-g krävs särskilt beslut eller uppdrag. För partiinterna eller partiövergripande överläggningar utbetalas inte arvode.

2.4.1 Arvodesnivå

Timarvode (sammanträdesarvode) utgår för de två första timmarna av sammanträdet. Tid utöver två timmar ersätts per timma (se bilaga 2)

Arvode inkluderar ersättning för arbete förenat med det politiska uppdraget till exempel inläsning av handlingar, restid till och från sammanträde o.s.v. Timarvode utgår för maximalt 8 timmar/dag.

Om särskilda skäl föreligger får ersättning beviljas för längre tid än åtta (8) timmar per dag. Beslut om undantag enligt andra stycket fattas av kommunstyrelsens presidium. Ansökan om undantag ska vara skriftlig och innehålla de uppgifter som krävs för prövning av ärendet.

2.4.2 Studie- eller verksamhetsbesök

Förtroendevalda enligt punkt 1.1. kan göra studie- eller verksamhetsbesök, i syfte att utbilda sig inom den verksamhet som uppdraget omfattar.

Varje förtroendevald enligt punkt 1.1. har rätt till två besöksdagar per kalenderår. Besöket ska vara godkänt av ordförande i berört organ och den förtroendevalde ska kunna styrka att den genomförts. Kostnaden belastar berörd nämnd. Timarvode (sammanträdesarvode) utgår enligt punkt 2.4.1, dock maximalt 8 timmar per besöksdag. Förlorad arbetsförtjänst betalas ut.

2.5 arvodesform för förtroendevalda som förvärvsarbetar

Förtroendevalda som samtidigt förvärvsarbetar har möjlighet att välja mellan att

uppbära arvode i form av årsarvode i kombination med sammanträdesarvode eller att omvandla dessa ersättningar till ett samlat årsarvode motsvarande 40 procent, under förutsättning att detta är ekonomiskt fördelaktigt för kommunen.

Ansökan om omvandling av arvode ska göras av den förtroendevalde. Beslut om val av arvodesform fattas av val- och arvodesberedningen. Vald arvodesform gäller för en bindningstid om minst ett kalenderår.

Ändring av arvodesform kan därefter ske tidigast vid nästkommande årsskifte och ska ansökas om i god tid innan ändringen ska träda i kraft. Val- och arvodesberedningen får medge undantag från bindningstiden om särskilda skäl föreligger.

3. Ersättningar

3.1 Allmänt om ersättningar

För att ersättning enligt 3.2–3.4 ska betalas ut ska förtroendevald anmäla sina personliga inkomstuppgifter, adress till arbetet och även arbetsförhållanden på den blankett som finns för detta syfte.

Blankett ska även lämnas vid förändring av inkomst eller annan uppgift. Det är den förtroendevalde som är ansvarig för att uppgifterna som lämnas är korrekta och aktuella.

Rätten till ersättning enligt 3.2–3.4 omfattar även ledighet när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

3.2 Förlorad arbetsförtjänst

3.2.1 Normalberäkning

Grunden för beräkningen av förlorad arbetsförtjänst är att då någon efter överenskommelse med sin arbetsgivare tar tjänstledigt för att utföra politiskt förtroendeuppdrag ska ersättning för förlorad arbetsförtjänst beräknas som om den förtroendevalde vore i tjänst.

För förtroendevald med flera anställningar räknas förlorad arbetsförtjänst utifrån den inkomstförlust som gäller vid det aktuella tillfället.

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsförtjänst. Arbetsgivarintyg om timlön, eventuell förlorad semesterförmån, eventuell förlorad pensionsförmån med mera ska lämnas in till HR- och löneavdelningen i januari varje år. Förlorad arbetsförtjänst kan även styrkas genom att vid varje tillfälle lämna in ett intyg från arbetsgivaren alternativt lönespecifikation där löneavdraget är redovisat specifikt. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst för det nya året betalas ut först när intyg från arbetsgivaren har lämnats in.

Ersättning betalas normalt ut för högst 8 timmar per dag. Ersättning kan betalas ut för mer än 8 timmar om den förtroendevalde kan visa att hen har en schemalagd arbetstid som överstiger 8 timmar och måste vara ledig mer än 8 timmar för ett uppdrag. Då ska ersättning utbetalas för det faktiska antalet timmar som den förtroendevalde måste vara ledig.

En förtroendevald som är helt ledig från sin tjänst och därmed inte får någon lön från

sin arbetsgivare har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Detsamma gäller för en förtroendevald som arbetar deltid och har tagit partiell och generell tjänstledighet. I de fall den förtroendevalde får arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning, betalas ersättning ut med det belopp den förtroendevalde går miste om på grund av sitt uppdrag. Det begärda beloppet ska styrkas med intyg eller motsvarande.

Ersättningsbar tid

Ersättning betalas enligt ovan för tid då den förtroendevalde deltagit i sammanträde eller annat uppdrag som ger rätt till ersättning. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst betalas ut för den tiden mötet/uppdraget varat, inklusive faktisk restid mellan hemmet/arbetsplatsen och platsen för mötet/uppdraget. Som ersättningsberättigad tid kan även den tid räknas, som kan uppkomma till följd av att sammanträde/uppdrag hålls på sådan tid att återgång till arbetsplatsen inte är meningsfull, till exempel vid långa resor och beroende på arbetets organisation.

3.2.2 Schablonberäkning

Förtroendevalda som inte har schemaförlagd arbetstid och som kan visa att de förlorat arbetsförtjänst men inte till vilket belopp, får ett schablonbelopp per timma motsvarande 30 % av 1/165:e del av kommunstyrelsen ordförande månadsarvode. Schablonbeloppet är inklusive semesterersättning.

3.2. Egenföretagare

Med egenföretagare avses ägare till enskild firma alternativt delägare i handelsbolag. Företaget ska vara registrerat och bedrivs i aktiv form.

Egenföretagares ersättning grundas på månadsinkomsten i verk-samheten.

Månadsinkomsten ska bekräftas genom intyg av revisor. Om inkomstbortfallet inte kan styrkas på detta sätt ska inkomst-bortfallet grundas på senast taxerad inkomst från föregående år.

Kopia på senaste besked om slutlig skatt från Skatteverket ska i så fall lämnas till lönekontoret. Det innebär exempelvis att för år 2027 ska besked från 2026 lämnas in, som avser inkomståret 2025.

Som alternativ ersättning för förlorad arbetsförtjänst kan egenföretagare ansöka om schablonberäknad årsinkomst. Som villkor för schablonberäknad årsinkomst krävs att företaget är registrerat och bedrivs i aktiv form. Dessutom krävs att egenföretagaren kan redovisa och styrka godtagbara skäl för varför det inte går att visa upp faktisk förlorad arbetsförtjänst. Exempel på ett sådant skäl kan vara att det egna företaget har en ojämn omsättning eller liknande vilket i så fall styrks genom tidigare årsredovisningar och löneuttag.

Schablonberäknad årsinkomst betalas ut med 40 % av kommunstyrelsens ordförande fasta arvode.

Val- och arvodesberedningen godkänner årsvis om schablonberäknad årsinkomst ska betalas ut.

För förtroendevald som inte har reglerad arbetstid gäller schablon-arbetstid kl. 08.00 - 17.00. Förlorad arbetsförtjänst kan utges för högst 8 timmar/dag

3.3. Förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån. Om arbetsgivaren inte betalar semesterförmån ska intyg om detta lämnas in en gång årligen.

Ersättning betalas ut för styrkt antal förlorade semesterdagar med maximalt 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Förtroendevalda som kan visa att semesterförmånen faktiskt påverkas men inte på vilket sätt har rätt till en schablonersättning.

Om förlorad semesterförmån inte kan styrkas betalas ett schablonberäknat belopp ut med maximalt 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För de som inte har reglerad arbetstid gäller schablonarbetstid kl. 08.00 - 17.00

3.4. Förlorad pensionsförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån. Om arbetsgivaren inte betalar pensionsförmån ska intyg om detta lämnas in en gång årligen.

Ersättningen utbetalas direkt till den förtroendevalde en gång per år. Den förtroendevalde ansvarar själv för eventuell placering av ersättningen i pensionsfond eller dylikt. Den årliga utbetalningen av förlorad pensionsförmån är 4,5 % av den sammanlagda ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under året som den förtroendevalde fått för utförda förtroendeuppdrag under året. Den förtroendevalde som kan styrka att pensionsförmån har förlorats till högre belopp har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med motsvarande belopp.

Förtroendevalda som kan visa att pensionsförmånen faktiskt påverkas men inte på vilket sätt har rätt till en schablonersättning med 4,5 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

För förtroendevalda som bedriver aktiv egen näringsverksamhet utan att ha en anställning ska istället följande gälla: Den förtroendevalde som kan styrka att pensionsförmån har förlorats har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med

motsvarande belopp.

För de som inte har reglerad arbetstid gäller schablonarbetstid kl. 08.00-17.00.
Belopp understigande 100 kr betalas inte ut.

3.5 Kommunal pension

För samtliga förtroendevalda gäller reglerna i det särskilda avtalet; Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL).

Pensionsbestämmelserna OPF-KL tillämpas på förtroendevald som valdes första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattas av PBL, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna OPF-KL tillämpas på förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning.

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes fasta arvode, sammanträdes- och förrättningsersättningar samt andra kontanta ersättningar. Utbetalad ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst.

För att omfattas av avtalets omställningsstöd krävs ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 % av heltid.

3.6 Närvaroograd och kontroll

För förtroendevald med årsarvode förutsätts en hög närvaro i uppdraget. Om den förtroendevalde, av andra skäl än sjukdom eller annan frånvaro som enligt detta reglemente är ersättningsberättigad, fullgör sitt uppdrag i mindre omfattning än angiven närvaroograd, ska arvodet reduceras i motsvarande utsträckning.

Kontroll av närvaroograd ska ske genom stickprovsvisa granskningar som genomförs halvårsvis. Dessa kan omfatta genomgång av protokoll, närvarolistor samt andra relevanta handlingar. Den förtroendevalde är skyldig att på begäran lämna uppgifter och underlag som styrker fullgörandet av uppdraget.

Bedömning av närvaroograd samt beslut om eventuell reduktion av arvode fattas av val- och arvodesberedningen. Vid konstaterade avvikelser ska dessa läggas till grund för beslut om arvodesjustering.

4 Ersättning för kostnader

4.1. Allmänt

Ersättning enligt 4.2–4.6 betalas ut för verifierade kostnader som uppstått som en direkt följd av förtroendeuppdraget. Verifikationen kan bestå av till exempel en faktura eller kvitto på utbetalningen.

4.2. Resekostnader

Kostnader för resor till och från sammanträden eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet.

Vid sammanträde utanför kommunen utgår sammanträdesarvode från det att man lämnar kommunhuset tills man är åter.

4.3. Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

Ersättning betalas till förtroendevald med funktionsnedsättning för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Här ingår kostnader för till exempel resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Fråga om rätt till ersättning enligt denna punkt prövas i varje enskilt fall av val- och arvodesberedningens presidium.

Ersättning lämnas endast för kostnader som inte ersätts på annat sätt.

4.4. Kostnader för barntillsyn

Kostnader för vård och tillsyn av barn på grund av deltagande vid sammanträden eller motsvarande ersätts med 30 % av 1/165:e del av kommunstyrelsen ordförande månadsarvode per påbörjad timma, dock maximalt 8 timmar per dag. Det gäller barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 12 år. Om det finns särskilda skäl kan ersättning ges även för äldre barn.

Ersättning betalas inte för barntillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående och inte heller för tid som barnet normalt vistas i barnomsorgen till följd av vårdnadshavarnas ordinarie arbete/sysselsättning.

4.5. Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk

Ersättning betalas ut för kostnader som uppstått för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad, för att den förtroendevalde ska kunna delta i sammanträden eller motsvarande. Ersättning utgår med 30 % av 1/165:e del av kommunstyrelsen ordförande månadsarvode per påbörjad timma, dock maximalt 8 timmar per dag.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

4.6. Övriga kostnader

För andra kostnader än de som anges i 4.2–4.5 betalas ersättning ut om den förtroendevalde kan visa att det finns särskilda skäl för dessa kostnader. Ersättning betalas inte ut om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att förhindra att kostnaderna uppkom, till exempel genom att planera om arbetet. Gemensamma bestämmelser.

5. Gemensamma bestämmelser

5.1 Hur man begär ersättning

Fast arvode enligt punkt 2.3 betalas ut automatiskt.

I punkt 3.1 anges hur den förtroendevalde ska gå till väga för att få ersättningen enligt punkt 3.2–3.4. För att få ersättning enligt punkt 4.2–4.6. ska den förtroendevalde vid varje tillfälle styrka sina förluster eller kostnader.

5.2 Tidsfrister för begäran om ersättning

Begäran om ersättning för förlorad arbetsförtjänst ska göras direkt vid sammanträdet eller senast inom två (2) månader från det tillfälle då den förlorade arbetsförtjänsten uppkom.

Begäran om ersättning för förlorad semesterförmån ska göras senast inom två (2) år från det tillfälle då den förlorade semesterförmånen uppkom.

Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån på den förlorade arbetsförtjänsten ska göras senast inom två (2) år från det tillfälle då den förlorade pensionsförmånen uppkom.

Begäran om andra ersättningar enligt dessa regler ska göras senast inom två (2) månader från dagen för sammanträde eller motsvarande tillfälle då kostnaden uppkom.

5.3 Tolkning av reglerna med mera

Val- och arvodesberedningens presidium avgör frågor om tolkning och tillämpning av dessa regler, generellt eller individuellt. HR- och löneavdelningen har att utse en ansvarig tjänsteperson för beredande av arvodesärenden till val- och arvodesberedningen.

Val- och arvodesberedningen har i uppdrag att föreslå arvoden för tillkommande uppdrag under mandatperioden.

5.4. Utbetalning

Ersättningar betalas ut en gång per månad förutom ersättning för förlorad pensionsförmån vilken betalas ut årsvis i efterskott.

5.5. Uppföljning och utbildning

Val- och arvodesberedningen ska en gång per mandatperiod göra en uppföljning av de förtroendevaldas ersättningar. Uppföljning görs tidigast efter två år av

mandatperioden. Val- och arvodesberedningen kan genomföra stickprovskontroller för att kontrollera hur reglerna följs.

I början av varje mandatperiod ska samtliga förtroendevalda i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna få en genomgång av arvodesreglerna. I samband med genomgången kommer attestanterna att få en särskild genomgång kring attestantuppdraget.

5.6 Attestantuppdraget

Beslutsattestanten har det formella ansvaret för att underlagen som ligger till grund för utbetalning av arvode, förlorad arbetsförtjänst med mera är riktiga.

Beslutsattestanten har ansvar för att kontrollera att pengar finns avsatta i budgeten för den kostnad som ska attesteras.

Beslutsattestanten ska innan deltagande godkänna utbildningar/konferenser/aktiviteter som den förtroendevalde önskar delta i.

Beslutsattestanten bekräftar med sin attest att underlaget från den förtroendevalde är riktigt och att uppdraget och syftet med deltagandet är tydligt.

Det måste också klart framgå av underlaget vad eventuella kostnadsutlägg och reseräkningar omfattar.

Innan attest kan ske inför årets första utbetalning av förlorad arbetsförtjänst ska underlag från arbetsgivaren om löneavdraget vara inlämnat.

Förste attestant är i de flesta fall ordförande för gällande nämnd, denne har i sin tur en andreattestant som kontrollerar attesteringen samt attesterar ordförandes kostnader. Förvaltningens ansvar är att betala ut kostnaden enligt gällande regelverk.

Se i övrigt kommunens regelverk för attester.

Bilaga 1

Uppdragsbeskrivningar

Utöver vad som framgår av kommunallagen, reglementen, arbetsordning m.m. gäller följande ansvarsfördelning för de olika politiska uppdragen.

Kommunfullmäktiges ordförande

- Ansvara för förtroendemannautbildningen och de förtroendevaldas kompetensutveckling
- Hålla kontinuerlig kontakt med partiernas gruppleddare
- ~~Vara kommunfullmäktiges kontaktperson gentemot massmedia~~
- ~~Utföra representationsuppdrag och i övrigt företräda kommunfullmäktige.~~
- Företräder kommunfullmäktige i interna och externa sammanhang
- Ansvarar för att fullmäktiges arbete planeras och följs upp
- Samverkar med kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör i övergripande frågor

Beredningsledare för tillfälliga beredningar

- Leda processen i beredningarna och inspirera beredningsledamöterna till kreativitet och gemensamt lärande.
- Se till att inga andra frågor än de som hör ihop med det definierade uppdraget behandlas i beredningen.
- Planera och driva beredningsarbetet framåt och överlämna resultat på ut-satt tid.
- Hålla kontakten med förvaltningen och se till att beredningen får tillgång till erforderligt tjänstemannastöd.
- Hålla kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens eller nämndens ordförande kontinuerligt informerad om beredningsarbetets ekonomiska läge så att den ekonomiska ramen hålls.

Kommunalråd (kommunstyrelsens ordförande)

- Företräder den styrande grupperingen
- Hålla kontakter med kommunfullmäktiges presidium så att arbetet med de strategiska frågorna finner sin plats i kommunfullmäktige.
- Främja samverkan mellan kommunstyrelsen, övriga nämnder och kommunens bolag
- Representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträde om inte annat bestämts.

- Vara kommunstyrelsens kontaktperson gentemot media
- Hålla kommunstyrelsen informerad
- Med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- **Samverkar med kommundirektör och förvaltningsledning**

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

- Biträda kommunstyrelsens ordförande (se uppdrag för kommunstyrelsens ordförande ovan)
- Kan bli tilldelad sidouppdrag som kommunstyrelsen beslutar om

Oppositionsråd (kommunstyrelsens 2:e vice ordförande)

- Företräder oppositionen
- Garanterar samtliga oppositionspartier insyn och goda arbetsmöjligheter.
- Tar emot, vidarebefordra och förankra information till samtliga oppositionspartier
- **Samordnar oppositionens arbete**
- **Bidrar till demokratisk balans och insyn**
- **Fungerar som kontaktpunkt för oppositionens gemensamma frågor**
- **Stödjer och koordinerar oppositionsföreträdare i nämnder och bolag**
- **Bidrar till att utveckla oppositionens arbetsformer**
- Biträda kommunstyrelsens ordförande (se uppdrag för kommunstyrelsens ordförande ovan)
- Kan bli tilldelad sidouppdrag som kommunstyrelsen beslutar om

Nämndsordförande

- **Leder nämndens arbete och sammanträden**
- **Ansvarar för planering, prioritering och uppföljning av nämndens verksamhet**
- **Säkerställer att ärenden bereds och behandlas enligt gällande regelverk**
- **Har löpande dialog med sektorchef/avdelningschef och tjänstepersonsorganisation**
- **Företräder nämnden i interna och externa sammanhang**
- **Ansvarar för att beslut verkställs och följs upp**
- **Samverkar med kommunstyrelse och övriga nämnder**

Vice ordförande (nämnd/kommunstyrelse/fullmäktige)

- Ersätter ordföranden vid dennes frånvaro
- Biträder ordföranden i planering och genomförande av uppdraget
- Deltar i presidiearbete där sådant finns
- Bidrar till samordning och beredning av ärenden
- Kan ha särskilda ansvarsområden enligt beslut
- Medverkar i uppföljning och utveckling av verksamheten

Alla årsarvoderade

- Inläsning av handlingar
- Kontakter med allmänhet, organisationer och press
- Rutinmässigt informera sig om förvaltningens arbete.
- Samråd och kontakter med sektorsledningen och besök inom sektorns verksamheter
- Samråd och kontakter med andra ordföranden i frågor som berör nämnden/styrelsens frågor
- Representera nämnden/styrelsen vid invigningar, uppvaktningar, avtackningar, premiärer och motsvarande
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreteraren, föredragande eller annan anställd till exempel inför sammanträde eller förrättning
- Fatta beslut i ärenden som nämnden delegerat, påskrift av handlingar eller liknade
- Sammanträden med egen nämnd/styrelse/utskott
- Justering av protokoll
- Överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ där man företräder den egna styrelsen/nämnden eller utskottet
- Att hålla sig á jour med samhällsförändringar och utveckling som påverkar det kommunala uppdraget
- Restid med anledning av ovan uppräknade punkter
Övriga liknande uppgifter

Arvodet för kommunstyrelsens ordförande är utgångspunkt för övriga uppdragsarvoden enligt denna bilaga. Kommunstyrelsens ordförande utgör 80 % av gällande riksdagsmannaarvode.

Uppdrag	Typ av arvode	Procent	Noteringar
Kommunfullmäktige			
Ordförande	Fast arvode	8	
1:e vice ordförande	Fast arvode	2,5	
2:e vice ordförande	Fast arvode	2,5	
Fullmäktigeberedningar			
Beredningsledare	Fast arvode	3	
Revisorer			
Ordförande	Fast arvode	3	
Vice ordförande	Fast arvode	1,5	
Ledamöter	Fast arvode	1	
Kommunstyrelsen			
Ordförande/kommunalråd	Fast arvode	100	
1:e vice ordförande	Fast arvode	10	
2:e vice ordförande/Oppositionsråd	Fast arvode	40	
Socialnämnden			
Ordförande	Fast arvode	25	
1:e vice ordförande	Fast arvode	7.5	
2:e vice ordförande	Fast arvode	7.5	
Utbildningsnämnden			
Ordförande	Fast arvode	20	
1:e vice ordförande	Fast arvode	7.5	
2:e vice ordförande	Fast arvode	7.5	
Bygg- och trafiknämnden			
Ordförande	Fast arvode	3	
Vice ordförande	Fast arvode	1,5	

Valnämnd			
Ordförande	Fast arvode	2	Gäller endast under valår
Vice ordförande	Fast arvode	1	Gäller endast under valår
Överförmyndare			
Överförmyndare	Fast arvode	8	
Vice överförmyndare	Fast arvode	4	
Val- och arvodesberedningen			
Ordförande	Fast arvode	2	
Vice ordförande	Fast arvode	1	
Valbohem			
Ordförande	Fast arvode	10	
1:e vice ordförande	Fast arvode	3	
2:e vice ordförande	Fast arvode	3	
Färgelanda Vatten			
Ordförande	Fast arvode	5	
Vice ordförande	Fast arvode	3	
Folkhälsorådet			
Ordförande	Fast arvode	3	Om det är någon annan än en ledamot av KS presidium
Brottsförebyggande rådet			
Ordförande	Fast arvode	3	Om det är någon annan än en ledamot av KS presidium

Timarvode	Arvode i procent
Alternativ A (nuvarande nivå)	
Till och med två timmar	0,56 %
Tid utöver två timmar (per timma)	0,28 %
Övriga arvoden	Arvode i procent
Justeringsmöte per tillfälle (en timma)	0,28 %

KS § 102 **Dnr 2026/200**
Styrmodell för Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar ”Styrmodell för Färgelanda kommun” enligt förslag daterat 2026-06-04 samt upphäva redan antagen styrmodell av kommunfullmäktige.

Yrkande

Christoffer Wallin (SD) yrkar bifall till liggande förslag.

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen/nämnden bifaller detta.

Sammanfattning av ärendet

Behovet av en ny styrmodell har uppstått då tidigare arbetssätt inte fullt ut mött kraven på tydlig och systematisk styrning. Modellen utgår från kommunens nuvarande organisation och behovet av utveckling. Den stärker den demokratiska styrningen och tydliggör kommunfullmäktiges roll. Den omfattar hela organisationen och bygger på samspel, dialog och tydlig ansvarsfördelning. Sammantaget skapar modellen bättre förutsättningar för effektiv styrning, god ekonomisk hushållning och långsiktig utveckling. Revisionen har anmärkt på antagen styrmodell sedan 2018 vilket också förstärkt behovet av revidering.

Ärendebeskrivning

Behovet av en ny styrmodell har vuxit fram utifrån att tidigare arbetssätt inte fullt ut mött framtidens krav på tydlig och systematisk politisk styrning. Den nya modellen är anpassad till kommunens nuvarande organisation och de utvecklingsbehov som identifierats. En central utgångspunkt är att stärka den demokratiska styrningen och tydliggöra kommunfullmäktiges roll i styrkedjan.

Framtagandet av den nya styrmodellen har också skett mot bakgrund av krav på god ekonomisk hushållning, ett ökat fokus på resultatstyrning samt behovet av att arbeta mer enhetligt i hela organisationen. En gemensam modell skapar en röd tråd från kommunfullmäktiges inriktning till verksamheternas genomförande och uppföljning

Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation, inklusive politiska organ, förvaltning och kommunala bolag. Den tydliggör roller, ansvar och samspel i hela styrkedjan – från kommunfullmäktiges inriktning till verksamheternas genomförande och uppföljning.

Modellen bygger på följande huvudprinciper:

- Politisk styrning och förvaltningsledning i samspel
- Dialog som bärande arbetssätt i styrningen
- Tydlig roll- och ansvarsfördelning
- Sammanhållen styr- och budgetprocess
- Systematisk uppföljning av resultat utifrån ekonomi, prestation och kvalitet.

Styrmodellen omfattar även:

- Struktur för styrdokument och deras hierarki
- En dialogbaserad budgetprocess
- Principer för god ekonomisk hushållning
- Roller och ansvar i organisationen
- Uppföljning och intern kontroll

Den föreslagna styrmodellen bedöms skapa ökad tydlighet, effektivitet och samsyn i kommunens styrning. Genom att samla styrning, budget och uppföljning i en gemensam modell stärks:

- Kopplingen mellan politiska mål och verksamhetens resultat
- Förutsättningarna för ansvarsutkrävande
- Helhetsperspektivet i organisationen
- Kommunens arbete med god ekonomisk hushållning

Styrmodellen skapar även bättre förutsättningar för dialog och lärande i organisationen, vilket är centralt för långsiktig utveckling.

Ekonomisk konsekvensbeskrivning

Införandet av styrmodellen bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. På sikt förväntas modellen bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande och stärkt ekonomisk styrning.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Den föreslagna styrmodellen bedöms inte medföra några direkta negativa sociala eller miljömässiga konsekvenser. Genom en tydligare styrning, ökad samordning och förbättrad uppföljning skapas dock bättre förutsättningar för att beakta social hållbarhet och miljöhänsyn i kommunens verksamheter.

Beslutsunderlag:

Styrmodell för Färgelanda kommun, daterad 2026-06-04

Sändlista:

Kommunfullmäktige

Samtliga nämnder

Kommunala bolag

Kommundirektör

Sektorsledning

**Färgelanda
kommun**

Styrmodell för Färgelanda kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2026-xx-xx, § x

Innehållsförteckning

Inledning	4
Omfattning	5
Styrmodell	6
Styrdokumentens roll i styrmodellen	11
Typer av styrdokument	11
Styrdokumentens hierarki	12
Koppling till styrprocessen	12
Intern kontroll och lagkrav	12
Budgetprocess	13
Budgetprocessens roll i styrmodellen	13
Budgetprocessens huvudfrågor	13
Dialogbaserad budgetprocess	13
Processens steg över året	14
Koppling till mål och verksamhet	15
Uppföljning och återkoppling	15
God ekonomisk hushållning	16
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	17
Roller	18
Övergripande principer för roller	18
Politiska roller	18
Förvaltningsroller	21
Dialog och uppföljning	23
Dialogens roll i styrmodellen	23
Syftet med dialogen	23
Dialogens struktur i styrprocessen	24
Rollfördelning i dialogen	24
Uppföljningens roll i styrmodellen	24
Ansvar	27
Answarets betydelse i styrmodellen	27
Grundprinciper för ansvar	27
Politiskt ansvar	27
Förvaltningens ansvar	28

Gemensamt ansvar i dialogen	28
Ansvar för uppföljning och lärande.....	28
Ansvar i hela organisationen.....	29
Ledarskap.....	30
Ledarskapets roll i styrmodellen	30
Ett gemensamt ledarskap – politik och förvaltning	30
Dialogbaserat ledarskap	30
Balans mellan strategi och operativt genomförande	30
Tydlighet, mod och ödmjukhet	31
Tillit och ansvar i ledarskapet.....	31
Ledarskap i hela organisationen.....	31
Utvecklande ledarskap och lärande organisation	31

Dokumenttyp	Dokumentnamn Styrmodell för Färgelanda kommun	Antagen 2026-xx-xx, § xx	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommundirektör	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Regler och principer för styrning och ledning inklusive budgetprocess och riktlinjer för god ekonomisk hushållning			Diarienummer 2026/xx
Ämnesområde Politik/styrning		Intranät X	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns			

Inledning

Detta styrdokument beskriver Färgelanda kommuns styrmodell och hur styrning, ledning och uppföljning ska samspela i hela organisationen. Syftet är att skapa en tydlig struktur för hur politiska mål omsätts i verksamhet och resultat genom en sammanhållen styrprocess. Modellen utgår från att styrning sker i *dialog* mellan politisk nivå och förvaltningsorganisation, där roller, ansvar och förväntningar klargörs. Centralt är att skapa balans mellan strategisk inriktning och operativ genomförandeförmåga. Dokumentet ska fungera som ett gemensamt stöd för alla nivåer i organisationen i arbetet med planering, samordning och uppföljning. Genom en tydlig styrmodell stärks förutsättningarna för god ekonomisk hushållning och hög kvalitet i verksamheten. Ambitionen är att öka styrbarhet, effektivitet och transparens gentemot medborgarna.

Illustration

Illustration

Omfattning

Styrmodellen omfattar hela Färgelanda kommuns organisation – både den politiska nivån och förvaltningsorganisationen samt kommunens bolag. Det innebär att samtliga aktörer som deltar i styrning, ledning, genomförande och uppföljning av verksamheten ingår i modellen.

Mer konkret omfattas följande nivåer och roller:

- **Kommunfullmäktige (KF)** – anger övergripande värderingar, politisk inriktning och mål.
- **Kommunstyrelsen (KS)** – har ansvar för att verkställa fullmäktiges beslut samt utöva uppsiktsplikt över hela organisationen.
- **Nämnder och styrelser (inklusive bolag)** – ansvarar för genomförande inom sina respektive verksamhetsområden.
- **Förvaltningsorganisationen** – från kommundirektör till sektorchefer, enhetschefer och medarbetare som omsätter politiska beslut i praktiken.
- **Förtroendevalda och tjänstepersoner** – samspelar i dialoger där styrning, planering och uppföljning sker.

Sammanfattningsvis omfattar styrmodellen hela styrkedjan – från politisk vilja till operativt genomförande och uppföljning, där alla nivåer är beroende av varandra och kopplas samman genom strukturerad dialog.

Styrmodell

Färgelanda kommuns styrmodell bygger på ett sammanhållet system där politisk styrning och förvaltningsledning samverkar genom tydliga strukturer, dialoger och ansvarsfördelning. Modellen omfattar hela styrkedjan – från kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning till verksamheternas genomförande och uppföljning. En bärande princip är att styrning inte enbart sker genom beslut, utan genom kontinuerlig dialog mellan nivåer i organisationen

1. Styrningens grund – politisk inriktning och ansvar

All styrning utgår från kommunfullmäktige som genom mål- och resursplanen (MRP) fastställer *övergripande värderingar*, *politisk viljeinriktning* och *fokusområden*. Kommunstyrelsen ansvarar för att dessa omsätts i praktiken och utövar uppsikt över hela organisationen. Nämnderna ansvarar i sin tur för genomförandet inom sina verksamhetsområden, med stöd av förvaltningen

Övergripande värdering - kommunens grundläggande norm/princip, som uttrycker hur kommunen vill förhålla sig till sitt uppdrag, sina resurser och sitt ansvar över tid. Den fungerar som ett moraliskt och kulturellt ramverk som ska genomsyra alla nivåer i organisationen – politik, förvaltning och verksamhet

Politisk viljeinriktning - Den politiska viljeinriktningen är den politiska majoritetens övergripande utvecklingsambition för kommunen. Det uttrycker vilken riktning kommunen ska ta – vad politiken vill uppnå på medel-lång sikt

Fokusområden - Prioriterade utvecklingsområden där kommunen ska lägga särskild energi, resurser och uppföljning under en given period.

Strategisk verksamhetsinriktning - övergripande politiska riktning för vad som är viktigast att styra mot inom varje nämnds och styrelses verksamhetsområden.

Resultatmål - konkreta mål som varje nämnd ska ta fram för att styra verksamheten mot den strategiska inriktningen inom tre centrala dimensioner: *Ekonomi* (vad får det kosta?), *Prestation* (vilken volym, produktion eller verkningsgrad ska uppnås?) och *Kvalitet* (vilken teknisk, funktionell eller upplevd kvalitet ska levereras?)

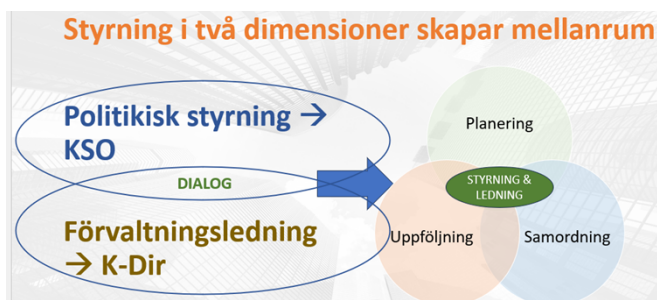

2. Två dimensioner – styrning och ledning

Styrmodellen utgår från två parallella dimensioner:

- **Politisk styrning** – anger riktning, mål och prioriteringar
- **Förvaltningsledning** – ansvarar för genomförande, effektivitet och resultat

Mellan dessa dimensioner finns en så kallad **dialogzon**, där samspelet sker. Det är i dialogen som förväntningar tydliggörs, prioriteringar görs och gemensam förståelse uppstår.

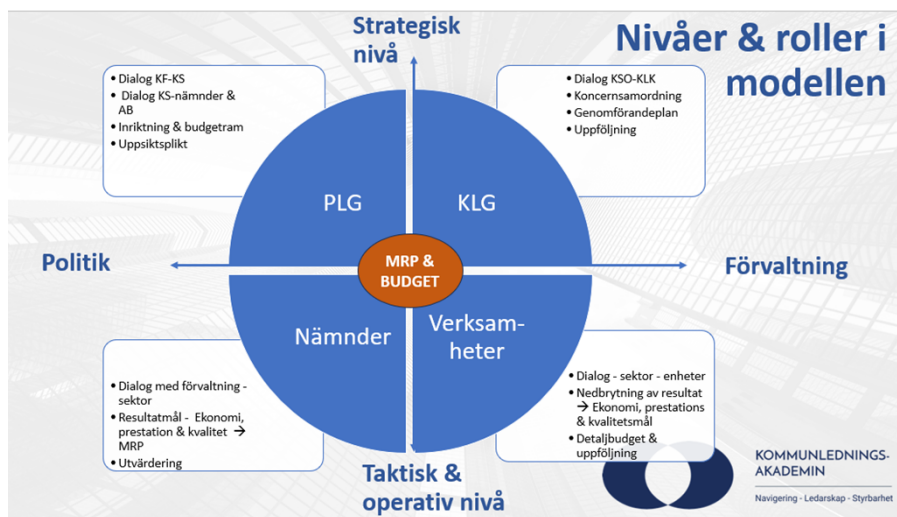
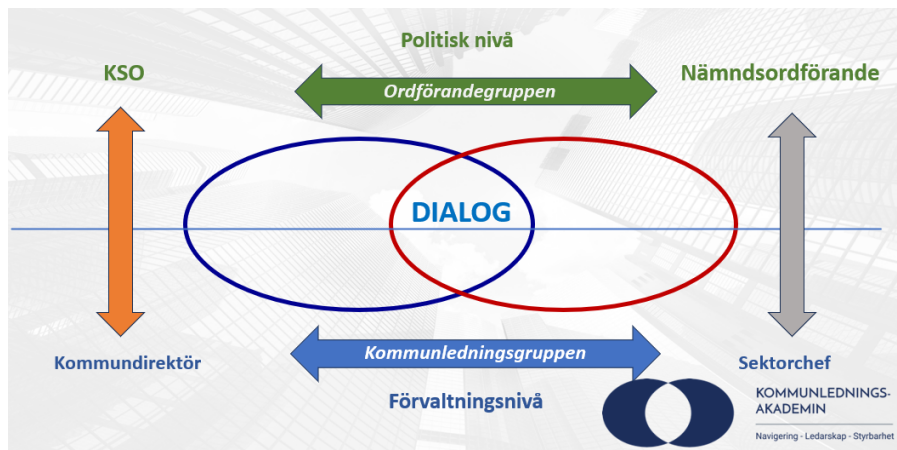
3. Dialog som styrprincip

En central del i styrmodellen är att styrning sker genom strukturerade dialoger snarare än enbart genom linjebeslut. Dialogerna sker mellan alla nivåer, exempelvis mellan kommunstyrelse och nämnder samt mellan nämnd och förvaltning.

Dialogerna har olika syften:

- Skapa planeringsförutsättningar
- Fastställa strategisk inriktning och budgetramar
- Bryta ner mål till verksamhetsnivå
- Följa upp resultat och vidta åtgärder

Dialogen ska ha framtidsfokus och bidra till förståelse för både mål och genomförande

4. Styr- och budgetprocessen

Styrmodellen konkretiseras genom en årlig styr- och budgetprocess som bygger på tre centrala frågor:

1. Var står vi? (analys och omvärldsbedömning)
2. Vad vill vi? (mål, viljeinriktning och prioriteringar)
3. Vad gör vi? (resultatmål, åtgärder och budget)

Processen genomförs stegvis och kopplar samman politiska beslut med verksamhetsplaner, budget och uppföljning. Resultat följs upp utifrån tre dimensioner: ekonomi, prestation och kvalitet.

Illustration

Illustration

5. Helhetsperspektiv och ansvar

Styrmodellen betonar att hela organisationen ska arbeta utifrån ett **koncernperspektiv**, där helheten alltid går före enskilda delar. Tydliga roller och ansvar skapar förutsättningar för ansvarsutkrävande och effektiv styrning.

Modellen ställer krav på:

- Tydligt ledarskap i både politik och förvaltning
- Balans mellan kortsiktiga resultat och långsiktig utveckling
- En fungerande uppföljnings- och återkopplingskultur

Genom att koppla ihop *ansvar*, *dialog* och *uppföljning* skapas förutsättningar för god ekonomisk hushållning och hög kvalitet i verksamheten.

Illustration

Styrdokumentens roll i styrmodellen

Styrdokumenterna utgör grunden för Färgelanda kommuns samlade styrning och fungerar som ett stöd för att omsätta politiska beslut till konkret handling i verksamheterna. De säkerställer att styrningen sker systematiskt, rättssäkert och i enlighet med lagstiftning samt politiska prioriteringar. Genom tydliga styrdokument skapas en röd tråd från kommunfullmäktiges övergripande beslut till det operativa arbetet i verksamheterna.

Styrdokumenterna bidrar till att tydliggöra ansvar, roller och arbetssätt, samt skapar en gemensam struktur för hur kommunen planerar, genomför och följer upp sin verksamhet. De är ett viktigt verktyg för att uppnå god ekonomisk hushållning och hög kvalitet i kommunens tjänster.

Typer av styrdokument

I styrmodellen finns flera olika typer av styrdokument med olika funktion och beslutsnivå:

1. Policy

Politiska, organisatoriska och ekonomiska ställningstaganden. En policy är en avsiktsförklaring som ska vägleda beslutsfattandet inom ett visst område och därmed uppnå önskade mål och resultat. Policys beskriver övergripande förhållningssätt och inte specifika arbetsformer eller processer

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

2. Strategi

Anger inriktning på en övergripande nivå, ska spegla en politisk ambition och innefatta en beskrivning av genomförande

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen

3. Riktlinje

Övergripande politiska styrdokument översatta till arbetsverktyg för medarbetarna. Riktlinjer är fastställda regler och principer när det gäller handlingsutrymme, resursanvändning och vilka rättsliga krav som kan vara gällande specifikt för nämndens verksamhet. Riktlinjer ska vara vägledande och underlätta att göra rätt.

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen eller nämnd

4. Plan

Innehåller de åtgärder som kommunen ska vidta för att nå uppsatta mål, vem som ansvarar för genomförandet och när åtgärden ska genomföras. Planer är ett sätt för nämnderna att omvandla politiska viljeinriktningar formulerade i strategier till nämndspecifika åtgärder.

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen eller nämnd

5. Rutiner

Konkret beskrivning av ett i förväg bestämt arbetssätt som alltid ska följas eftersom det är effektivt, ändamålsenligt och korrekt. Arbetssättet kan sträcka sig över flera delar av organisationen. De utformas i verksamheten i syfte att skapa säkerhet, samstämmighet och enhetlighet i handläggning och arbetssätt.

Beslutsinstans: Kommundirektör eller sektorchef

Till detta kommer lagstadgade styrdokument som reglementen, delegeringsordningar, taxor, föreskrifter med mera.

Styrdokumentens hierarki

Styrdokumenterna är strukturerade i en tydlig hierarki där varje nivå bygger på den överordnade:

1. **Kommunfullmäktige** – fastställer övergripande dokument (policy)
2. **Kommunstyrelsen** – konkretiserar i strategier och riktlinjer
3. **Nämnder** – omsätter i planer och verksamhetsdokument
4. **Förvaltning** – konkretiserar i rutiner och arbetssätt

Denna struktur säkerställer att styrningen är sammanhängande och att politiska beslut får genomslag i hela organisationen.

Koppling till styrprocessen

Styrdokumenterna är integrerade i kommunens styr- och budgetprocess och används i alla steg:

- **Planering** – genom strategier, mål och planer
- **Genomförande** – genom riktlinjer och rutiner
- **Uppföljning** – genom krav på rapportering och intern kontroll

De bidrar till att skapa tydlighet i vad som ska göras, hur det ska göras och hur resultat ska följas upp.

Intern kontroll och lagkrav

Enligt kommunallagen är kommunstyrelse och nämnder ansvariga för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt fastställda mål, lagar och riktlinjer. Styrdokumenterna är ett centralt verktyg för att uppfylla dessa krav och för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

Budgetprocess

Budgetprocessens roll i styrmodellen

Budgetprocessen är en central del av Färgelanda kommuns styrmodell och utgör länken mellan politisk viljeinriktning och verksamhetens genomförande. Genom budgetprocessen omsätts övergripande mål och prioriteringar till konkreta resurser, mål och aktiviteter. Processen säkerställer att kommunen styrs mot både god ekonomisk hushållning och hög kvalitet i verksamheten, i ett kort- och långsiktigt perspektiv.

Budgetprocessen bygger på *dialog* mellan politisk nivå och förvaltning, där analys, prioriteringar och beslut utvecklas stegvis. Den är en återkommande cykel som integrerar planering, genomförande och uppföljning.

Budgetprocessens huvudfrågor

Budgetprocessen utgår från tre centrala frågor:

1. **Var står vi?**
 - Analys av bokslut, ekonomi och verksamhetsresultat
 - Omvärlds- och nulägesanalys (t.ex. SWOT)
 - Gemensamma planeringsförutsättningar
2. **Vad vill vi?**
 - Övergripande värdering och politisk viljeinriktning
 - Fokusområden
 - Strategisk verksamhetsinriktning
3. **Vad gör vi?**
 - Formulering av resultatmål
 - Framtagande av åtgärder
 - Beslut om mål- och resursplan (MRP) och budget

Dessa steg säkerställer att budgeten är väl förankrad i både analys och politiska prioriteringar.

Dialogbaserad budgetprocess

En grundprincip i modellen är att budgetprocessen sker genom strukturerade dialoger mellan olika nivåer:

- **Dialog I (KS–KF)**
Fastställer planeringsförutsättningar, ekonomiska ramar och övergripande inriktning

- **Dialog II (KS-nämnder/bolag)**
Klargör strategisk inriktning och fördelning av budgetramar
- **Dialog III (nämnd-förvaltning/sector)**
Bryter ned inriktning till resultatmål (ekonomi, prestation, kvalitet)
- **Dialog IV (sector-verksamhet)**
Tar fram intern budget och detaljerad verksamhetsplan

Dialogerna säkerställer samsyn, tydliga prioriteringar och att beslut är väl underbyggda.

Processens steg över året

Budgetprocessen följer ett årshjul med tydliga steg:

- **Januari-februari**
 - Budgetanvisningar tas fram
 - Bokslut och omvärldsanalys genomförs
- **Mars**
 - Nämnder lämnar budgetförslag utifrån givna ramar
- **Vår (maj-juni)**
 - Politisk ledning formulerar budgetförslag
 - Oppositionen bereds enklare stöd för eventuella ändringar
- **Höst (senast november)**
 - Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan
- **December**
 - Nämnder fastställer verksamhetsplaner

Detta ger en strukturerad och förutsägbar process där alla nivåer involveras.

Koppling till mål och verksamhet

Budgeten i Färgelanda kommun utgår från resultatmål inom tre dimensioner:

- **Ekonomi** – kostnader och intäkter
- **Prestation** – volym och effektivitet
- **Kvalitet** – funktionell och upplevd kvalitet

Dessa bryts ner från politisk nivå till nämnd och vidare till verksamhet och enhet. På så sätt skapas en tydlig koppling mellan resurser, mål och resultat.

Uppföljning och återkoppling

Uppföljning är en integrerad del av budgetprocessen och sker löpande under året. Den omfattar:

- Ekonomiska resultat
- Verksamhetsresultat
- Måluppfyllelse

Uppföljningen ligger till grund för analys, lärande och eventuella åtgärder. Den skapar också underlag för kommande budgetprocess och möjliggör ansvarsutkrävande.

God ekonomisk hushållning

Budgetprocessen ska säkerställa att kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Det innebär:

- Balans mellan intäkter och kostnader över tid
- Effektiv användning av resurser
- Att verksamheten styrs mot uppställda mål

Budgeten ska bidra till långsiktig hållbarhet och skapa utrymme för investeringar och utveckling av kommunens verksamheter.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Av kommunallagen framgår att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom kommunala bolag, föreningar och stiftelser.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Lagen innefattar även krav på att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Därför ska även för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Nämnder och bolag ska säkerställa att de i sina verksamhetsplaner verkställer de mål som kommunfullmäktige satt upp för sina nämnder.

För Färgelanda kommun innebär **god ekonomisk hushållning** att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av resultatmål samt åtgärder som är kopplade till fokusområdena är uppfyllda. Nämnder och förvaltningens arbete ska präglas av ett helhetstänkande där kommunens bästa är överordnat enskilda verksamheters behov.

Finansiella målen anges i mål och resursplanen.

Roller

Styrmodellen i Färgelanda kommun bygger på tydliga roller och ett nära samspel mellan politisk nivå och förvaltningsorganisation. Varje roll har ett definierat ansvar i styrkedjan, från formulering av politisk inriktning till genomförande och uppföljning i verksamheten. Tydlig ansvarsfördelning är en förutsättning för god styrbarhet, effektivitet och ansvarsutkrävande.

Övergripande principer för roller

- Roller delas mellan **politisk nivå (VAD och VARFÖR)** och **förvaltningsnivå (HUR och MED VEM)**
- Samverkan sker i **dialogzonen**, där förväntningar, prioriteringar och resultat diskuteras
- Varje nivå ansvarar både för sitt uppdrag och för att bidra till helheten
- Ansvarsutkrävande sker genom strukturerad uppföljning och tydlig återkoppling

Politiska roller

Kommunfullmäktige (KF)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer:

- Övergripande värdering
- Politisk viljeinriktning
- Fokusområden och övergripande mål

Kommunfullmäktige anger riktningen för hela kommunkoncernen och följer upp resultat i relation till beslutade mål.

Kommunstyrelsen (KS)

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- Verkställa kommunfullmäktiges beslut
- Leda och samordna hela kommunens verksamhet
- Utöva uppsiktsplikt över nämnder och bolag
- Driva *dialog* med nämnder om inriktning och resurser

Kommunstyrelsen har en central roll i att omsätta politisk vilja till konkret styrning och säkerställa helhetsperspektiv.

Kommunstyrelsens ordförande (KSO)

KSO ansvarar för att:

- Leda Kommunstyrelsens arbete
- Leda kommunens budgetprocess via sin ledningsgrupp
- Säkerställa att övergripande värdering och politisk inriktning genomförs inom den politiska organisationen
- Ytterst ansvarig för att KF:s beslut verkställs genom kommunstyrelsen agerande
- Ytterst ansvarig för samordningen av den politiska styrningen genom aktiv arbete i dialogzonen (KS/nämnd)
- Leda arbetet i den politiska ledningsgruppen (KSO + nämnds- och bolagsordförande) inkluderande omvärldsanalys och trolig påverkan
- Initiera KS:s uppsiktsplikt gällande kontroll av kommunens samlade ekonomi & verksamhet (inkl. bolagen)
- Ansvara för att dialog med ordförande och nämnds-presidium genomförs samt att förslag till budgetram och verksamhetsinriktning tas fram. Detta kopplat till kommunensstyr- och budgetprocess
- Utifrån genomförda dialoger tillsammans med kommundirektören säkerställa att nämnderna genom förvaltningen implementerar tagna beslut och följer upp och konsekvenserna av dessa

Nämndsordförande

Nämnderna ansvarar för genomförandet inom sina verksamhetsområden.

Nämndsordföranden ansvarar för att:

- Leda det politiska arbetet i nämnden utifrån presidieberedningen och säkerställa att verksamheten drivs enligt fastlagt politisk inriktning, mål, budget och verksamhetsplaner
- Säkerställa att övergripande värdering och politisk inriktning genomförs inom nämndens ansvarsområde
- Hålla en nära *dialog* med KSO, samt ingår i den politiska ledningsgruppen
- Leda från nämndens sida arbete i dialogzonen med förvaltningen
- Genomföra regelbundna dialoger med sektorchef gällande planering, samordning och uppföljning i syfte att säkerställa måluppfyllelse inom nämndens verksamhetsområde

- Ansvara för att detaljbudget med verksamhetsplan upprättas i enlighet med intentionerna vad gäller inriktning, mål- och resursplanen beslutad av KF.

Bolagsordförande

Bolagsordförande ansvarar för att:

- Leda och samordna styrelsens arbete.
- Säkerställa att ägarens styrning fungerar.
- Delta aktivt i den politiska ledningsgruppen.
- Upprätthålla en nära dialog med kommunstyrelsens ordförande

Förtroendevalda

Förtroendevalda ansvarar för att:

- Företräda kommuninvånarnas intressen och leda den demokratiska *dialogen*
- Säkerställa att övergripande värdering och politisk inriktning genomförs inom ramen för den politiska organisationen
- Ge inriktning och mål genom MRP.
- Följa upp mål, resultat och ekonomi utifrån sitt politiska ansvarsområde
- Dialogbaserat förhållningssätt tillämpas i hela styrprocessen
- Utveckla arenor för samverkan med förvaltningsorganisationen

Oppositionsföreträdare presidier

Oppositionsföreträdare i presidierna ansvarar för att:

- Leda och samordna oppositionen
- Delta när den politiska ledningsgruppen önskar dialog

Förvaltningsroller

Kommundirektör (KD)

Kommundirektören är kommunens högsta tjänsteperson och ansvarar för att:

- Leda och samordna förvaltningens arbete
- Säkerställa att politiska beslut genomförs
- Driva planering, samordning och uppföljning
- Upprätthålla en nära *dialog* med kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören är en nyckelperson i att omsätta politisk styrning till operativt resultat.

Sektorchefer

Sektorchefer ansvarar för att:

- Leda och utveckla sina verksamhetsområden
- Säkerställa måluppfyllelse inom ekonomi, kvalitet och prestation
- Genomföra *dialog* med nämnd och verksamhet
- Delta i strategiskt utvecklingsarbete och omvärldsanalys

Sektorcheferna ansvarar för att koppla samman strategisk styrning med operativ verklighet.

Enhetschefer

Enhetschefer ansvarar för det dagliga arbetet i verksamheten:

- Leder personal, verksamhet och arbetsmiljö
- Säkerställer att mål och uppdrag genomförs
- Planerar, följer upp och utvecklar verksamheten
- Driver förbättringsarbete

Rollens fokus ligger på effektivt genomförande och resultat i verksamheten.

Medarbetare

Medarbetare bidrar genom att:

- Utföra uppdrag enligt mål, riktlinjer och beslut
- Delta i *dialoger* och utvecklingsarbete
- Bidra till kvalitet, effektivitet och förbättringar

- Ta ansvar för sitt arbete och sin kompetensutveckling

Medarbetarna är avgörande för att omsätta styrningen i konkret verksamhet.

Samspel mellan roller

En central del i styrmodellen är att rollerna inte verkar isolerat, utan i ett system av samspel:

- **Politiken sätter riktning och prioriteringar**
- **Förvaltningen omsätter dessa i handling**
- ***Dialoger* säkerställer gemensam förståelse**
- **Uppföljning möjliggör lärande och ansvarsutkrävande**

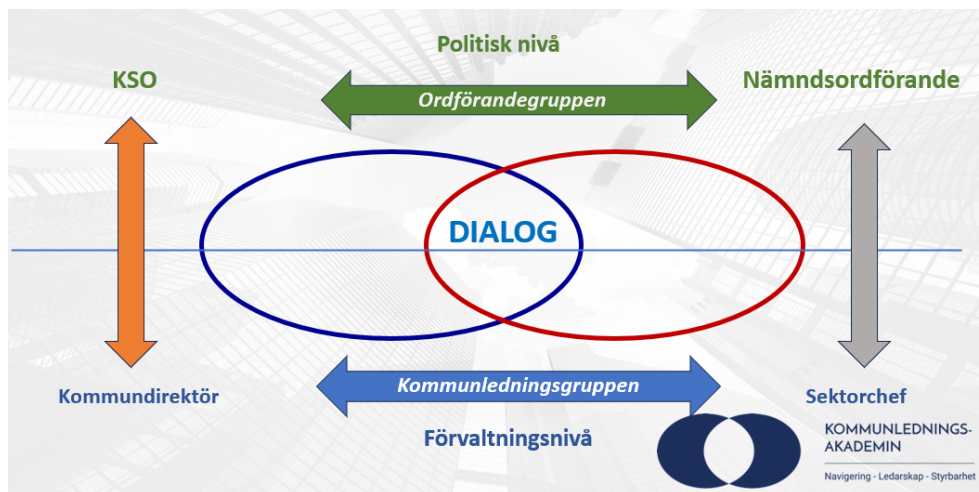
Det är i detta samspel – särskilt i dialogzonen mellan politik och förvaltning – som styrmodellen får sin fulla effekt

Dialog och uppföljning

Dialogens roll i styrmodellen

Dialog är en central och bärande del i Färgelanda kommuns styrmodell. Styrning sker inte enbart genom beslut utan genom ett aktivt samspel mellan politisk nivå och förvaltningsorganisation. *Dialogen* utgör länken mellan strategi och genomförande och möjliggör att politiska prioriteringar förankras, förstås och omsätts i verksamheten.

Dialogen sker i den så kallade **dialogzonen** – mellan politik och förvaltning samt mellan olika organisatoriska nivåer. Här tydliggörs roller, ansvar och förväntningar, samtidigt som konsekvenser, prioriteringar och vägval diskuteras.

Syftet med dialogen

Dialogen i styrmodellen har flera viktiga funktioner:

- Skapa **gemensam förståelse** för mål och prioriteringar
- Säkerställa **välgrundade beslut** genom analys och konsekvensbedömning
- Möjliggöra **samordning** mellan olika verksamheter och nivåer
- Stärka **ansvarstagande** och förutsättningar för ansvarsutkrävande
- Bidra till **lärande och utveckling** i organisationen

En viktig princip är att *dialog* inte ska vara enbart återrapportering av historiska resultat, utan ha tydligt fokus på framtid, utveckling och förbättring.

Dialogens struktur i styrprocessen

Dialogen är integrerad i hela styr- och budgetprocessen och genomförs i flera steg:

- **Dialog mellan kommunstyrelse och kommunfullmäktige**
Skapar gemensamma planeringsförutsättningar och ekonomiska ramar
- **Dialog mellan kommunstyrelse och nämnder**
Fastställer strategisk inriktning och prioriteringar
- **Dialog mellan nämnd och förvaltning**
Bryter ner mål till verksamhetsnivå och säkerställer genomförande
- **Dialog inom förvaltningen (sektor-enhet)**
Konkretiserar mål i det dagliga arbetet

Dialogerna är strukturerade, återkommande och baseras på gemensamma underlag, vilket bidrar till en sammanhållen styrning i hela organisationen.

Rollfördelning i dialogen

Dialogen tydliggör gränsdragningen mellan politik och förvaltning:

- **Politiken** fokuserar på *vad* som ska uppnås och *varför*
 - Värderingar, mål, inriktning och prioriteringar
- **Förvaltningen** fokuserar på *hur* det ska genomföras
 - Genomförande, effektivitet och resultat

Samtidigt kräver en väl fungerande *dialog* ett ömsesidigt ansvar där båda parter bidrar med kunskap, analys och perspektiv.

Uppföljningens roll i styrmodellen

Syfte och betydelse

Uppföljning är en integrerad del av styrmodellen och säkerställer att kommunen utvecklas i enlighet med beslutade mål och prioriteringar. Den möjliggör kontroll, lärande och förbättring samt utgör grunden för ansvarsutkrävande gentemot medborgarna.

Uppföljningen skapar också återkoppling till den politiska nivån, vilket gör det möjligt att justera inriktning, prioriteringar och resursfördelning över tid.

Vad som följs upp

Uppföljningen sker utifrån tre centrala dimensioner:

- **Ekonomi** – kostnader, intäkter och resultat
- **Prestation** – volymer, produktivitet och genomförandegrad
- **Kvalitet** – funktionell och upplevd kvalitet i verksamheten

Dessa dimensioner ger en helhetsbild av verksamhetens resultat och måluppfyllelse.

Struktur för uppföljning

Färgelanda kommuns styrmodell ska säkerställa en systematisk och sammanhållen uppföljning av mål, resultat och kvalitet i verksamheterna. Detta uppnås genom ett tydligt årshjul och en fastställd rapporteringsstruktur som kopplar samman planering, genomförande, uppföljning och utveckling.

Kommunens uppföljningsarbete utgår från en cyklisk modell för ständiga förbättringar (PDCA – Plan, Do, Check, Act). Modellen innebär att verksamheterna:

- **Planerar (Plan)** genom att fastställa mål, prioriterade utvecklingsområden och insatser.
- **Genomför (Do)** beslutade aktiviteter inom respektive verksamhet.
- **Följer upp (Check)** resultat och måluppfyllelse genom strukturerad analys och rapportering.
- **Utvecklar (Act)** verksamheten genom att vidta förbättringsåtgärder baserat på uppföljningens resultat.

Förbättringshjulet (PDCA)

Årshjulet konkretiserar denna cykel och tydliggör när olika moment ska genomföras, såsom uppföljning, analys, dialog, fastställande av utvecklingsområden samt initiering av ny planeringsfas. Detta skapar en kontinuerlig lärandeprocess där resultat tas tillvara och omsätts i verksamhetsutveckling.

Dialog mellan politik och förvaltning utgör en central del av processen och säkerställer samsyn kring nuläge, måluppfyllelse och prioriteringar framåt.

Styrmodellen ska präglas av ett förhållningssätt där ständiga förbättringar är integrerade i det dagliga arbetet. Det innebär att uppföljning inte enbart är en kontrollfunktion, utan ett verktyg för lärande, utveckling och ökad kvalitet i kommunens verksamheter.

Uppföljning sker löpande och systematiskt genom:

- Årsredovisning och delårsrapporter
- Prognoser och ekonomiska uppföljningar
- Uppföljning av mål och verksamhetsresultat
- *Dialoger* mellan olika nivåer

Uppföljningen är kopplad till budgetprocessens årshjul och sker både på politisk nivå och inom förvaltningen.

Återkoppling och lärande

En central del av uppföljningen är att skapa lärande i organisationen.

Resultat analyseras och diskuteras i *dialogen*, vilket leder till:

- Identifiering av avvikelser och behov av åtgärder
- Prioritering och omprövning av insatser
- Utveckling av arbetssätt och processer

På detta sätt blir uppföljningen inte enbart kontroll, utan ett aktivt verktyg för utveckling.

Intern kontroll och ansvarsutkrävande

Uppföljningen är nära kopplad till den interna kontrollen. Nämnder och kommunstyrelse ansvarar för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt lagar, mål och riktlinjer.

Genom tydlig uppföljning och återkoppling skapas förutsättningar för:

- Ansvarsutkrävande mellan nivåer
- Transparens gentemot medborgarna
- Tillit i organisationen

Ansvar

Answarets betydelse i styrmodellen

Ansvar är en grundläggande del av Färgelanda kommuns styrmodell och en förutsättning för att styrningen ska fungera effektivt och rättssäkert. Modellen bygger på att ansvar är tydligt fördelat mellan politisk nivå och förvaltningsorganisation, samtidigt som ansvarstagandet sker i ett sammanhang där helheten alltid prioriteras framför enskilda delar.

Ett tydligt ansvar möjliggör styrbarhet, skapar förutsättningar för ansvarsutkrävande och säkerställer att beslut omsätts i konkreta resultat i verksamheten.

Grundprinciper för ansvar

Styrmodellen utgår från några centrala principer för ansvar:

- **Tydlig ansvarsfördelning** mellan nivåer och roller
- **Helhetsperspektiv** – kommunens bästa går före enskilda verksamheters intressen
- **Ansvar i hela styrkedjan** – från beslut till genomförande och uppföljning
- **Ansvarsutkrävande** – uppföljning sker systematiskt och leder till återkoppling

Ansvar omfattar både att fatta beslut, genomföra uppdrag och följa upp resultat.

Politiskt ansvar

Den politiska nivån har ansvar för att ange riktning och skapa förutsättningar:

- Fastställa värderingar, mål och prioriteringar
- Besluta om budget och resursfördelning
- Följa upp resultat och utvärdera måluppfyllelse
- Ta ansvar inför medborgarna för kommunens utveckling

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för den övergripande styrningen samt att säkerställa att hela organisationen arbetar i enlighet med beslutade mål.

Förvaltningens ansvar

Förvaltningen ansvarar för att omsätta politiska beslut i praktiken:

- Planera och genomföra verksamheten
- Använda resurser effektivt och ändamålsenligt
- Uppnå satta mål inom ekonomi, prestation och kvalitet
- Säkerställa intern kontroll och regelefterlevnad

Kommundirektören har det övergripande ansvaret för att leda och samordna förvaltningen, medan sektorchefer och enhetschefer ansvarar för genomförandet inom sina respektive områden.

Gemensamt ansvar i dialogen

I styrmodellen är ansvar inte enbart knutet till enskilda roller, utan också till det gemensamma arbetet i *dialogen*.

Det innebär att:

- Politiken ansvarar för att ge tydliga styrsignaler
- Förvaltningen ansvarar för att bidra med underlag, analys och genomförande
- Båda parter ansvarar för att *dialogen* är öppen, saklig och framåtriktad

Ansvar i *dialogen* handlar också om att tydliggöra förväntningar och säkerställa samsyn kring mål och prioriteringar.

Ansvar för uppföljning och lärande

Ansvar innefattar även att följa upp och ta konsekvenser av resultat:

- Identifiera avvikelser från mål
- Vidta åtgärder för förbättring
- Lära av erfarenheter och utveckla verksamheten

En fungerande återkopplingskultur är avgörande för att ansvar ska kunna utkrävas och bidra till utveckling.

Ansvar i hela organisationen

Ansvar finns på alla nivåer i organisationen:

- **Politisk nivå** – ansvarar för riktning och prioriteringar
- **Ledning** – ansvarar för samordning och genomförande
- **Chefer** – ansvarar för resultat inom sina verksamheter
- **Medarbetare** – ansvarar för att utföra uppdrag och bidra till kvalitet och utveckling

Varje nivå bidrar till helheten och är beroende av att övriga nivåer fullgör sitt ansvar.

Ledarskap

Ledarskapets roll i styrmodellen

Ledarskapet är en avgörande förutsättning för att Färgelanda kommuns styrmodell ska fungera i praktiken. Modellen ställer krav på ett tydligt, samordnat och ansvarstagande ledarskap där både politiskt ledarskap och förvaltningsledning verkar tillsammans. Ett väl fungerande ledarskap skapar riktning, engagemang och genomförandekraft i hela organisationen.

Ledarskapet ska bidra till att omsätta politiska mål till resultat, samtidigt som det säkerställer att verksamheten präglas av kvalitet, effektivitet och långsiktighet.

Ett gemensamt ledarskap – politik och förvaltning

Styrmodellen bygger på att ledarskapet delas mellan två huvudfunktioner:

- **Politisk ledning** – ansvarar för viljeinriktning och prioriteringar
- **Förvaltningsledning** – ansvarar för genomförande, resultat och utveckling/implementering

Mellan dessa funktioner finns ett gemensamt ansvar för helheten. Ledarskapet utövas i nära samspel och bygger på *dialog*, tillit och respekt för varandras roller.

Dialogbaserat ledarskap

En central del av ledarskapet i modellen är att det ska vara dialogbaserat. Det innebär att ledare på alla nivåer:

- Driver och deltar i strukturerade *dialoger*
- Klargör mål, förväntningar och prioriteringar
- Säkerställer samsyn mellan nivåer i organisationen
- Främjar öppenhet, saklighet och respekt i samtal

Dialogen ska ha fokus på framtid och utveckling, och utgör en arena där både politiska mål och verksamhetens förutsättningar möts.

Balans mellan strategi och operativt genomförande

Ledarskapet ska säkerställa balans mellan:

- **Strategisk styrning** – att formulera långsiktig inriktning och mål
- **Operativt ledarskap** – att säkerställa effektivt genomförande i verksamheten

Denna balans är avgörande för att organisationen både ska kunna hantera vardagens krav och utvecklas långsiktigt.

Tydlighet, mod och ödmjukhet

Styrmodellen ställer krav på ett ledarskap som är:

- **Tydligt** – klargör ansvar, mål och prioriteringar
- **Modigt** – vågar fatta beslut och driva förändring
- **Ödmjukt** – lyssnar, tar tillvara kompetens och skapar tillit

Ett sådant ledarskap stärker organisationens förmåga att hantera komplexitet och förändring.

Tillit och ansvar i ledarskapet

Ledarskapet ska präglas av tillit och ett gemensamt ansvarstagande. Det innebär att:

- Ledare ger förutsättningar för medarbetare att ta ansvar
- Beslut fattas nära verksamheten när så är möjligt
- Uppföljning sker systematiskt och konstruktivt
- Ansvar utkrävs på ett tydligt och respektfullt sätt

Tillit är en förutsättning för att *dialogen* ska fungera och för att styrmodellen ska ge avsedd effekt.

Ledarskap i hela organisationen

Ledarskap utövas på alla nivåer i organisationen:

- **Politiskt ledarskap** – anger riktning och prioriteringar
- **Kommundirektör och ledningsgrupp** – samordnar och leder förvaltningen
- **Chefer** – omsätter mål i verksamhet och resultat
- **Medarbetare** – tar ansvar i det dagliga arbetet och bidrar till utveckling

Alla nivåer bidrar till helheten och är beroende av varandras ledarskap.

Utvecklande ledarskap och lärande organisation

Ledarskapet ska främja en kultur av lärande och utveckling. Det innebär att:

-
- Uppföljning används som grund för förbättring
 - Nya arbetssätt prövas och utvecklas
 - Omvärldsanalys och innovation uppmuntras
 - Medarbetarnas kompetens tas tillvara

Ett utvecklande ledarskap stärker kommunens förmåga att möta framtida utmaningar.

**KS § 103 Dnr 2026/166
Taxa för sotningstjänster 2026**

Kommunstyrelsens beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige godkänner de redaktionella förändringar i taxekonstruktionen som föreslås enligt förbundsdirektionens beslut 2026-04-29 (§ 31).
2. Kommunfullmäktige godkänner ny justeringsmodell där sotningstaxan justeras årligen enligt PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober månad.
3. Kommunfullmäktige bemyndigar Räddningstjänsten Fyrbodals att årligen justera taxan med beslutat PKV-index.
4. Kommunfullmäktige fastställer ny taxa för sotning och brandskyddskontroll att gälla för perioden 2026-07-01- 2026-12-31, därefter besluta att ny prisjustering, enligt föreslagen justeringsmodell, ska göras den 1 januari varje år.

Sammanfattning av ärendet

Räddningstjänsten Fyrbodals har under 2025 övertagit kommunens ansvar för att hantera och följa upp sotning och brandskyddskontroll så att detta blir utfört på ett ändamålsenligt sätt. Uppdraget innebär bland annat att ge förslag på taxa för sotningstjänster och verkställa årliga prisjusteringar av taxan.

Ärendebeskrivning

Sotningsindexet upphör

Sveriges kommuner och regioner (SKR) kommer att under 2029 sluta publicera det så kallade sotningsindexet som i dag används som uppräkningsmodell för taxor för sotning och brandskyddskontroll.

SKR och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR) har därför tillsammans tagit fram en rekommendation om index för årlig återkommande justering av sotningstaxor, rengöring och brandskyddskontroll. Parterna rekommenderar att Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) används för justering av sotningstaxor och att taxorna justeras den 1 januari varje år.

Parterna är överens om att kommun och sotningsentreprenör kan komma överens om att indexet för justering av taxorna kan bytas under innevarande avtalsperiod och rekommenderar kommunerna att snarast byta index.

Räddningstjänstens övriga taxor justeras med PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober varje år. Fyra av medlemskommunerna har från och med 2026 beslutat om ändring till PKV index för prisjustering av sotningstaxan.

Då SKR rekommenderar att byta uppräkningsmodell till PKV så snart som möjligt och att det medför vissa förenklingar i hanteringen av uppräkningsarna så anser räddningstjänsten att det är lämpligt att byta uppräkningsmodell för sotningstaxan redan inför den justering som träder i kraft 2026-07-01.

Kommunfullmäktige föreslås ändra justeringsmodell så att sotningstaxan framledes justeras årligen enligt PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober månad samt bemyndiga Räddningstjänsten Fyrbodalen att årligen utföra denna justering.

Redaktionella förändringar av taxestruktur

I samband med prisjustering för 2026 har räddningstjänsten sett över gällande taxa och föreslår därför att taxekonstruktionen till viss del görs om redaktionellt för att efterlikna strukturen i de andra kommunernas sotningstaxor med följande förändringar:

- grundavgiften vid sotning och brandskyddskontroll i småhus i nuvarande taxa, där kostnader för administration, resa och fordon ingår, läggs ihop med objektsavgiften för sotning alternativt brandskyddskontroll och benämns som ”första objekt”.
- beloppet för s.k. förgävesbesök justeras till motsvarande belopp som om sotningstjänst på första objekt i småhus och övriga objekt har utförts.
- förtydligande i taxan om vilken ersättning som ska debiteras om sotningstjänst utförs utanför ordinarie arbetstid eller om sotningstjänst beställs utanför ordinarie tur.
- förtydligande i taxan om rese- och administrativa kostnader samt att kostnader för förbrukningsmateriel och teknisk utrustning tillkommer för vissa arbeten.

Timpriserna i nuvarande taxa för sotning, 608 kr, och brandskyddskontroll, 753 kr, har justerats enligt föreslaget PKV index 2,8 %. Nytt timpris är 625 kr för sotning respektive 774 kr för brandskyddskontroll. Beloppen är avrundade till närmsta krona och exkl. moms.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-28
- Taxa för sotningstjänster 2026, Färgelanda kommun
- Förbundsdirektionens beslut 2026-04-29 (§ 31)

Sändlista

Kommunfullmäktige
Räddningstjänsten Fyrbodal
Tekniska enheten

Taxa för sotningstjänster 2026

Taxan gäller för Färgelanda kommun fr.o.m. 2026-07-01

För utförande av föreskriven sotning/rengöring och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag om skydd mot olyckor (2003:778) utgår debitering enligt denna taxa. Moms 25 % tillkommer på alla priser.

Taxan är beslutad av fullmäktige i Färgelanda kommun och justeras årligen enligt SKR:s oktobercirkulär för beslutat PKV index (Prisindex för kommunal verksamhet), för 2026 är detta index 2,8 %.

1.SMÅHUS – Sotning/rengöring		
Avser lokaleldstäder och värmepannor <60 kW i en- och tvåbostadshus, radhus, kedjehus och fritidshus.		
Kronor exkl. moms		
1.1	Sotning/rengöring av första objekt	500
1.2	För varje tillkommande objekt i samma byggnad	156

2.SMÅHUS - Brandskyddskontroll		
Avser lokaleldstäder och värmepannor <60 kW i en- och tvåbostadshus, radhus, kedjehus och fritidshus.		
Kronor exkl. moms		
2.1	Kontroll av första objekt	929
2.2	För varje tillkommande objekt i samma byggnad	258
2.3	Samtidig sotning och brandskyddskontroll första objekt	1221

3. ÖVRIGA BYGGNADER		
För imkanaler i restauranger, storkök och övriga värmepannor >60 kW uttas ersättning per man och timme, därefter påbörjad halv timme (30 min.)		
Kronor/tim exkl. moms		
3.1	Brandskyddskontroll	774
3.2	Sotning/rengöring	625
3.3	Rese- och administrativ kostnad/tillfälle	145

4. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

- 4.1 Om aviserad sotningstjänst i småhus, enligt 1 eller 2, inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras förgävesbesök som om sotningstjänst på första objekt har utförts enligt 1.1 eller 2.1
- 4.2 Om aviserad sotningstjänst i övriga byggnader, enligt 3, inte kan utföras och avbokning inte har skett senast två helgfria dagar innan inställelsedatum, debiteras förgävesbesök som dubbel ersättning per man och timma enligt 3.1 eller 3.2 och enkel ersättning för rese- och administrativ kostnad enligt 3.3.
- 4.3 För arbete som utförs utom ordinarie arbetstid (06.00-17.00) orsakat av att arbetet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, uttas dubbel ersättning enligt 1, 2 och 3.
- 4.4 I de fall sotningstjänst, enligt 1, 2 eller 3, extra beställs eller tas utanför ordinarie tur uttas ersättning per man och timme enligt 3.1 eller 3.2.
- 4.5 Rese- och administrativa kostnader samt kostnader för förbrukningsmateriel och teknisk utrustning tillkommer på samtliga arbeten enligt 3. Övriga byggnader.

Sammanträdesprotokoll förbundsrektionen

- Tid och plats:** torsdag 9 april kl.09.00-11:40
Utvecklingscentrum Munkedal, lokal "Sporren", Dingle
- Beslutande ledamöter:** Kenneth Engelbrektsson (S) Uddevalla
Pia Fogelberg (M) Trollhättan
Monica Hanson (S) Trollhättan
Dan Nyberg (S) Vänersborg
Henrik Harlitz (M) Vänersborg
Ann Blomberg (C) Färgelanda
Klas-Göran Henriksson (S) Lysekil
Marina Karlgren Jonsson (M) Lysekil
Roland Björndahl (M) Mellerud
Michael Mellby (S) Mellerud
Per-Arne Brink (S) Munkedal (§§ 26b-35)
- Tjänstgörande ersättare:** Hanna Clemens (SD) Färgelanda ersätter Ingo Asplund (L)
- Ersättare:** Alexander Myllyharju (S) Trollhättan
Malin Tell (S) Vänersborg
Linda Jansson (M) Färgelanda
Gunilla Rydberg (MP) Lysekil
Liselott Hassel (SD) Mellerud
- Tjänstepersoner:** Andreas Knutsson, biträdande förbundsrektor
Ann Gustavsson, Förbundssekreterare
Catrin Darsbo, HR-ansvarig
Carina Jonefelt, ekonomiansvarig
Kristina Lindfeldt, biträdande räddningschef
Peter Gustafsson, enhetschef ledningscentral (§§ 26j-28)
Mats Johansson, verksamhetsstrateg förebyggande avd. (§§ 26j-32)
- Övriga** -
- Fackliga parter** Daniel Bäck BRF
Caroline Larsson, Sveriges Ingenjörer

Paragrafer (§§) 23-35

Förbundssekreterare

Ann Gustavsson

Mötesordförande

Dan Nyberg (S) Vänersborg, 2:e vice ordförande

Justerande

Monica Hanson (S) Trollhättan

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits genom anslag

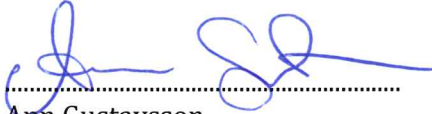
Organ: Förbundsdirektionen Räddningstjänsten Fyrbodalen

Sammanträdesdatum: 2026-04-09

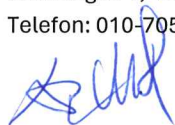
Protokollet anslaget under tiden: 2026-04-10 -- 2026-05-03

Förvaring av protokollet: Brandstationen, Trollhättan

Underskrift

.....
Ann Gustavsson

Utdragsbestyrkande

§ 31 Beslut om taxa för sotningstjänster i Färgelanda kommun 2026

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har fastställt taxa för sotning och brandskyddskontroll för Färgelanda kommun. Taxan reglerar prisnivåer och principer för årlig justering för dessa sotningstjänster.

Räddningstjänsten Fyrbodalen har under 2025 övertagit kommunens ansvar för att hantera och följa upp sotning och brandskyddskontroll så att detta blir utfört på ett ändamålsenligt sätt. Uppdraget innebär bland annat att ge förslag på taxa för sotningstjänster och verkställa årliga prisjusteringar av taxan.

Sotningsindexet upphör

Sveriges kommuner och regioner (SKR) kommer att under 2029 sluta publicera det så kallade sotningsindexet som i dag används som uppräkningsmodell för taxor för sotning och brandskyddskontroll.

SKR och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund (SSR) har därför tillsammans tagit fram en rekommendation om index för årlig återkommande justering av sotningstaxor, rengöring och brandskyddskontroll. Parterna rekommenderar att Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) används för justering av sotningstaxor och att taxorna justeras den 1 januari varje år.

Parterna är överens om att kommun och sotningsentreprenör kan komma överens om att indexet för justering av taxorna kan bytas under innevarande avtalsperiod och rekommenderar kommunerna att snarast byta index.

Räddningstjänstens övriga taxor justeras med PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober varje år. Fyra av medlemskommunerna har frånt och med 2026 beslutat om ändring till PKV index för prisjustering av sotningstaxan.

Då SKR rekommenderar att byta uppräkningsmodell till PKV så snart som möjligt och att det medför vissa förenklingar i hanteringen av uppräkningsarna så anser räddningstjänsten att det är lämpligt att byta uppräkningsmodell för sotningstaxan redan inför den justering som träder i kraft 2026-07-01.

Kommunfullmäktige föreslås ändra justeringsmodell så att sotningstaxan framledes justeras årligen enligt PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober månad samt bemyndiga Räddningstjänsten Fyrbodalen att årligen utföra denna justering.

Redaktionella förändringar av taxestruktur

I samband med prisjustering för 2026 har räddningstjänsten sett över gällande taxa och föreslår därför att taxekonstruktionen till viss del görs om redaktionellt för att efterlikna strukturen i de andra kommunernas sotningstaxor med följande förändringar:

- grundavgiften vid sotning och brandskyddskontroll i småhus i nuvarande taxa, där kostnader för administration, resa och fordon ingår, läggs ihop med objektsavgiften för sotning alternativt brandskyddskontroll och benämns som "första objekt".
- beloppet för s.k. förgävesbesök justeras till motsvarande belopp som om sotningstjänst på första objekt i småhus och övriga objekt har utförts.
- förtydligande i taxan om vilken ersättning som ska debiteras om sotningstjänst utförs utanför ordinarie arbetstid eller om sotningstjänst beställs utanför ordinarie tur.
- förtydligande i taxan om rese- och administrativa kostnader samt att kostnader för förbrukningsmateriel och teknisk utrustning tillkommer för vissa arbeten.

Timpriserna i nuvarande taxa för sotning, 608 kr, och brandskyddskontroll, 753 kr, har justerats enligt föreslaget PKV index 2,8 %.

Nytt timpris är 625 kr för sotning respektive 774 kr för brandskyddskontroll. Beloppen är avrundade till närmsta krona och exkl. moms.

Bilagor

- Tjänsteskrivelse: Taxa för sotningstjänster i Färgelanda kommun 2026, daterad 2026-03-19, dnr 5010-2026-0818-001
- Förslag till: Taxa för sotningstjänster 2026, Färgelanda kommun

Förslag till beslut

Förbunds direktionen föreslår kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

- att godkänna de redaktionella förändringar i taxekonstruktionen som föreslås
- att godkänna ny justeringsmodell där sotningstaxan justeras årligen enligt PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober månad.
- att bemyndiga Räddningstjänsten Fyrbodal att årligen justera taxan med beslutat PKV index.

att fastställa ny taxa för sotning och brandskyddskontroll att gälla för perioden 2026-07-01- - 2026-12-31, därefter besluta att ny prisjustering, enligt föreslagen justeringsmodell, ska göras den 1 januari varje år.

Förbundsrektionens beslut

Förbundsrektionen föreslår kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

- att godkänna de redaktionella förändringar i taxekonstruktionen som föreslås
- att godkänna ny justeringsmodell där sotningstaxan justeras årligen enligt PKV index enligt SKR:s budgetcirkulär för oktober månad.
- att bemyndiga Räddningstjänsten Fyrbodol att årligen justera taxan med beslutat PKV index.
- att fastställa ny taxa för sotning och brandskyddskontroll att gälla för perioden 2026-07-01- - 2026-12-31, därefter besluta att ny prisjustering, enligt föreslagen justeringsmodell, ska göras den 1 januari varje år.

Sändlista

Färgelanda kommun

KS § 104 Dnr 2026/190
Revidering av Taxa för allmänna handlingar 2026

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna föreslagen revidering av *Taxa för allmänna handlingar*.

Sammanfattning av ärendet

Revideringen av taxan syftar främst till att förtydliga regelverket kring avgiftssättning vid utlämnande av allmänna handlingar. Förtydligandena rör bland annat när avgift ska tas ut för merarbete, hantering av missbruk genom upprepade små begäran samt vad som utgör särskilda skäl för avsteg från taxan.

Repetitiva delar som enbart återger lagtext har tagits bort, och benämningar på kommunens funktioner och nämnder har uppdaterats till gällande namn. Revideringen innebär inga nya avgifter eller höjningar.

Ärendebeskrivning

Den nuvarande taxan har i praktiken visat sig vara otydlig på flera punkter. För att underlätta både för tjänstemän och för sökande har taxan därför reviderats. De viktigaste förtydligandena är följande:

- När en arbetsinsats ska anses gå utöver rutinbetonad hantering och därmed bli avgiftsbelagd.
- Hantering av missbruk där enskilda personer eller flera personer systematiskt gör upprepade små begäran för att undvika avgifter.
- Vad som kan utgöra särskilda skäl för avsteg från taxan.
- Att betalning i samband med utlämnande av allmänna handlingar ska ske i förskott.

Beslutsunderlag

Taxa för utlämnande av allmänna handlingar och kopiering med mera KS 2022/123

Sändlista

Kommunfullmäktige
Kansliet
Berörda verksamheter

FÄRGELANDA KOMMUN

Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Dnr: 2022/123

**Beslutad i kommunfullmäktige 2022-06-08 § 59
Revidering beslutad i kommunfullmäktige 2026-XX-XX §X
Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Färgelanda kommun har enligt tryckfrihetsförordningen (SFS 1949:105) skyldighet att på begäran tillhandahålla kopia eller avskrift av allmänna handlingar som förvaras hos kommunen. Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut

Innehåll

Vad är en allmän handling.....	3
Offentlig handling.....	3
Rätten att ta del av en allmän handling.....	4
Tillämpning av taxan	4
Revidering av taxan	5
Avsteg från taxa.....	5
Betaling och utlämning.....	6
Avgifter och utlämnande av allmänna handlingar	6
Avgift för kopiering och utskrift av elektronisk kopia.....	6
Avgift för avskrift, bestyrkta avskrifter och kopior	7
Avgift för digital information	7
Avgift för kopiering av betyg	7
Avgift för försändelse.....	8
Avgift för scanning.....	8
Avgift för särskilda skäl	8
Utskrifter och kopiering av medtaget material.....	9
Tillämpliga lagar och förordningar.....	9

Vad är en allmän handling

Enligt 2 kap § i tryckfrihetsförordningen har var och en rätt att ta del av handlingar som förvaras hos en myndighet om den är inkommen till myndigheten eller förvarad där, förutsatt att den inte omfattas av sekretess.

En handling är information som kan avläsas, avlyssnas eller uppfattas på annat sätt med tekniska hjälpmedel. En handling kan finnas på papper, digitalt eller som ljud och/eller ljudmedia. En handling är allmän om den förvaras hos myndigheten (Färgelanda kommun) och enligt tryckfrihetsförordningens definition är inkommen dit eller upprättad där. En handling anses förvarad hos myndigheten om den är tillgänglig för myndigheten med den teknik som myndigheten själv använder. En sammanställning av uppgifter – en så kallad potentiell handling – anses förvarad hos myndigheten om det går att ta fram den som rutinbetonad åtgärd. Ofärdiga handlingar i form av förlagor och koncept är arbetsmaterial och därmed inte allmänna handlingar. Handlingar av uteslutande privat natur är heller inte allmänna handlingar.

Att en handling är allmän är inte detsamma som att den är offentlig.

Offentlig handling

Allmänna handlingar ska som grundregel vara offentliga. Inskränkningar kan dock göras med stöd av 2 kap.2 § tryckfrihetsförordningen beträffande:

1. rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation,
2. rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik,
3. myndighetsverksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn,
4. intresset att förebygga eller beivra brott,
5. det allmännas ekonomiska intresse,
6. skyddet för enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden,
7. intresset att bevara djur- eller växtart.

Rätten att ta del av en allmän handling

Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut. För utlämnandet av kopia eller avskrift av allmänna handlingar och rådgivning och annan liknande service har Färgelanda kommun enligt 4 § avgiftsförordningen rätt ta ut en avgift om denna avgift är fastställd av kommunfullmäktige.

Den som önskar att ta del av allmänna handlingar i kommunens lokaler har rätt att göra det avgiftsfritt.

Färgelanda kommun är skyldiga att tillhandahålla utskrifter av begärda handlingar men är inte skyldiga att lämna ut handlingar via elektroniskt utlämnande (e-post). Om den enskilde önskar utlämnande av handlingar i elektronisk form kan kommunen därför välja om elektronisk form är lämpligare att lämna ut handlingen i än pappersform. Kommunen är dock inte skyldig att omvandla handlingar i pappersform till elektronisk form.

Färgelanda kommun är inte skyldig att framställa en kopia av en karta, ritning eller bild eller av en upptagning och som inte är en upptagning för automatiserad behandling, om det skulle innebära svårigheter och handlingen kan tillhandahållas på stället. Kommunen kan då välja att enbart låta den enskilde att ta del av handlingen i kommunens lokaler.

Huvudregeln är att allmänna handlingar ska lämnas ut i pappersform. Allmänna handlingar får utlämnas per e-post eller i annan elektronisk form om myndigheten bedömer att det är lämpligt i det enskilda fallet.

Handlingar med känsliga personuppgifter och sekretess lämnas enbart ut i pappersform av Färgelanda kommun.

Tillämpning av taxan

Denna taxa gäller för kopiering, utskrifter och avskrifter i pappersformat och i elektroniskt format.

Avgifterna i detta dokument är antagna av kommunfullmäktige och gäller för Färgelanda kommuns samtliga nämnders hantering av kopior av allmänna handlingar.

Revidering av taxan

Taxan revideras vid behov. Senaste antagen taxa gäller fram till dess att en ny taxa antas.

Avsteg från taxa

Avgiften tas inte ut om efterfrågan görs internt av sektorerna eller elever från Färgelanda kommuns skolor inom ramen för skolarbetet eller de kommunala bolagen. Avgift tas inte heller ut om begäran görs av externa kommunala nämnder eller förvaltningar, kommunalförbund, regioner, personalorganisationer, massmedia, statliga myndigheter eller andra myndigheter.

Den enskilde har rätt att begära utlämnade om egna personuppgifter en gång per kalender år utan avgift.

Avsteg från beslutade avgifter får endast göras om det finns särskilda skäl och beslutas enligt delegationsordningen.

Som särskilt skäl räknas bland annat forskningssyfte eller missbruk i syfte att undvika avgift, till exempel genom återkommande mindre eller uppdelade begäran som hade kunnat göras i ett sammanhang. Exempel på sådant missbruk är när en enskild person eller flera personer systematiskt gör upprepade små begäran (t.ex. färre än 10 sidor eller begränsade utdrag) för att hålla sig under avgiftsgränserna, trots att begäran sammantaget omfattar en betydande mängd handlingar eller kräver ett väsentligt arbete för kommunen. Detta gäller alla former av begäran om allmänna handlingar, oavsett om de avser fysiska kopior, utskrifter, digitala filer eller utlämnande via e-post.

Vid sådant missbruk kan kommunen besluta att tillämpa avgift redan från den första handlingen/kopian vid efterföljande begäran från samma sökande eller från personer som uppenbart samverkar.

Högre avgift kan även tas ut om ett särskilt format efterfrågas eller dyrare papper än normalt måste användas. Grunden är att kommunen ska täcka den faktiska kostnaden.

Betalning och utlämning

Betalning sker enligt kommunen fastlagda och aktuella rutiner. Kommunen får i ett enskilt fall besluta att en sådan avgift ska betalas helt eller delvis innan avskriften eller kopian lämnas ut.

Avgifter och utlämnande av allmänna handlingar

För utskrift av upptagning på datamedia tas avgift ut på motsvarande sätt som kopia av allmän handling.

I det fall kommunen anser att elektronisk form är lämplig tas ingen avgift.

En avgift på 200 kr per påbörjad arbetstimme tas ut för tillhandahållande av allmänna handlingar som kräver en arbetsinsats som går utöver vad som kan sägas vara rutinbetonad hantering.

Avgiften gäller bland annat när begäran medför behov av att söka igenom stora mängder handlingar, extrahera information från flera källor.

Avgifter för utskrift gäller även för kopior av kartor och ritningar som är allmänna handlingar. För andra utskrifter/utritning av kartor eller ritningar via kommunens geodatafunktion tillämpas Färgelanda kommuns plan- och bygglovstaxan.

Avgift för kopiering och utskrift av elektronisk kopia

Kopia	Avgift i kronor	Avser
Enstaka kopior (upp till 9 sidor), A4	0	Per sida (enkel och dubbelsidigt) svartvitt
Stora kopieringsarbeten mer än 10 sidor (första sidan/original), A4 *	50	Svartvit
11 sidor och alla sidor där utöver*	2	Svartvit
Kopia färg A3	10	Per sida

*Avgift reglerade i avgiftsförordningen (SFS 1992:191) 16 §

Avgift för avskrift, bestyrkta avskrifter och kopior

Avgiften för avskrift av allmän handling, utskrift av ljudbandsupptagning, kopia av videobandsupptagning, kopia av ljudbandsupptagning och framställan av bestyrkta avskrifter eller kopior av handlingar bestäms av avgiftsförordningen (SFS 1992:191).

Kopia	Avgift i kronor	Avser
Avskrift av allmän handling*	125 kr per påbörjade fjärdedels arbetstim me	
Bestyrkt avskrift av handling**	125 kr per påbörjade fjärdedels arbetstim me	Samt tillägg med 2 kronor för varje framställd kopia, kostnaden för detta är dock på minst 50 kronor.
Utskrift av ljudupptagning*	125 kr per påbörjade fjärdedels arbetstim me	
Kopia av video och rörlig bildupptagning*	600 kr/styck	
Kopia av ljudmottagning *	120 kr/styck	

*Avgift reglerade i avgiftsförordningen (SFS 1992:191) 17 §

**Avgift reglerade i avgiftsförordningen (SFS 1992:191) 18 §

Avgift för digital information

Information	Avgift i kronor	Avser
Digital information överförd via e-post eller inlagd på USB minne eller liknande	130 kr	

Avgift för kopiering av betyg

	Avgift i kronor	Avser
Kopia av skolbetyg	115	Svartvit
Kopia av klasslistor	115	Svartvit
Utdrag ur betygskatalogen om ingen betygskopia finns bevarad	150	Per utdrag Svartvit

Avgift för försändelse

Försändelse	Avgift i kronor	Avser
E-post	0	
Brev/försändelse mindre än 20 gram	0	
Brev/försändelse mer än 20 gram	Faktiskt kostnad	
Kostande för postförskottsavgift eller annan särskild kostnad för att med post, bud eller liknande förmedling sända kopior på handlingar till mottagaren	Faktiskt kostnad	

Avgift för scanning

För att skapa elektroniska handlingar kan man använda sig av skanning. Kommunen är dock inte skyldig att lämna ut tryckta handlingar i elektroniskt format. Om en person vill ha en tryckt allmän handling i elektroniskt format och kommunen har möjlighet att skapa det tillämpas avgifter.

	Avgift i kronor	Avser
Scanning upp till tio sidor	0	
Scanning 11 sidor och mer	5	Per sida

Avgift för särskilda skäl

	Avgift i kronor	Avser
Forskningshjälp	170	Per påbörjad halvtimme
Ej rutinbetonad hantering	200	Per påbörjad timme

Utskrifter och kopiering av medtaget material

Färgelanda kommun tillhandahåller normalt inte kopieringstjänster. Vid tillfällen kan dock detta efterfrågas av exempelvis privatpersoner och föreningar.

Till utskrifter som inte är allmänna handlingar räknas utskrifter från datorer i kommunens offentliga lokaler från andra webbplatser än Färgelanda kommuns hemsida. Till denna kategori räknas även utskrift för privata ärende från till exempel privatpersoners e-post.

Till eget medtaget material räknas pappershandlingar som en person vill ha kopia på och som inte är en allmän handling hos kommunen.

För utskrifter och kopiering av eget medtaget material som inte är allmänna handlingar gäller avgifterna enligt tabellen nedan.

Kopia	Avgift i kronor	Avser
Kopior A4	5	Per sida (enkel och dubbelsidigt) /svartvitt och färg
Kopior A3	10	Per sida i Svartvitt/färg

Avgift för scanning för privatpersoner och föreningar av Utskrifter och kopiering av medtaget material som inte är allmänna handlingar avses i tabell under *Avgift för scanning*.

Allmänhet som önskar få större volymer upptryckta (ca 50 sidor eller mer, men bedömning sker i varje enskilt fall) hänvisas till tryckerier då tryckeritjänster till enskilda inte faller inom den kommunala kompetensen att utföra.

Tillämpliga lagar och förordningar

Kommunens utlämnande av kopior av allmän handling med stöd av offentlighetsprincipen regleras huvudsakligen i följande författningar:

- Tryckfrihetsförordningen (SFS 1949:105)
- Offentlighet- och sekretesslagen (SFS 2009:400)
- Avgiftsförordningen (SFS 1992:191)

KS § 107

Dnr 2026/161

Fyrbodals kommunalförbund: begäran om ansvarsfrihet 2025

Kommunstyrelsens beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i dess organ.
2. Kommunfullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Jäv

Christoffer Wallin (SD) och Ulla Börjesson (S) anmäler jäv i ärendet och deltar inte i beslut.

Sammanfattning av ärendet

De av fullmäktige utsedda revisorerna har granskat den verksamhet som bedrivits i Fyrbodals kommunalförbund under verksamhetsåret 2025. Revisionens sammantagna bedömning är att direktionen har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaperna är rättvisande samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Resultatet enligt årsredovisningen bedöms i stort sett vara förenligt med de uppställda finansiella målen och verksamhetsmålen. Revisorerna tillstyrker därför att respektive medlemskommuns kommunfullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025 samt beviljar ansvarsfrihet för direktionen och de enskilda ledamöterna.

Ärendebeskrivning

De av Vänersborgs kommuns kommunfullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god redovisningssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som utsedda revisorer anser tillräckligt för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning. Ändamålet med Fyrbodals kommunalförbund är att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av

Fyrbodalsregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodals och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Uppfyllandet av ändamål och syfte sker genom samverkan mellan medlemskommunerna. Revisionen anser att direktionen behöver agera för att över tid ha en verksamhet som drivs inom budgetram exklusive finansiella intäkter.

Beslutsunderlag:

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-05-29
- Fyrbodals kommunalförbund begäran om ansvarsfrihet och godkännande av årsredovisning
- Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2025
- Förbundsdirektionens beslut avseende Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2025
- Fyrbodals kommunalförbund Revisionsberättelse 2025
- PwC rapport God ekonomisk hushållning
- PwC rapport Grundläggande granskning
- PwC yttrande från sakkunnigt biträde

Sändlista

Kommunfullmäktige
Fyrbodals kommunalförbund

Revisionsberättelse 2025

Beslut

Direktionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Direktionen beslutar att översända revisionsberättelse 2025 till medlemskommunerna för att bevilja ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna.

Direktionen beslutar att översända årsredovisning 2025 till respektive fullmäktige för att tillstyrka godkännande.

Sammanfattning

De av Vänersborgs kommuns kommunfullmäktige utsedda revisorer¹ har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god redovisningssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som utsedda revisorer anser tillräckligt för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Ändamålet med Fyrbodals kommunalförbund är att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodals och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Uppfyllandet av ändamål och syfte sker genom samverkan mellan medlemskommunerna. Revisionen anser att direktionen behöver agera för att över tid ha en verksamhet som drivs inom budgetram exklusive finansiella intäkter.

¹ I enlighet med Fyrbodals kommunalförbunds förbundsordning § 8 mars 2017

Fullmäktige utsedda revisorers bedömning:

De bedömer att sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

De bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

De bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

De bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i stort sett är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

De tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i dess organ.

De tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-13

Revisionsberättelse 2025

PwC yttrande från sakkunnigt biträde

PwC rapport Grundläggande granskning

PwC rapport God ekonomisk hushållning

Ansvarig tjänsteperson

Malin Zetterman
0522-44 08 38
Ekonomiansvarig
Fyrbodals kommunalförbund

Beslutet skickas till

Medlemskommunerna

Fullmäktige utsedda revisorer

Org.nr: 222000-1776

Revisionsberättelse för år 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Ändamålet med Fyrbodals kommunalförbund är att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodal och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Uppfyllandet av ändamål och syfte sker genom samverkan mellan medlemskommunerna.

Revisionen anser att direktionen behöver agera för att över tid ha en verksamhet som drivs inom budgetram exklusive finansiella intäkter.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i stort sett är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Org.nr: 222000-1776

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025

Vi återopar bifogade rapporter

Plats och datum enligt digital underskrift

Magnus Cassel
Vänersborgs kommun

Peter Winberg
Tanums kommun

Pia Axelsson
Dals-Eds kommun

Gert-Inge Andersson
Trollhättans kommun

Håkan Axelsson
Sotenäs kommun

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- PwC yttrande från sakkunnigt biträde
- PwC rapport Grundläggande granskning
- PwC rapport God ekonomisk hushållning

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

GERT-INGE ANDERSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-10 08:04:03 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Rune Gert-Inge Andersson

Gert-Inge Andersson

Leveranskanal: E-post

MAGNUS CASSEL Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-09 15:50:53 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: MAGNUS CASSEL

Magnus Cassel

Leveranskanal: E-post

PETER WINBERG Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-10 10:52:44 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER VINBERG

Peter Winberg

Leveranskanal: E-post

PIA AXELSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-08 06:46:07 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Pia Axelsson

Pia Axelsson

Leveranskanal: E-post

HÅKAN AXELSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-08 07:14:37 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: HÅKAN AXELSSON

Håkan Axelsson

Leveranskanal: E-post

Till revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund (Org.nr 222000-1776)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till Kommunalförbundets förtroendevalda revisorer 2026-04-07.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Fyrbodals Kommunalförbund för år 2025-01-01–2025-12-31 avgiven av direktionen den 2026-03-26. Vi har granskat förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till Kommunalförbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1–18 samt 56–58. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information. Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av Kommunalförbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Ansvarigt sakkunnigt biträde

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-07 13:03:10 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Gunilla Lönnbratt
Director

Leveranskanal: E-post

Grundläggande granskning 2025

Fyrbodals kommunalförbund

2026-04-07

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att förbundets revisorer årligen ska granska alla verkställande organ. Förbundsdirektionen, i sin roll som förbundsstyrelse, ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med tilldelade uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsobjekt i granskningen är förbundsdirektionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I revisionens uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Utövar och vidtar direktionen tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?
2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?
3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallagen 6:6, 9:5
- Följsamhet till mål och budget för år 2025
- I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2025. I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Metod

Analys för granskningen relevant dokumentation, främst mötesprotokoll, delårsrapport samt årsredovisning.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfullt (grön); delvis uppfullt (gul); nej/ej uppfullt (röd).

Rapportens innehåll har faktakontrollerats av förbundsdirektören samt ekonomiansvarig.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Iakttagelser

Inför verksamhetsåret 2025 fattade direktionen beslut om budget och verksamhetsplan 2025-2027 vid sammanträdet den 31 oktober 2024. I budget och verksamhetsplanen finns målsättningar för verksamhet och ekonomi. Målen är mätbara och går att följa upp.

I förbundsordningen (beslutad av fullmäktige) och arbetsordningen (beslutad av direktionen) anges grunderna för den årliga rapporteringen till direktionen.

Under året har förbundsledningen rapporterat måluppfyllelsen till direktionen. Det har skett i delårsrapporter per april och augusti. I rapporteringen bedöms om målsättningar och aktiviteter följer planen för året. I bedömningen används färgkoderna enligt följande: grön= följer plan, gul= följer delvis plan, röd= följer inte plan. I rapporteringen under året framgår att merparten bedöms om gröna. Det förekommer även gula bedömningar. Direktionen beslutar vid båda dess uppföljningar att godkänna redovisningen utan ytterligare åtgärd. I den ekonomiska uppföljning framgår inga större avvikelser under året och därmed har det inte varit aktuellt för direktionen att vidta åtgärder.

Kommunalförbundets har i verksamhetsplanen angett tre insatsområden; regional utveckling, kompetensförsörjning, och välfärdsutveckling. Var och en av dem syftar till att skapa en attraktiv, hållbar och framgångsrik Fyrbodalsregion. Inom respektive område finns det delmål. I årsredovisningen presenteras en bedömning enligt samma färgskala som används i delårsrapporterna. Det finns totalt 10 delmål för verksamheten. I årsredovisningen bedöms nio delmål som gröna och är markerade med att de uppnåtts. Delmålet En god och hållbar arbetsmiljö bedöms delvis blivit uppnått. Förbundet anger att bedömningen är att målet i allt väsentligt uppfylls men att sjukskrivningstalen är bekymmersamt.

I årsredovisningen följs målen för god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning upp. Målet bedöms av förbundet som uppnått. I redovisningen anges att kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås under 2025 utifrån den ekonomiska utvecklingen och den finansiella ställningen vid årets slut. Förbundet når tre av tre finansiella mål och samtliga verksamhetsmål bedöms följa plan samt förväntas uppnås enligt fastställda mål i verksamhetsplanen. Årets resultat uppgår till 187 tkr, vilket innebär att verksamheten bedrivits med en ekonomi i balans och att balanskravet uppfylls. Soliditeten har ökat med tre procentenheter jämfört med 2024 och uppgår nu till 10 procent, vilket visar på en stärkt finansiell ställning och en förbättrad långsiktig betalningsförmåga.

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Bedömning

Revisionsfråga: 1. Utövar och vidtar direktionen tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Styrning, kontroll och åtgärder

Ja

Revisionsfråga: 2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse verksamhet

Ja.

Revisionsfråga: 3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse ekonomi

Ja

Rekommendationer

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Direktionen kan i samband med delårsuppföljning och eventuella avvikelser från målen tydligare notera avvikelser från målen samt kommentera hur dessa förväntas hanteras.

2026-04-07

Viktor Prytz

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avtalet 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilagor

Delfrågor	
1	Har direktionen antagit en plan för verksamheten? Grön
2	Har direktionen antagit en budget för verksamheten? Grön
3	Finns mål formulerade för förbundets verksamhet? Grön
4	Finns mål formulerade för förbundets ekonomi? Grön
5	Är målen uppföljningsbara (mätbara)? Grön
6	Har direktionen upprättat instruktion för rapportering till direktionen? Grön
7	Fokuserar rapportering på målfyllelse för verksamhet? Grön
8	Fokuserar rapportering på målfyllelse för ekonomi? Grön
9	Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten? Gul
10	Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin? Grön
11	När förbundet uppsatta mål för verksamheten? Grön
12	När förbundet uppsatta mål för ekonomin? Grön

God ekonomisk hushållning 2025

Fyrbodals kommunalförbund

2026-04-07

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundet ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Delårsrapport och årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan.

Förbundsdirektionen – i sin roll som styrelse – är ansvarig för upprättande av delårsrapport respektive årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är förbundsdirektionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning av delårsrapport respektive årsredovisning. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

- a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
- b) Följsamhet till driftbudget,
- c) Följsamhet till investeringsbudget,
- d) Finansiell ställning samt
- e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20

- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Förbundets beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomiansvarig.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Förbundsdirektionen har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna omfattar mål av finansiell och verksamhetsmässig karaktär. I budget och verksamhetsplan 2025 med plan för 2026–2027, fastställt av direktionen den 31 oktober 2024, finns tre finansiella mål, två förbundsövergripande mål, två förbundsgemensamma mål samt 8 verksamhetsmål fördelade inom 3 insatsområden.

Förbundet har fem riktlinjer inom området god ekonomisk hushållning:

- Förbundet ska förvalta beslutade budgetmedel på ett rationellt och effektivt sätt för att maximera nyttan för medlemskommunerna och Fyrbodalsregionen.
- Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.
- Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån direktionens riktlinjer och beslut.
- Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett tryggt och ansvarsfullt sätt.
- Direktionens budgetbeslut är överordnad verksamheten och vid eventuella målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

Vidare har förbundet följande finansiella mål för 2025:

- Långsiktig stabil soliditetsnivå, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- En god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.

I direktionen uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet ”God ekonomisk hushållning”, som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Av utvärderingen framgår följande:

- Tre av tre finansiella mål har uppnåtts för helåret.

- Ett verksamhetsmål bedöms som delvis uppnått. Övriga verksamhetsmål bedöms följa planen och anses uppnått för helåret.

Årets resultat uppgår till 187 tkr, vilket innebär att verksamheten bedrivits med en ekonomi i balans och att balanskravet uppfylls. Soliditeten har ökat med tre procentenheter jämfört med 2024 och uppgår till 10 procent. Likvida medel vid årets slut uppgick till 29,7 mkr. Likviditeten har minskat jämfört med föregående år.

Balanskravsresultat

Iakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 187 000 kr. Förbundet har inga negativa resultat från tidigare år som behöver återställas.

Övrigt

Iakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av direktionen 2026-03-26. Direktionen har därmed överlämnat årsredovisningen till revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för direktionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att direktionen under 2025 har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram.
- Den innehåller redovisning av finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om direktionens finansiella stabilitet. Under 2025 har soliditeten ökat till 10 procent, vilket är tre procentenheter högre än jämfört med föregående år.
- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår år 2025 till 9,04 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 5,23 procent.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Ja

Verksamhetsmål:

Ja

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Ja

2026-04-07

Viktor Prytz

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 4 september 2025. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Årsredovisning 2025

Direktionen
26 mars 2026

Förbundsordning och Verksamhetsplanens innehåll

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Ett övergripande mål för verksamheten är **"Ökad attraktionskraft för Fyrbodalsregionen"** och ett **"Att stödja och utveckla det kommunala självstyret"**.

Tre insatsområden i verksamhetsplanen:

- Regional utveckling
- Kompetensförsörjning
- Välfärdsutveckling

Verksamhetens utveckling 2025

- Årets resultat **+187 tkr**, vilket låg i linje med den antagna budgeten och därmed uppnåddes det lagstadgade balanskravsresultatet.
- Överskottet består till stor del av ökade ränteintäkter.
- Den ekonomiska utvecklingen visar på **god ekonomisk hushållning**, med stark kostnadskontroll och en förbättrad soliditet, från 7% (2024) till 10% (2025).
- Antal pågående projekt, 44st
- Antal avslutade projekt, 13st
- Antal särskilt finansierade verksamheter, 12st

Delägda bolag

- **Innovatum AB**
 - Stark och stabil utveckling med hög aktivitet inom projekt- och startupverksamhet. God ekonomisk kontroll, stärkt kompetensförsörjning och positiva prognoser.
- **Gryning Vård AB**
 - Ny styrelserепresentant för Fyrbodals kommunalförbund - Malin Hedelin
 - Ny VD Ivan Stepic har tillträtt.
 - De två boendena som har varit stängda har fått tillstånd att öppna upp igen.
- **Mediapoolen AB**
 - Verksamheten har löpt på enligt plan.

Regional utveckling

- Geopolitiska händelser har påverkat näringslivet under året. Business Region Väst etablerat och två större etableringar har gjorts under perioden (båda hos T Engineering)
- Satsningar görs inom målet "attraktiva livsmiljöer". Den demografiska försörjningskvoten tillsammans med en svag befolkningsutveckling gör att ytterligare satsningar för att stärka attraktionskraften i delregionen behövs. "Det goda Livet i Dalsland 2" har startat upp.
- Inriktningsdokument för infrastruktur och energiförsörjning har tagits fram. Fyrbodals kommunalförbund tilldelades GreenPower Swedens elektrifieringspris 2025. Vi behöver fortsatt verka för en minskad sårbarhet och ökad robusthet.

Kompetensförsörjning

- Omställning och reformer inom offentlig sektor, inte minst förändringar i skollagstiftning, påverkar och präglar i hög grad arbetet och får stöd i strukturerad samverkan och stöttning.
- En Kompetensbehovsrapport har tagits fram för Fyrbodalsområdet. Under året har även en vuxenutbildningsrapport och en gymnasierapport tagits fram, där bland annat utbildningsutbud och elevresor ses som hinder för matchning till utbildning och jobb.
- Projekt Fenixz kommuner genomförde de sista utbildningarna under hösten innan avslut med resultat som översteg målet, närmare 1 400 anställda har getts möjlighet till ca 23 000 timmar kompetensutveckling under två år.

Välfärdsutveckling

- Processtöd för välfärdens omställningar, t.ex nya SoL, både genom inrättande av kommungemensamt utvecklingsforum samt stöd i lärprocessen där kommunerna får strukturerat stöd för lärande och utveckling samordnat av kommunalförbundet.
- Främjande och samordning lokalt och delregionalt av de nationella strategierna psykisk hälsa (*Det handlar om livet*) och demens (*Varje dag räknas*).
- FoU och Hälsokällan har på kommunernas uppdrag genomfört en rad utbildningar och kunskapshöjande seminarier, till exempel kring samverkan med vårdnadshavare, avimplementering, föräldrastödsprogram. Strukturerat metodologiskt stöd har getts för att stärka en kunskapsbaserad socialtjänst.

Personal & arbetsmiljö

- Friskfaktorarbete pågår, fokus under 2025 på verktyget "Bättre möten" och feedback.
- Enkät Hållbart medarbetarindex genomförd med gott resultat.
- Markant ökning av antalet sjukskrivna i jämförelse med samma period förra året. (8,7 % jämfört med 4,6 % föregående år).

God ekonomisk hushållning

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning har uppnåtts 2025

●●● **Bedömning: uppnått**

- Konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv
- Stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv
- Livslångt lärande
- Stark samverkan
- Forskning, kunskapsutveckling och kvalitet
- Utvecklande, hälsofrämjande och tidiga insatser
- Attraktiva livsmiljöer
- Robust och sammanhållen samhällsplanering
- En god och meningsfull kommunikation

De tre finansiella målen har uppnåtts för 2025

- Långsiktig stabil soliditetsnivå
- Budget i balans, intäkter ska överstiga kostnader
- God likviditet

●●● **Bedömning: delvis uppnått**

- En god och hållbar arbetsmiljö

Framtidsutsikter

- Den ekonomiska utvecklingen för medlemskommunerna och demografin påverkar förbundets ekonomiska förutsättningar.
- Reviderad förbundsordning för kommunalförbundet.
- Ny programperiod och budget på EU-nivå närmar sig, ny RUS, valår och
- DRUM-samarbetet med 13 istället för 14 medlemskommuner påverkar de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna negativt.
- Stora reformer i kommunerna kräver hög grad av samarbete över gränserna framförallt för de små kommunerna.
- Världkommun Trollhättan Stad skapar kostnadseffektivitet och stabilitet.
- Överenskommelse nytt samverkansavtal för delregionala utvecklingsmedel.
- Ny avtalsrörelse påverkar löneöversynsarbetet.

Bokslut 2025-12-31

Resultaträkning

Belopp i tkr	2025-12-31	2024-12-31
Verksamhetens intäkter	65 047	61 298
Verksamhetens kostnader	-65 325	-63 239
Avskrivningar	-301	0
Verksamheternas nettokostnader	-579	-1 940
Skatteintäkter	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	0	0
Verksamhetens resultat	-579	-1 940
Finansiella intäkter	797	2 151
Finansiella kostnader	-31	-2 007
Resultat efter finansiella poster	187	-1 796
Extraordinära poster:	0	0
Årets resultat	187	-1 796

Driftredovisning

<i>Belopp i tkr</i>	2025 Resultat			2024 Resultat		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
<i>Basverksamhet</i>	11 459	-11 263	196	13 772	-15 568	-1 796
<i>Projekt</i>	35 520	-35 560	-40	28 995	-28 995	0
<i>Verksamheter via avtal</i>	18 865	-18 834	31	20 682	-20 682	0
<i>SUMMA TOTALT</i>	65 844	-65 657	187	63 449	-65 245	-1 796

Basverksamhet

	Budget	Utfall	Avvikelse
<i>Medlemsavgift</i>	10 447	10 414	-33
<i>Övriga intäkter</i>	1 961	1 045	-916
SUMMA INTÄKTER	12 408	11 459	-949
<i>Personalkostnader</i>	-8 374	-7 766	608
<i>Politiska arvoden, ordförande och revision</i>	-283	-283	0
<i>Möteskostnader politiker och tjänstemän</i>	-50	-62	-12
<i>Konsultkostnader</i>	-258	-262	-4
<i>Internhyra</i>	-1 670	-330	1 340
<i>Administrativa kostnader</i>	-1 227	-2 014	-787
<i>VästKom</i>	-546	-546	0
SUMMA KOSTNADER	-12 408	-11 263	1 145
REDOVISAT RESULTAT	0	196	196

Förslag till beslut

- Direktionen beslutar att godkänna Årsredovisning 2025.

§ 21 – Årsredovisning 2025,

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2025.

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna balanskravsresultatet på 187 tkr för 2025.

Sammanfattning

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Ett övergripande mål för verksamheten är att stödja och utveckla det kommunala självstyret.

Kommunalförbundets verksamhetsplan omfattar tre insatsområden: regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Samtliga insatsområden syftar till att bidra till en attraktiv, hållbar och konkurrenskraftig Fyrbodalsregion.

- Regional utveckling är basen för att skapa en konkurrenskraftig och attraktiv region.
- Kompetensförsörjning säkerställer att regionen har tillgång till rätt kompetens för att driva denna utveckling.
- Välfärdsutveckling bygger på att skapa en stark och sammanhållen social struktur för att invånarna ska kunna leva och verka i denna utvecklade region.

De delmål som är kopplade till insatsområdena samverkar i arbetet med att stärka regionens utvecklingskraft och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling där människor, företag och samhälle utvecklas tillsammans.

Fyrbodals kommunalförbund redovisar ett resultat på 187 tkr för verksamhetsåret 2025, jämfört med ett budgeterat resultat på 0 tkr. Resultatet innebär att verksamheten sammantaget bedrivits med en ekonomi i balans.

Förbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån verksamhetens utveckling och måluppfyllelse. De finansiella målen uppnås under året och genom det redovisade balanskravsresultatet är den sammantagna bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-03-16
Bilaga, Årsredovisning 2025

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Beslutet skickas till

Diariet
Medlemskommunerna
Förbundets revisorer
Ekonomiansvarig

§ 40 – Revisionsberättelse 2025

Förbundsdirektionen beslut

Direktionen beslutar att anteckna informationen till protokollet.

Direktionen beslutar att översända revisionsberättelse 2025 till medlemskommunerna för att bevilja ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna.

Direktionen beslutar att översända årsredovisning 2025 till respektive fullmäktige för att tillstyrka godkännande.

Sammanfattning

De av Vänersborgs kommuns kommunfullmäktige utsedda revisorer¹ har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god redovisningssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som utsedda revisorer anser tillräckligt för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Ändamålet med Fyrbodals kommunalförbund är att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodals och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Uppfylldandet av ändamål och syfte sker genom samverkan mellan medlemskommunerna. Revisionen anser att direktionen behöver agera för att över tid ha en verksamhet som drivs inom budgetram exklusive finansiella intäkter.

Fullmäktige utsedda revisorers bedömning:

De bedömer att sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

De bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

De bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

¹ I enlighet med Fyrbodals kommunalförbunds förbundsordning § 8 mars 2017

De bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i stort sett är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

De tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i dess organ.

De tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-13
Revisionsberättelse 2025
PwC yttrande från sakkunnigt biträde
PwC rapport Grundläggande granskning
PwC rapport God ekonomisk hushållning

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen

Beslutet skickas till

Medlemskommunerna

Fullmäktige utsedda revisorer:

Magnus Cassel Vänersborgs kommun
Peter Winberg Tanums kommun
Pia Axelsson Dals-Eds kommun
Gert-Inge Andersson Trollhättans kommun
Håkan Axelsson Sotenäs kommun

God ekonomisk hushållning 2025

Fyrbodals kommunalförbund

2026-04-07

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att förbundet ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Delårsrapport och årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan.

Förbundsdirektionen – i sin roll som styrelse – är ansvarig för upprättande av delårsrapport respektive årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är förbundsdirektionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning av delårsrapport respektive årsredovisning. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

- a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
- b) Följsamhet till driftbudget,
- c) Följsamhet till investeringsbudget,
- d) Finansiell ställning samt
- e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20

- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Förbundets beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomiansvarig.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Förbundsdirektionen har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna omfattar mål av finansiell och verksamhetsmässig karaktär. I budget och verksamhetsplan 2025 med plan för 2026–2027, fastställt av direktionen den 31 oktober 2024, finns tre finansiella mål, två förbundsövergripande mål, två förbundsgemensamma mål samt 8 verksamhetsmål fördelade inom 3 insatsområden.

Förbundet har fem riktlinjer inom området god ekonomisk hushållning:

- Förbundet ska förvalta beslutade budgetmedel på ett rationellt och effektivt sätt för att maximera nyttan för medlemskommunerna och Fyrbodalsregionen.
- Förbundets verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.
- Förbundet ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån direktionens riktlinjer och beslut.
- Förbundets tillgångar och skulder ska förvaltas på ett tryggt och ansvarsfullt sätt.
- Direktionens budgetbeslut är överordnad verksamheten och vid eventuella målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

Vidare har förbundet följande finansiella mål för 2025:

- Långsiktig stabil soliditetsnivå, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- En god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.

I direktionen uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet ”God ekonomisk hushållning”, som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Av utvärderingen framgår följande:

- Tre av tre finansiella mål har uppnåtts för helåret.

- Ett verksamhetsmål bedöms som delvis uppnått. Övriga verksamhetsmål bedöms följa planen och anses uppnått för helåret.

Årets resultat uppgår till 187 tkr, vilket innebär att verksamheten bedrivits med en ekonomi i balans och att balanskravet uppfylls. Soliditeten har ökat med tre procentenheter jämfört med 2024 och uppgår till 10 procent. Likvida medel vid årets slut uppgick till 29,7 mkr. Likviditeten har minskat jämfört med föregående år.

Balanskravsresultat

lakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 187 000 kr. Förbundet har inga negativa resultat från tidigare år som behöver återställas.

Övrigt

lakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av direktionen 2026-03-26. Direktionen har därmed överlämnat årsredovisningen till revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för direktionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att direktionen under 2025 har bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram.
- Den innehåller redovisning av finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om direktionens finansiella stabilitet. Under 2025 har soliditeten ökat till 10 procent, vilket är tre procentenheter högre än jämfört med föregående år.
- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår år 2025 till 9,04 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 5,23 procent.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Ja

Verksamhetsmål:

Ja

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Ja

2026-04-07

Viktor Prytz

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 4 september 2025. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Grundläggande granskning 2025

Fyrbodals kommunalförbund

2026-04-07

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att förbundets revisorer årligen ska granska alla verkställande organ. Förbundsdirektionen, i sin roll som förbundsstyrelse, ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med tilldelade uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsobjekt i granskningen är förbundsdirektionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I revisionens uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Utövar och vidtar direktionen tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?
2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?
3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallagen 6:6, 9:5
- Följsamhet till mål och budget för år 2025
- I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2025. I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Metod

Analys för granskningen relevant dokumentation, främst mötesprotokoll, delårsrapport samt årsredovisning.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfullt (grön); delvis uppfullt (gul); nej/ej uppfullt (röd).

Rapportens innehåll har faktakontrollerats av förbundsdirektören samt ekonomiansvarig.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Iakttagelser

Inför verksamhetsåret 2025 fattade direktionen beslut om budget och verksamhetsplan 2025-2027 vid sammanträdet den 31 oktober 2024. I budget och verksamhetsplanen finns målsättningar för verksamhet och ekonomi. Målen är mätbara och går att följa upp.

I förbundsordningen (beslutad av fullmäktige) och arbetsordningen (beslutad av direktionen) anges grunderna för den årliga rapporteringen till direktionen.

Under året har förbundsledningen rapporterat måluppfyllelsen till direktionen. Det har skett i delårsrapporter per april och augusti. I rapporteringen bedöms om målsättningar och aktiviteter följer planen för året. I bedömningen används färgkoderna enligt följande: grön= följer plan, gul= följer delvis plan, röd= följer inte plan. I rapporteringen under året framgår att merparten bedöms om gröna. Det förekommer även gula bedömningar. Direktionen beslutar vid båda dess uppföljningar att godkänna redovisningen utan ytterligare åtgärd. I den ekonomiska uppföljning framgår inga större avvikelser under året och därmed har det inte varit aktuellt för direktionen att vidta åtgärder.

Kommunalförbundets har i verksamhetsplanen angett tre insatsområden; regional utveckling, kompetensförsörjning, och välfärdsutveckling. Var och en av dem syftar till att skapa en attraktiv, hållbar och framgångsrik Fyrbodalsregion. Inom respektive område finns det delmål. I årsredovisningen presenteras en bedömning enligt samma färgskala som används i delårsrapporterna. Det finns totalt 10 delmål för verksamheten. I årsredovisningen bedöms nio delmål som gröna och är markerade med att de uppnåtts. Delmålet En god och hållbar arbetsmiljö bedöms delvis blivit uppnått. Förbundet anger att bedömningen är att målet i allt väsentligt uppfylls men att sjukskrivningstalen är bekymmersamt.

I årsredovisningen följs målen för god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning upp. Målet bedöms av förbundet som uppnått. I redovisningen anges att kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås under 2025 utifrån den ekonomiska utvecklingen och den finansiella ställningen vid årets slut. Förbundet når tre av tre finansiella mål och samtliga verksamhetsmål bedöms följa plan samt förväntas uppnås enligt fastställda mål i verksamhetsplanen. Årets resultat uppgår till 187 tkr, vilket innebär att verksamheten bedrivits med en ekonomi i balans och att balanskravet uppfylls. Soliditeten har ökat med tre procentenheter jämfört med 2024 och uppgår nu till 10 procent, vilket visar på en stärkt finansiell ställning och en förbättrad långsiktig betalningsförmåga.

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor.

Bedömning

Revisionsfråga: 1. Utövar och vidtar direktionen tillräcklig styrning, kontroll och åtgärder inom sina ansvarsområden?

Styrning, kontroll och åtgärder

Ja

Revisionsfråga: 2. Är redovisat resultat för verksamheten förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse verksamhet

Ja.

Revisionsfråga: 3. Är redovisat resultat för ekonomin förenligt med beslutade mål?

Måluppfyllelse ekonomi

Ja

Rekommendationer

För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Direktionen kan i samband med delårsuppföljning och eventuella avvikelser från målen tydligare notera avvikelser från målen samt kommentera hur dessa förväntas hanteras.

2026-04-07

Viktor Prytz

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avtalet 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilagor

Delfrågor	
1	Har direktionen antagit en plan för verksamheten? Grön
2	Har direktionen antagit en budget för verksamheten? Grön
3	Finns mål formulerade för förbundets verksamhet? Grön
4	Finns mål formulerade för förbundets ekonomi? Grön
5	Är målen uppföljningsbara (mätbara)? Grön
6	Har direktionen upprättat instruktion för rapportering till direktionen? Grön
7	Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet? Grön
8	Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi? Grön
9	Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten? Gul
10	Vidtar direktionen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin? Grön
11	När förbundet uppsatta mål för verksamheten? Grön
12	När förbundet uppsatta mål för ekonomin? Grön

Till revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund (Org.nr 222000-1776)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2025-01-01–2025-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till Kommunalförbundets förtroendevalda revisorer 2026-04-07.

Yttrande om årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Fyrbodals Kommunalförbund för år 2025-01-01–2025-12-31 avgiven av direktionen den 2026-03-26. Vi har granskat förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen enligt särskilda instruktioner i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till Kommunalförbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1–18 samt 56–58. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information. Sådan information som granskas enligt särskilda instruktioner utgör inte annan information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av Kommunalförbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt drift- och investeringsredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och drift- och investeringsredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Datum den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Ansvarigt sakkunnigt biträde

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2026-04-07 13:03:10 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Gunilla Lönnbratt
Director

Leveranskanal: E-post